

/files/data//covers/11681_1.jpg

**PORUKA MLADIM
KRŠČANIMA**

Ellen G. White

1968

**Copyright © 2014
Ellen G. White Estate, Inc.**

Information about this Book

Overview

This eBook is provided by the [Ellen G. White Estate](#). It is included in the larger free [Online Books](#) collection on the Ellen G. White Estate Web site.

About the Author

Ellen G. White (1827-1915) is considered the most widely translated American author, her works having been published in more than 160 languages. She wrote more than 100,000 pages on a wide variety of spiritual and practical topics. Guided by the Holy Spirit, she exalted Jesus and pointed to the Scriptures as the basis of one's faith.

Further Links

[A Brief Biography of Ellen G. White](#)
[About the Ellen G. White Estate](#)

End User License Agreement

The viewing, printing or downloading of this book grants you only a limited, nonexclusive and nontransferable license for use solely by you for your own personal use. This license does not permit republication, distribution, assignment, sublicense, sale, preparation of derivative works, or other use. Any unauthorized use of this book terminates the license granted hereby.

Further Information

For more information about the author, publishers, or how you can support this service, please contact the Ellen G. White Estate at mail@whiteestate.org. We are thankful for your interest and feedback and wish you God's blessing as you read.

Sadržaj

Information about this Book	i
PREDGOVOR	8
BOŽJA NAMJERA U POGLEDU MLADIH Članova crkve ...	9
BOŽJI POZIV MLADIMA	9
NASTOJTE DA MU UGODITE	12
MJERILO USPJEHA	12
DAN NAŠEG PREIMUĆSTVA	16
VISINE KOJE MOŽEMO DOSTICI	17
MJERILO SPSOBNOSTI	20
PENJIMO SE U VISINE	22
ZDRUŽENI SA BOGOM	23
BORBA PROTIV GRIJEHA	25
SOTONA STRAŠAN PROTIVNIK	25
PRIRODA SUKOBA	27
NAROČITI SOTONINI NAPORI	28
ISKUŠENJA NISU OPRAVDANJE ZA GRIJEH	31
HRABROST	32
HRAM DUŠE	33
VI NISTE SVOJI	35
PRAVO OBRAĆENJE	37
SAVJETI JEDNOJ RAZMAŽENOJ KCERCICI	39
KARAKTER SE JAČA KROZ BORBU	40
ODUPRITE SE ISKUŠENJU	42
PRIJEVARA GRIJEHA	43
OPOMENA PROTIV SUMNJE	44
SLABA TACKA	48
KAKO IZVOJEVATI POBJEDU	50
NAPRIJED I U VISINE	50
USAVRŠAVANJE KARAKTERA	52
BORBA VJERE	54
POBJEDA MOGUĆA	56
KAKO MOŽEMO BITI JAKI	57
ŽIVOT POBJEDE	58
ŽIVA VJERA	59

JEDINSTVO SA KRISTOM	63
HODANJE U VIDJELU	65
RASTENJE U MILOSTI	65
PRILAGOĐAVANJE SVIJETU	68
PRAVO KRŠĆANSKO ISKUSTVO	71
SAMODISCIPLINA	72
ŽIVO ISKUSTVO	74
VJERNOST U MALIM STVARIMA	77
ODGOVORNOST ZA SVJETLOST	79
ČVRSTINA NAMJERA	80
VJEŽBANJE VOLJE	82
BOŽANSKO VODSTVO	85
TIHO DJELOVANJE SVETOGA DUHA	85
KRIST U NAMA	87
SAMOODRICANJE	88
KARAKTER PO BOŽJOJ VOLJI	89
STALNA KRISTOVA PRISUTNOST	91
PRIPREMA ZA ŽIVOTNO DJELO	92
KRŠĆANSKI ODGOJ	92
PRAVI ODGOJ	93
KRŠĆANSKI ODGOJ — VELIKA POTREBA	94
ODGOJ ZA VJEČNOST	96
PRAKTIČNO OBRAZOVANJE	96
VJERNOST UČENIKA	98
PREDNOSTI UČENIKA	99
PRIPREMA ZA SLUŽBU	100
TEŽNJA ZA USAVRŠAVANJEM	102
PRAVA MUDROST	103
POSTAVITE SEBI VISOK CILJ	104
SLUŽBA	107
MLADI POZVANI NA SURADNJU	107
ODGOVORNOST ZA SPAŠAVANJE DUŠA	108
KRISTOVI SVJEDOCI	109
LICNI RAD	110
MLADI SU POZVANI DA SPAŠAVAJU DUŠE	111
RAZLIČITI OBLICI SLUŽBE	113
NESEBIČNA SLUŽBA	114
NAGRADA MARLJIVOSTI	114

DOSTOJANSTVO RADA	116
SIJMO POKRAJ SVAKE VODE	118
RAZLIČITE GRANE AKTIVNOSTI	119
BOGOUGODNA SLUŽBA	123
VJERNOST U SLUŽBI	124
ZDKAVLJE I SPOSOBNOST	126
VJEŠTINA ŽIVLJENJA	126
Čuvajte svoje zdravlje	127
ZDRAVLJE JE SVETO	128
URAVNOTEŽENI ODGOJ	129
ŽIVOT SA BOGOM KROZ MOLITVU I PROUČAVANJE	
BOŽJE RIJEČI	132
MOLITVA — NAŠA TVRĐAVA	132
SILA MOLITVE	133
NAŠ STAV U MOLITVI	134
VJERA I MOLITVA	135
VRIJEDNOST PROUČAVANJA BIBLIJE	136
PROUČAVAJTE SVETO PISMO ZA SEBE	138
USTRAJNOST U PROUČAVANJU BIBLIJE	139
NAGRADA ZA MARLJIVO PROUČAVANJE BIBLIJE .	141
BIBLIJA KAO ODGOJITELJ	141
POŠTOVANJE BOGA	142
NADA KOJA IMA ČVRST TEMELJ	144
Čitanje i muzika	146
IZBOR KNJIGA ZA ČITANJE	146
PRIMJER EFEŽANA	148
PRAVA DUHOVNA HRANA	150
BIBLIJA — NAJZANIMLJIVIJA KNJIGA	153
Čuvanje prilaza duši	154
IZGRADNJA KRŠĆANSKOG KARAKTERA	155
POSLJEDICE ČITANJA ROMANA	157
BLAGOSLOVI MUZIKE	157
PRAVA UPOTREBA MUZIKE	159
ZLOUPOTREBA MUZIKE	160
BOŽJI PRISTAVI	161
POUKE O ŠTEDNJI	161
DUH ŽRTVE	163
BOŽJI DIO	164

POŠTUJ BOGA IMANJEM SVOJIM	165
LIČNA ODGOVORNOST	167
PRAZNIČNI POKLONI	168
ŠTEDNJA U ODIJEVANJU	169
UGAĐANJE SAMOME SEBI	171
ŠTEDNJA I DOBROČINSTVA	173
ŽIVOT U DOMU	175
KRŠĆANSKI DOM	175
VJERNO ISPUNJAVANJE OBITELJSKIH DUŽNOSTI .	175
RELIGIJA U OBITELJI	176
OBITELJ KAO ŠKOLA	177
POŠTOVANJE I LJUBAV PREMA RODITELJIMA	178
BLAGOSLOV U OBITELJI	179
IZGRADNJA KARAKTERA U DOMU	180
MLADI TREBA DA NOSE ODGOVORNOSTI	183
CAS BOGOSLUZENJA	184
BOGOSLUŽENJE I GOSTOPRIMSTVO	185
ODIJELO I UKRAŠAVANJE	186
MATERIJAL KOJI TREBA DA UĐE U IZGRADNJU	
KARAKTERA	186
ODIJELO I KARAKTER	188
PRISTOJNO ODIJEVANJE	189
UTJECAJ ODIJELA	190
JEDNOSTAVNOST U ODIJEVANJU	191
IDOLOPOKLONSTVO ODIJEVANJA	193
PRAVI NAKIT	194
REKREACIJA I ZABAVA	196
VRIJEDNOST REKREACIJE	196
LJUBAV PREMA SVJETSKIM UŽIVANJIMA	198
SAVJETI	200
OPASNE ZABAVE ZA MLADE	202
U MLADE TREBA USAĐIVATI DOBRA NAČELA	205
NESVETI UTJECAJI NA DJELU	207
RADOST U VJERI	207
KRŠĆANSKA REKREACIJA	208
DRUŠTVENI SASTANCI	209
KAKO DA PROVEDEMO PRAZNIKE	212
LITERARNA DRUŠTVA	213

PLES	215
DKUŠTVENI ODNOSI	218
DRUŠTVENI DA BISMO SPAŠAVALI	218
KRŠĆANSKA DRUŠTVENOST I UCTIVOST	219
GLAVNA NAČELA	220
UTJECAJ DRUGOVA	223
UTJECAJ	226
IZBOR DRUGOVA	227
ZLATNO PRAVILO	227
PRAVA PLEMITOST	228
IZBJEGAJTE RĀVAO DRUŠTVO	229
PLEMENITI RAZGOVORI	230
NE BUDITE RAZUZDANI	232
NERELIGIOZNI POSJETIOCI	234
UDVARAM JE I BRAK	235
PRAVA LJUBAV	235
NEDOPUŠTENO UDVARANJE*Iz liĉnog svjedoĉanstva jednom bratu.....	236
ZARUKE S NEVJERNIMA	237
TREBA SAVJETOVATI I VODITI	239
PRERANO STUPANJE U BRAK	244
DVIJE VRSTE BRAKOVA	245
ŹENIDBA I UDAJA	246
ODGOVORNOSTI BRAKA	249
DOBRO RASUĐIVANJE I VLADANJE SOBOM U BRAKU	249
PRIMJER IZAKA	250

PREDGOVOR

Ova knjiga je zbirka izvoda iz mnogobrojnih spisa i članaka E. G. White (1827—1915), istaknutog adventističkog pisca i govornika. Izbor je izvršila Generalna konferencija adventističke crkve u suradnji sa Odborom za čuvanje i objavljivanje spisa E. G. White. Ova se knjiga prvi put pojavila na engleskom jeziku 1930. godine. Otada je prevedena na mnoge jezike.

Ovu knjigu mogli bismo nazvati priručnikom kršćanskog življenja. Ona sadrži nadahnute savjete, veoma potrebne mladim vjernicima naše crkve, koje Bog želi pripremiti za korisnu službu u ovom životu i za još uzvišeniju i radosniju u nebeskom carstvu.

Naša je iskrena želja i molitva da ovi nadahnuti savjeti pomognu našoj braći i sestrama u izgradnji pravog kršćanskog karaktera i da ih osposobe za plodan život službe Bogu i bližnjima.

[iv]   Glavni odbor Kršćanske adventističke crkve

[5]

BOŽJA NAMJERA U POGLEDU MLADIH

Članova crkve

Da bi djelo napredovalo u svim svojim granama, Bogu je potrebna snaga, revnost i hrabrost mladih. On je izabrao mlade da surađuju na unapređenju njegovog djela. Da bismo planirali zdravim umom i to ostvarili snažnom rukom, potrebne su svježje i neistrošene snage. Mladići i djevojke su pozvani da posvete Bogu snagu svoje mladosti, da bi svojim sposobnostima, svojim bistrim umom i snažnom aktivnošću proslavili Boga i doprinijeli spasenju svojih bližnjih.

BOŽJI POZIV MLADIMA

Bog želi da mladi postanu ljudi ozbiljnih namjera, gotovi za rad i sposobni da nose odgovornosti u njegovom velikom djelu. Bog traži mlade neiskvarenog srca, jake, hrabre, spremne da se muški bore, da proslave Boga i učine dobro čovječanstvu. Kad bi samo omladina htjela proučavati Bibliju, savlađivati svoje neobuzdane želje, slušati glas svoga Stvoritelja i Spasitelja, živjela bi ne samo u miru sa Gospodom već bi postala mnogo plemenitija i bolja. Tvoje vječno dobro, moj dragi prijatelju, zavisi od pažnje koju ćeš posvetiti savjetima Božje riječi, koji su za tebe od neprocjenjive važnosti. Molim vas, budite razboriti. Razmišljajte o posljedicama neobuzdanog života koji ne, dopušta da ga vodi Sveti Duh. „Ne varajte se: Bog se ne da ružiti; jer što čovjek posije, ono će i požnjeti. Tko sije u tijelo, od tijela će požnjeti pogibao.” Gal. 6, 7. 8. Iz ljubavi prema sebi, iz ljubavi prema Kristu koji je sebe žrtvovao da bi vas spasio od propasti, stanite za trenutak na pragu života i razmislite o svojim preimućtvima, odgovornostima i mogućnostima. Bog vam daje priliku da postignete visok ideal. Vaš utjecaj može govoriti u prilog božanske istine; možete postati Božji suradnici u velikom djelu spasavanja čovječanstva.

[6]

Pozvani na uzvišenu službu. — O, kad bi mladići mogli procijeniti uzvišeni cilj za koji su pozvani! Pazite na svaki svoj korak. Latite se svakog posla s plemenitim i posvećenim namjerama. Budite, odlučni i Božjom milošću trudite se da ne skrenete s prave staze. Pođete li stranputicom, na svakom koraku prijetit će vam opasnost i pogibao; i sve ćete se više udaljavati sa puta istine, sigurnosti i uspjeha. Potrebno je da ojačate svoj um i da božanskom moći oživite svoje moralne snage.

Božjem su djelu potrebne najviše ljudske sposobnosti. U različitim granama djela osjeća se potreba za sposobnim i obrazovanim ljudima. Potrebni su ljudi kojima bi mogao da se povjeri posao u velikim poljima koja su već zrela za žetvu. Mladići običnih sposobnosti, potpuno posvećeni Gospodu, neopoganjeni porokom i nečistotom bit će uspješni i osposobljeni da učine veliko djelo za Gospoda. Neka mladići paze na ovu opomenu i neka se pokažu razboriti.

[7] Koliko je mladića i djevojaka ludo potrošilo i rasulo snage koje im je Gospod dao! Koliko žalosnih historija mladih iskršava pred mojim očima, koji su doživjeli brodolom u umnom, moralnom i fizičkom pogledu, jer su popuštali zlim navikama. Njihovo je zdravlje oštećeno, njihova korisnost ozbiljno smanjena, jer su se odali nedozvoljenom uživanju.

Ja molim vas, nemarni i lakomisleni mladići, obratite se i postanite Božji suradnici. Trudite se da budete na blagoslov i spasenje svojih bližnjih. Ako tražite pomoć od Gospoda, njegova moć će se useliti u vas i uništiti će sve zlo u vama, i vi ćete biti posvećeni istinom. Danas je grijeh među mladima uzeo mnogo maha; neka vam bude životni cilj da učinite sve što je u vašoj moći kako biste duše oteli sotoni.

Budite svjetlonoše! — Kud god idete, nosite svjetlost. Pokažite da ste čvrsti u namjerama a ne neodlučni, i da vas loše društvo ne može pokolebati. Nemojte popuštati utjecaju onih koji sramote Gospoda. Trudite se radije da popravljate i podižete, da oslobađate duše od zla.

Pribjegnite molitvi i s krotošću i poniznošću uvjeravajte one koji se protive. Za jednu dušu istrgnutu iz zabluda i dovedenu pod Kristovu zaštitu, cijelo će se nebo radovati, a vašoj kruni će biti dodana nova zvijezda. Sveti utjecaj koji zrači jedna obraćena duša

vodit će i druge spasenju, i na taj način djelo dobij a razmjere koji će se otkriti tek na dan suda.

Ne oklijevajte da radite za Gospoda misleći da možete učiniti samo male i neznatne stvari. Učinite vjerno ono malo što možete učiniti. Bog će udružiti svoje napore sa vašima. Upisat će vaše ime u knjigu života; bit ćete dostojni da uđete u radost svoga Gospodara. Molimo usrdno Gospoda da podigne rad-nike, jer su polja zrela; „žetva je velika, a poslenika je malo. . .”.

Imajte široke vidike. — Mladima su potrebni široki vidici i mudri planovi kako bi iskoristili svaku priliku i bili nadahnuti hrabrošću koja je oživljavala apostole. Apostol Ivan piše: „Pisah vam, mladići, jer ste jaki, i riječ Božja u vama stoji, i nadvladaste nečastivoga.” [8] 1. Ivan. 2, 14. Visoki ideal se nudi mladima koje, Bog poziva da mu služe. Iskreni mladići, koji žele da uče u Kristovoj školi, moći će izvršiti važno djelo u službi svoga Učitelja, ako samo paze na zapovijest Načelnika vjere, koja odjekuje kroz vjekove sve do nas: „Muški se držite, utvrđujte se!”

Budite ljudi koji ponizno hode pred Bogom; koji će stajati pred njim u svojoj od Boga datoj hrabrosti, slobodni od nečistote svijeta i raspadljivo- sti tjelesnih želja koje izopačuju naše doba.

Budite ljudi koji preziru svaku laž i nevaljal- stvo; budite istiniti i hrabri; uzdignite visoko krvlju poprskanu zastavu kneza Emanuela. Vaši talanti će se umnožiti upotrebom u službi Gospodu. Tada će ih cijeniti Onaj koji ih je otkupio po skupu cijenu. Ne budite lijeni izgovarajući se da niste sposobni za velike stvari. Radite sve što vam dođe do ruku, ali radite savjesno i energično.

Stojte čvrsto uz Gospoda! — Krist poziva dobrovoljce da stanu pod njegovu zastavu i da ponesu barjak istine pred svijetom. Crkva čezne za pomoći mladih koji će hrabro svjedočiti za istinu, koji će svojim vatrenim oduševljenjem probuditi uspavane energije Božjeg naroda i tako povećati njen utjecaj u svijetu. Traže se mladi koji su sposobni da se odupru valu svjetskog duha; koji će podignuti svoj glas i opomenuti one koji su na putu da pođu stazom nemoralna i poroka.

Mladi koji žele služiti Bogu i posvetiti se njegovom djelu moraju najprije očistiti hram svoje duše od svake nečistote i ustupiti Kristu prijesto svoga srca; tek onda će moći da rade energično i s oduševljenjem da pozivaju ljude da se pomire s Kristom. Zar se naši mladi

neće odazvati Kristovom pozivu i reći: „Evo mene, pošlji mene!”

[9] Mladi, stupite u Prve redove za istinu, budite pravi Kristovi suradnici, prihvatite djelo tamo gdje ga je On ostavio i dovršite ga.

Glavne crte karaktera. — Bog želi da mladi streme ka višim ciljevima. Crte karaktera koje čine čovjeka uspješnim i među ljudima poštovanim, kao što su: neodoljiva težnja za nečim boljim, nesavladiva volja, samoprijegoran napor i neumorna istrajnost — ne smiju se ugušivati.

NASTOJTE DA MU UGODITE

Gospod ima za svakoga od nas jedan lični posao. Kad vidimo koliko je nevaljalstvo rasprostranjeno u svijetu, a o čemu svjedoče sud i dnevna štampa, približimo se Bogu, prihvatimo vjerom njegova obećanja da bi se Kristova milost otkrila u nama. Mi možemo u svijetu vršiti utjecaj, čak moćan utjecaj. Ako riječ Božju iznosimo u sili Božjoj i uvjerljivo, onda ćemo biti sposobni da obratimo duše koje su pod vlašću grijeha.

U ovom djelu mnogo će se postići skromnošću. Ne treba da tražimo visoke položaje i pohvale od ljudi. Ne treba da tražimo da smo najveći. Naša jedina briga treba da bude da uzvisimo Boga. Treba da radimo služeći se svim sposobnostima koje nam je On dao, stavljajući se pod utjecaj Božje svjetlosti, da bi se Božja milost izlila na nas i usavršila nas po božanskom uzoru. Nebo čeka da izlije bogate blagoslove na one koji žele da se posvete Božjem djelu u ovim posljednjim danima svjetske historije. Mi ćemo biti oprobani i okušani; možda ćemo morati provoditi noći bez sna, ali provodimo ove trenutke u usrdnim molitvama Bogu da nas urazumi kako bismo

[10] shvatili svoja preimućstva.

MJERILO USPJEHA

„Strah je Gospodnji početak mudrosti.” Mnogi od naših mladih ne shvataju da je potrebno da upotrebe sve svoje sposobnosti kako bi učinili najviše što mogu u svako vrijeme i u svakoj prilici. Pred njihovim očima nema straha Božjega; nemaju čiste i plemenite misli.

Nebo vodi računa o svakoj našoj misli i svakom djelu. Vaša djela mogu izbjeći pogledu vaših prijatelja, ali ne i pogledima anđela.

Anđeli imaju zadatak da pomognu svima onima koji se trude da savladaju svoje rđave navike i da izbjegnu sotoninim prijeverama.

Pravo poštenje. — Nikada se dovoljno ne shvata kakav utjecaj vrše na izgradnju karaktera mala rđa- va djela i male nedosljednosti. Božja riječ otkriva najveća i najuzvišenija načela. Ova su nam data da bi ojačala naša dobra nastojanja, da bi uravnotežila naš um i upravljala njime, da bi nas vodila visokom idealu.

U životu Josipa, Danijela i njegovih drugova vidimo kako zlatan lanac istine može da povezuje mlade s Božjim prijestolom. Njih nije ništa moglo skrenuti sa puta poštenja. Oni su više cijenili Božju na-klonost od naklonosti i pohvala knezova, zato ih je Bog ljubio i štitio. Zbog njihovog pravog poštenja, jer su odlučili da poštuju Boga iznad svake zemaljske sile, Gospod je njih uzvisio vidljivo pred ljudima. Bili su počašćeni od Boga nad vojskama, čija se sila otkriva u svim djelima na nebu i na zemlji. Ovi se mladići nisu stidjeli svoje zastave. Čak su u carskom dvoru svojim riječima, navikama i radom ispovijedali svoju vjeru u Gospoda Boga nebeskoga. Od-bili su da se pokore svakoj zemaljskoj naredbi koja bi bila upe-rena protiv Božje časti. Primivši snagu odozgo, oni su posvjedočili svoju vjernost Bogu. Pripremite se da počete putem ovih plemenitih mladića. Nemojte se nikada postidjeti svoje zastave; razvij te je pred pogledima ljudi i anđela.

[11]

Ne dopustite da vama ovlada neka lažna skromnost ili lažna opreznost koja bi vam nalagala da postupate suprotno ovom savjetu. Ispovijedajte svoju vjeru biranim riječima, dosljednim ponašanjem, svojom učtivošću, svojom usrdnom pobožnošću, odlučni da sačuvate Krista na prijestolu hrama vaše duše. Položite, bez ustezanja svoje talente do njegovih nogu da ih upotrebi u svojoj službi.

Potpuno posvećenje. — Najbolje je za vaše sadašnje kao i za vaše vječno dobro da se potpuno posvetite dobru, da svijet upozna vaš stav. Mnogi se samo djelimično zalažu za Božju stvar. Njihovo kolebanje je izvor slabosti za njih, a u isto vrijeme kamen spoticanja za druge. Pošto im nedostaju čvrsta načela i pravo posvećenje, lako ih val iskušenja povuče s pravog puta, jer se nisu trudili da pobijede zlo u svim njegovim oblicima i da izgrade savršen karakter zahvaljujući Kristovoj uračunatoj i datoj pravdi.

Svijet ima pravo da zna što može da se očekuje od svakog razumnog ljudskog bića. Onaj koji prisvoji čvrsta, postojana i pravedna

načela imat će oživljavajući utjecaj na svoje bližnje; njegovo kršćanstvo neće ostati bez utjecaja. Mnogo je onih koji ne znaju koliki utjecaj mogu da vrše bilo na dobro ili na zlo. Svaki učenik treba da razumije i ovu istinu: prisvojena načela vrše snažan utjecaj na izgradnju karaktera. Tko primi Krista kao svog ličnog Spasitelja ljubiti će i njega i sve one za koje je On umro; u njemu će Krist biti izvor vode koja teče u život vječni. On će se bez ustezanja potčiniti Kristovom vodstvu.

[12] **Ostanite u svojoj slobodi.** — Neka bude zakon vašeg života da vas nikakvo iskušenje ili sporedni interes ne navede da ne proslavite Boga kome „je toliko omililo svijet da je i Sina svoga jedinorodnoga dao da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni”. Vi ste slobodno moralno biće, otkupljeni po skupu cijenu. Bog vas poziva da ostanete u svojoj slobodi i upotrebite svoje sposobnosti koje vam je dao, kao što to treba da čini slobodan podanik Božjeg carstva. Ne ostajte u ropstvu grijeha, nego kao vjerni podanici nebeskog Cara, dokažite svoju vjernost Bogu.

Kroz Isusa Krista pokažite da ste dostojni svetog povjerenja kojim vas je Gospod počastio davši vam život i blagodat. Ne pristajte da se pokorite sili zla. Kao Kristovi sljedbenici moramo prihvatiti u svim prilikama, odlučno i razumno, uvjete spasenja koje nam je odredio. Moramo prigrliti dobra načela i postupati u skladu sa njima. Neka mudrost Božja bude žižak vašoj nozi. Budite vjerni sebi, a u isto vrijeme Bogu! Sve što se može pokolebati, pokolebat će se. Ali, ukorijenjeni i utvrđeni u istini, vi ćete ostati uz ono što se ne može pokolebati. Božji zakon je čvrst, nepromjenljiv. On izražava Božji karakter. Pazite dobro da ni u čemu ne smanjite njegov autoritet svojim riječima ili svojim utjecajem.

Potpuno predanje. — Kristova religija zahtijeva od vas potpuno predanje Bogu. Dopustite da Duh Sveti upravlja vama. On će vam dati moralnu silu kojom ćete ne samo sačuvati svoje talente date za službu Bogu, nego ćete ih višestruko povećati. Predati Bogu sve svoje energije znači veoma pojednostaviti probleme života. To smanjuje i skraćuje hiljade borbi sa strastima neprepođenog srca. Vjera je zlatno uže koje duše mladih i starijih vezuje s Kristom. Zahvaljujući tom užetu vjerni i poslušni putuju sigurno mračnim i teškim stazama ka nebeskom gradu.

Mladi koji imaju samo obične sposobnosti, zahvaljujući odgoju i disciplini koju primaju od učitelja koji su prožeti čistim i plemenitim načelima, mogu da se osposobe za povjerljive položaje na koje ih je Bog pozvao. Ali ima mladih koji u životu neće uspjeti, jer nisu odlučili da pobijede svoje prirodne sklonosti i nisu slušali Božju riječ. Nisu ogradili svoje duše protiv iskušenja i nisu odlučili da ispune svoju dužnost po svaku cijenu. Takvi su slični putniku koji na opasnom putovanju odbija pomoć vodiča i ne prihvata savjete koji mu omogućuju da izbjegne nesreću i propast, te tako ide u susret sigurnom uništenju.

[13]

Izaberite svoju budućnost. — O, kad bi svaki mogao razumjeti da je sam kovač svoje budućnosti! Tvoja sreća u ovom životu i u budućem, vječnom, ovisi o tebi. Ti možeš da izabereš sebi drugove koji će svojim utjecajem sniziti nivo tvojih misli, riječi i tvog morala. Možeš da pustiš uzde svome apetitu i svojim strastima, da prezreš autoritet, da se služiš grubim riječima i da se potpuno uniziš. Svojim utjecajem možeš da zaraziš druge i da prouzrokuješ njihovu propast, mada si ih mogao voditi Kristu. Možeš da ih odvojiš od Krista, od pravde, od svetosti i od neba. Na dan suda će izgubljene duše moći pokazati na tebe prstom govoreći: „Da on nije utjecao na mene, ja ne bih posrnuo i osramotio svoju vjeru. On je imao vidjelo, znao je put koji vodi za nebo. Ja sam bio bez znanja, i slijepo sam išao putem koji vodi u propast.” O, što ćeš odgovoriti na takvu optužbu? Važno je da svako dobro razmisli kuda vodi duše. Mi koji stojimo na pragu vječnosti treba dobro da pazimo na svoj utjecaj! Nemojmo pored svojih svakodnevnih poslova da zaboravimo na vječnost, nego se pitajmo: Da li je moj život Bogu po volji? Kakav će biti utjecaj mog rada na one koji su primili manje svjetlosti i dokaza o onome što je pravo?

Ozbiljna pitanja. — O, kad bi naši mladi htjeli da istražuju Pismo i da rade onako kako bi Krist radio u istim prilikama! Poznanje koje nam je Bog dao stavlja na nas teške odgovornosti. Sa mnogo straha trebalo bi da se pitamo: hodim li u vidjelu? Da li, živeći po primljenom vidjelu, vodim druge na dobar put, ili nedosljednim životom odvracam slabe s pravoga puta? . . .

[14]

Trebalo bi da smo duboko i trajno prožeti osjećajem vrijednosti, svetosti i autoriteta istine. Nebeska svjetlost obasjava vašu stazu, dragi mladi, i ja molim Boga da što je moguće bolje iskoristite

prilike. S ljubavlju primite svaki zračak nebeske svjetlosti, i tada će vaša životna staza biti sve svjetlija i svjetlija dok ne bude pravi dan.

DAN NAŠEG PREIMUĆSTVA

Iz iskustva onih koji su radili za Gospoda u prošlim naraštajima možemo crpsti pouke za naše vrijeme. Kako malo znamo o borbama, kusanju i napastima ovih ljudi koji su se uspješno borili protiv sila sotone. Obukavši se u sve oružje Božje, oni su bili kadri da se odupru lukavstvu sotone. . .

Ovi ljudi iz prošlosti, koji su se predali Bogu za napredak njegovog djela, bili su vjerni načelima i čvrsti kao čelik. To su bili ljudi koji nisu sustali niti se obeshrabrili; ljudi, kao Danijel, puni poštovanja i revnosti za Boga, prožeti plemenitim namjerama i uzvišenim težnjama. Po prirodi slabi i nemoćni, kao i svi koji danas rade u djelu, oni su gajili veliko povjerenje u Boga. Obrazovanje uma i srca bilo je jedino njihovo bogatstvo. Ovo bogatstvo može da postigne onaj kome je Bog prvo i posljednje i najdragocjenije u svemu. Ma kako bili siromašni u mudrosti, znanju, vrlinama i sili, mi možemo [15] sve ovo dobiti ako primamo pouke koje nam Krist želi dati.

Kakvi su suradnici potrebni. — Danas imamo takvih prilika i preimućstava kakvih je malo bilo u prošlosti. Poznanje istine se povećalo zahvaljujući radu vjernih stražara koji su se povjerali Bogu i od njega primili sposobnost da svijetle kao vidjelo u svijetu. Danas treba da pojačamo vidjelo koje je Bog dao, kao što su to činili ljudi i žene plemenitog karaktera u prošlosti. Oni su se dugo trudili da nauče pouke koje su dobijali u Kristovoj školi. Njihovi istrajni naponi nisu bili uzaludni. Oni su bili bogato nagrađeni. Ti su ljudi bili u vezi sa Svemogućim. Uvijek su težili za dubljim, višim i širim poznanjem vječnih stvarnosti, kako bi mogli svijetu, koji je u velikoj potrebi, uspješno pružiti blago istine.

Danas su potrebni radnici ovakvog karaktera. Oni koji, kao Danijel, usavršavaju sve svoje sposobnosti da bi bolje predstavili carstvo Božje svijetu koji leži u zlu — to su pravi ljudi u Božjim očima i kao takvi upisani u nebeske knjige. Neophodno je potrebno da steknemo veće znanje, jer ono, stavljeno u službu Božjeg djela, postaje moćna sila na dobro. Svijetu su potrebni misaoni ljudi, ljudi načela, ljudi veće sposobnosti rasuđivanja i zapažanja. Potrebni su ljudi sposobni

da na najuspješniji način upotrebe štampu i da tako daju krila istini da se brzo proširi u svim narodima, jezicima i plemenima.

Izvor naše sposobnosti. — Treba da uputimo poziv mladima koji su marljivi i koji se ne boje napora. Oni će znati da nađu posao na svakom mjestu, jer nikad ne posrću i jer se trude da u sebi izgrade Božje obličje. Nepodijeljenog srca idu oni naprijed bez prestanka penjući se i kličući: Pobjeda! Ali ovdje nema mjesta za lijene, strašljive i nevjerne, koji svojim nedostatkom vjere i samoodricanja Krista radi koč napredak djela.

Bogu su potrebni suradnici. Veza s Kristom čisti i preporuča ljudsku prirodu. Krist daje sposobnost i čini da čovjek postane sila na dobro. Istinitost i poštenje su božanska svojstva, koja čine nepobjedivim one koji ih imaju. [16]

Unutrašnja pravda. — Unutrašnja pravda se otkriva izvana. Tko nju ima neće biti grub i bez saučešća. Naprotiv, on iz dana u dan raste u Kristovo obličje, iz sile u silu. Tko je posvećen istinom, on zna da vlada sobom. On slijedi Kristov primjer dok slava ne zamijeni milost. Pravda koja nas opravdava, nama se uračunava; a pravda koja nas posvećuje, nama se daje. Prva nam daje pravo na nebo, a druga nas osposobljava za nebo.

VISINE KOJE MOŽEMO DOSTICI

Dragi mladići i djevojke, što je cilj vašeg života? Želite, li steći obrazovanje da biste postigli ime i položaj u svijetu? Gajite li tajnu želju da jednog dana dostignete vrhunac intelektualne veličine, da postanete članovi zakonodavne skupštine i da surađujete u donošenju zemaljskih zakona? U takvoj te-žnji nema ničeg zloga. Svaki od vas može postići svoj cilj. Ali ne treba da se zadovoljavate sićušnim uspjesima. Uprite pogled gore; ne štedite trud da dostignete viši cilj.

Religija kao temelj života. — Strah Božji je temelj svake prave veličine. Poštenje koje se nikad ne koleba je načelo kojeg treba da se držiš u svim prilikama svog života. Ne idi ni u školu bez svoje vjere; ona neka je u tvom domu; ona neka nadahnjuje sve tvoje napore. Sada je tvoje glavno pitanje kako da izabereš i završiš svoje studije, da istovremeno sačuvaš čvrst i neokaljan kršćanski karakter i potчиниš sve zemaljske interese svetim zahtjevima Kristovog evanđelja.

[17] Sada treba da zidaš kako bi kasnije svoje djelo mogao dovršiti; sada treba da zauzmeš u društvu i životu takav stav koji će ti omogućiti da ostvariš Božje namjere sa tobom. Kao Kristovom učeniku tebi se ne brani da postižeš zemaljske uspjehe, ali neka s tobom ide i tvoja vjera. Ma kakav bio posao za koji se osposobljavaš, nemoj nikada pasti u iskušenje i pomisliti da nećeš moći postići uspjeh ako ne žrtvuješ načela.

Velike odgovornosti. — Ako se upravljate po čvrstim načelima vjere, onda ćete moći da dosegnete svaku visinu. Sa radošću ćemo gledati kako postižete uzvišeni cilj koji vam je postavio Bog. Isus ljubi mlade. Oni su mu dragi, ali se ne raduje ako mladi rastu a ne razvijaju svoje talente. Oni mogu postati jaki ljudi, čvrstih načela, sposobni da nose teške odgovornosti, ali samo pod uvjetom da upregnu sve svoje sile.

Nema većeg zločina nego izopačiti moći koje vam je dao Bog čineći zlo i vršeći na druge zao utjecaj. Ima obdarenih ljudi koji se služe svojim sposobnostima da šire moralnu pokvarenost i propast, ali čineći to oni sebi pripremaju žetvu kojom se neće moći ponositi. Strašno je upotrebljavati od Boga primljene sposobnosti na takav način da se u društvu širi besramnost i zlo umjesto blagoslov. Strašno je također zakopati talanat koji nam je Bog povjerio; to je isto što i odbaciti vijenac života. Bog zahtijeva našu službu. Svatko treba da prihvati odgovornosti, i samo onda možemo ispuniti veliku životnu misiju ako bez ustezanja primimo odgovornosti i svjesno i vjerno ih nosimo.

[18] **Utjecaj vjere.** — Mudri čovjek kaže: „Opominji se Tvorca svojega u mladosti svojoj!” Ali ni za trenutak ne misli da će te utjecaj vjere učiniti tužnim i mrzovoljnim i da će ti zatvoriti put ka uspjehu. Kristova vjera ne uništava niti slabi i najmanju sposobnost. Nikako ti ne uskraćuje radost prave sreće, ne, slabi tvoju volju za život i ne čini te ravnodušnim prema zahtjevima prijatelja i društva. Ona ne zavija život u crninu, niti se manifestuje uzdasima i jecajima. Ne, ne; oni koji daju Bogu prvo i posljednje i najbolje mjesto u svom životu su naj-sretniji ljudi na svijetu. Osmijeh i vedrina nisu prognani sa njihovog lica. Vjera ne čini čovjeka grubim i surovim, neurednim i neučtivim; naprotiv, ona ga uzdiže i oplemenjuje, profinjuje njegov ukus, posvećuje njegovo rasuđivanje; ona ga priprema za život u društvu anđela, u stanovima koje nam je Isus otišao da pripremi.

Ne zaboravimo nikada da je Krist nepresušiv izvor radosti. On se ne raduje ljudskoj bijedi. Naprotiv, On želi da vidi da su svi sretni. Kršćani mogu da crpu radost sa mnogo izvora i da vam s nepogrešivom tačnošću kažu koja su uživanja u skladu sa Zakonom i ispravna. Njihov odmor i razonoda nisu takve prirode da bi slabili duh i ponižavali dušu; oni ne ostavljaju za sobom nikakvu gorčinu, nikakav prezir samoga sebe niti im oduzimaju mogućnost da budu drugima od koristi. Dok možemo sobom povesti Krista i očuvati duh molitve, dotle smo u savršenoj sigurnosti.

Kako da upravljamo talentima. — Dragi mladi prijatelji, strah Božji je temelj svakog napretka; to je početak mudrosti. Vaš nebeski Otac ima pravo na vas; jer, bez vaše molbe i zasluge, On vas je obasuo svojim dobrima. Još više, On vam je darovao cijelo nebo u daru svog ljubljenog Sina. Za uzvrat ovom beskrajnom daru, On traži od vas dragovoljnu po-slušnost. Otkupivši vas skupocjenom krvlju svog Sina, Bog od vas traži da dobro iskoristite preimuć- stva koja uživete. Vaše intelektualne i moralne sposobnosti su Božji darovi, talenti koji su vam povjereni da ih mudro razvijate. Vi nemate prava da ih ostavite uspavane zbog nedostatka ispravnog njegovanja ili da neupotrebljavanjem zakržljaju. Na va- ma je da se odlučite hoćete [19] li se vjerno prihvatiti svojih teških odgovornosti, hoćete li svojim naporima dati najbolji pravac.

Živimo usred opasnosti posljednjih dana. Cijelo se nebo interesira za karakter koji razvijamo. Sve vam je dato kako biste postali dioničari Božje prirode pošto ste napustili pokvarenost koja vlada u svijetu kroz strasti. Čovjek koji želi da pobijedi zlo nije prepušten svojim slabim silama. Pomoć je blizu; ona će biti data svakoj duši koja je iskreno traži. Anđeli Božji, koje je Jakov vidio u snu kako se penju i silaze po ljestvama, doći će u pomoć svakoj duši koja želi da se popne u nebeske visine. Oni čuvaju Božji narod, motre brižljivo svaki njegov korak. Oni koji se penju svijetlom stazom primit će nagradu: ući će u radost svog Gospodara.

Uzvišeni ideal koji treba da postignemo. — Ideal koji je Bog postavio svojoj djeci viši je od najviše ljudske pomisli. Pobožnost, sličnost Bogu — to je cilj koji treba da postignemo. Učenik vidi da se pred njim otvara staza stalnog napredovanja. On ima da dostigne visok cilj, da ostvari ideal koji obuhvata sve što je dobro, plemenito i čisto. Takav učenik će napredovati brzo u svim granama pravog

znanja. Ali njegovi će napori biti upravljani ciljevima toliko višim iznad sebičnih i vremenskih interesa koliko je nebo više od zemlje.

Oruđa Božje milosti. — Bog očekuje od svakoga od nas da postanemo sprovodnici kroz koje će On slati svijetu blago svoje milosti, neispitljivo Kristovo bogatstvo. Kristu su najviše potrebna oruđa koja će pred svijetom predstavljati njegov Duh i njegov karakter. Ništa nije svijetu toliko potrebno koliko ljudi koji će mu otkriti Spasiteljevu ljubav. Cijelo nebo čeka na oruđa kroz koja će moći izliti sveto ulje koje će biti radost i blagoslov za ljudska srca.

[20]

MJERILO SPSOBNOSTI

Na omladini počivaju teške odgovornosti. Bog mnogo očekuje od mladih ljudi koji pripadaju naraštaju obdarenom velikim svjetlom i obilnim poznanjem. On očekuje da ovu svjetlost i poznanje predaju i drugima. Želi da pomoću njih rasprši zablude i praznovjerja koja pomračuju um mnogih. Oni treba sami sebe da nagone da sabiraju i mala saznanja i iskustva. Bog ih smatra odgovornima za prilike i preimućstva koja im je dao. Da bi se djelo koje je pred njima unaprijedilo kako to vrijeme zahtijeva, od njih se očekuje ozbiljan napor.

Kada bi posvetili svoj um i srce Božjoj službi, postigli bi visok stupanj sposobnosti i korisnosti. Ovo je mjera visine na kojoj Gospod želi da vidi omladinu. Učiniti manje od ovoga znači odbiti da najbolje iskoristimo prilike koje nam Bog pruža. To bi značilo izdati Boga i zanemariti da surađujemo na dobru čovječanstva.

Pripremanje za službu. — Oni koji se trude da postanu Božji suradnici, koji imaju žarku želju da steknu znanje da bi ga predali dalje, primat će stalno od Boga svjetlost koju treba drugima da prenesu. Ako mladi — kao Danijel — usklade svoje navike, apetit i želje sa Božjim zahtjevima, osposobit će se za uzvišeniji rad. Neka odstrane iz svog srca sve što je nisko i lakomisleno. Gluposti i prazne želje treba napustiti; one nemaju mjesta u životu i iskustvu onih koji žive vjerom u Sina Božjeg, jedući njegovo tijelo i pijući njegovu krv.

Treba da razumiju ovo: pored svih preimućstava obrazovanja, može se desiti da ne steknu odgoj koji bi ih osposobio za rad u Božjem vinogradu. Oni ne mogu stupiti u Božju službu bez neophodne razumne pobožnosti. Ako se predaju uživanjima i za-

[21]

bavama

umjesto da jačaju svoj um plemenitim i uzvišenim namjerama, oni slabe sposobnosti koje im je Bog dao; i krivi su pred njim što su zanemarili da razumnom upotrebom razvijaju svoje talente.

Njihov zakržljali duhovni život vrijeđa Boga. Oni truju i kvare misli onih s kojima se druže. Svojim riječima i postupcima podstiču druge na bezbrižnu nemarnost za svete stvari. Ne samo da izlažu svoju dušu opasnostima, već vrše štetan utjecaj na sve sa kojima dolaze u dodir. Oni su potpuno nesposobni da predstavljaju Krista. Kao robovi grijeha, nemarni, bezbrižni i nerazumni, oni se udaljuju od njega.

Oni koji se zadovoljavaju malim uspjesima nisu pravi Božji suradnici. Oni koji dopuštaju da im misli lutaju bez kontrole padaju pod utjecaj sotone koji ih prima u svoj tabor da bi zavodili druge duše. Oni javno ispovijedaju svoju vjeru i imaju obličje pobožnosti, ali više vole slasti nego Boga.

Vještina umjesto pobožnosti. — Ima mladih ljudi koji su obdareni izvjesnom vještinom i kojima se drugovi zbog toga dive, ali njihova vještina nije posvećena. Nije ojačana i učvršćena milošću i teškoćama. Takvu vještinu Bog ne može upotrebiti za dobro čovječanstva i na slavu svome imenu. Pod plaštom pobožnosti, oni upotrebljavaju svoje sposobnosti za širenje lažnih ideala, tako da neobraćeni, gledajući na njih, nalaze izgovor za svoje rđavo vladanje. Sotona se služi njima da zabavlja njihove drugove pomoću njihovih gluposti i šala. Sve što oni rade ima zao utjecaj, jer su pod kontrolom kušaća koji izgrađuje njihov karakter i upotrebljava ih u svojoj službi.

Oni imaju darove, ali ti darovi nisu razvijeni; imaju sposobnosti, ali ih ne upotrebljavaju. Darovi su im bili dati, ali su ih lošom upotrebom izopačili i svojim ludostima unizili, i tako povukli i druge na isti nivo. Krist je ipak platio otkup za njihove duše svojini odricanjem, svojom žrtvom, poniznošću i sramotom koju je pretrpio. To je učinio da bi ih oslobodio od ropstva grijeha, od ropstva gospodaru koji se samo toliko interesira za njih koliko može da ih upotrebi za propast duša. Oni ne mare za ljubav božanskog Otkupitelja koji sa žalošću posmatra njihov rad.

Takvi mladi idu u susret vječnoj propasti. Sto će oni misliti o svojim šalama i glupostima na dan suda, kada svaki bude primio platu od Sudije sve Zemlje prema djelima koja je, činio u tijelu? Oni

[22]

su zidali drva, sijeno i slamu; i sve njihovo životno djelo će propasti. Kakvog li gubitka!

Koliko će biti sretniji oni koji se posvete Božjoj službi, očekujući da ih Krist pohvali; koji svaki dan bilježe u svoj dnevnik svoje pogreške, zablude, boli, izvojevane pobjede nad iskušenjima, radost i mir koji imaju u Kristu! Takvi se mladi neće ni sramiti ni plašiti kad budu postavljeni pred svoj životni izvještaj.

Izabrano sredstvo. — Naše priznavanje njegove vjernosti je sredstvo koje je nebo izabralo da svijetu objavi Krista. Treba da priznamo milost koju je On nekada otkrio kroz svete, ljude, ali još će bolje biti da svojim ličnim iskustvom posvjedočimo za nju. Mi smo Božji svjedoci ako u svome životu otkrivamo djelovanje božanske sile. Svaki čovjek ima svoj lični život, različit od života svih drugih i sasvim drukčije iskustvo. Božja je želja da se naše hvale penju k njemu i da one budu izraz naše ličnosti.

PENJIMO SE U VISINE

[23] Da bismo stekli kršćanski karakter, glavno je da ustrajemo u dobru. Željela bih da usadim u srca omladine misao o važnosti ustrajnih napora u cilju izgradnje karaktera. Već od prvih godina treba da utkamo u karakter načela strogog poštenja ako želi-mo postići uzvišen ideal. Stalno treba da se sjećamo da smo skupo kupljeni i da svako treba da proslavi Boga u svom tijelu i duhu, što je Božje.

Svakodnevni napredak. — Mladi treba da napreduju iz dana u dan. Petar kaže: „I na samo ovo okrenite sve svoje staranje da pokažete u vjeri svojoj krepost, u kreposti znanje, u znanju umjerenost, u umjerenosti strpljenje, u strpljenju pobožnost, u pobožnosti bratsku ljubav, u bratskoj ljubavi ljubav. Jer kad je ovo u vama, i umnoži se, neće vas ostaviti lijene i bez ploda u poznanju Gospoda našega Isusa Krista.” 2. Petr. 1, 5—8.

Ne treba odjednom da mislimo na sve ove stepenice niti da ih od početka brojimo. Ako svoj pogled upravite na Krista, sa jedinom željom da ga proslavite, onda ćete napredovati. Nitko ne može u jedan dan postići savršenu visinu Kristovog rasta. Vi biste pali u očajanje, kad biste vidjeli sve teškoće koje su pred vama i koje

treba da savladate. Imajte na umu da se borite sa sotonom koji će upotrebiti sve svoje lukavstvo da vaše srce odvraća od Krista.

U susret teškoćama. — Smetnje koje stoje na našem putu treba da savladamo jednu po jednu. Kad pobijedimo prvu teškoću, jači smo da se odupremo slijedećoj, i svaki novi napor povećava našu sposobnost za dalje napredovanje. Gledajući na Krista postajemo pobjednici. Ako gledamo samo na teškoće i ako napuštamo borbu za ono što je dobro i pravedno, onda slabimo, i naša vjera slabi.

Korak po korak možemo da se popnemo do najviše visine i konačno da dostignemo vrhunac. Ne uznemirujte se radi mnogog posla koji vas čeka u životu, jer se od vas ne traži da sve učinite odjednom. Primijenite u svakodnevnom poslu sve svoje sposobnosti, iskoristite sve prilike. Budite zahvalni za pomoć koju vam Bog pruža i penjite se uz ljestve stepenicu po stepenicu. Zapamtite da se vaš život sastoji iz uzastopnih dana, koje vam Bog daje jedan po jedan, i da nebo bilježi kako cijenite preimućstva i prilike, koje vam pruža. O, kad biste mogli tako dobro iskoristiti svaki poklonjeni dan da biste na kraju mogli čuti riječi božanskog Učitelja: „Dobro, slugo dobri i vjerni!”

[24]

ZDRUŽENI SA BOGOM

Vama su date beskrajne mogućnosti. Čovjek je, kako kaže Božja riječ, sin Božji. „Sad smo djeca Božja, i još se ne pokaza što ćemo biti; nego znamo, kad se pokaže, bit ćemo kao i On, jer ćemo ga vidjeti kao što jest. I svaki koji ovaj nad ima na njega, čisti se, kao i On što je čist.” 1. Ivan. 3, 2. 3. Vaše je preimućstvo da se okrenete od svega što je lakomisljeno i nisko, i da se uzdignete na viši duhovni stupanj da bi vas ljudi poštovali i Bog volio.

Time što je dodijelio duhovni posao mladim ljudima, kao i ljudima svakog doba starosti. Gospod pokazuje koliko cijeni svoju djecu. On ih poziva da vladaju sobom. On ih poziva da budu suradnici u velikom djelu spasavanja i podizanja. Kao što otac uvodi svog sina u svoje poslove, tako Gospod uvodi svoju djecu u svoje djelo. Mi postajemo Božji suradnici. Isus je rekao: „Kao što si ti mene poslao u svijet, ja šaljem njih.” Zar ne voliš više da budeš dijete Božje negoli sluga sotonin i sluga grijeha, ubrojen među Kristove neprijatelje?

Mladićima i djevojkama je potrebna u većoj mjeri Kristova milost, kako bi se kršćanska načela otkrila u njihovom svakodnevnom životu. Mi se pripremamo za Kristov dolazak ako, njegovom pomoći, razvijamo najviše vrline. Svaki mladić i djevojka imaju mogućnost [25] da izgrade karakter veličanstvenog sastava. Ali za to je neophodno potrebno da budu usko sjedinjeni sa Isusom. Jedino On je naša snaga i naš uspjeh. Nijedan se trenutak ne smijemo osloniti sami na sebe. .

Penjite se sve više i više. — Ma kakvi bili vaši talenti i ma koliko ih imali, sjetite se da ste vi samo upravitelji darova. Bog vas stavlja na probu, daje vam mogućnost da pokažete svoju vjernost. Njemu dugujete sve svoje sposobnosti. Njemu pripadaju vaše snage, fizičke, umne i moralne, i za njega treba da ih upotrebite. Vi ćete morati položiti račun Onome koji vam je sve dao: vrijeme, utjecaj, sposobnosti, vještinu. Ove darove možemo najbolje upotrebiti ako se ozbiljno trudimo da izvršimo veliki Božji plan u cilju podizanja čovječanstva.

Ako ustrajete u otpočetom djelu, ići ćete iz pobjede u pobjedu. [26] Obrazujte se s određenim ciljem. Imajte na umu ovo uzvišeno mjerilo da biste mogli učiniti što više dobra i odsjajivati Božju slavu.

[27]

BORBA PROTIV GRIJEHA

Kristov primjer nam pokazuje da postoji samo jedan način kako možemo pobijediti: stalno odupiranje sotoninim napadima. Onaj koji je pobijedio neprijatelja duša u pustinji kušanja poznaje sotoninu moc nad čovječanstvom, i On ga je pobijedio u našu korist. Kao pobjednik, On nam omogućuje da iskoristimo njegovu pobjedu. Trudeći se da se odupremo sotoninim kušanjima, mi možemo sjediniti svoju slabost sa Kristovom snagom, svoju nedostojnost sa njegovim zaslugama. Poduprti njegovom bezgraničnom silom u najjačim iskušenjima, mi se možemo oduprijeti zlu prizvavši njegovo svemoguće ime i pobijediti kao i On što je pobijedio.

SOTONA STRAŠAN PROTIVNIK

Pali čovjek je sotonin rob. Misija Isusa Krista bila je da ga oslobodi od njegove sile. Čovjek je po svojoj prirodi sklon da posluša sotonina nagovaranja, i on ne može sam uspješno da se odupre tako strašnom neprijatelju, ukoliko Krist, moćni Pobjednik, ne boravi u njemu, nadahnjujući njegove želje i dajući mu snagu. Samo Bog može ograničiti sotoninu moć. Sotona se šeta zemljom u svim pravcima. Uvijek vreba i ne gubi nijednu priliku da bi uništio duše. To Božji narod treba da razumije ako želi izbjeći njegove zamke. [28]

Sotonino prerušavanje. — Sotona priprema svoja sredstva obmane za posljednju borbu, tako da Božji narod ne bi znao sa kim ima posla. U 2. Korinćanima 11, 14. čitamo: „I nije čudo, jer se sam sotona pretvara u anđela vidjela.” Dok neke prevarene duše tvrde da sotona ne postoji, on ih upotrebljava i uspješno radi kroz njih. Sotona zna bolje nego Božji narod kako može biti pobijeđen kad se vjerni oslanja na Krista.

Ako ponizno mole moćnog Pobjedioca, oslanjajući se čvrsto na njega, najslabiji vjerni, odani istini, mogu uspješno da se odupru sotonu i svim njegovim vojskama. On je odviše lukav da bi se pojavio otvoreno, drsko, sa svojim kušanjima, jer bi se uspavane energije

kršćanina probudile i ovaj bi se obratio za pomoć svemogućem Otkupitelju. Zato se sotona približava neprimjetno, sakriva se iza sinova neposlušnosti, koji imaju obličje pobožnosti. On upotrebljava sve svoje sile da uznemirava, kuša i zavodi Božji narod.

Onaj koji se drznuo da napadne, kuša i izaziva našeg Spasitelja; kome je bilo dopušteno da ga prenese na vrh hrama, a zatim na vrlo visoku goru, imat će ogromnu moć nad sadašnjim naraštajem čija je mudrost daleko manja od Spasiteljeve i koji slabo poznaje sotonino lukavstvo i njegovu silu.

On će imati zaprepašćujući utjecaj na one koji su po prirodi skloni da izvršavaju njegove zapovi- jesti. Najviše se raduje tome što ga ljudi smatraju izmišljenim bićem. Voli da se malo pažnje obraća njemu, da ga predstavljaju smiješnim, na primjer, u obliku kakve životinje. Dok o njemu tako misle, njihov je um potpuno nesposoban za njegove lukavo načinjene planove, koji mu uvijek uspijevaju. Kad bismo imali tačniju predstavu o njegovoj sili i njegovom lukavstvu, [29] bili bismo spremniji da mu se uspješno odupremo.

Borba za svaku dušu. — Vidjela sam zle anđele kako se bore za duše dok im se Božji anđeli odu-piru. Borba je bila oštra. Zli anđeli su se tiskali oko njih, trujući atmosferu svojim otrovnim utjecajem i slabeći njihovu osjetljivost. Sveti anđeli su brižljivo bdjeli nad ovim dušama, spremni da suzbiju sotoninu vojsku. Ali posao dobrih anđela nije da vladaju umom pojedinaca bez njihovog pristanka. Ako ovi popuste pred neprijateljem, i ne trude se da mu se odupru, Božji anđeli mogu tek da zadržavaju sotoninu vojsku da ne unište one koji su u opasnosti, dok ne prime veću svjetlost koja će ih probuditi i podstaći da traže pomoć sa neba. Isus neće poslati svoje svete, anđele da oslobode one koji se ni malo ne trude za svoje spasenje.

Kad sotona vidi da će izgubiti neku dušu, on povećava svoje napore da je zadrži. Ako ta duša, svjesna opasnosti, više u nevolji i traži pomoć od Isusa, sotona, u strahu da ne izgubi jednog zarobljenika, poziva veći broj svojih anđela da okruže tu dušu, da je obaviju tako gustom tamom da nijedan zračak nebeskog svjetla ne padne na nju. Ali ako duša koja se nalazi u opasnosti istraje u svojim na-porima, prizna svoju nemoć i osloni se na zasluge Kristove krvi, Isus će primiti usrdnu molitvu vjere i poslati pomoć moćnih anđela da je oslobode. Sotona ne trpi da se čovjek obrati za pomoć njegovom

moćnom protivniku, čija ga sila i veličanstvo ispunjavaju strahom. Glas usrdnih molitava čini da drhće sva njegova vojska. . . Kad moćni anđeli, opremljeni nebeskim oružjem, dođu u pomoć slaboj i progonjenoj duši, sotona i njegova vojska se povlače znajući da je za njih bitka izgubljena.

PRIRODA SUKOBA

Volja u čovjeka je agresivna, uvijek nastoji da sve podvrgne svojim planovima. Ako se ona odluči za Boga i za ono što je pravo, onda će se u životu pojaviti rodovi Duha. Bog je odredio „slavu, čast i mir svakome koji čini dobro”.

[30]

Ako se sotoni dozvoli da utječe na volju, on se njome služi za sprovođenje svojih planova. Izmišlja teorije nevjerstva i podstiče čovjekovo srce da ratuje protiv Božje riječi. Ustrajnim naporima nastoji da nadahne ljude mržnjom i protivljenjem koje on osjeća prema Bogu, da ih podigne protiv ustanova i za-htjeva neba i protiv rada Svetog Duha. Uvrstava pod svoju zastavu sve sile zla i vodi ih u bitku protiv dobra.

Treba da se odupiremo sili zla. — Sotona nastoji da svrgne Boga s prijestola našeg srca i da ljudsku prirodu izgradi po svojoj izobličenoj slici. On u čovjeku budi sve zle sklonosti, podstiče strasti i grešnu sujetu. Obećava nam časti, bogatstvo i grešna uživanja, ali pod jednim uvjetom: da odbacimo poštenje i oglušimo se o savjest. Na takav način uspijeva da oslabi ljudske sposobnosti i da ih učini oruđem grijeha.

Bog poziva ljude da se odupru sili zla. On veli: „Da ne vlada, dakle, grijeh u vašem smrtnom tijelu, i ne slušajte ga u njegovim slastima. Ne dajte udova svojih grijehu za oružje nepravde, nego dajte sebe Bogu, kao koji ste živi iz mrtvih, i ude svoje Bogu za oružje pravde.” Rimlj. 6, 12. 13.

Kršćanski život je, ratovanje. „Jer naš rat nije s krvlju i tijelom, nego s poglavarstvima i vlastima, i s upraviteljima tame ovoga svijeta, s duhovima pakosti ispod neba.” Efež. 6, 12. Samo božanska pomoć nam može osigurati pobjedu u borbi pravde protiv nepravde. Naša ograničena volja mora se pot- činiti volji Beskonačnoga; ljudska volja mora se združiti s božanskom voljom. To će nam osigurati

[31] pomoć Svetog Duha. Svaka pobjeda će nas više pri-bližiti Bogu i doprinijeti da se u nama izgradi njegovo obličje.

Pomoć Svetog Duha. — Gospod Isus radi posredstvom svog predstavnika, Svetog Duha. Kroz Svetog Duha daje duši duhovni život, oživljuje njene energije za dobro, čisti je od svake moralne nečistote i osposobljava je za carstvo Božje. Isus ima velike blagoslove i bogate darove koje želi da podijeli ljudima. On je divni Savjetnik, neograničen u mudrosti i sili. Kad bismo htjeli priznati silu njegovog Duha i dopustiti da nas izgradi, onda bismo u njemu bili savršeni. Kakve li pomisli! U Kristu „stanuje tjelesno sva punina božanstva. I vi ste potpuni u njemu”. Ljudsko srce može osjetiti pravu sreću samo onda ako dozvoli da ga Duh Božji izgradi. Duh Sveti obnavlja dušu po uzoru na Isusa Krista. Zahvaljujući utjecaju Svetog Duha, neprijateljstvo protiv Boga ustupa mjesto vjeri i ljubavi, a oholost poniznosti. Duša počinje da opaža ljepote istine i klanja se pred veličanstvom i savršenstvom Kristovog karaktera. Takve promjene izazivaju kod anđela slavopoje; Bog i Krist se raduju dušama izgrađenim po božanskom obličju.

[32] **Cijena pobjede.** — Sukob između dobra i zla nije ništa izgubio od svoje žestine od Kristovih dana. Put koji vodi u nebo nije danas lakši. Treba da ostavimo svaki grijeh. Omiljene navike koje su prepreka našem duhovnom napretku treba napustiti. Bez oklijevanja treba da „izvadimo” desno oko ili da „odsječemo” desnu ruku ako nas sablažnjavaju. Da li smo voljni da se odrekemo svoje mudrosti da bismo kao djeca primili Božje carstvo? Jesmo li gotovi da se odrekemo svoje pravde? Jesmo li spremni da se odrekemo hvale ljudi? Vječni život je neprocjenjiva vrijednost. Želimo li primiti pomoć Svetog Duha, s njime surađivati, povećati svoje napore i podnijeti žrtve, koje odgovaraju vrijednosti cilja koji želimo postići?

NAROČITI SOTONINI NAPORI

Bilo mi je pokazano da treba da smo na straži i da se ustrajno protivimo sotoninom lukavstvu i ulagivanju. On se prerušava u anđela vidjela da bi ljude lakše zavodio. Hiljade njih su njegovi robovi. On koristi ogromne prednosti time što poznaje ljudski um. Uvlači se u njega neprimjetno kao zmija i kvari Božje djelo. Kristova čudesa i djela prikazuje kao nešto ljudsko.

Kad bi sotona vodio otvoren rat protiv kršćanstva, kršćani bi se u nevolji bacili pred Otkupiteljeve noge i moćni Oslobodilac nagnao bi u bjekstvo protivnika. Ali sotona, prerušen u anđela svjetlosti, utječe na um ljudi kako bi ih naveo da skrenu sa sigurne i prave staze. On je iskoristio frenologiju (proučavanje karaktera i umnih sposobnosti ljudi po obliku lubanje), psihologiju i mesmerizam (liječenje putem magnetizma) da bi stupio u tješnju vezu s našim naraštajem i djelovao silom koja će karakterizirati njegov rad pri kraju vremena milosti.

Što se više približavamo kraju, ljudski um će biti sve podložniji sotoninim lukavstvima. Sotona nagovara obmanute smrtnike da prihvate prirodna tumačenja za Kristova djela i čudesna. Njegova je stalna težnja da falsificira Kristovo djelo i uspostavi svoju moć i sprovede svoje namjere. On uglavnom to ne radi iskreno i otvoreno. On je vješt; zna da je najuspješniji način da ostvari svoj cilj ako se jednom i palom čovjeku predstavi u obliku anđela svjetlosti. U pustinji se sotona pokazao Kristu kao lijep mlad čovjek, više sličan kakvom kralju nego palom anđelu. Poslužio se Pismom. „Pisano je”, rekao je on. Naš napaćeni Spasitelj suprotstavio mu se Pi-smom rekavši: „Napisano je!” Sotona je htio iskoristiti Kristovu fizičku slabost i stradanje, jer je Krist uzeo našu ljudsku prirodu. [33]

Samopouzdanje je kobno. — Kad sotona uspije da potamni i zavede um ljudi, uvjerivši ih da oni sami u sebi imaju silu koja ih osposobljava da učine velika i dobra djela, tada prestaju da se oslanjaju na Boga i misle da mogu sve sami učiniti. Oni ne priznaju njegovu vrhovnu moć. Ne daju Bogu slavu koju su dužni da daju njegovom vrhovnom Veličanstvu. Tako sotona postiže svoj cilj. Veoma je zadovoljan kada se pali čovjek uzdiže u svom uobraženju, kao što se on uzdizao na nebu odakle je bio zbačen. On zna da će propast čovjeka koji se uzvisuje, biti isto tako sigurna kao i njegova.

Pogubno pouzdanje. — Sotona nije uspio u svojim pokušajima da zavede Krista u pustinji. Plan spasenja bio je izvršen. Čovjekov otkup bio je plaćen velikom cijenom. Sada se sotona trudi da poruši temelje kršćanske nade i da skrene misli ljudi od velike Kristove žrtve da se ne bi njome koristili i spasili. „S prijevarom bezakonja” uvjerava palog čovjeka da mu nije potrebno očišćenje; da mu nije potreban umrli i uskršli Spasitelj; da mu njegove vlastite zasluge

osiguravaju božansku naklonost. Zatim ruši čovjekovo povjerenje u Bibliju znajući da je, ako potkopa povjerenje u ovog božanskog vodiča, siguran u svom poslu.

Zavedeni njime, ljudi počinju misliti da đavo ne postoji kao ličnost; zato ne čine nikakav napor da se bore protiv onoga što ne postoji, i jadni smrtnici, zaslijepljeni, usvajaju mišljenje da je sve što postoji dobro. Više ne priznaju nijedno pravilo vladanja. Pod utjecajem sotone počinju vjerovati da je uzaludno obraćati se Bogu, da je molitva obična forma. Sotona dobro zna koliko je Kristovim učenicima potrebno razmišljanje i molitva da bi bili budni i da bi se mogli oduprijeti njegovom lukavstvu i prijevarama. Svojim lukavstvom đavo odvraća ljude od ovih važnih duhovnih aktivnosti, da bi duša pre- stala da traži pomoć od Svemogućega, da ne bi primila potrebnu silu kako bi se oduprla njegovim napadima. . .

U skladu je, s njegovim planom da zanemarujemo molitvu, jer tada njegova lažna čudesa imaju više utjecaja. Što sotona nije uspio kušajući Krista, to postiže stavljajući svoje zamke pred čovjeka. Katkada se predstavlja u vidu mlade ljubazne osobe, najzavodljivije vanjštine. Liječi bolesnike, i smrtnici, koje je prevario, obožavaju ga kao dobrotvora čovječanstva. . .

Kontrola nad umom. — Pokazano mi je da sotona ne može kontrolirati um bez čovjekovog pri-stanka. Oni koji se udaljuju od pravde izlažu se velikoj opasnosti. Odvajaju se od Boga i od brižljive zaštite Božjih anđela. Tada dolazi sotona, koji je uvijek gotov kada treba da uništi duše, iznosi im svoje prijevare i tako ih baca u najveće opasnosti. Nije, lako da se čovjek oslobodi sotoninih zamki kad postane svjestan opasnosti i želi da se odupre moći tame. Sotona tvrdi da ima pravo nad onima koji su stupili na njegovo područje. Gotov je da upotrebi sve svoje sile, da pozove u pomoć svu svoju zlu vojsku kad se radi o tome da samo jednog čovjeka istrgne iz Kristovih ruku.

Oni koji su podlegli sotoninim kušanjima treba da ulože ogroman napor ako žele da se oslobode njegove moći. Počnu li ozbiljno da se bore, tada će anđeli Božji, koje, su oni ožalostili, doći da ih izbave. Sotona i njegovi anđeli, ne želeći da ispuste svoj plijen, protive se svetim anđelima, i borba je teška. Ako oni koji su zalutali nastave da traže pomoć od Boga i u dubokoj poniznosti priznaju svoje grijehе, onda će moćni anđeli uspjeti da ih istrgnu od sile zlih anđela.

Podignuta zavjesa. — Kad se zavjesa podigla, vidjela sam pokvarenost našeg vremena; moje je srce krvarilo i moj je duh skoro klonuo. Vidjela sam da su zemaljski stanovnici napunili mjeru bezakonja. Gnjev Božji je planuo. On se neće stišati dok grešnici sa zemlje ne budu uništeni. [35]

Sotona je lični Kristov protivnik. Sve pobune, na nebu i na zemlji, imaju svoj izvor u njemu, i on im je vođa. Njegov se gnjev povećava, a mi ne shvatamo njegovu moć. Kada bi se naše, oči mogle otvoriti, da vidimo pale anđele na djelu pokraj bezbrižnih, koji se smatraju sigurni, ne bismo se osjećali tako sigurni. Zli anđeli su nam uvijek na tragu. Ne treba da se čudimo ako zli ljudi čine njegovu volju. Ako nismo oprezni prema nevidljivim oruđima sotone, ona će zauzeti nov teren i pred našim očima učiniti čudesa. Da li smo gotovi da im se odupremo pomoću Božje riječi, koja je jedino uspješno oružje odbrane?

Neki će biti u iskušenju da gledaju na ova čudesa kao da dolaze od Boga. Mi ćemo biti svjedoci isceljenja bolesnih. Pred našim očima zbivat će se čuda. Jesmo li spremni za kušanje kada se ova lažna sotonska čuda budu u većoj mjeri javljala? Neće li mnoge duše biti uhvaćene u zamku? Ako prihvatamo razne zablude, ako napuštamo zapovijesti Božje koje su tako jasno iznijete u Božjoj riječi, time pripremamo svoj um da prihvati lažna sotonina čuda. Već sada treba svi da se pripremimo za borbu u kojoj ćemo skoro učestvovati. Vjera u Božju riječ, ako je proučavamo s molitvom i sprovodimo u život, bit će naš štit protiv sotoninih strijela i pomoći će nam da pobijedimo kroz Kristovu krv.

ISKUŠENJA NISU OPRAVDANJE ZA GRIJEH

Svaka pobuda naše prirode, svaka sposobnost našeg duha, svaka naklonost našeg srca treba da je pod stalnom kontrolom Božjeg Duha. Nema nijednog blagoslova koji Bog daje čovjeku, nijedne nevolje koju dopušta da ga snađe, a da se sotona ne bi mogao i htio time poslužiti da kuša, zbunjuje i uništi dušu ako mu damo i najmanju mogućnost. Prema tome, ma kolika bila duhovna svjetlost nekog čovjeka, ma koliko uživao naklonost i blagoslove neba, on treba stalno da hodi u poniznosti pred Gospodom, tražeći sa vjerom [36]

da Bog upravlja svakom njegovom mišlju i kontrolira svaku njegovu pobudu.

Svi koji se smatraju kršćanima stoje pod svetom obavezom da sačuvaju mir i održe kontrolu nad sobom usred najžešćih izazova. Dužnosti koje su počivale na Mojsiju bile su mnogobrojne i teške, i malo će ljudi ikada biti tako teško iskušani kao on; ali to mu se nije uvažilo kao opravdanje za njegov grijeh. Bog stavlja svome narodu na raspolaganje dovoljnu pomoć; i njegova djeca ne bi nikad bila igračka okolnosti kad bi se oslanjala na njegovu moć. Najveća iskušenja nisu opravdanje za grijeh. Ma kako bio velik pritisak kome je izložena jedna duša, svaki prijestup je njen lični akt. Ni zemlja ni sile mraka nemaju moć da nekoga prisile na grijeh. Sotona napada na naše najslabije tačke; ipak, mi ne moramo pretrpjeti poraz. Bio napad ma kako težak i iznenadan, uvijek ima pomoći u Bogu; njegovom silom možemo pobijediti.

HRABROST

[37] Oni koji budu izvojevali konačnu pobjedu imat će u svom duhovnom životu časove strašne zbunjenosti i velikih iskušenja; ali oni ne smiju odbaciti svoje pouzdanje u Boga, jer je to dio njihovog odgoja u Kristovoj školi; to je neophodno potrebno da bi se očistili od svake troske. Sluga Božji treba hrabro da se odupre svakom napadu neprijatelja, njegovim drskim ruganjima, i da savlada sve prepreke koje sotona stavlja na njegov put. Sotona će se truditi da obeshabri Kristove sljedbenike, da ih odvraća od molitve i proučavanja Pisma. On će baciti svoju odvratnu sjenku na stazu ispred njih kako bi zaklonio njihov pogled na Krista, njegovu ljubav i slavu nebeskog nasljedstva. Raduje se kad može učiniti da Božja djeca putuju kroz ovaj svijet žalosna, u strahu, stalno mučena sumnjama. Trudi se da im učini život što težim. Ipak, ako upravljate svoj pogled gore, umjesto da gledate na vaše zemaljske teškoće, vi nećete podleći. Vidjet ćete kako vam Isus pruža ruku pomoći. Dosta će biti da mu sa djetinjaskim povjerenjem i vi pružite svoju, i On će vas voditi. Povjeravajući se njemu, bit ćete osnaženi nadom.

U Gospodnjoj sili. — Isus je vidjelo svijeta. Vi treba da izgradite svoj život prema njegovom životu. On će vam pomoći da izgradite jak, uravnotežen, divan karakter. Sotona ne može spriječiti

utjecaj vidjela koje zrači takav karakter. Gospod ima za svakoga od nas jedan zadatak. On ne želi da nas održava ljudska hvala i laskanje. Svaka duša treba da stoji u Gospodnjoj sili. Bog nam je dao svoj najbolji dar, svog jedinorodnog Sina, da bi nas podigao, oplemenio i osposobio za svoje carstvo obukavši nas u savršenstvo svog karaktera. Isus je došao na svijet i živio kao što očekuje da mi živimo. Ako ugađamo svojim željama, ako smo odviše lijeni da revno surađujemo u divnom Božjem djelu, iskusit ćemo gubitak u ovom životu, ali i u budućem, besmrtnom.

Božja je namjera da radimo ne od običaja, već sa vjerom i nadom. Kada proučavajući Pismo, rasvijetljeni Duhom Božjim, promatramo divnu ljubav koju nam je pokazao Otac time što je Isusa poslao na svijet, da nijedan koji u njega vjeruje ne pogine nego da ima život vječni, mi ćemo se radovati ne- iskazanom radošću u punini slave. Sve što možemo postići odgojem Bog želi da upotrebimo za napredak istine. Iz našeg vladanja i karaktera mora da izvire istinska i živa pobožnost da bi pred svijetom bio uzdignut Kristov križ i da bi se u svjetlosti tog križa vidjela vrijednost duše. Naš um treba da se otvori za razumijevanje Pisma; hraneći se nebeskom manom postajemo duhovno jaki.

[38]

HRAM DUŠE

Potpuna poslušnost božanskim zahtjevima veoma će doprinijeti podizanju, razvijanju i jačanju svih čovjekovih sposobnosti. Oni koji se od mladosti posvećuju Božjoj službi odlikuju se zdravim rasuđiva-njem i oštroumnošću. Zašto i ne bi bilo tako? Vezom s najvećim Učiteljem kojeg je svijet ikada poznao, proširuje se naše shvatanje, prosvjetljuje naš um, i naše se srce čisti, uzdiže se, prefinjuje i oplemenjuje cio čovjek. Vidi Psalam 119, 130.

Božanski ideal. — Među mladima koji se grade pobožni ima mnogo i takvih čiji život to pobija. Oni ne napreduju ni u znanju ni u duhovnom životu. Njihove sposobnosti zakržljavaju umjesto da se razvijaju. Riječi psalmiste mogu da se primijene samo na prave kršćane. Mrtvo slovo ne daje svjetlost i razumijevanje. Božja riječ nas prosvjetljuje kad je otvorimo i kad je Duh Sveti stavlja u naše srce. Stvarno obraćen čovjek postaje Božje dijete, učesnik Božje prirode. Srce se obnavlja i um biva oživljen i osnažen. Često je bilo

takvih koji su prije svog obraćenja pokazivali obične ili čak neznatne sposobnosti, ali koji su se nakon obraćenja potpuno izmijenili. Oni su od tada pokazivali neobičnu sposobnost u shvatanju istina Svetog pisma i u iznošenju tih istina drugima. Ljudi s višim obrazovanjem su smatrali čašću kad su mogli stupiti u dodir s takvim ljudima. Sunce pravde, obasjavajući svojim divnim zracima njihov um, oživljava svaku sposobnost za veća djela.

Bog će učiniti velika djela za mlade koji su spremni da pomoću Svetog Duha prime Riječ u svoja srca i da se po njoj upravljaju. On stalno nastoji da ih privuče k sebi, koji je Izvor svake mudrosti, dobrote, čistote i istine. Tko razmišlja o ovim uzvišenim predmetima biva oplemenjen.

Oskvrnjeni oltari. — Tko kaže da služi Bogu, a ne pokazuje nikakav napredak u znanju i pobožnosti, takav je samo kršćanin po imenu. Hram njegove duše je pun oskvrnjenih oltara. Čitanje bezvrijedne literature, prazni razgovori i svjetska uživanja toliko zaokupljuju njihov um da ne ostavljaju ni najmanje mjesta za Božju riječ. Svjetski duh, taština i oholost zauzimaju u srcu mjesto koje bi trebalo da zauzima Krist.

Izopačenje kroz popuštanje strastima. — Oni koji iznad svega traže da zadovolje svoj apetit i svoje strasti ne mogu nikad da postanu stvarno dobri i veliki ljudi. Ma koliko ih svijet cijenio, oni su pred Bogom niski, prosti i pokvareni. Na njihovom licu, kako je to Bog rekao, vidi se znak pokvarenosti. Njihove su misli zemaljske. Njihove riječi otkrivaju nizak nivo njihovog duha. Njihovo je srce puno niskosti, koje su gotovo sasvim u njemu izbrisale božansku sliku. Glas razuma je ugušen, a rasuđivanje izopačeno. O, koliko čulnost unizuje ljudsku prirodu! U koliki se ponor pokvarenosti i ludosti spušta onaj koji je svoju volju potčinio sotoni! Uzalud istina apeluje na razum kad se srce protivi njenim čistim načelima.

Pomoć u iskušenju. — Vjerom i molitvom svi mogu udovoljiti zahtjevima evanđelja. Nitko ne može da bude prisiljen da učini grijeh. Za to je potrebno lično pristajanje. Grešnik najprije odluči da učini grešno djelo, tek tada strasti zagospodare njegovim umom i bezakonje savlada njegovu savjest. Iskušenje, ma koliko bilo jako, nije izgovor za grijeh. „Oči su Gospodnje nad pravednima, i uši njegove slušaju njihovu viku.” Dušo u iskušenju, viči pred Gospodom! Ma koliko bila nemoćna i nedostojna, osloni se na Isusa, uzdaj se u

njegova obećanja! Gospod će te čuti. On zna koliko su jake sklonosti ljudskog srca. On će ti dati pomoć u svakom iskušenju.

Jesi li pao u grijeh? Bez oklijevanja traži od Boga milost i oprostjenje. . . Još postoji milost za grešnika. Gospod nas poziva sa svih naših stranputica: „Vratite se, sinovi odmetnici, i iscijelit ću odmete vaše!” Jer. 3, 22.

VI NISTE SVOJI

Cesto čujemo pitanje: Zar nikad da ne činim ono što mi se sviđa? Zar da ne idem svojim putevi- ma? Moram li uvijek da budem obuzdavan? Zar nikad da ne zadovoljim svoje sklonosti?

Što se manje povodite za svojim prirodnim sklonostima, bolje će biti za vas i za druge. Naše prirodne sklonosti su pokvarene, a prirodne sile zloupotreb- ljene. Sotona je podigao čovjeka protiv Boga. On se bez prestanka trudi da u njemu uništi božansku sliku. Zato moramo obuzdavati svoje riječi i djela.

Plodovi potpunog posvećenja. — Kad Božja milost ispuni srce, ono postaje svjesno da treba da ra- zapne zle sklonosti, naslijeđene i stečene. U duši mora da otpočne nov život, pod novom kontrolom. Sve što se čini treba da se čini na slavu Bogu. Ovo se tiče kako vanjskog tako i unutrašnjeg čovjeka. Cijelo biće, tijelo, duša i duh mora da bude dovedeno u poslušnost Bogu, koji će se njime služiti kao oruđem pravde.

Čovjek se po svojoj prirodi ne pokorava Božjem zakonu; niti to, sam po sebi, može. Ali kroz vjeru koja ga je obnovila, iz dana u dan on će živjeti Kristovim životom. Iz dana u dan on pokazuje da sebe smatra Božjom svojinom.

[41]

Tijelo i duša pripadaju Bogu. On je dao svog Sina da otkupi svijet; zbog toga nam je dat još jedan rok, vrijeme milosti u kome treba da razvijamo karakter savršene vjernosti. Oslobodivši nas od ropstva grijeha, Bog nam je omogućio da živimo obnovljenim i preobraženim životom službe.

Sve naše sposobnosti pripadaju Bogu. — Na nama je pečat Božjeg vlasništva. On nas je otkupio i želi da imamo na umu da naše fizičke, umne i moralne sposobnosti pripadaju njemu. Vrijeme, utjecaj, um, osjećaji, savješt — sve je to Božje, sve treba da bude

upotrebljeno u skladu s njegovom voljom; ne treba da bude upotrebljeno kako to čini svijet koji je pod utjecajem Božjeg neprijatelja.

Tijelo, koje je hram duše, pripada Bogu. Svaka tetiva, svaki mišić pripada njemu. Ni u kom slučaju ne smijemo nemarnošću ili zloupotrebom oslabiti ni najmanji organ. Mi treba da surađujemo sa Bogom održavajući naše tijelo u najboljem mogućem zdravstvenom stanju kako bi bilo hram Svetoga Duha, koji će u skladu s božanskom voljom izgrađivati sve naše fizičke i duhovne energije.

Um treba da se obogati zdravim načelima. Istina treba da je urezana na ploče našeg srca. Pamćenje treba da se obogati dragocjenim istinama Božje riječi. Tada će, kao drago kamenje, ove istine blistati u životu.

Cijena jedne duše. — Dar koji je Bog dao za otkup čovječanstva pokazuje koliko On cijeni djela svojih ruku i koliko ljubi svoju djecu. Adam je pao pod vlast sotone. On je donio u svijet grijeh, i kroz grijeh smrt. Da bi čovjeka spasio, Bog je dao svog jedinorodnog Sina. Ovo je On učinio da bi udovoljio pravdi i da bi opravdao sve one koji prime Krista. Čovjek se prodao sottoni, ali ga je Isus otkupio. . .

[42] Vi niste svoji! Isus vas je otkupio svojom krvlju. Nemojte zakopati svoje talante u zemlju. Upotrebite ih u njegovoj službi. Bilo što da radite, radite to sa Isusom. Ustanoviš li da tvoja ljubav prema Spasitelju ponestaje, ostavi svoj posao i reci: „Evo me, Spasitelju, što hoćeš da činim?” On će te rado primiti i prigrliti svojom ljubavlju. Njegovom praštanju nema kraja, jer je On milostiv i strpljiv i ne želi da tko pogine. . .

Mi pripadamo Bogu sa svim što imamo. Mi smo dužni da ga ljubimo svim svojim srcem, i to ne treba da smatramo nekom žrtvom. I samo srce treba da mu poklonimo kao dragovoljan dar.

Treba donijeti odluku. — Ne treba da oklijevamo misleći da ćemo imati neku korist od toga ako popuštamo zavodnjima sotone. Grijeh donosi sramotu i nesreću svakoj duši koja mu se predaje; on je po svojoj prirodi zasljepljiv i varljiv; lako može da nas zavede svojim laskavim predstavama. Tko stupi na područje sotone, za njega nema nikakvog jamstva zaštite. Zatvorimo, koliko do nas stoji, sve prilaze kojima bi nam se kušač mogao približiti.

PRAVO OBRAĆENJE

„Pokropit ću vas vodom čistom, i bit ćete čisti; ja ću vas očistiti od svih nečistota vaših, i od svih idola vaših. Dat ću vam novo srce, i nov ću duh metnuti u vas, izvadit ću kameno srce iz tijela vašega, i dat ću vam srce mesno.” Jer. 36, 25—27.

Mnogo ima onih koji govore o potrebi promjene srca, a da ne znaju što znače ove riječi. Naročito se mladi spotiču na izraz „novo srce”. Oni očekuju da se dogodi naročita promjena u njihovim osjećajima. To oni nazivaju obraćenjem. Hiljade njih su upropašteni ovom zabludom, jer nisu shvatili riječi: „Valja vam se nanovo roditi.” [43]

Ne osjećaji nego promijenjen život. — Sotona navodi ljude da misle da su obraćeni zato što dožive neki zanos ili ushićenje, ali njihov se život ne mijenja. Njihova djela su kao i prije, njihov život ne donosi nikakve dobre plodove. Takvi se često i dugo mole, spominjući stalno čuvstva koja su imali u toj i toj prilici. Međutim, oni ne žive novim životom. Oni sami sebe obmanjuju. Njihovo iskustvo nije dublje od njihovih čuvstava. Oni grade na pijesku: kad dune vjetar, njihova će se kuća porušiti.

Mnoge jadne duše tapkaju u mraku čekajući da iskuse ista čuvstva koja drugi tvrde da su iskusili. One zaboravljaju da vjernik treba da prione za Krista i da gradi svoje spasenje sa strahom i drhtanjem. Svaki koji je uvidio svoj grijeh dužan je i da nešto učini: treba da se pokaje i da pokaže živu vjeru. Kad Isus govori o novom srcu, On pod tim razumije um, život, cijelo biće. Iskusiti promjenu srca znači odreći se ljubavi prema svijetu i zavoljeti Krista. Imati novo srce znači imati nov um, nove težnje, nove pobude. Po čemu može da se pozna novo srce? — Po promijenjenom životu. Obraćen čovjek umire svaki čas, svaki dan sebičnosti i oholosti.

Praktična strana prave religije. — Velika je zabluda ako vjerujemo da javno priznanje vjere zamjenjuje stvarnu službu. Vjera koja se ne otkriva u životu nije prava. Pravo obraćenje čini nas savršeno poštenim u našem odnosu prema našim bližnjima. Ono čini da smo vjerni u ispunjavanju svojih svakodnevnih dužnosti. Svaki iskren Kristov sljedbenik dokazat će da ga religija Biblije osposobljava da svoje talente upotrebljava u službi Učitelja.

„Ne budite u poslu lijeni!” Ove će se riječi ispuniti u životu svakog pravog kršćanina. Čak i ako vam vaš posao izgleda mučan,

[44] vi ga možete oplemeniti načinom na koji ga obavljate. Radite kao Gospodu. Radite veselo i s nebeskim dostojanstvom. Plemenita načela koja unosimo u posao čine ga ugodnim pred Gospodom. Prava služba povezuje najpo- niznije sluge Božje na zemlji s najvećim slugama u nebeskim dvorovima. . .

Kršćani, kao sinovi i kćeri Božje,, treba da se trude da postignu uzvišen ideal koji im evanđelje stavlja za cilj. Ne treba da se zadovolje ničim manjim od savršenstva, jer je Isus rekao: „Budite, dakle, savršeni, kao što je savršen Otac vaš nebeski.”

Posvećen život. — Posvetimo se proučavanju svete Božje riječi, i neka sveta načela koja iz nje izvire nadahnjuju naš život. Hodimo pred Bogom smjerno i ponizno, ispravljajući svaki dan svoje pogreške. Neka nikakav sebičan ponos ne rastavi našu dušu od Boga. Ne gajimo osjećaj nadmoći, smatrajući sebe boljima od drugih. „Tko misli da stoji, neka se čuva da ne padne!” 1. Kor. 10, 12. Imat ćete mir i spokojstvo ako potčinite svoju volju Kristovoj. Tada će Kristova ljubav upravljati vašim srcem, i vaše tajne pobude će se pokoravati Kristu. Nagao i naprasit temperament će biti ublažen i savladan uljem Kristove milosti. Osjećaj oprostjenja grijeha će donijeti mir koji nadvisuje svaki um. Mi ćemo se ozbiljno truditi da savladamo sve što se protivi kršćanskom savršenstvu. Nestat će nesloge. Onaj koji je ranije imao običaj da pronalazi pogreške na drugima, vidjet će mnogo veće pogreške u svom karakteru.

[45] Ima takvih koji s interesiranjem slušaju istinu i uviđaju da je njihov život u suprotnosti s Kristom. Oni se smatraju osuđenima i kaju se zbog svojih prijestupa. Oslanjajući se na Kristove zasluge, uzdajući se u njega živom vjerom, oni primaju oprošte- nje grijeha. Pošto prestanu činiti zlo i nauče se činiti dobro, rastu u milosti i poznanju Boga. Uviđaju da je potrebno podnijeti žrtve da bi se odvojili od svijeta. Sve smatraju kao ništa, samo da Krista do- biju. Oni su Kristovi vojnici. Hrabro i radosno ulaze u borbu koja ih čeka, odupirući se prirodnim sklo- nostima i svojim sebičnim željama i podvrgavaju svoju volju Kristovoj. Svaki dan traže od Gospoda milost da bi ga slušali. On ih jača i pomaže im. Ovo je pravo obraćenje. Onaj čije je srce preporođeno oslanja se samo na Kristovu pomoć, koju čeka ponizno i zahvalna srca. U njegovom životu vide se plodovi pravde. Nekada je ljubio sebe. Uživao je u svjetskim zadovoljstvima. Sada je njegov idol zbačen sa prijestola, a Bog vlada na prijestolu srca kao

vrhovni gospodar. Grijehe koje je nekada volio sada mrzi. Korača naprijed čvrsto i odlučno stazom svetosti.

Sotonski lanci. — Muke koje ljudi osjećaju u ispunjavanju dužnosti i grešna zadovoljstva su lanci kojima sotona veže ljude. Vjernima će biti priznati jedino oni koji više vole umrijeti negoli učiniti rđavo djelo.

SAVJETI JEDNOJ RAZMAŽENOJ KCERCICI

Ti imaš iz prošle godine strašan izvještaj, koji je izložen pogledu Veličanstva neba i hiljadama čistih, bezgrešnih anđela. Tvoje misli i tvoja djela, tvoji nagli i neposvećeni osjećaji mogu biti sakriveni od smrtnika, ali znaj da su tvoja i najbjednija djela poznata Bogu. Stranica života koju si napisala, u nebeskoj knjizi je sasvim zamrljana. Svi tvoji grijesi su tamo zabilježeni.

Bog gleda na tebe strogim pogledom; ali ti kao da nisi toga svjesna; ne vidiš svoje jadno stanje. Katkada osjetiš grižnju savjesti, ali uskoro tvoj ohol i nezavisan duh pređe preko toga i tako ušutkuješ glas savjesti.

Ti nisi sretna, ali misliš da ćeš biti ako te na tvom putu ništa ne bi zadržavalo. Jadna kćeri! Ti me podsjećaš na Evu. Ona je mislila da će mnogo dobiti ako uzabere plod s drveta koji joj je Gospod. pod prijetnjom smrtne kazne, zabranio da dira. Ona je jela sa tog drveta, i tako izgubila svu slavu raja.

Kontroliranje mašte. — Kontroliraj prvo svoje misli. To neće biti lako. To nećeš postići bez ozbiljnih i ustrajnih napora. Ali Bog to očekuje od tebe; to je obaveza koja počiva na svakom razumnom stvorenju. Ti si odgovorna Bogu za svoje misli. Ako se odaješ praznom maštanju i dozvoljavaš svojim mislima da se bave onim što je nečisto, ti si isto tako kriva pred Bogom kao da si učinila nečisto djelo. Nisi ga učinila jer ti je za to nedostajala samo prilika.

Vrlo je opasno ako se dan i noć prepuštaš sanjarenju i zidanju kula u zraku. Kad se jednom takve navike učvrste, onda ih je skoro nemoguće iskorijeniti; misli u takvom slučaju ne mogu biti usmjerene čistim, svetim i uzvišenim predmetima. Ako želiš imati vlast nad svojim duhom i ako želiš da tvoja duša ne bude zatrovana niskim i pokvarenim mislima, onda treba, kao vjeran stražar, da bdiš nad

svojim očima, ušima i svim svojim osjetilima. Ovo se može postići samo silom božanske milosti. Sama si slaba da to učiniš.

Treba da obuzdavamo strasti i sklonosti. — Ti si zastranila, postala si nagla, samovoljna i drska. Milost Božja nema mjesta u tvom srcu. Samo Božjom silom mogla bi postati predmet njegove milosti i oruđe pravde. Bog od tebe traži ne samo da upravljaš svojim mislima već i da savlađuješ svoje strasti i sklonosti. O tome ovisi tvoje spasenje. Osjećaji i nagoni su sila. Ako se njima rđavo upravlja, ako su prožeti zlim pobudama, onda vode u neizbježnu pro- past i čine te, brodolomnikom bez Boga i bez nade.

[47] Treba čvrsto i odlučno kontrolirati maštu ako želimo osjećaje i strasti potčiniti razumu i savjesti. Ti si u opasnosti, jer si u iskušenju da svoje vječno dobro žrtvuješ na oltar strasti. Strast obuzima cijelo tvoje biće. Kakva strast? — Niska, koja vodi u pro- past. Time ćeš otrovati život svojih roditelja, oža- lostit ćeš i osramotiti svoje sestre, žrtvovati svoj vlastiti karakter, odvojiti se od neba i od slavne besmrtnosti. Pristaješ li na sve te posljedice? Molim te. promisli malo! Ne čini više nijedan korak u svojoj tvrdoglavosti i neposlušnosti, jer te čeka bijeda i smrt. Ako ne vodiš strogu kontrolu nad svojim osjećajima i strastima, izgubit ćeš poštovanje onih koji te okružuju i osramotit ćeš svoj karakter za cio svoj život.

Ti si neposlušna svojim roditeljima, drska, nezahvalna i bezbožna. Takve bijedne osobine karaktera su plod pokvarenog drveta.

Ti si neobuzdana. Ti voliš mladiće, i voliš da govoriš o njima. „Usta govore od suviška srca.” Tvoje zle navike su osilile. Ti si naučila da varaš, samo da ostvariš svoje namjere i ispuniš svoje želje.

KARAKTER SE JAČA KROZ BORBU

Krist je proveo prvih trideset godina svoga života u malom selu Nazaretu. Stanovnici toga sela bili su dobro poznati po zlu. Zato je Natanael postavio pitanje: „Može li iz Nazareta doći nešto dobro?” Evandjelja govore vrlo malo o prvim godinama Kristovog života. Osim kratkog izvještaja o putovanju u Jeruzalem sa roditeljima, imamo još samo ovu izjavu: „Dijete rastijaše i jačaše. Ono bješe ispunjeno mudročću, i milost Božja bješe na njemu.”

Krist je u svemu naš primjer. Božja promisao je htjela da On provede svoje prve godine u Nazaretu, gdje je stalno bio izložen iskušenjima pokvarenih stanovnika, te je morao stalno bdjeti nad sobom da bi ostao čist i bez mane usred tolikog grijeha i zloće. Krist nije sam izabrao ovo mjesto; njegov Otac ga je izabrao da bi se njegov karakter okušao na različite načine. Budući da je za vrijeme prvih godina bio izložen teškim iskušenjima, teškoćama i borbama, Krist je mogao izgraditi savršen karakter. On je savršen primjer svima: djeci, omladini i odraslima.

[48]

Cesto se dešava da djeca i mladi ljudi žive u sredini koja nije pogodna za razvitak njihovog kršćanskog života. Oni lako popuste iskušenjima i pokušavaju da opravdaju svoje grešno vladanje nepogodnim utjecajem okoline. Krist je dragovoljno provodio dane u samoći; marljivim i korisnim radom izbjegavao je iskušenja i držao se daleko od onih čiji je utjecaj bio zao. Nijedno dijete ni mladić neće biti pozvani da žive težim životom nego što je bio Kristov život. Njegov život nije bio lak i udoban. Njegovi roditelji, siromašni ljudi, zarađivali su s mukom za svoje potrebe. Kristov život bio je dakle obilježen siromaštvom, samoodricanjem i oskudicom. On je uz svoje roditelje navikao na svakodnevni marljiv rad.

Cistota ne zavisi od prilika. — Nitko neće nikada biti pozvan da izgradi savršen kršćanski karakter u nepovoljnijim okolnostima od onih u kojima je Spasitelj živio. Činjenica da je Krist proživio trideset godina u Nazaretu, odakle po mišljenju mnogih nije moglo izaći ništa dobro, javni je, ukor mladim ljudima koji smatraju da njihov religiozni karakter mora biti odraz prilika u kojima žive. Mnogi se mladići nalaze u nepovoljnim i rđavim okolnostima i to navode kao izgovor što ne izgrađuju kršćanski karakter. Kristov je primjer osuda mišljenja da njegovi sljedbenici ne mogu živjeti čistim životom ako mjesto i materijalne prilike nisu povoljne. Svako mjesto i svaki položaj, gdje nas je božansko providenje pozvalo da živimo, ma kako bio skroman, može postati častan, samo ako smo vjerni. To nam je Krist pokazao svojim životom.

[49]

Iz Kristovog života možemo crpsti pouku: čist život, život po Božjim načelima nije uvijek bez teškoća, siromaštva i protivljenja. Krist je bez mrmljanja podnosio kušanja i nevolje koje kod mnogih mladih izazivaju gundanje. Takva disciplina je upravo potrebna omladini; to će karakteru dati čvrstinu, učinit će ga sličnim Kris-

tovom, ojačat će ga protiv iskušenja. Ako se odvojimo i udaljimo od onih koji bi mogli vršiti na nas štetan utjecaj, onda nas neće savladati lukavstvo sotone. Svakodnevnom molitvom dobij at ćemo od Boga mudrost i snagu da izdržimo u borbi i teškoćama života i da iz njih izađemo kao pobjednici. Vjernost i vedrinu duha možemo saču-vati jedino bdjenjem i molitvom. Krist nam je ostavio primjer nepokolebljive energije, koju nisu mogle oslabiti ni poniženja, ni izrugivanja, ni oskudica, ni teškoće.

Takva bi trebalo da bude i naša omladina. Ako se pred njom nagomilavaju teškoće, neka zna da Bog kuša njenu vjernost. I ukoliko očuvaju čistotu karaktera, usprkos razočaranju, utoliko će se povećati njena čvrstina, postojanost i sila; ona će tada biti duhovno jaka.

Radije smrt nego nepoštenje. — Budite gotovi da radije prihvatite siromaštvo, sramotu, gubitak prijatelja ili svako drugo stradanje, negoli da svoju dušu opoganite grijehom. Radije smrt nego nepoštenje ili prestupanje Božjeg zakona; to bi trebalo da bude lozinka svakog kršćanina.

ODUPRITE SE ISKUŠENJU

[50] Oni koji su dioničari božanske prirode neće podleći iskušenju. Neprijatelj radi sve što može da bi pobijedio one koji se trude da žive kršćanskim životom. On ih napada svojim iskušenjima u nadi da će ih pokolebati. Nada se da će ih obeshrabriti. Ali oni koji čvrsto stoje na Stijeni vjekova neće pasti u njegove zamke. Oni će imati na umu da je Bog njihov Otac a Krist njihov Pomoćnik. Spasitelj je došao na naš svijet da svakoj duši koja je u iskušenju omogući pobjedu kakvu je On izvojevao. Ja poznajem moć iskušenja. Ja poznajem opasnosti koje stoje na našem putu, ali znam također da svakome koji se bori protiv iskušenja stoji na raspolaganju, prema njegovim potrebama, i odgovarajuća sila.

Izbjegavajte nepotrebna iskušenja. — „Drugoo iskušenje ne dođe na vas osim čovječjega; ali je vjeran Bog koji vas neće pustiti da se iskušate većma nego što možete, nego će učiniti s iskušenjem i kraj, da možete podnijeti.” I mi sa svoje strane treba da se trudimo da se bez potrebe ne, izlažemo iskušenju. „Zato iziđite između njih i odvojte se, govori Go-spod, i ne dohvatajte se do nečistote, i ja ću

vas primiti, i bit ću vam otac, i vi ćete biti moji sinovi i kćeri, govori Gospod svedržitelj.” 2. Kor. 6 17. 18. Ako pođete stazom iskušenja i grijeha, ako se družite sa svjetskim ljudima u njihovom uživanju i prilagodite, njihovim običajima, kako se možete nadati da će vas Bog sačuvati da ne padnete?

Udaljite se od pokvarenog utjecaja svijeta! Ne idite ako vam nije zapovjedbno na mjesta gdje se nalaze jake sile zla!

Ne idite tamo gdje ćete biti kušani i zavedeni! Ali ako imate vijest za nevjernike, i ako vam vaša uska veza s Bogom dozvoljava da im iznesete njegovu Riječ u pravo vrijeme, vi možete nešto učiniti čime ćete im pomoći i tako proslaviti Boga. „Ne molim te da ih uzmeš sa svijeta”, rekao je Isus, „već da ih sačuvaš od zla.”

Dužnost iznad sklonosti. — Sotona udvostručuje svoja kušanja kad vidi da se mladi trude da se oslobode njegove kontrole. Koristeći njihovo neznanje i nedostatak iskustva, on nastoji da potamni njihovu sposobnost razlikovanja dobra i zla. On se prerušava u anđela svjetlosti, i one koji pođu zabranjenom stazom zavodi obećavajući im uživanja. Mladići i djevojke koji su navikli da se više povode za sklonostima nego da vrše dužnosti, ustanovit će da je teško oduprijeti se iskušenju. Oni ne uviđaju kolika se opasnost krije u tome ako se samo jedanput predaju zabranjenim uživanjima. Sotona će probuditi sve uspavane grešne nagone koji se kriju u srcu.

[51]

PRIJEVARA GRIJEHA

Grieh je. prijevaran iznad svega. Sotona obmanjuje, zasljepljuje i vodi ljude u propast. On ne upotrebljava najednom sva sredstva iskušenja. On pokriva svoja kušanja plaštem dobra. On uz zabave i gluposti pomiješa i nešto dobro da bi prevarene duše mislile da će od toga imati veliku korist. Sotona uspijeva sa svojim prijevarama zbog toga što se krije iza maske. Kad zavedene duše učine prvi korak, taj ih priprema za drugi. Mnogo je lakše povoditi se za svojim prirodnim sklonostima negoli se braniti, odupirati prvim ulagivanjima lukavog neprijatelja i tako ga držati daleko od sebe.

Koliko je zadovoljstvo za sotonu kad vidi da duše tako lako zagrizu mamac na udici i pođu putem koji im je on otvorio! On ne zahtijeva da se one potpuno odreknu molitve i forme vjerskih dužnosti, jer ih na taj način može još bolje upotrebiti u svojoj službi.

On izvlači za sebe najveću korist kad svoje laži i prijevare pomiješa sa njihovim iskustvom i njihovim ispovijedanjem vjere.

[52] **Ispitujte sami sebe.** — Potrebno je da sami sebe temeljito ispitujemo. Ozbiljno treba da sebe zapitamo u svjetlosti Božje riječi: Jesam li u svojoj duši zdrav ili truo? Jesam li obnovljen u Kristu, ili možda prikrivam tjelesno srce pod novim odijelom? Stani pred Božji sud i ispituji sebe u svjetlosti Božje riječi da bi vidio postoji li u tebi koji tajni grijeh ili koje bezakonje kojeg se još nisi odrekao! Moli se, da, moli se kao što se još nikad nisi molio da te ne bi opsjenila sotonska lukavstva i da se ne bi predao bezobzirnomo, nemarnom i taštom duhu, ispunjavajući svoje vjerske dužnosti tek da umiriš svoju savjest. . .

Jedan od grijehova koji se ubraja u znakove posijetka vijeka jeste što kršćani više vole slasti nego Boga. Budi iskren prema sebi. Ispituj se brižljivo. Malo je onih koji bi nakon brižljivog ispitivanja svoga srca mogli pogledati k nebu i reći: „Ja nisam od onih koji su ovako opisani. Nisam taj koji više voli slasti nego Boga.” Malo je onih koji bi mogli reći: „Ja sam mrtav svijetu; što sad živim, živim vjerom u Sina Božjeg.” „Moj je, život sakriven s Kristom u Bogu. Kad se bude pojavio Krist, život moj, onda ću se i ja pojaviti s njim u slavi.”

O, ljubavi i milosti Božja! O, neizreciva milosti, skupocenija od najčistijeg zlata! Ti uzdižeš i oplemenjuješ duh bolje nego ijedno načelo! Ti upravljaš srce i osjećaje k nebu. Dok se oni koji nas okružuju predaju taštini, uživanjima i ludostima ovoga svijeta, naš je život na nebesima, odakle Spasitelja očekujemo. Duša se uzdiže k Bogu, željna oprostjenja i mira, pravde i prave svetosti. Uskom vezom s Bogom i razmišljanjem o nebeskim stvarima duša se preobražava u Kristovo obličje.

OPOMENA PROTIV SUMNJE

[53] Osjećam veliki strah kad pomislim na našu omladinu. Molim vas kao ona koja poznaje vaše opasnosti, da se ne date uhvatiti u sotonske zamke pomoću malo znanja nauke koje ste stekli. Više vrijedi čisto i ponizno srce negoli sve znanje koje biste mogli steći bez straha Gospodnjeg.

Mladi naših dana svakako će svuda sresti skeptike i nevjernike; koliko je potrebno da budu osposobljeni da mogu da navedu dokaze i opravdaju svoju nadu s blagošću i u Božjem strahu. Toma Pein je umro, ali njegova djela još truju svijet. Oni koji sumnjaju u istine Božje riječi će staviti djela ovih nevjernika u ruke mladih i neiskusnih, i njihova srca će se zatrovati atmosferom sumnje. Zli ljudi, prožeti sotoninim duhom, rade na propasti čovječanstva.

Opasnost druženja sa sumnjalicama. — Živimo u vrijeme razuzdanosti, kada se i staro i mlado ponosi grijehom. Ako naša omladina ne bude pod svetom zaštitom, ako nije utemeljena na dobrim načelima, ako ne posvećuje veću pažnju izboru svojih drugova i literature kojom hrani svoje srce, ona će podleći utjecaju društva koje je isto tako pokvareno kao stanovnici Sodoma. Svjetski ljudi mogu imati privlačnu vanjštinu, ali ako stalno ubacuju neke primjedbe protiv Biblije, oni postaju opasni drugovi. Oni će uvijek potkopavati temelje vaše vjere i slabiti savjesno držanje religije Evanđelja koju smatraju staromodnom.

Mladi često dolaze u dodir s onima koji su skloni sumnji a da njihovi roditelji ne znaju za to sve dok zlo nije izvršilo svoje strašno djelo i upropastilo ih. Mladi treba da budu dobro poučeni da ne bi bili prevareni u pogledu pravog karaktera takvih osoba, da ne sklapaju s njima prijateljstvo niti da slušaju njihova podsmijevanja i laži. Oni koji nemaju smjelosti da prekinu veze s takvim osobama čim otkriju njihovu nevjernost, bit će uhvaćeni u mreže. Oni će govoriti i misliti kao i oni s kojima se družu; govorit će prezrivo o religiji i o vjeri Biblije.

[54]

Samopouzdanje i zaslijepljenost. — Kada bi mladi ljudi koje je sotona zaveo mogli da otvore oči, vidjeli bi njegovo podmuklo zadovoljstvo što mu je pošlo za rukom da upropasti duše. On nastoji svim mogućim sredstvima da prilagodi svoja iskušenja sklonostima i različitim okolnostima onih koje želi uhvatiti u zamku. On će se poslužiti svim lukavstvom. Ako oni koji su predmet njegovih iskušenja zanemare tražiti Boga, bit će zaslijepljeni, i neće prepoznati sotonine prijevare; puni samopouzdanja i osjećaja vlastite moći, neće biti svjesni svog pravog položaja i opasnosti koja im prijeti. Oni će uskoro prezreti vjeru koja je jedanput bila data svetima.

Obraćam se mladima kao ona koja poznaje, kao ona kojoj je Gospod otkrio opasnosti koje se nalaze na njihovom putu. Samo-

pouzdanje će vas dovesti u mrežu neprijatelja. Ima mladih koji ne traže da ih vodi Bog, i ne nalaze u njemu svoje utočište i silu. Oni samouvjereno ulaze u društvo, smatrajući se dovoljno sposobni da izaberu što je dobro i da svojim razumom shvate božanske tajne, kao da sami mogu otkriti istinu.

Za one koji se uzdaju u sebe plašimo se više nego za ikoga drugog, jer će takvi sigurno pasti u mrežu koju je postavio veliki neprijatelj Boga i ljudi. Drug koji ti je postao vrlo blizak, a koji je zatrovan sumnjom, presadit će u tvoj duh kvasac nevjer- stva. On će zadobiti tvoje povjerenje hvaleći tvoje sposobnosti, tvoju intelektualnu nadmoćnost. On će te podsticati da tražiš viši položaj, i tako će te moralno otrovati. Tko god ima odviše visoko mišljenje o samome sebi, takav će prezirati Kristovu krv očišćenja i protivit će se Duhu milosti.

[55] Djeca čiji su roditelji svetkovali subotu, koja su imala veliku svjetlost, koja su bila predmet nježne brige, mogu pripadati onima koji će ostaviti sramno nasljeđe, koji će sijati vjetar i žeti oluju. U dan suda će se imena onih koji su griješili protiv velikog vi- djela naći među onima koji su osuđeni da budu odlučeni od Gospoda i od slave njegove moći. Oni će biti izgubljeni i ubrojani u one koji su prezreli Kristovu milost.

Više bih voljela da svoju djecu vidim položenu u grob nego da vidim da su pošla stazom koja vodi u vječnu smrt. Strašna činjenica da sam odgajala djecu koja ustaju protiv nebeskog Oca, koja povećavaju red otpadnika posljednjih dana, stupajući pod zastavu sotone, duboko bi me potresla.

Potrebna je moralna hrabrost. — Naša omladina, izložena najrazličitijim iskušenjima, treba da nauči da se uzda u višu silu i višu nauku od one koju mogu dati smrtni ljudi. Svuda susrećemo ljude koji preziru Gospoda i koji su navikli da se rugaju kršćans- tvu. Oni ga nazivaju dječjom igračkom, izmišljenom da obmanjuje lakovjernost neznalica.

Oni koji nemaju moralne sile ne mogu sa uspjehom da brane istinu; oni nemaju hrabrosti da kažu: „Ako ne prestanete s tim raz- govorom, ja ne mogu ostati u vašem društvu. Isus, Otkupitelj svijeta, je moj Spasitelj, u kome je sva moja nada u vječni život.” To je jedini način kako možemo da ih ušutkamo. Ako se s njima prepirete, oni će vam suprotstavljati dokaze, i nijedan vaš protivdokaz neće

ih osvjedočiti; ali ako živite za Krista, ako ste potpuno vjerni Bogu, onda ćete uspjeti da učinite za njih ono što niste uspjeli dokazima — da ih silom svoje pobožnosti uvjerite o neispravnosti njihovih teorija.

Ništa nema žalosnije negoli gledati one koji su bili otkupljeni Kristovom krvlju, kojima su bili povjereni talenti da proslave Boga, a koji su se okrenuli protiv evanđeoske vijesti, ne priznaju Kristovo božanstvo, oslanjaju se na svoj ograničen razum i na neosnovane dokaze. Kad budu došle nevolje, kad im bude prijetila smrt, sve te laži će nestati kao inje kad ga ogriju sunčevi zraci. Kako je strašno stajati kraj mrtvačkog sanduka u kome počiva netko koji je odbacio pozive božanske milosti! Strašno je kad čovjek mora reći: ovdje je jedan izgubljen život! Ovdje je čovjek koji je mogao dostići visoki ideal, steći besmrtnost, ali je predao svoj život sotoni, postao je žrtva tašte ljudske filozofije, postao je igračka zlog! Kršćanska nada je čvrsto i jako sidro duše koje ulazi iza najdalje zavjese, gdje je Krist ušao kao naš zastupnik i preteča. Svatko ima da obavi svoj lični dio da bi se pripravio za velike događaje koji su pred nama.

[56]

Oluja se približava. — Omladina bi sa većim žarom trebalo da traži Boga. Oluja se približava. Potrebno je da se zaklonimo pokajanjem od grijeha, obraćenjem Bogu i vjerom u Gospoda Isusa. Gospod će ustati da užasno potrese zemlju. Vidjet ćemo nemire na svim stranama. Hiljade lađa će potonuti u morsku dubinu. Potonut će ratni brodovi, i milioni ljudskih života će biti žrtvovani. Iznenada će buknuti požari koje nikakav ljudski napor neće moći ugasiti; vatra će progutati najljepše palače. Nesreće na željeznicama će biti sve češće; na velikim saobraćajnim putevima će vladati zbrka; sudari će prouzrokovati iznenadnu smrt mnogih. Kraj je blizu, vrijeme milosti je na izmaku. O, tražimo Boga dok se može naći, prizivajmo ga dok je blizu! Prorok je rekao: „Tražite Gospoda vi, ponizni u zemlji, tvorite njegove uredbe! Tražite pravdu, tražite poniznost, eda bi vas poštedio na dan gnjeva Gospodnjega.” Sof. 2, 3.

Svakodnevna zavisnost od Boga. — Kad ujutro ustanete, osjećate li svoju nemoć i potrebu za božanskom snagom? Upoznajte li ponizno i iskreno vašeg nebeskog Oca sa svim svojim potrebama? Ako to činite, onda anđeli slušaju vaše iskrene molitve, i kad budete u opasnosti da nesvjesno učinite nešto zlo i da na to povučete druge svojim utjecajem, vaš anđeo čuvar će biti uz vas; on će vas uputiti

[57]

na bolji put, dat će vam prave riječi i pomoći će vam da činite dobra djela.

Ako ne uvidate opasnost, ako zanemarujete da molitvom tražite pomoć i snagu koja vam je potrebna da se oduprete iskušenjima, vi ćete sigurno skrenuti s pravog puta. Vaše zanemarene dužnosti bit će zabilježene u nebeskim knjigama, i na dan suda naći ćete se lakim.

SLABA TACKA

Možemo sebi da laskamo da nismo toliko zli kao drugi ljudi; ali ma kako bili jaki u nekim stvarima, ako ima samo jedna slaba tačka u našem karakteru, onda je naša duša još u vezi s grijehom. Dvolično srce govori: „Nešto mojega i nešto tvojega.” Božje dijete treba da otkrije omiljeni grijeh kome je popuštalo i dozvoli Bogu da ga iščupa iz srca. Ono mora da pobijedi taj grijeh, jer on nije sitnica pred Bogom.

Netko kaže: „Ja nisam zloban, ali događa se kad sam uvrijeđen da izgovorim nešto neugodno, za što se kasnije uvijek kajem.” Drugi kaže: „Istina je, ja imam tu i tu slabost, ali ja prezirem niskosti koje čine neki moji poznanici.” Gospod nam nije dao skalnu za grijeh, da bismo neke smatrali beznačajnima zato što prouzrokuju malo zlo, a druge većima jer prouzrokuju više zla.

Lanac je jak samo toliko koliko je jaka njegova najslabija karika. Lanac kao cjelina može izgledati dobar, ali on ne vrijedi ništa ako ima samo jednu slabu kariku. Svaka duša koja želi ući u nebesko carstvo mora da se trudi da živi pobjedonosnim životom. Nekontrolirana riječ, koja je već na vrhu tvog jezika, ne treba da se izgovori. [58] Misao da ljudi ne cijene pravilno tvoj karakter moraš odbaciti, jer to slabi tvoj utjecaj i čini da te drugi manje poštuju. Ne treba da gajiš misao da si neki mučenik, već prihvati Kristovo obećanje koje glasi: „Dosta ti je moja blagodat.”

Vladanje mislima. — Udalji se od začaranog sotoninog tla i ne dopusti svom duhu da odstupi od vjernosti Bogu. Kroz Krista ti možeš i treba da budeš sretan, i da stekneš naviku da vladaš sobom. Tvoje misli treba da budu potčinjene Božjoj volji, tvoji osjećaji potčinjeni kontroli razuma i vjere. Mašta ti nije data da luta svojim putevima a da ti pri tome nisi dužan da uložiš nikakav napor da se ograničiš ili discipliniraš. Ako su misli zle, i osjećaji će biti zli; misli

i osjećaji zajedno sačinjavaju karakter. Kada kao kršćanin odlučiš da zanemariš dužnost da zauzdavaš svoje misli i osjećaje, ti se izlažeš utjecaju zlih anđela, privlačiš ih k sebi i podvrgavaš se njihovoj kontroli. Ako popuštaš svojim utiscima i gajiš nepovjerenje, sumnju i nezadovoljstvo, ti ćeš se naći među najnesretnijim smrtnicima, i tvoj će život biti promašen.

[59]

KAKO IZVOJEVATI POBJEDU

Ništa nije na izgled tako bespomoćno, a u stvari nepobjedivo, kao duša koja osjeća svoju ništavost i potpuno se oslanja na Spasiteljeve zasluge. Bog bi takvoj duši poslao pomoć svih anđela sa neba prije nego što bi dopustio da ona doživi poraz.

NAPRIJED I U VISINE

Željela bih da mogu opisati ljepotu kršćanskog života. Počevši sa prvim danima svog novog života, kršćanin se pokorava zakonima prirode i Božjem zakonu, penje se stalno naprijed i u visine, približavajući se svakodnevno svome nebeskom domu, gdje ga čeka vijenac života i novo ime, „koje nitko ne zna do onoga koji ga primi”. On je iz dana u dan sretniji, svetiji i korisniji. Uspjesi jedne godine nadmašuju one ranijih godina.

[60] Bog je dao mladima ljestve kojima treba da se penju, ljestve koje sa zemlje dosežu do neba. Na vrhu ovih ljestava jeste Bog, a svaku stepenicu obasjavaju zraci njegove slave. On pazi na one koji se penju, spreman da pomogne umornima i onima koji posrću. Da, recite pouzdano: tko se ustrajno penje stepenicu po stepenicu, sigurno će ući u nebeski grad.

Sotona stavlja pred omladinu mnoga iskušenja. On izvodi igru osvajanja njihove duše, i ne propušta da upotrebi posljednje sredstvo da bi ih zaveo i upropastio. Ali Bog ne ostavlja svoju djecu bez pomoći u borbi protiv kušaća. U Bogu nalaze ona svog svemoćnog Pomoćnika.

Onaj koji je u ovome svijetu i u ljudskoj prirodi sreo i pobijedio sotonu, odupirući se svim iskušenjima kojima su mladi izloženi, daleko je jači od njihovog neprijatelja. On je naš stariji Brat. On duboko saosjeća sa omladinom. Stalno bdi nad njom i raduje se kad ona nastoji da mu ugodni. Kad se mladi mole, On njihovim molitvama dodaje tamjan svoje pravde i prinosi ih Bogu kao ugodnu žrtvu. Ojačani Kristovom milošću, mladi mogu podnijeti teškoće

kao dobri vojnici križa. Ojačani njegovom snagom, oni mogu doseći visoke ideale koji su pred njima. Žrtva prinijeta na Golgoti je залог njihove pobjede.

Bog ne zahtijeva ništa nerazumno. — U Božjoj crkvi ima velikih i malih sudova. Bog ne zahtijeva ništa nerazumno. Ne očekuje da mali sudovi imaju istu sadržinu kao i veliki. Od svakog očekuje da uzvрати ono što ima a ne što nema. Činite svoje najbolje, i Bog će primiti vaše napore. Prihvatite vjerno dužnosti koje su neposredno pred vama, i Spasitelj će biti potpuno zadovoljan vašim radom. Želeći da uradite nešto veliko, ne zanemarujte male dužnosti koje vas očekuju.

Čuvajte se da ne zanemarite molitvu nasamo i proučavanje Božje riječi. To je vaše. oružje protiv onoga koji želi da spriječi vaše napredovanje ka nebu. Prvo zanemarivanje molitve i proučavanja Biblije olakšava drugo. Prvo odupiranje utjecaju Duha priprema put drugom odupiranju. Na taj način srce odrveni, a savjest otupi. S druge strane, svako odupiranje iskušenju čini dalje odupiranje lakšim. Svako samoodricanje čini novo samoodricanje lakšim. Jedna pobjeda priprema put drugoj. Svako odupiranje iskušenju, svako samoodricanje, svaka pobjeda nad grijehom je sjeme koje se sije za vječni život. Svaki nesebični trud povećava vašu duhovnost. Nitko ne može postati sličan Kristu ako ne raste u plemenitosti i istinitosti.

[61]

Gajite povjerenje. — Gospod će cijeniti svaki napor koji ulažete da biste postigli ideal koji vam je postavio. Kad doživite neuspjeh, kad padnete u neki grijeh, ne mislite da se ne možete moliti, da niste dostojni doći pred Gospoda. „Dječice moja, pišem vam da ne grijешite. Ako tko sagriješi, imamo Zastupnika kod Oca, Isusa Krista pravednika.” 1. Ivan. 2, 1. On raširenih ruku čeka izgubljenog sina, spreman da ga primi. Pođite k njemu, priznajte mu svoje grijehе i neuspjehе, molite ga da vas ojača za nove napore. On vas nikad neće razočarati, nikad neće zloupotrebiti vaše povjerenje.

Na vas će doći nevolje; kroz njih Gospod odstranjuje grubosti iz vašeg karaktera. Ne gundajte, jer nezadovoljstvom samo povećavate svoje nevolje. Slavite Boga dragovoljnom pokornošću. Strpljivo snosite teškoće. I kad vam je nanijeta neka nepravda, čuvajte ljubav u svom srcu. „Ako tko zaista voli život i želi da vidi sretne dane, neka zadržava jezik svoj od zla i usta svoja od prijevernih riječi; neka se kloni zla i čini dobro, neka traži mira i ide za njim, jer su

oči Gospodnje na pravednima i uši njegove čuju njihovu molitvu.”
1. Petr. 3, 10-12.

[62] Čuvajte se očajanja; čekajte na sutra, i najmračniji dan će proći. „U miru i pouzdanju bit će snaga vaša.” Krist poznaje moć vaših iskušenja, ali On poznaje i vašu otpornu snagu. On uvijek nježnim sa- učešćem pruža ruku svakom svom djetetu koje strada. On govori obeshrabrenoj duši: „Dijete moje, za tebe sam trpio, za tebe sam umro, uzdaj se u mene!” ”-Dokle traju dani tvoji, trajat će i snaga tvoja.”

„Predaj Bogu put svoj, uzdaj se u njega, on će učiniti!” . . . On će vam biti kao sjenka velike stijene u suhoj zemlji. On vam govori: „Dođite k meni. . . i ja ću vas odmoriti.” On nam daje odmor koji nam svijet ne može dati ni oduzeti.

Onaj koji se uzda u Boga ima veliki mir i neizrecivu radost. Njega nevolja ne uznemirava; ako je prezren, on se ne vrijeđa, njegovo „ja” je razapeto. Iz dana u dan njegove dužnosti mogu biti veće, iskušenja jača, nevolje žešće, ali on ne sustaje jer prima snagu prema svojim potrebama.

Cijena pobjede. — Krist je sve žrtvovao za čovjeka da bi mu omogućio da zadobije nebo. Sada čovjek treba da pokaže šta je on spreman da žrtvuje za sebe, za Krista, da bi zadobio besmrtnu slavu. Oni koji imaju pravi pojam o veličini spasenja i o njegovoj cijeni, neće nikad gundati što moraju sa suzama sijati i što su borba i samoodricanje dio njihovog kršćanskog života.

USAVRŠAVANJE KARAKTERA

[63] Krist nije rekao da je lako postići savršenstvo karaktera. Plemenit i uravnotežen karakter se ne nasljeđuje. On se ne postiže slučajno. Plemenit karakter stičemo ličnim naporima kroz zasluge i milost Kristovu. Bog daje talente, umne moći, ali mi izgrađujemo karakter. On se izgrađuje teškom i oštrom borbom sa samim sobom. Treba da izvojujemo pobjedu nad svojim naslijeđenim sklonostima. Čovjek mora sam sebe da podvrgava najstrožoj kritici; ne smije dopustiti da ijedna slaba crta u karakteru ostane neispravljena.

Neka nitko ne kaže da je nemoguće otkloniti mane svog karaktera. Ako je to vaš zaključak, onda nikada nećete postići vječni život. Nemogućnost se krije samo u vašoj volji. Ako ne želite da

pobijedite, nećete ni moći pobijediti. Stvarna teškoća proizlazi od pokvarenosti neposvećenog srca i odbijanja da se potčinimo Božjoj kontroli.

Postavite sebi visok cilj. — Mnogi koje je Bog obdario da postignu velike stvari, postižu vrlo malo, jer poduzimaju vrlo malo. Hiljade prolaze kroz život kao da nemaju nikakav cilj za koji treba da žive i nikakav ideal da postignu. Njihova nagrada će biti srazmjerna njihovim djelima.

Mislite na to da nikada nećete postići viši cilj od onoga koji ste sami sebi postavili. Postavite, dakle, visoko svoj cilj, a zatim korak po korak, makar po cijenu najvećih napora, samoodricanja i žrtve penjite se uz ljestve dok ne dosegnete zadnju stepenicu. Neka vas u tome ništa ne zadrži. Sudbina nije ni oko koga splela tako čvrstu i gustu mrežu da bi čovjek bio potpuno nemoćan i prepušten neizvjesnosti. Nepovoljne prilike treba da izazovu u nama čvrstu odluku da ih savladamo. Savlađivanje jedne prepreke dat će nam veće sposobnosti i hrabrosti da idemo naprijed. Navalite odlučno ka pravom cilju i tada će okolnosti biti vaši pomoćnici a ne vaše smetnje.

Razvijajte sve vrline karaktera. — Radi slave vašega Gospoda revnujte da razvijete sve vrline karaktera. U svakoj fazi razvijanja svoga karaktera imajte uvijek na umu da ugodite Bogu. To je moguće. Enoh je to postigao, premda je živio u jedno pokvareno doba. Sigurno i danas ima Enoha na zemlji.

Budite čvrsti u vjeri i ugledajte se na Danijela, tog vjernog čovjeka i državnika, koga nijedno iskušenje nije moglo iskvariti. Nemojte razočarati Spasitelja koji vas je toliko ljubio da je svoj život dao za očišćenje vaših grijeha. „Bez mene ne možete činiti ništa”, rekao je On. Sjećajte se toga. Ako ste učinili kakvu pogrešku, sigurno ćete izvojevati pobjedu ako uvidite tu pogrešku i smatrate je signalom koji vas opominje. Na taj način možete svoj poraz pretvoriti u pobjedu, razočarati svog neprijatelja i proslaviti svog Otkupitelja.

Karakter izgrađen po Božjoj slici je jedino blago koje ćemo moći prenijeti iz ovog svijeta u drugi. Oni koji na ovom svijetu dopuste da ih poučava Krist, ponijet će sa sobom sve božanske plodove savršenstva u nebeske stanove. Pa i na nebu ćemo biti pozvani da

se stalno usavršavamo. Koliku, dakle, pažnju treba da obratimo na usavršavanje karaktera u našem životu!

U Božjem zahtjevu je i Božja pomoć. — Nebeska bića će surađivati sa onim koji nepokolebljivom vjerom teži za savršenstvom karaktera, koji dolazi do izražaja u savršenstvu života. Isus kaže svakome koji se trudi da to postigne: „Stojim ti s desne strane da ti pomognem.”

Kad se čovjekova volja združi s Božjom voljom, onda ona postane nepobjediva. Sve što poduzmemo i radimo po Božjem nalogu, to ćemo moći i da izvršimo njegovom silom. Za sve što Bog zapovijeda da učinimo, On daje i potrebnu snagu.

Mi stalno zavisimo od Boga. — Oni koji ne osjećaju stalnu zavisnost od Boga bit će pobijedeni iskušenjem. Može nam se činiti da su naši koraci sigurni i da nas ništa neće moći pokolebati. Mi možemo sa sigurnošću reći: „Znam kome vjerovah, ništa neće pokolebati moju vjeru u Boga i u njegovu Riječ!” Ipak, sotona može da iskoristi naslijeđene ili stečene mane našeg karaktera, da zaslijepi naše oči, da ne vidimo svoje potrebe i nedostatke. Samo ako smo svjesni svojih slabosti i ako stalno gledamo na Isusa, možemo sigurno hodati.

[65]

BORBA VJERE

Mnogi mladi ljudi nemaju čvrsto načelo da služe Bogu. Najmanji oblak je dovoljan da ih obeshrabri i baci u očajanje. Oni nemaju snage da istraju. Ne rastu u milosti. Oni samo prividno drže Božje zapovijesti, ali se u stvari ne pokoravaju zakonu Božjem, niti to mogu. Njihovo tjelesno srce mora da se promijeni. Oni moraju shvatiti svu uzvišenost i ljepotu svetosti, da bi za njom težili kao što jelen čezne za izvorom. Tada mogu ljubiti Boga i njegov zakon. Kristov jaram bit će im blag i njegovo breme lako.

Draga omladino, ako Bog bude upravljao vašim koracima, ne smijete očekivati da ćete u svijetu uvijek imati mir i uspjeh. Staza koja vodi u vječnost nije uvijek laka. Ona katkada izgleda tamna i trnovita. No imajte pouzdanje da će Božja vječna ruka biti nad vama da vas zaštiti od zla. On želi da imate čvrstu vjeru u njega i da se naviknete uzdati se u njega u časovima kad je mračno i kad je vedro.

Živa vjera. — Kristovi sljedbenici treba da imaju vjeru koja živi u srcu, jer bez nje je nemoguće ugoditi Bogu. Vjera je ruka kojom prihvatamo beskonačnu pomoć; kroz nju srce preporođenog čovjeka kuca u skladu s Kristovim srcem.

U nastojanju da se probije kroz planinske klance do svog gnijezda, orla često bije silna oluja. Tamni olujni oblaci dijele ga od suncem obasjanih vrhova, gdje je sagradio svoje gnijezdo. Za trenutak zbunjen probija se sad u jednom sad u drugom smjeru, lupajući svojim moćnim krilima kao da hoće rastjerati guste oblake. Njegov divlji krik zadaje strah golubovima u planini. Uzalud se napreže da probije sebi put i da se oslobodi svog zatvora. Najzad se ipak probija u visinu kroz gusti oblak u predio mira obasjan suncem ispuštajući prodoran krik pobjede. Ispod njega je tama i oluja, a oko njega sja svjetlost sa neba. Opet se nalazi u svom dragom stanu na strmoj litici. Zadovoljan je. Morao je proći kroz tamu da bi se domogao svjetlosti. To ga je stajalo truda, ali je taj trud nagrađen, jer je dostigao cilj za kojim je čeznuo.

[66]

To je jedini put kojim možemo ići kao Kristovi sljedbenici. Moramo imati tu živu vjeru, koja probija gusti zid oblaka koji nas dijeli od nebeske svjetlosti. Treba da dosegne visine vjere, gdje vlada mir i radost u Svetom Duhu.

Doživotna borba. — Jeste li kada promatrali kopca kako goni uplašena goluba? Instinkt uči goluba da kobac može da ga uhvati samo onda ako se uzdigne iznad svoje žrtve. Zato se on diže sve više pod plavim nebeskim svodom progonjen od kopca koji uzalud nastoji da ga prestigne. Golub može izbjeći opasnosti ako ne sustane i ako ga ništa ne spriječi u njegovom letu i ne privuče k zemlji. Ali ako sustane, i počne da leti niže, njegov budni neprijatelj će se baciti na njega kao na svoju žrtvu. Sa kakvim smo interesiranjem često bez daha promatrali taj prizor suosjećajući sa nejakim golubom. Kako bi nam bilo teško da je postao plijen okrutnog kopca!

I mi se nalazimo u doživotnoj borbi sa sotonom i njegovim zavodljivim iskušenjima. On će upotrebiti svaki dokaz i svaku prijevaru da bi uhvatio duše u zamku. Ako želimo dobiti vijenac života, valja da uložimo ozbiljne i ustrajne napore. Ako želimo izvojevati pobjedu zajedno sa našim Otkupiteljem, onda ne smijemo odložiti oružje i napustiti bojno polje dok pobjeda ne bude izvojevana. Mi smo dotle sigurni od opasnosti dok je naš pogled uprt na Načelnika

[67] i Izvršitelja naše vjere. Mi treba da mislimo o onome što je gore, a ne o onome što je na zemlji. Vjera treba da nas podiže sve više i više. Kroz nju treba da steknemo Kristovu milost. Ako iz dana u dan promatramo njenu neokaljanu ljepotu, onda ćemo uvijek rasti; bit ćemo sve sličniji slavnome Božjem Sinu. Dok živimo u tako uskoj vezi s nebom, uzalud će sotona razapinjati svoje mreže oko nas.

POBJEDA MOGUĆA

Mi nemamo pojma kakvom snagom bismo raspolagali kada bismo bili u vezi s Onim koji je izvor svake snage. Mi često padamo u grijeh i mislimo, nažalost, da to tako mora da bude. Mi se tako držimo svojih slabosti kao nečeg čime treba da se ponosimo. Krist nam kaže da naše lice treba da je kao kremen ako želimo biti pobjednici. On je ponio naše grijeha na svome tijelu na drvo. Silom koju nam On daje možemo da se odupremo svijetu, tijelu i đavolu. Pre- stanimo govoriti o sebi i o svojim slabostima; govorimo radije o Kristu i njegovoj sili. Kada govorimo o sotonskoj moći, mi neprijatelju omogućujemo da navaljuje na nas. Ali kad govorimo o sili Svemogućega, neprijatelj odstupa od nas. Što se više približavamo Bogu, to će se On više približiti nama. . .

Mnogi od nas neće da iskoriste svoja preimuć- stva. Nakon nekoliko slabih pokušaja da čine što je pravo, opet se vraćaju na svoj stari grešan život. Ako želimo ući u Božje carstvo, moramo imati savršen karakter, karakter bez mane, mrštine ili čega sličnog. Sotona udvostručava svoje napore jer vidi da se približava kraj. On razapinje svoje mreže koje mi ne zapažamo da bi zadobio naš um. On se svim silama trudi da svakoj duši pomrači slavu Božju. Od nas zavisi da li će on imati vlast nad našim srcima i nad našim umom, ili ćemo imati jedno mjesto na novoj zemlji kao Abrahamovi sunasljednici.

[68] Božja sila, združena s ljudskim naporom, izvo- evala je za nas slavnu pobjedu. Zar to nećemo cijeni- ti? U Isusu su nam data sva bogatstva neba. Bog neće dopustiti vojsci zla da kaže da je On mogao učiniti više nego što je učinio. Svjetovi koje je stvorio i nebeski anđeli mogu posvjedočiti da On nije mogao učiniti više. Bog raspoláže izvorima sile za koju još ne znamo, i iz tih izvora može da nas snabdi za slučaj potrebe. Ali naši naponi se moraju uvijek združiti s božanskim naporima. Moramo da upregne- mo svoj

um, svoju moć zapažanja i sve moći svoga bića. . . Ako smo spremni da odgovorimo žurnim pozivima za pomoć, ako se naoružamo kao ljudi koji čekaju svog Gospoda, ako se trudimo da odstranimo svaku manu iz svog karaktera, onda će nam Bog dati više svjetlosti, sile i pomoći.

Vjera i dužnost. — Vjera nije osjećaj. Vjera je tvrdo čekanje onoga čemu se nadamo i dokazivanje onoga što ne vidimo. Ali postoji i obličje pobožnosti koje je obična sebičnost. Ono uživa u svjetskim radostima. Ono se zadovoljava samo sa običnim raspravljanjem o Kristovoj religiji, a ne zna ništa o njenoj spasonosnoj moći. Oni koji imaju takvu religiju vrlo se malo uznemiruju zbog grijeha, jer ne poznaju Krista. Dok su u takvom stanju, oni također malo polažu na dužnost. Ali vjerno ispunjavanje dužnosti ide usporedo s pravim poštovanjem Božjeg karaktera.

KAKO MOŽEMO BITI JAKI

Krist nam stavlja na raspolaganje sve da budemo jaki. On nam je dao Svetoga Duha, čiji je zadatak da nas podsjeća na sva Kristova obećanja, da bismo imali mir i blaženi osjećaj da su nam oprošteni grijesi. Ako samo budemo gledali na Spasitelja i uzdali se u njegovu moć, bit ćemo ispunjeni osjećajem sigurnosti, jer će Kristova pravda postati naša pravda.

[69]

Mi sramotimo Krista ako stalno govorimo o svojim slabostima. Umjesto da gledamo na sebe, gledajmo stalno na Krista. Tako ćemo dan za danom biti sličniji njemu, sposobniji da govorimo o njemu, spremniji da iskoristimo njegova dobra i njegovu pomoć i da primimo blagoslove koje nam nudi.

Živeći tako u vezi s njime, jačamo u njegovoj sili i postajemo pomoć i blagoslov za one koji žive oko nas. Kad bismo učinili samo ono što Spasitelj želi da činimo, naša bi srca postala slična svetim harfama, čije žice u skladnim akordima izražavaju hvalu i zahvalnost Otkupitelju, koga je Bog poslao da uzme grijeha svijeta. . .

Gledajmo njegovu slavu. — Kad budu na vas došla iskušenja, a ona će sigurno doći, kad budete obuzeti brigama i strahom, kada budete obeshrabreni i gotovo na rubu očajanja, pogledajte, o pogledajte očima vjere tamo gdje ste posljednji put primijetili svjetlost: i tama koja vas okružuje bit će brzo raspršena sjajem Božje svjetlosti,

Božje slave. Kad grijeh prijete da zavlada vašom dušom, kad muči vašu savjest, kad sumnja pomračuje vaš um, obratite se tada Spasitelju. Njegova je milost dovoljna da pobijedi grijeh. On će vam oprostiti i dati svoj mir; učinit će vas radosnim u Bogu.

[70] Prestanite govoriti o svom neuspjehu i o nedostatku sile. Zaboravimo na ono što je ostrag, a se- žimo se za onim što je, naprijed. Ne propustimo nijednu priliku koja bi nam, ako se iskoristi, pomogla da budemo sposobniji u službi Bogu. Tada će svjetlost kao zlatna nit potkati naš život, i anđeli, videći naše posvećenje, ponovit će obećanje: „Učinit ću da će čovjek više vrijediti nego zlato čisto, više nego zlato ofirsko.” Iz. 13, 12. Cijelo se nebo raduje kad se slaba, grešna ljudska bića predaju Isusu da žive njegovim životom.

Radost kroz pokajanje. — Bog je odredio uvjete spasenja za čovjeka. Samoponiženje i nošenje križa je sredstvo koje pokajniku omogućuje da nađe utjehu i mir. Krist je podnio poniženje i žrtvu koju nijedan čovjek neće nikada podnijeti. Misao na to treba da ušutka sve naše gundanje. Najslađu radost čovjek može iskusiti iskrenim pokajanjem zbog prijestupa Božjeg zakona i vjerom u Isusa Krista kao svog Otkupitelja i Zastupnika.

ŽIVOT POBJEDE

Povjerenje u Božju silu donosi mir. Cim netko odluči da živi u suglasnosti s primljenom svjetlošću, Sveti Duh mu daje više svjetlosti i sile. Blagodat Duha pomaže čovjeku u donošenju odluka, ali ona nije zamjena za ličnu vjeru. Da bismo uspjeli u kršćanskom životu, potrebno je da prihvatimo svjetlost koju Bog daje. Duša ne postaje slobodna u Kristu zbog obilja svjetlosti i dokaza. To ona biva tek tada kad svim svojim silama, voljom i snagom iskreno zavapi: „Gospode, ja vjerujem; pomoz mi nevjerniku!”

Ja se radujem slavnoj budućnosti, i vi možete da se radujete sa mnom. Budite radosni i slavite Gospoda za njegovu dobrotu. Povjerite Bogu brige o onome što ne možete razumjeti. On vas ljubi, i On ima saučešća prema vašim slabostima. On nas je obasuo svim duhovnim blagoslovima na nebesima u Kristu. Bog ne bi bio zadovoljan da onima koji ljube njegovog Sina da manje blagoslova negoli svome Sinu.

Sotona pokušava da skrene naše misli od moćnog Pomoćnika, da bi nas naveo da mislimo o svom bijednom stanju! Ali nam Isus, iako vidi našu grešnu prošlost, prašta; i mi ne bi trebalo da ga sramotimo sumnjajući u njegovu ljubav. Osjećaj krivice moramo ostaviti kod podnožja križa, inače će on zatrovati izvor našeg života. Kad vam sotona prijete, okrenite mu leđa i tješite se Božjim obećanjima. Ma kako oblak bio taman, kad ga obasja nebeska svjetlost, on postaje sjajan, jer Božja slava počiva na njemu. [71]

Božja djeca ne treba da budu robovi osjećaja i uzbuđenja. Kolebanje između nade i straha ranjava Kristovo srce. Krist nam je dao nepobitne dokaze o svojoj ljubavi. . . On želi da vjerno obavljamo posao koji nam je povjerio; onda će naše srce postati u njegovoj ruci kao sveta harfa, sa čijih žica će se čuti veličanje i zahvalnost Onome koga Bog posla da uzme grijehe svijeta.

Kristova ljubav prema njegovoj djeci je isto toliko nježna koliko i jaka. Ona je jača i od smrti. On je umro da bi nas otkupio, i da bismo bili jedno s njime sada i u vječnosti. Njegova je ljubav tako jaka da pokreće sve njegove moći i koristi sve izvore neba za dobro svog naroda. U toj ljubavi nema promjene, ni trunke mijenjanja. Ona je ista juče, danas i u vječnosti. Iako je grijeh vjekovima pokušavao ugušiti tu ljubav i spriječiti njen tok prema zemlji, ona još teče obilno k onima za koje je Krist umro.

Preovlađujući utjecaj. — Zapamtite da vjera u vašem životu nije samo jedan od mnogih utjecaja; to mora biti utjecaj koji preovlađuje nad svim ostalima.

ŽIVA VJERA

Među onima koji iskreno traže svetost srca i čistotu života ima mnogo takvih koji izgledaju zbunjeni i obeshrabreni. Oni bez prestanka gledaju na sebe i tuže se na svoj nedostatak vjere. Oni misle da ne mogu tražiti Božji blagoslov, jer im nedostaje vjera. Ovakvi zamjenjuju osjećaje sa vjerom. Budući da se ne zadovoljavaju jednostavnom vjerom, oni tonu u sve veću duševnu tamu. Takvi bi trebalo da odvrte svoje misli od sebe i da razmišljaju o milosti i dobroti Božjoj, sjećajući se njegovih obećanja i vjerujući jednostavno da će On učiniti ono što je obećao. [72]

Mi ne treba da se oslanjamo na svoju vjeru već na Božja obećanja. Cim smo se pokajali za prošle prijestupe i odlučili da živimo poslušnim životom, treba da vjerujemo da nas Bog prima u Kristu i da nam prašta naše grijehе.

Katkada će tama i obeshrabrenje doći na našu dušu prijeteći da nas slomi; ali ne smijemo odbaciti pouzdanje u Boga, gledajmo u Isusa bez obzira na osjećaje. Trudimo se da vjerno ispunjavamo svaku dužnost; zatim se mirno oslonimo na Božja obećanja.

Ne povodite se za osjećajima. — Katkada može da se pojavi u nama duboki osjećaj o našoj nedostojnosti i da nas ispuni strahom. Ali to nije dokaz da je Bog promijenio svoj odnos prema nama ili mi prema Bogu. Mi ne smijemo pokušavati da u sebi probudimo neke jake osjećaje. Možda danas ne osjećamo onaj mir i radost koje smo juče osjećali. Ali, mi treba da vjerom prihvatimo Kristovu ruku i da se uzdamo u njega u danima mračnim kao i u svijetlim.

Sotona može da ti došapne: „Ti si suviše veliki grešnik da bi te Krist mogao spasiti.” Priznavši da si zaista grešan i nedostojan, ti možeš odlučno odgovoriti kušaču: „Zahvaljujući Kristovoj žrtvi otkupljenja, ja prihvatam Krista za svog Spasitelja. Ne pozivam se na svoje zasluge, već na dragocjenu krv Isusa Krista koja me čisti. Ovog trenutka moja se nemoćna duša baca u Kristovo naručje.” Kršćanski život mora da je život stalne i žive vjere. Čvrsto i stalno pouzdanje u Krista donijet će duši mir i sigurnost.

[73]

Nemoj se obeshrabriti. — Nemoj se obeshrabriti što je tvoje srce grešno. Svaka smetnja, svaki unutrašnji neprijatelj samo povećava tvoju potrebu za Kristom, koji je došao da ti oduzme kameno srce i da ti da srce mesno. Iđi od njega da ti da naročitu blagodat da pobijediš svoje slabosti. Kad navali iskušenje, energično se odupri zlim sklonostima. Reci sebi: „Kako bih mogao ožalostiti svog Spasitelja? Ja sam se predao Kristu; neću da činim sotonina djela.” Traži pomoć od Spasitelja da žrtvuješ sve svoje idole i da se odrekneš svih svojih omiljenih grijehа. Gledaj očima vjere Isusa gdje stoji pred prijestolom Oca, i, šireći svoje probodene ruke, moli milost za te.be. Vjeruj da iz ruku tvog dragog Spasitelja primaš silu koja ti je potrebna.

Razmišljanje o Kristu. — Vjerom gledaj na vijenac pripravljen za one koji će pobijediti. Slušaj trijumfalnu pjesmu otkupljenih: Dostojno, dostojno je Jagnje koje je zaklano i koje nas je otkupilo

Bogu! Nastoj da sebi živo predstaviš ovu sliku kao stvarnost! Stjepan, prvi kršćanski mučenik, u svom strašnom sukobu sa silama i zlim duhovima ispod neba uskliknuo je: „Gle, vidim nebo otvoreno i Sina čovječjega gdje stoji s desne strane Bogu!” Njemu je bilo dato da vidi Spasitelja svijeta kako se saginje nad njim i kako ga gleda pogledom punim saučešća. Sjajna svjetlost koja je zračila sa Kristovog lica okružavala je Stjepana takvim sjajem da su njegovi neprijatelji vidjeli njegovo lice da sjaji kao lice anđela.

Ako bismo više razmišljali o Kristu i o nebeskom svijetu, našli bismo podsticaj i potporu u borbi vjere. Oholost i ljubav prema svijetu izgubit će moć nad nama ako budemo više razmišljali o slavi one bolje zemlje koja će uskoro biti naš dom. Pored Kristove krasote sve zemaljske čari gube svoje vri- jednosti.

[74]

Mijenjajmo navike mišljenja. — Neka nitko ne misli da može bez ličnih napora steći sigurnost da ga Bog ljubi. Ako je um dugo vezan za zemaljske stvari, onda je teško promijeniti navike mišljenja. Ono što gledamo i slušamo privlači našu pažnju i zaokupljuje naše misli.

Ali ako želimo ući u nebeski grad i ondje promatrati Kristovu slavu, moramo se već ovdje naviknuti da gledamo očima vjere. Kristove, riječi i njegov karakter treba da su često predmet naših misli i naših razgovora. Svaki dan bi trebalo da dio svog vremena posvetimo razmišljanju sa molitvom o tim svetim temama.

Posvećenje svakodnevno djelo. — Posvećenje je svakodnevno djelo. Neka se nitko ne vara mišlju da će mu Bog oprostiti i blagosloviti ga ako prestupa ma koju od njegovih zapovijesti. Namjerno činiti neki grijeh znači ušutkavati glas Duha i odvajati dušu od Boga. Usprkos svih religioznih ushićenja, Krist ne može stanovati u srcu koje prezire božanski zakon. Bog poštuje samo one koji njega poštuju.

„Kome se predate kao sluge za poslušanje, robovi ste onoga koga slušate.” Ako gajimo u srcu gnjev, požudu, pohlepnost, mržnju, sebičnost ili koji drugi grijeh, postajemo robovi grijeha. „Nitko ne može dva gospodara služiti.” Ako služimo grijehu, ne možemo služiti Kristu. Kršćanin će osjećati da ga grijeh mami, jer tijelo želi protiv Duha; ali se Duh bori protiv tijela i vodi stalnu borbu. Ovdje nam je svima potrebna Kristova pomoć. Kad se božanska sila sjedini s ljudskom slabošću, onda vjera kliče: „A Bogu hvala koji nam dade pobjedu kroz Gospoda našega Isusa Krista!” 1. Kor. 15, 57.

[75] Da bismo izgradili karakter koji će Bog odobriti, potrebno je da steknemo dobre navike u vjerskom životu. Molitva je isto toliko potrebna za rasteenje u milosti i za duhovni život koliko je hrana potrebna za tjelesno zdravlje. Naviknimo se da često podižemo svoje misli k Bogu u molitvi. Ako misao luta, vratimo je natrag. Ustrajni napori će to olakšati. Nije razumno da se makar samo za jedan trenutak udaljimo od Krista. Mi možemo da osiguramo sebi njegovu prisutnost na svakom koraku ako ispunjavamo uvjete koje je On postavio.

Neka vam vjera bude na prvom mjestu. — Vjera treba da bude najglavnije u vašem životu. Sve ostalo treba da joj je podređeno. Sve moći duha, duše i tijela treba da su upregnute u kršćansku borbu. Tražimo snagu i milost od Krista, i onda ćemo izvojevati sigurnu pobjedu kao što je sigurno da je On umro za nas.

Moramo se približiti Kristovom križu. Pokajanje u podnožju križa je prvi uvjet da dobijemo mir. Tko može da razumije Kristovu ljubav koja je daleko nježnija i nesebičnija od materinske ljubavi? Želimo li da znamo kolika je vrijednost jedne duše? Ako to želimo, upravimo svoj pogled vjere na križ, počnimo da proučavamo ono što će kroz svu vječnost biti predmet nauke i hvale spašenih. Vrijednost našeg vremena i naših talenata cijeni se po otkupu koji je plaćen za naše spasenje. Kolika je nezahvalnost prema Bogu ako mu krademo što njemu pripada, našu ljubav i našu službu! Da li je odviše da sebe predamo Onome koji je sve žrtvovao za nas? Hoćemo li izabrati prijateljstvo ovoga svijeta radije nego besmrtne časti koje nam Krist nudi, da „sjednemo s njim na prijestolu njegovu kao što je On pobijedio i sjeo s Ocem svojim na prijestolu njegovu”.

[76] **Posvećenje — iskustvo duhovnog napredovanja.** — Posvećenje je iskustvo duhovnog napredovanja. Stepence kojima treba da se postepeno penjemo spominje apostol Petar: „Trudite se da pokažete u vjeri krepost, a u kreposti poznanje, a u poznanju uzdržljivost, a u uzdržljivosti strpljivost, a u strpljivosti pobožnost, a u pobožnosti ljubav bratsku, a u ljubavi bratskoj ljubav Božju. Jer ako je ovo u vama i množi se, neće vas ostaviti besposlene i bez ploda za poznanje našega Gospoda Isusa Krista.” „Zato, braćo, postarajte se još većma da svoj poziv i izbor utvrdite, jer čineći ovo nećete nikada pasti. Jer će vam se tako obilno dopustiti ulaz u vječno carstvo našeg Gospoda i Spasitelja Isusa Krista.” 2. Petr. 1, 5—11.

Takav život nas čuva od svakog pada. Oni koji tako računom sabiranja povećavaju vrline kršćanskog života mogu biti uvjereni da će Bog računom množenja dati njima darove svoga Duha.

Petar se obraća onima koji su primili istu dragocjenu vjeru riječima: „Milost vam i mir u obilju poznavanjem Onoga koji nas pozva slavom i moći.” Božjom milošću svi oni koji žele mogu se penjati uz sjajne stepenice koje povezuju nebo sa zemljom. Oni će na kraju s pjesmom i vječnom radošću ući na vrata nebeskoga grada.

Značaj nevolja. — Bog se služi teškoćama života da bi odstranio nečistotu i grubost iz našeg karaktera. Sjeći, tesati, rezati, glačati, — to ne ide bez bola. Nije lako proći ispod točka brusilice. Ali tako se svaki pojedini kamen priprema za mjesto koje treba zauzimati u nebeskom hramu. Gospod ne troši vrijeme i trud na bezvrijedan materijal. Samo svoje dragocjeno kamenje On glača da bi ga ugradio u veličanstvenu građevinu.

Tajni izvor sile. — Ljudi se ponekad sklanjaju u sjenku Sve-mogućega, i na sveto mjesto Svevišnjega. Oni ostaju kraj Gospoda neko vrijeme, što se vidi u plemenitim djelima. Njihova vjera kasnije klone, veza s Bogom se prekida i tada se njihovo životno djelo uništava. Ali Kristov život je bio život stalnog povjerenja i stalne veze sa Bogom; zato je i njegova služba Bogu i bližnjima bila bez spoticanja ili nedostataka. [77]

Kao čovjek On je vapio ka prijestolu Božjem sve dok njegova ljudska priroda nije bila ispunjena nebeskom silom koja povezuje čovječanstvo sa božanstvom. Primivši život od Boga, On ga je davao ljudima.

JEDINSTVO SA KRISTOM

Jedinstvo sa Kristom je trajno ako se uspostavi živom vjerom, dok je svaka druga veza kratkog vijeka. Krist je prvi izabrao nas, plativši beskrajnu cijenu za naše izbavljenje; zatim pravi vjernik bira Krista i daje mu u svemu prvo i najbolje mjesto. Ali nas ovo jedinstvo mora nešto stajati. U ovo jedinstvo potpune ovisnosti ne može stupiti nijedno oholo biće. Svi koji uspostavljaju ovo jedinstvo moraju osjećati potrebu za Kristovom krvlju koja čisti grijeh. Oni moraju doživjeti promjenu srca. Oni moraju svoju volju potčiniti Božjoj volji. Ali to ne ide bez vanjskih i unutrašnjih smetnji. Tu nastaje djelo

bolnog odvajanja kao i djelo spajanja. Oholost, sebičnost, taštinu, svjetski duh i grijeh u svim njegovim oblicima moramo pobijediti, ako želimo uspostaviti jedinstvo s Kristom. Razlog što se mnogi žale na teškoće kršćanskog života, što su nepostojani i promjenljivi je u tome što pokušavaju da se sjedine s Kristom, a da prethodno nisu odbacili svoje omiljene idole.

Kad je jedinstvo s Kristom jednom uspostavljeno, ono se može sačuvati samo usrdnim molitvama i neumornim naporima. Treba da se protivimo zlu, treba da se odrekemo i da pobijedimo sebe. Pobjeda je moguća kroz Kristovu milost, hrabrošću, vjerom i bdjenjem.

[78]

[79]

HODANJE U VIDJELU

Spasitelj se saginje sa nježnošću i neizrecivim saučešćem nad onim koga je otkupio svojom krvlju i govori mu: „Hoćeš li da budeš zdrav?” On ti nalaže da ustaneš i da uživaš zdravlje, i mir. Ne čekaj da osjetiš da si izliječen. Vjeruj Stvoriteljevoj riječi. Predaj svoju volju Kristu. Odluči se da mu služiš. Ako postupiš po njegovoj riječi, primit ćeš snagu. Ma koliko bila loša navika ili strast koja već duže vremena sputava tvoju dušu i tijelo, Krist je kadar da te oslobodi od nje, i On to želi. On će udijeliti život duši koja je „mrtva u prijestupima”. Ef. 2, 1. On će osloboditi roba koga su slabosti i okolnosti držale u lancima grijeha.

RASTENJE U MILOSTI

Rastenje uvjet postojanosti. — Svaki mladi čovjek koji je odlučio da postane učenik Isusa Krista treba u svom srcu da gaji želju da dostigne najveću visinu kršćanskog ideala, da bude Kristov suradnik. Ako želi da bude među onima koji će se pojaviti bez mane pred Božjim prijestolom, treba stalno da napreduje. Ne možemo ostati jaki ako svaki dan ne napredujemo u duhovnom životu. Vjera će rasti ako uvijek pobjeđuje sumnje i smetnje koje joj stoje na putu. Pravo posvećenje je postepeno. Ako rastete u milosti i poznanju Isusa Krista, iskoristit ćete svaku priliku da naučite bolje poznavati život i karakter Kristov. [80]

Vaša vjera u Krista će rasti ako se sa njime više sprijateljite, razmišljajući o njegovom bezgrešnom životu i o njegovoj beskrajnoj ljubavi. Veliku sramotu nanosimo Bogu ako se držimo daleko od njega i ako nas njegov Sveti Duh ne hrani i ne gaji, iako se nazivamo njegovim učenicima. Onaj koji raste u milosti uvijek će voljeti da dolazi na vjerske sastanke i s radošću će svjedočiti pred vjernima o Kristovoj ljubavi. Bog svojom milošću može dati mudrost mladom čovjeku; može i djeci dati iskustvo, tako da svaki dan rastu u milosti. Ne procjenjujte svoju vjeru po svojim osjećajima.

Ispitivanje srca. — Ispitajte pažljivo svoje, srce i svoju ljubav prema Bogu. Pitajte se: Jesam li danas upotrebio svoje dragocjeno vrijeme za svoje lično uživanje i ličnu razonodu ili sam ga upotrebio da usrećim druge? Jesam li nastojao da kod svojih bližnjih probudim veću odanost prema Bogu i veće zanimanje za vječne ideale? Jesam li pokazao svoju vjeru u svom domu i jesam li otkrio Kristovu milost svojim riječima i svojim vladanjem? Da li sam poštovao svoje roditelje smjernom poslušnošću kako to nalaže peta Božja zapovijest? Jesam li se sa radošću prihvatio svojih malih svakodnevnih dužnosti da ih vjerno obavim, čineći sve kako bih olakšao teret drugih? Jesam li čuvao svoja usta od zla i svoj jezik od prijevare? Jesam li proslavio Krista, mog Spasitelja, koji je žrtvovao svoj dragocjeni život da mi omogući spasenje?

[81] **Bdijte i molite se.** — Odmah od početka dana nemojte zaboraviti, dragi mladi prijatelji, da usrdno tražite od Krista da vam da snagu i milost da se oduprete iskušenjima neprijatelja, makar u kakvom obliku se ona pojavila. Spasitelj će uslišiti vaše usrdne, molitve koje ste mu uputili sa vjerom i skrušena srca. Ali nije dovoljno da se molite, treba i da bdite: „Ištite, i dat će vam se; tražite, i naći ćete; kucajte, i otvorit će vam se. Jer svaki koji ište, prima; koji traži, nalazi; koji kuca, otvara mu se. Tko će od vas sinu svojemu dati kamen, ako zaište hljeb? Ili tko će mu dati zmiju, ako zaište ribu? Kad dakle, vi, koji ste zli, znate dobre dare davati djeci svojoj, koliko će više Otac vaš nebeski dati dobra onima koji ga mole!” Matej 7, 7—11.

Djeca i omladina mogu iznijeti Isusu svoje terete i svoja strahovanja, uvjereni da će On čuti njihove molbe i da će im dati upravo ono što im je potrebno. Budite revni, budite odlučni. Tražite od Gospoda sa vjerom da ispuni svoja obećanja. Ne očekujte da osjetite naročito uzbuđenje prije nego što vjerujete da će vas Gospod uslišiti. Ne tražite da Gospod radi za vas na jedan poseban način prije nego što vjerujete da ćete primiti ono za što ste ga molili. Imajte povjerenje u njegovu Riječ, predajte sve u Božje ruke, sa punom vjerom da će uslišiti vaše molbe. Odgovor će doći u vrijeme i na način koji vaš nebeski Otac smatra za vas najboljim. Živite u skladu sa svojim molitvama. Živite ponizno i idite strpljivo naprijed.

„Jer je Gospod Bog sunce i štit. Vječni daje milost i slavu; On ne uskraćuje nijednoga dobra onima koji hode u čestitosti.” Ps. 84,

11. „Bojte se Gospoda, sveti njegovi! jer koji se boje Gospoda, ne trpe nikada oskudice. Lavovi trpe oskudicu i gladuju, a tko traži Gospoda, ima svako dobro.” Ps. 34, 9. 10.

„Jezik svoj čuvaj oda zla, usta svoja od prije- varna govora! Kloni se oda zla! čini dobro! traži mir! idi za njim! Na pravednima počiva oko Božje; uho njegovo čuje vapaj njihov. Ali je strašno lice Gospodnje za one koji čine zlo da bi istrebio iz svijeta spomen njihov. Kad pravednici zavape, Gospod ih čuje i izbavlja ih iz svih nevolja njihovih. Gospod je blizu onih koji su skrušena srca, i slomljene duše spasava.” Ps. 34, 13-18. [82]

Evo bogatih obećanja pod uvjetom da prestanete činiti zlo i da se učite činiti dobro. Postavite sebi visok cilj kako su to učinili Josip, Danijel i Moj- sije. Razmišljajte o tome što staje izgradnja pravog karaktera, i tada gradite za vrijeme i za vječnost. . .

Mi smo slabi, nedostaje nam mudrost, ali Gospod je rekao: „Ako kome od vas nedostaje mudrosti, neka je traži od Boga, koji daje svima obilato i ne kori nikoga, i dat će mu se.” Jak. 1, 5. Naučite se da ništa ne obavljate napola; radite oduševljeno, čvrsto se držite Gospoda; budite ustrajni u njegovoj službi: tako ćete pobijediti kroz krv Božjeg Jagnjeta.

Neograničene mogućnosti za dobro. — Ako ovako radite lično za sebe, vršit ćete utjecaj na one s kojima se družite. Koliko vrijedi riječ izgovorena u pravo vrijeme! Riječ nade, vjere, ohrabrenja i savjeta pomoći će da učvrsti onoga koji je sklon da popusti navikama koje ga kvare. Ako čvrsto odlučite da živite po dobrim načelima, onda ćete na druge vršiti takav utjecaj da pođu dobrim putem.

Vi možete učiniti neizmjerljivo mnogo dobra. Uspjeh će krunisati vaše napore ako potčinite svoj život pravilu Božje riječi prilagodivši svoja djela njenim uputama, trudeći se svim sredstvima da ste radije na blagoslov nego na prokletstvo. Vi ste stupili u vezu s Bogom. Vi ste postali sredstvo kroz koje Bog daje svoju svjetlost drugima. Za vas je čast da ste Isusovi suradnici. Ne možete primiti veću čast od ove da čujete Spasiteljeve, riječi: „Dobro, dobri i vjerni slugo, uđi u radost Gospodara svojega.”

Lično predanje. — Otkupitelj neće primiti podijeljenu službu. Božji suradnik treba iz dana u dan da se uči što znači lično predanje. On mora proučavati Božju riječ da bi razumio njeno značenje i da bi se pokoravao njenim pravilima. Jedino tako može postići [83]

savršenstvo kršćanskog života. Dan za danom Bog radi sa njim u cilju da usavrši karakter koji će moći podnijeti ispit konačne probe. Dan za danom vjerni se sve više preobražavaju u Kristovo obličje pred očima ljudi i anđela, pokazujući što evanđelje može učiniti za pala ljudska bića.

PRILAGOĐAVANJE SVIJETU

Oni koji idu uskom stazom razgovaraju među sobom o radosti i sreći koja ih čeka na kraju puta. Iako su mnogo puta ožalošćeni, ipak njihova lica često odsjajuju svetom radošću. Oni se ne oblače kao oni koji idu širokim putem, ne razgovaraju kao oni niti se ponašaju kao oni. Njima je dat jedan Uzor. Čovjek bola i stradanja odredio im je put, i On je prvi išao njim. Njegovi sljedbenici vide tragove njegovih stopa, i to ih tješi i hrabri. On je pobjedonosno završio svoj put. Tako će živjeti i oni ako idu njegovim tragom.

Široke put. — Na širokom putu se svi bave sobom, svojim načinom odijevanja i svojim uživanjem. Vesele se i zabavljaju, a ne misle na kraj putovanja, na sigurnu propast kojoj se sve više približavaju. Ipak ludo jure naprijed sve brže i brže. Strašna li prizora!

Vidjela sam mnoge koji su išli širokim putem noseći na sebi natpis: „Mrtav svijetu. Kraj svih stvari je blizu. Budite gotovi.” Oni se ni u čemu nisu razlikovali od taštih ljudi svoje okoline, osim što se možda mala sjenka tuge vidjela na njihovom licu. Njihovi razgovori bili su slični razgovorima veselih i lakomislenih ljudi među kojima su se nalazili. Ali oni su sa zadovoljstvom pokazivali svoja štampana slova na odijelu pozivajući druge da stave ista slova na svoja odijela. Oni su išli širokim putem, iako su tvrdili da pripadaju društvu onih koji idu uskom stazom. Oko njih su se čule primjedbe kao ove: „Nema razlike između njih i nas. Mi smo svi slični; naše odijelo, naši razgovori i naša djela su jednaka.”

[84]

Pokazano mi je koliko se neki koji svetkuju subotu prilagođavaju svijetu. O, vidjela sam da time obeščašćuju svoje vjeroispovijedanje i nanose sramotu Božjem djelu. Oni se odriču svoje vjere. Misle da nisu od svijeta, ali se toliko prilagođavaju svijetu svojim odijevanjem, razgovorima i djelima da stvarno između njih nema nikakve razlike. Vidjela sam kako ukrašavaju svoje jadno smrtno tijelo, koje prst Božji može svaki čas dirnuti i položiti na bolesnički krevet. Kad

bude došao zadnji čas, smrtni strah će potresti njihovo tijelo, i tada će se javiti ovo važno pitanje: „Jesam li gotov da umrem, gotov da se pojavim na sudu pred Bogom, da pođem na veliki ispit?”

Pitajte ih tada da li još misle na ukrašavanje svog tijela. Ako imaju bar približnu sliku o tome što znači pojaviti se na sudu pred Bogom, oni će vam reći da kad bi se mogli vratiti natrag i opet otpočeti život, popravili bi svoj život, izbjegavali bi ludost svijeta, njegove taštine, njegovu oholost i dali bi svima primjer čednosti u odijevanju. Živjeli bi na slavu Bogu.

Zašto im je tako teško živjeti u poniznosti i odricanju? — Zbog toga što još nisu mrtvi svijetu. Misle da su mrtvi, a još su živi. . . Nadaju se nebu, a još oponašaju svijet u odijevanju i vladanju. To znači htjeti ući kroz druga vrata, a ne kroz uska vrata i ići uskom stazom. . . Lako je živjeti Bogu ako smo mrtvi grijehu. Ali mnogi još teže za „egipatskim loncima i lukom”.

[85]

Takvi neće imati izgovora. Mnogi se oblače kao i svijet da bi imali utjecaja. Ali u ovome oni čine žalosnu i kobnu grešku. Ako žele imati onaj istinski i spasavajući utjecaj, neka žive u skladu sa svojom vjerom, neka pokažu svoju vjeru u svojim pravednim djelima da bi se vidjelo da postoji ogromna razlika između kršćanina i svijeta. Vidjela sam da riječi, odijevanje i ponašanje treba da svjedoče za Boga. Tada će se sveti utjecaj osjećati svuda i vidjet će se da su ovi kršćani bili sa Isusom. Nevjerni će vidjeti da istina koju ispovijedamo vrši na nas sveti utjecaj i da vjera u Kristov ponovni dolazak utječe na karakter onih koji imaju tu vjeru. Ako netko želi da njegov utjecaj govori u prilog istine, neka sprovodi istinu u djelo i na taj način imitira ponizni Uzor.

Priprema za Kristov dolazak. — Vidjela sam da Bog mrzi oholost, i da će oni koji rade oholo, i svi koji čine zlo biti kao strnjika, i dan koji ide će ih sažeci. Vidjela sam da treća anđeoska vijest mora još djelovati kao kvasac u mnogim srcima onih koji kažu da je vjeruju, da bi ih očistila od oholosti, sebičnosti, lakomstva i ljubavi prema svijetu.

Isus dolazi; neće li On naći narod koji se prilagodio svijetu? I da li će ga priznati za svoj narod, koji je On očistio za sebe? O, ne. Samo oni koji su čisti i sveti bit će priznati kao njegovi. One koji su očišćeni i ubijeljeni kroz stradanje, koji su se držali odvojeni, neokaljani od svijeta, On će priznati za svoje.

[86] Kada sam vidjela strašnu činjenicu da se Božji narod prilagodio svijetu i da nema razlike, osim u imenu, između mnogih tobožnjih učenika krotkog i poniznog Isusa i nevjernika, moja je duša osjećala duboku bol. Vidjela sam da je Isus bio ponovo ranjen i javno osramoćen. Anđeo je rekao dok je sa žalošću promatrao Božju djecu koja vole svijet, koju prožima duh ovoga svijeta i koja slijede modu svijeta: „Odvoj te se! Odvojte se! da vam Isus ne bi dao dio sa licemjerima i nevjernicima izvan grada. Ispovijedanje vaše vjere učinit će vaš strah samo većim, a vaša kazna bit će veća jer ste znali njegovu volju, ali je niste tvorili.”

Oni koji ispovijedaju vjeru u treću anđeosku vijest često nanose štetu Božjem djelu svojom lako- mislenošću, šalom i taštinom. Bilo mi je pokazano da je ovo zlo u našim redovima veoma prošireno. Vidjela sam da bi trebalo da se takvi ponize pred Gospodom. Trebalo bi da Božji Izrael razdere svoja srca, a ne svoje haljine. Rijetko se sretno djetinja jednostavnost; više se misli na ljudsko odobravanje negoli na Božje negodovanje.

Anđeo je rekao: „Očistite svoja srca da vas On ne bi pohodio svojim sudovima i, kad se prekine slaba nit vašeg života, da ne biste otišli u grob bez odbrane, nespremni za sud. Ili ako vaš život bude sačuvan, a vi se ne pomirite s Bogom i ne odvojite od svijeta, vaše srce će ostati i dalje tvrdo oslanjajući se na varljiv oslonac i lažnu pripremu, i vi ćete prekasno uvidjeti svoju grešku da niste sebi osigurali čvrst temelj nadanja.

Kakva je korist čovjeku? — Krist poziva svakoga da dobro razmisli. Ustanovimo svoje pravo stanje. Metnimo na jednu zdjelicu vage Isusa, to jest nebesko blago, život, istinu, nebo i radost koju Krist daje, spašenima, a na drugu zdjelicu vage stavimo privlačnost koju pruža svijet. Metnite na jednu zdjelicu gubitak svoje duše i gubitak duša na čijem ste spasenju mogli surađivati, a na drugu, za sebe i za njih, život koji se može usporediti s Božjim životom. Mjerite za vrijeme i za vječnost. Dok ste time zauzeti, Krist govori: „Što koristi čovjeku da cijeli svijet za-dobije ako dušu svoju izgubi?” Mat. 16, 26.

[87] Bog želi da izaberemo radije nebesko nego zemaljsko. On nam daje priliku da skupljamo blago na nebesima. On nas želi ohrabriti; želi da osiguramo sebi najskupocjenije blago. On kaže: „Učinit ću da će čovjek vrijediti više nego zlato čisto, više nego zlato of

irsko.” Kad budu nestala bogatstva koja rđa kvari i moljci jedu i upropašćuju, Kristovi učenici će moći da se raduju nepropadljivom bogatstvu nebeskog blaga.

PRAVO KRŠĆANSKO ISKUSTVO

Vidjela sam da bez potpune promjene, bez pravog obraćenja mladi ne mogu očekivati nebo. Pokazano mi je da ni polovina mladih, koji kažu da vjeruju u istinu, nije iskusila pravo obraćenje. Zaista, kad bi bili obraćeni, rodili bi rodove na slavu Bogu. Mnogi se oslanjaju na lažnu nadu koja nema nikakva temelja. Kad izvor nije čist, onda ni voda koja iz njega izvire nije čista. Očistite izvor, i imat ćete čistu vodu.

Ako je srce čisto, vaše riječi, odijelo i djela bit će u skladu s načelima pravde. Malo ima prave pobožnosti. Ne bih htjela sramotiti svog Učitelja time što bih nekoga tko je bezbrižan, lakomislen i koji zanemaruje molitvu priznala pravim kršćaninom. Ne! Pravi kršćanin je pobjednik nad iskušenjima i strastima koje ga okružuju! Ima lijeka za dušu koju muči grijeh. Taj lijek je Isus, dragocjeni Spasitelj! Njegova milost je dovoljna za slabe; ali i najjači je moraju imati ili će propasti.

Spasonosna milost. — Vidjela sam kako se može dobiti ta milost. Uđite u svoju tajnu klijet, i tamo se u samoći obratite u molitvi Bogu: „Stvori mi, o Bože, čisto srce i duh pravi obnovi u meni!” Budite ognjeni, budite iskreni! Usrdna molitva ima veliku moć. Borite se u molitvi kao Jakov. Molite se i vapite ka Bogu! U Getsemanskom vrtu su sa Kristovog čela kapale krvave kapi znoja. Učinite i vi jedan napor. Ne napuštajte svoju sobu dok ne osjetite da ste ojačali u Bogu; zatim bdijte. Dok bdite i dok se molite Bogu, možete biti sigurni da ćete izbjeći zamke koje je neprijatelj razapeo. Milost Božja će se otkriti u vama.

Ne dao Bog da prestanem da vas opominjem. Mladi prijatelji, tražite Gospoda cijelim svojim srcem. Dođite sa revnošću, i kad iskreno osjetite da ćete bez Božje pomoći propasti, kad budete čeznuli za njim kao što košuta čezne za izvorom čiste vode, tada će vas Gospod brzo okrijepiti. Vi ćete iskusiti mir koji nadvisuje svaki razum. Da biste bili spašeni, morate se moliti. Odvojte za to vrijeme! Ne budite užurbani i nemarni u molitvi. Tražite od Boga istrajno da

vas potpuno obnovi da biste rodili rodove njegova Duha i svijetlili kao vidjela u svijetu. Ne budite smetnja ili prokletstvo Božjem djelu; vi mu možete biti pomoć i blagoslov. Da li vam sotona kaže da se ne možete potpuno i slobodno radovati spasenju? — Nemojte mu vjerovati.

Prvi koraci. — Preimućstvo je svakog kršćanina da u svom srcu osjeti djelovanje Svetog Duha. Vaš duh će biti ispunjen slatkim nebeskim mirom, i vi ćete voljeti da razmišljate o Bogu i nebu. Vi ćete se nasititi slavni obećanja Božje riječi. Ali počnite hoditi kršćanskim putem; učinite prve korake, na putu vječnog života. Ne dajte se zavesti. Ja imam mnogo razloga da se bojim da mnogi od vas ne znaju što je religija. Vi ste iskusili izvjesna uzbuđenja, ali nikad niste shvatili pravu težinu grijeha. Još niste svjesni svog bijednog stanja, još se niste odvratili od svog rđavog puta s gorkim bolom u srcu. Niste mrtvi svijetu, jer još volite njegova uživanja i svjetske razgovore. Kad je riječ o božanskoj istini, onda šutite. [89] Čemu ta šutnja? Zašto toliko volite razgovarati o svjetskim stvarima, a šutite o važnim predmetima koji bi trebalo da zaokupiju svu vašu pažnju? To je zato jer u vama ne stanuje Božja istina.

Pripremite put Božjim blagoslovima. — Sotona se ničeg toliko ne plaši koliko kad Božji narod od-strani sve smetnje sa svog puta, tako da Gospod može izliti svog Duha na pospanu i nepokajanu crkvu. Kad bi se sotonine želje ispunile, onda do svršetka svijeta ne bi više bilo ni manjih ni većih duhovnih probuđenja. Ali nama su poznate njegove obmane. Moguće je da se odupremo njegovoj sili. Blagoslov će doći čim bude pripremljen put Božjem Duhu. Sotona ne može spriječiti da se blagotvoran dažd spusti na Božji narod, kao što ne može zatvoriti nebeske ustave i spriječiti da kiša pada na zemlju. Zli ljudi i đavoli ne mogu spriječiti Božje djelo ni isključiti Božju prisutnost sa skupa njegovog naroda. Od vjernih se jedino traži da krotkim i smjernim srcem priznaju i ostave svoje grijeha i da se vjerom oslone na Božja obećanja.

SAMODISCIPLINA

„Bolji je spor na gnjev nego junak, i gospodar od svoga srca bolji je nego onaj koji uzme grad.” Priče 16, 32. Takav je pobijedio sebe, najjačeg neprijatelja s kojim se čovjek susreće.

Najočividniji dokaz kršćanske plemenitosti jest vladanje sobom. Onaj koji stoji nepokolebljiv u buri kleveta jedan je od Božjih heroja.

Vladati svojim duhom znači disciplinirati samoga sebe; to znači oduprijeti se zlu. To znači dovesti u sklad s uzvišenim mjerilom Božje pravde svaku našu riječ i svako naše djelo. Onaj koji je navikao da vlada svojim duhom znat će da se uzdigne iznad grubosti, vrijeđanja i omalovažavanja kojima je izložen svaki dan, i koja će [90] tada prestati da ga čine nerasploženim.

Božja je namjera da u životu ljudi ima potpunu vlast posvećeni razum, kojim upravlja božanska milost. Onaj koji vlada svojim duhom ima tu vlast.

Potpuna vlast nad sobom. — Karakter djece i mladih je vrlo osjetljiv. Upravo u to doba treba steći naviku vladanja sobom. Kraj domaćeg ognjišta i obiteljskog stola vrši se utjecaj čije će posljedice trajati vječno. Navike stečene u toku prvih godina života odlučit će, više negoli svi prirodni darovi, da li će čovjek pobijediti ili biti poražen u bici života.

Nema možda pogreške zbog koje bi se mladi i stari toliko izgovarali kao zbog nestrpljivih riječi. Oni obično kažu kao izgovor: „Nisam promislio. Nisam imao namjeru da to kažem.” Ali Božja riječ drukčije gleda na ovo. Pismo kaže: „Vidiš li čovjeka nagla u riječima? više ima nade od luđaka nego od njega.” „Kao grad isprovaljivan i bez zidova, takav je čovjek koji nije gospodar nad sobom.”

Najveći dio neprilika u životu, žalosti i ljutnji potječe od razdražljive naravi. Naglim i naprasitim riječima, izgovorenim lakomisleno, može, se za trenutak učiniti krivica koju cio život kajanja ne može izbrisati. Kolika su srca slomljena i prijateljstva izgubljena, koliki su životi uništeni grubim i naprasitim riječima onih koji bi mogli učiniti toliko dobra!

Preopterećenost u radu dovodi katkada do gubitka samokontrole. Ali Gospod nas ne primorava da radimo užurbano i nervozno. Mnogi uzimaju na sebe terete koje milostivi nebeski Otac nikad nije stavio na njih. Dužnosti koje nikad nije mislio da im povjeri dolaze brzo jedna za drugom. Bog želi da uvidimo da ne proslavljamo njegovo ime ako se pretovarujemo odviše teškim teretima, koji zamaraju naše srce i naš mozak, te u nama prouzrokuju zlu volju, razdražljivost i gundanje. Treba da nosimo samo one odgovornosti koje je [91]

Spasitelj stavio na nas, vjerujući u njega i tako čuvajući čisto srce, puno zahvalnosti i saučešća.

Vladanje duhom. — U šutnji leži velika sila. Ako tko na vas plane, ne odgovorite mu na isti način. Riječi progovorene u gnjevu djeluju kao bič i izazivaju još veći gnjev. Ali gnjev, dočekan šutnjom, brzo iščezne. Neka kršćanin zauzda svoj jezik, čvrsto odlučan da ne izgovori nijednu grubu i nestrpljivu riječ. Svaki put kad je njegova strpljivost stavljena na probu, zauzdan jezik mu osigurava pobjedu.

Nitko ne može u svojoj sili vladati svojim duhom. Ali kroz Krista svatko može vladati sobom. On naše misli i riječi vodi poslušnosti prema Bogu. Kristova religija podvrgava osjećaje vlasti razuma i uzdava jezik. Njen utjecaj savladava nagao temperament, ispunjava srce strpljivošću i nježnošću.

Drži se Onoga koji ima punu vlast na nebu i na zemlji. Mada ti se često događa da te izdaju strpljenje i mir, ne napuštaj borbu. Nanovo se odluči, čvršće nego ikada, da ćeš ostati strpljiv, usprkos svih izazivanja. I nikad nemoj skrenuti pogled sa svog božanskog Uzora.

Nema izgovora za grijeh. — Nijedno iskušenje ne treba da služi kao izgovor za kakvo grešno djelo. Sotona likuje od veselja kad oni koji se zovu kršćani nastoje da opravdaju svoje mane karaktera. Upravo to vodi u grijeh. Za grijeh nema izgovora. Svako Božje dijete koje se kaje i vjeruje može postići posvećen temperament i život sličan Kristovom životu.

ŽIVO ISKUSTVO

[92] Gospod života i slave zaodjenuo je svoju božansku prirodu ljudskom da bi pokazao čovjeku kako Bog, darom Isusa Krista, želi da nas poveže sa sobom. Bez zajednice s Bogom nema prave sreće. Čovjek koji je pao treba da nauči da Bog ne može biti zadovoljan dok svojom ljubavlju ne zagrlji grešnika koji se kaje, koji je preobražen zaslugom bezgrešnog Jagnjeta.

Sva aktivnost nebeskih bića teži ovom cilju. Njihova je misija da pod upravom svoga božanskog Vođe vrata one koji su se presutanjem udaljili od svog nebeskog Oca. Bio je načinjen plan koji je pred očima svijeta trebalo da otkrije divnu milost i ljubav Isusa Krista. Beskrajna cijena koju je Sin Božji platio za otkup čovjeka

otkriva nam Božju ljubav. Ovaj slavni plan izbavljenja omogućuje spasenje cijelog svijeta. Grešni i pali čovjek može postati savršen u Isusu Kristu, zahvaljujući oprostenu grijeha i Kristovoj pravdi koja mu se uračunava.

Sila križa. — Isus Krist je uzeo na sebe čovječje tijelo da bi svojom ljudskom rukom mogao zagrliti čovječanstvo, dok se svojom božanskom rukom držao prijestola Svemogućega. Podigao je svoj križ između zemlje i neba govoreći: „Kad budem podignut sa zemlje, sve ću privući k sebi.” Križ je trebalo da postane središte privlačnosti.

Taj križ trebalo je da svjedoči svim ljudima i da ih privuče preko ponora koji je načinio grijeh, i da tako sjedini ograničenog čovjeka s neograničenim Bogom. Samo sila križa može čovjeka osloboditi od silne moći grijeha. Krist je dao sebe radi spasenja grešnika. Oni kojima su grijesi oprosteni i koji ljube Isusa sjedinit će se s njime. Oni će nositi njegov jaram. Taj jaram neće ih ranjavati niti će njihov vjerski život učiniti mučnim. Kristov jaram, naprotiv, unosi u kršćanski život zadovoljstvo i radost. Kršćanin se sa zahvalnošću sjeća onoga što je Gospod učinio dajući svog jedinorodnog Sina na smrt za svijet, „da nijedan koji u njega vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni”.

[93]

Vjerni Kristu. — Oni koji se bore pod zastavom kneza Emanuela, koja je poprskana njegovom krvlju, treba vjerno da slijede Načelnika svoje vjere. Nikad ne smiju biti neiskreni i nevjerni. Mnogi mladi ljudi su gotovi da dobrovoljno stupe u službu Isusa, Kneza života. Ipak, ako žele da izdrže, onda treba bez prestanka da gledaju na Isusa, Načelnika svoje vjere, očekujući njegove naredbe. Kao Kristovi sljedbenici, oni neće stupiti na stranu sotone i služiti u njegovom taboru, jer bi tada postali Kristovi neprijatelji. To bi bila izdaja svetog povjerenja. To bi značilo uspostaviti vezu između sotone i pravih Kristovih sljedbenika i dati sotoni priliku da odvrati sa pravog puta srca Kristovih sljedbenika.

Draga omladino, vi koji se nazivate Kristovim sljedbenicima, pitam vas: kakvu borbu vodite? Na čijoj strani učestvujete? Da li vam se dogodilo da ugađate svojim sklonostima iako vam je Riječ Božja jasno pokazala što je vaša dužnost? Da li vas je privlačnost ovoga svijeta odvrtila od službe Kristu? Sotona priprema naročite privlačnosti. Neposlušno- šću koja vam se čini neznatna udaljuje

vas od Krista. Poslije dolaze jača iskušenja da vas potpuno odvoje od Boga.

Može nečije ime biti zapisano u crkvenoj knjizi, može tvrditi da je Božje dijete, a ipak da njegov primjer vrši takav utjecaj koji krivo predstavlja Kristov karakter i odvraća duše koje su željele da se priključe Kristu. Nema mira, ni radosti, ni sreće za tobožnjeg vjernika čija duša nije potpuno posvećena djelu koje mu je Gospod povjerio. Takav stalno privlači svijet u crkvu, ali ne pokajanjem, priznanjem grijeha i pređanjem Bogu, već popuštanjem svijetu, stavljajući se prije na sotoninu stranu negoli na Kristovu.

[94] **Znanje stečeno iskustvom.** — Pozivam vjernu omladinu da presječe i najtanje niti koje je još ve- zuju za svijet. „Izađite između njih, odvojte se od njih, kaže Gospod. Ne dodirujte ništa nečisto, i ja ću vas primiti. Bit ću vam Otac, a vi ćete mi biti sinovi i kćeri, veli Gospod.” 2. Kor. 6, 17. 18.

Da li naša omladina želi da poslušava ovaj poziv? Naši mladi ne razumiju dovoljno potrebu da svojim mladim drugovima pokažu pravi primjer kršćanskog života i karaktera. Mnogi naši mladići shvataju teoriju istine, ali je malo njih koji iz iskustva znaju praktičnu važnost istine. Gdje su mladi misionari koji rade svaki povjereni im posao koji ih čeka u velikom žetvenom polju? Gdje su oni koji se svaki dan uče u Kristovoj školi? Neka nikad ne misle da su završili svoje školovanje! Neka čekaju u predvorju Gospodnjem da bi naučili kako da rade u skladu s nebeskim bićima. Draga omladino, ja želim da se spasite, zato vam govorim tako odlučno. Ne gubite više vremena. Ne možete služiti Bogu i mamoni. Možda ste izvana kršćani, ali kad dođu kušanja i velike nevolje, zar obično ne popuštate?

Kršćansko drugarstvo. — Sukob u kome vi treba da učestvujete zbiva se u vašem svakodnevnom životu. Nećete li u času nevolje, po savjetu Božje riječi, tražiti usrdnim molitvama pomoć od Isusa? Mnogi tvrde da nije grijeh zanemariti molitveni sastanak da bi prisustvovali koncertu, ili izostajati od sastanaka na kojima sluge Božje objavljuju nebesku vi- jest. Najbolje je za vas da se nađete tamo gdje je Krist obećao da će se naći sa svojim narodom.

Oni koji cijene Kristove riječi neće izostajati sa molitvenih sastanaka ili sa onih gdje poslanik Božji govori o večnim stvarima. Isus je rekao: „Gdje se dva ili tri sakupe u moje ime, ondje sam i ja među njima.” Zar možete da za ljubav svog uživanja izgubite blagoslov

neba? Takva nemarnost ima odlučan utjecaj ne samo na vaš život i vaš karakter nego i na život i karakter vaših drugova.

[95]

Kada bi svi koji kažu da su Kristovi sljedbenici bili to riječima i djelima, imali bi Kristov um i činili bi djela Božja. Oni bi se odricali tjelesnih uživanja pokazujući time da ne stavljaju tašta svjetska uživanja iznad prednosti što mogu da se sretnu sa Kristom na vjerskom sastanku. Oni bi onda vršili odlučan utjecaj na duše i privukli bi druge svojim primjerom.

Djela govore jače od riječi. Oni koji vole svjetska uživanja ne cijene dovoljno bogate blagoslove koje može čovjek primiti na skupu Božjeg naroda. Takvi ne cijene preimućstva da na te skupove vode svoje drugove u nadi da će njihova srca biti dirnuta Kristovim Duhom. Tko ih prati na njihove svjetske sastanke? Isus nije tamo da bi ih blagoslovio. Sotona će unijeti u um takvih sve što može oslabiti interesiranje za vječne stvari. On koristi svaku priliku da zbuni, nastojeći da pomiješa zlo sa onim što je dobro.

Sudjelovanjem na svjetskim sastancima čovjek se privikava na uzbuđljive zabave, i tada njegove moralne sposobnosti slabe. Pored ljubavi za uživanjem čovjek može ispoljavati i obličje pobožnosti, ali tu nema prave veze s Bogom. Vjera je mrtva, revnosti je nestalo. Čovjek ne osjeća potrebu da kaže koju korisnu riječ dušama koje su bez Krista i da ih pokrene da svoja srca predaju Gospodu.

Religija nije osjećaj. — Vjera čista i bez mane nije osjećaj. Ona se otkriva u djelima ljubavi i milosrđa. Takva vjera je neophodno potrebna i za zdravlje, i za sreću. Ona ulazi u opoganjeni hram duše i bičem iz njega istjeruje grešne uljeze. Osvojivši prисто srca, ona posvećuje sve svojom prisutnošću i čini da nas obasjavaju zraci Sunca pravde. Ona otvara k nebu prozore duše i pušta da u nju uđu zraci božanske ljubavi. Ona donosi vedrinu i mir. Fizičke, umne i moralne moći se posvećuju, jer nebeska atmosfera, kao živo i aktivno načelo, ispunjava dušu. Krist, Nada slave, rađa se u nama.

[96]

VJERNOST U MALIM STVARIMA

„Tko je vjeran u malim stvarima, vjeran je i u velikim.”

Ako svjesno obraćamo pažnju na ono što svijet naziva „malim stvarima”, to će nam osigurati uspjeh u životu. Izvršavati mala djela milosrđa i ljubavi, pristati na mala samoodricanja, izgovarati obične

korisne riječi, riječi ohrabrenja, čuvati se od malih grijeha — eto to je kršćanstvo. Priznati sa zahvalnošću svakodnevne blagoslove, iskoristiti mudro svakodnevne prilike, brižljivo njegovati povjerene nam talente — to Gospod traži od nas.

Onaj koji vjerno ispunjava svoje male dužnosti priprema se da uzme na sebe, teže odgovornosti. Čovjek koji se pokaže ljubazan i učtiv u svakodnevnom životu, plemenit i strpljiv, brižljiv za sreću svoga doma, bit će prvi koji će odgovoriti na poziv nebeskog Učitelja kada se bude tražilo odricanje i žrtva.

Uravnotežen karakter. — Mi možemo biti spremni da Božjem djelu stavimo na raspolaganje sve svoje imanje, ali to će se uzeti u obzir samo onda ako mu damo i svoje srce puno ljubavi i zahvalnosti. Oni koji žele da postanu dobri misionari u stranim poljima, treba najprije da to budu u svom domu. Svi koji žele da rade u vinogradu Gospodnjem treba najprije da se pripreme u malom polju rada koje im je Gospod povjerio.

Čovjek „je takav kakve su njegove misli“. Veliki broj misli sačinjavaju neispisanu historiju jednog dana; a ove misli utječu na izgradnju karaktera. Mi treba strogo da pazimo na svoje misli; jer svaka nečista misao ostavlja dubok trag u našoj duši. Svaka rđava misao ostavlja rđav utisak na um. Čovjek je toliko bolji koliko su čistije i svetije njegove misli. One oživljuju naš duhovni život i osposobljavaju nas da činimo dobro. Kao što jedna kapljica kiše pri- prema put drugoj natapajući zemlju, tako i jedna dobra misao priprema put drugoj.

I najduži put prevaljuje se korak po korak. Niz koraka vodi nas do cilja. Najduži lanac se sastoji od pojedinih karika. Ako samo jedna od tih karika ima manu, lanac je bezvrijedan. To vrijedi i za karakter. Svaki posao koji dobro obavljamo također izgrađuje uravnotežen karakter. Jedna jedina mana, ako je ne pobijedimo nego je gajimo, čini čovjeka nesavršenim i zatvara mu vrata nebeskoga grada. Onaj koji bude ušao u nebo mora imati karakter bez mane i mrštine ili takvoga čega. U njega neće ući ništa pogano. Na zboru otkupljenih neće se vidjeti nijedna mana.

Vjernost u svakodnevnom životu. — Božje djelo je savršeno kao cjelina, jer je savršeno u svakom svom najmanjem djeliću. Bog izgrađuje i sitnu travčicu istom onom brigom kojom je stvorio svijet. Ako želimo postati savršeni, kao što je savršen Otac naš nebeski,

onda moramo biti vjerni u vršenju malih dužnosti. Sve što uopće vrijedi da se uradi, zaslužuje da se dobro uradi. Ma kakva bila vaša dužnost, ispunite je vjerno. Govorite istinu i onda kad su u pitanju sitnice! Činite svaki dan djela ljubavi, govorite riječi ohrabrenja. Pospite stazu života osmjesima. Ako tako radite, ugodit ćete Bogu, i Krist će vam jednog dana reći: „Dobro, slugo dobri i vjerni.”

Onima koji su bili vjerni u svom svakodnevnom životu, koji su brzo uvidjeli što im je, dužnost i vjerno je obavljali, ne vodeći računa o pohvalama i dobitku, Gospod će reći u dan suda: „Dođite, bla- gosloveni Oca mojega, primite carstvo, koje vam je pripravljeno od postanja svijeta.” Krist ih ne pohvaljuje za rječite govore koje su održali, ni za sjajne duhovne sposobnosti koje su pokazali, ni za njihove velikodušne darove. Oni će biti nagrađeni za vjerno izvršene male dužnosti koje se obično ne zapažaju. „Bio sam gladan, i nahranili ste me”, reći će On. „Kad ste to učinili jednome od moje najmanje braće, meni ste učinili.”

[98]

ODGOVORNOST ZA SVJETLOST

Mladići i djevojke, vi ste Bogu odgovorni za svjetlost koju vam je dao. Ova svjetlost i ove opomene će na dan suda svjedočiti protiv vas ako danas ne obratite dovoljno pažnje na njih. Vama su jasno predočene opasnosti koje vam prijete; upućene su vam opomene, i sa svih strana ste ograđeni savjetima. U Božjem domu ste slušali najsvečanije istine, koje su vam iznosile Božje slugu u sili Svetoga Duha. Kakav utjecaj su one imale na vaš karakter? Vi ćete odgovarati za svaku od ovih opomena i poziva. Oni će se iznijeti na dan suda da osude sve one koji su živjeli tašto, lakomisljeno i oholo.

Dragi mladi prijatelji, što sad sijete, to ćete i žeti. Sad je za vas vrijeme sjetve, Kakva će biti žetva? Što danas sijete? Svaka riječ koju izgovorite, svako vaše djelo je sjeme koje će donijeti dobar ili rđav plod i čije će posljedice biti radost ili žalost za onoga koji sije. Kakvo je sjeme, takav će biti rod. Bog vam je dao veliku svjetlost i mnoge prednosti. Pošto vam je jasno ukazao na opasnosti koje vam prijete, odgovornost leži na vama. Način na koji postupate sa svjetlošću koju vam je Bog dao odlučit će na sudu da li ćete biti pomilovani ili odbačeni. Svatko sam određuje svoju sudbinu.

ČVRSTINA NAMJERA

[99] Četiri jevrejska mladića koji su sticali obrazovanje za službu na dvoru babilonskog cara nisu mislili da ih Božji blagoslov oslobađa ličnog napora koji se tražio od njih. Bili su marljivi u učenju, jer su znali da njihova sudbina ovisi koliko o Božjoj milosti toliko i o njihovoj volji i ličnom radu. Trebalo je da upregnu sve svoje sposobnosti. Iskoristivši do najvećih mogućnosti svoje duhovne moći, trebalo je da izvuku najveće preimućstvo iz prilika koje su im se pružale za nauku i rad.

Suradnja sa Bogom. — Dok su ovi mladići gradili svoje spasenje, Bog je činio da su htjeli i učinili što mu je bilo ugodno. U tome leži tajna uspjeha. Ako želimo da Božja milost bude u nama, i mi treba da smo spremni da učinimo svoj dio. Božja namjera nije da umjesto nas On hoće i čini. Njegova milost je data da probudi u nama želju da hoćemo i učinimo, a ne da nas oslobodi od ličnog napora. U nama treba da se probudi misao za suradnju; Duh Sveti djeluje u nama, da bismo mogli graditi svoje spasenje. To je praktična pouka koju Sveti Duh želi usaditi u nas. „Bog je onaj što čini u vama da hoćete i učinite što mu je ugodno.”

Gospod će surađivati sa svima koji se trude da mu vjerno služe, kao što je surađivao sa Danijelom i njegova tri druga. Plemenite duševne odlike i visok stupanj moralnog karaktera nisu plod slučaja. Bog nam pruža prilike, a uspjeh zavisi od toga kako ćemo iskoristiti te prilike. Mi treba brzo da uočimo puteve koje nam Providenje otvara i da rado pođemo njima. Ima takvih koji bi postali veliki ljudi kada bi se, kao Danijel, naučili oslanjati na Boga tražeći milost da pobjeđuju, i snagu i sposobnost za obavljanje svog posla.

[100] **Služiti Bogu iz sveg srca.** — Mladići, obraćam se vama: budite vjerni. Unesite srce u svoj posao. Nemojte se povoditi za lijenima i onima koji rade polovično. Često ponavljana djela stvaraju navike, a navike stvaraju karakter. Budite strpljivi u ispunjavanju malih dužnosti u životu. Dokle god potcjenjujete važnost vjernosti u malim dužnostima, vaša zgrada karaktera bit će nesavršena. Svaka dužnost je važna u očima Svemogućeg. Gospod je rekao: „Tko je vjeran u malim stvarima, bit će vjeran i u velikim.” U životu pravog kršćanina nema nevažnih dužnosti.

Mnogi koji se nazivaju kršćanima rade suprotno Božjim namjerama. Mnogi čekaju da im se povjeri neki veliki zadatak. Svakodnevno zanemaruju prilike u kojima bi mogli da pokažu svoju vjernost Bogu. Svaki dan propuštaju da radosno obave male dužnosti, jer im se one čine neinteresantne. Njihov život prolazi beskorisno u očekivanju da izvrše neko veliko djelo za koje misle da imaju neke naročite talente i da tako zadovolje svoje ambicije.

Dragi mladi prijatelji, radite posao koji vam je na dohvat ruke. Latite se skromnijeg posla koji vam se nudi. Unesite u taj posao svu svoju inteligenciju, cijelo srce. Prisilite svoje misli da se koncentriraju na male dužnosti koje možete obavljati kod kuće. Radeći tako osposobljavate se za veće odgovornosti. Sjetite se onoga što je, napisano o caru Ezehiji: „U svakom poslu koji je počeo trudio se svim srcem svojim, i sretan bješe.” 2. Dnev. 31, 21.

Važnost koncentracije. — Sposobnost da usredotočimo svoje misli na posao koji radimo je veliki blagoslov. Mladi koji imaju strah Božji trebalo bi da se trude da obavljaju svoje dužnosti savjesno; njihove misli trebalo bi da su upravljene, željenom cilju i da rade najbolje što mogu. Trebalo bi da se upoznaju sa svojim sadašnjim dužnostima i da ih obavljaju ne dopuštajući svojim mislima da lutaju. Takva umna disciplina će biti od velike pomoći i donijet će plodove za cio život. Oni koji se naviknu da savjesno obavljaju sve što poduzmu, ma koliko to bio mali posao, postat će korisni u svijetu. [101] Draga omladino, budi revna i ustrajna. „Zapregnite bedra svoga uma!” 1. Petr. 1, 13. Budite čvrsti kao Danijel, koji je u svom srcu odlučio da ostane vjeran Bogu. Nemojte razočarati svoje roditelje i prijatelje. Ima i netko drugi na koga ne smijete zaboraviti. Nemojte razočarati Onoga koji vas je toliko ljubio da je i Sina svoga dao da vas učini suradnicima Božjim.

Najuzvišenije pobude. — Želja da proslavimo Boga trebalo bi da bude naša najjača pobuda. Ona bi trebalo da nas pokreće, da uložimo sve svoje napore, da iskoristimo preimućstva i prilike koje nam se pružaju da bismo znali kako da mudro upotrebimo Gospodnje darove. Ona bi trebalo da nas vodi da sačuvamo svoj mozak, kosti, mišiće i živce u najboljem zdravstvenom stanju, kako bismo fizičkom snagom i duševnim sposobnostima bili vjerni Božji pristavi. Sebičnost, ako joj damo slobodan mah, potamnjuje duh

i odrvenjuje srce; najzad, ako joj popustimo, ona će uništiti našu duhovnu sposobnost. Iza toga slijede razočaranja . . .

Ljudi i žene mogu postići pravi uspjeh ako se obrate istom Bogu koji je dao uspjeh Danijelu. Bog koji je čitao Danijelovo srce, gledao je sa zadovoljstvom na čistotu njegovih pobuda i njegovu odluku da ga proslavi. Oni koji žele ostvariti Božje namjere koje On ima u pogledu njih trebalo bi da ulože najveći napor, trudeći se da vjerno i s oduševljenjem izvrše sve što im je Bog odredio da rade.

[102] **Trajna radost.** — Duž strmog puta koji vodi u vječni život nalazi se dosta izvora radosti da osvježe umornog putnika. Oni koji hode putem mudrosti osiguravaju sebi obilje radosti čak i u nevolji; jer Onaj koji ih ljubi, iako nevidljiv, ide pored njih. Penjući se, na svakom novom koraku sve više osjećaju dodir njegove ruke. Što dalje idu, to slava koju zrači Nevidljivi sve jačom svjetlošću obasjava njihovu stazu. Njihove pjesme zahvalnosti bivaju sve glasnije i dižu se Bogu sjedinjujući se sa pjesmama anđela oko prijestola.

VJEŽBANJE VOLJE

Prava vjera je u vezi sa voljom. Volja je vrhovna sila koja upravlja čovjekovom prirodom i kojoj se sve druge sposobnosti pokoravaju. Volja nije ukus ili sklonost. Volja je sila koja odlučuje. Ona u sino-vima ljudskim proizvodi ili poslušnost Bogu ili neposlušnost.

Nepostojanost i sumnja. — Ti si darovit mladić. Tvoja je želja da tako upravljaš svojim životom da bi se pripremio za nebo. Često te obuzima osjećaj obeshrabrenja kad ustanoviš da ti nedostaje moralna snaga, kad vidiš kako si sklon sumnji, i kako tobom gospodare navike i običaji koji potječu još iz tvog ranijeg grešnog života. Tvoji osjećaji te iznevjeravaju usprkos tvojim najboljim odlukama i najsvečanijim obećanjima. Ništa ti se ne čini stvarnim. Tvoja nesta-bilnost navodi te da sumnjaš u iskrenost onih koji ti žele dobro. Što više sumnjaš, to stvari za tebe gube sve više od svoje stvarnosti, tako da ti se čini da nigdje više nećeš naći čvrstog oslonca. Tvoja obećanja su sazidana na pijesku, i s nepovjerenjem gledaš na riječi i djela onih koji bi trebalo da uživaju tvoje puno povjerenje.

Snaga koju stičemo predanjem volje. — Ti ćeš biti tako dugo u opasnosti dok ne shvatiš u čemu se sastoji prava moć volje. Ti možeš da vjeruješ i svašta da obećavaš, ali tvoje obećanje i tvoja

vjera će biti bez vrijednosti dok svoju volju ne staviš u službu vjere i akcije. Tek kada se budeš borio u borbi vjere sa svom snagom volje, moći ćeš izvojevati pobjedu. Ti se ne smiješ pouzdati u svoje osjećaje, jer su oni nepouzdana naročito zbog tvojih izopačenih ideja. Sjećanje na neispunjena obećanja i pogažene obaveze slabi tvoje pouzdanje u sebe samoga, i povjerenje drugih u tebe. [103]

Ali ti ne treba da očajavaš. Odluči se da vjeruješ i onda kad ti se sve čini nesigurno i nestvarno. Nije potrebno da ti kažem da si sam uzrok što se nalaziš u ovom nezavidnom položaju. Moraš opet steći povjerenje u Boga i u svoju braću. Svoju volju treba da potчиниš Kristovoj volji. Cim to učiniš, Bog će te primiti, i učinit će u tebi da hoćeš i učiniš ono što mu je ugodno. Onda će cijela tvoja priroda biti potčinjena Kristovu Duhu; i tvoje misli će biti potčinjene Kristu.

Možda nisi gospodar svojih nagona i osjećaja kao što bi htio, ali ipak možeš kontrolirati svoju volju i tako postići potpunu promjenu u svome životu. Ako svoju volju predaš Kristu, imat ćeš život koji je s Kristom sakriven u Bogu i bit ćeš sjedinjen sa silom koja je iznad svih poglavarstava i sila. Božanska sila će te poduprijeti. Nova svjetlost će te obasjati, svjetlost jedne žive vjere. Ali tvoja volja mora da surađuje s Božjom, a ne s voljom onih tvojih prijatelja kojima se sotona stalno služi da bi te uhvatio u svoje zamke i da bi te uništio.

Zar nećeš bez oklijevanja stupiti u pravi odnos sa Bogom? Nećeš li reći: „Želim da predam svoju volju Kristu, i to činim sada; od ovog časa želim da budem potpuno na Gospodnjoj strani.” Odbaci svoje običaje, prohtjeve i strasti. Ne daj sotoni priliku da kaže: „Ti si jadni licemjer.” Zatvori vrata da te sotona više ne optužuje i obeshrabruje. Reci mu: „Ja hoću da vjerujem; vjerujem da je Bog moj pomoćnik”, i ti ćeš ustanoviti da si pobjednik sa Bogom. Ako čvrsto držiš svoju volju u skladu s Gospodom, tvoji osjećaji će biti pokoreni Kristovoj volji. Tada će tvoja stopala biti utvrđena na Stijeni. Katkad će se zahtijevati sva snaga tvoje volje, ali Bog će raditi za tebe, i On će te izgraditi da mu budeš sud na čast. [104]

Jedinstvo božanske volje s voljom čovjeka. — Govori o vjeri. Stani na Božju stranu! Ne stupaj na neprijateljsko tle, i Gospod će biti tvoj Pomoćnik. On će za te učiniti ono što sam ne možeš učiniti. Ovo će biti plod toga: bit ćeš jak kao kedar libanski. Tvoj će život biti oplemenjen, i tvoja će djela biti učinjena u Bogu. U tebi će biti

tolika sila, tolika revnost i skromnost da ćeš postati čisto oruđe u Božjim rukama.

Svaki dan treba da piješ sa izvora istine, da bi razumio tajnu sreće i radosti koja je u Gospodu. Ali treba da imaš na umu da je tvoja volja izvor svih tvojih djela. Ova volja koja je tako značajan faktor u izgradnji karaktera, bila je prilikom čovječjeg pada u grijeh potčinjena sotoninoj kontroli. Od tog vre-mena sotona djeluje u čovjeku da hoće i učini po njegovoj volji, ali na svoju potpunu nesreću i propast.

Ali beskrajna žrtva koju je Bog dao poklonivši svog ljubljenog Sina na žrtvu za naše grijehе dozvoljava mu da kaže, a da se pri tom ne ogriješi ni o jedno načelo svog upravljanja: „Predaj se meni; daj mi svoju volju; otmi je ispod vlasti sotone, i onda ću ja njome upravljati. Tada ću učiniti u tebi da hoćeš i učiniš što je meni ugodno.” Kad ti Bog da Kristov um, tvoja će volja biti u skladu s njegovom, tvoj će karakter biti preobražen i bit će sličan Kristovom. Da li je tvoja čvrsta odluka da ispuniš Božju volju? Želiš li biti poslušan Svetom pismu? „Ako tko hoće za mnom da ide, neka se odreče sebe i uzme križ svoj i pođe za mnom.” Mat. 16, 24.

[105] Mi ne možemo ići za Kristom ako ne prestanemo da se povodimo za svojim sklonostima i ne odlučimo da slušamo Boga. Nisu osjećaji i uzbuđenja ono što te čini Božjim djetetom, već ispunjavanje Božje volje. Ako Božja volja postane tvoja volja, predstoji ti blagosloven i koristan život. Ti ćeš tako potvrditi svoju muževnost koju ti je Bog dao, i bit ćeš primjer u dobrim djelima. Ti ćeš onda pomagati da se održe pravila discipline, a nikako da se gaze; nastojat ćeš da se očuva red, a nikako da ga prezireš i svojim vladanjem izazivaš nered.

Govorim ti u Božjem strahu; jer znam što ti možeš biti samo ako svoju volju potчиниš Bogu. „Mi smo Bogu pomagači.” On ti je dao da izvršiš posao za ovo vrijeme i za vječnost, zato živi i radi tako da izdržiš probu na dan suda. Hoćeš li pokušati? Hoćeš li se potpuno obratiti? Ti si predmet Kristove ljubavi i njegove posredničke molitve. Hoćeš li da se predaš Bogu i da pomogneš onima koji su postavljeni za stražare da bde nad interesima Božjeg djela, umjesto da kod njih izazoveš žalost i obeshrabrenje?

Neophodni naročiti naponi. — Bog je dao sredstva koja će, ako ih upotrebimo marljivo i s molitvom, sačuvati naš brod od brodoloma, omogućit će mu da odolijeva oluji i na kraju da stigne u

vječnu luku. Ali ako prezremo i zanemarimo preimućstva koja su nam data, Bog neće učiniti za nas čudo da nas spasi; doživjet ćemo žalosnu sudbinu Jude i sotone.

Ne mislite da će Bog učiniti neko čudo da bi spasio one, slabe duše koje vole zlo i čine grijeh, ili da će ih neka natprirodna sila uzdići u neku višu sferu, gdje više neće biti potreban naročiti napor i naročita borba i gdje neće više biti potrebno da umiru svome „ja”. Svi koji se igraju sa sotonom i koji tako misle poginut će sa zlima. Njih će iznenadno stići propast i neće biti lijeka.

BOŽANSKO VODSTVO

Gospod nam na tri načina otkriva svoju volju da bi nas vodio . . . [106]
Bog nam otkriva svoju volju kroz svoju Riječ, Sveto pismo.

Njegov glas otkriva se također kroz djela njegovog providenja. Mi ćemo ga prepoznati ako ostanemo sjedinjeni s njime, ako ne idemo svojim vlastitim putovima, ako ne radimo po svojoj volji, ako ne slušamo glas neposvećenog srca koji bi nas lišio moći da shvatimo vječne stvari i učinio da zamijenimo Božji glas sa glasom sotone.

Božji glas čuje se i kroz pozive njegovog Duha, koji utječe na naše srce, što će se odraziti na izgradnju našeg karaktera.

Ako ti je koji predmet nejasan, najprije moraš da vidiš što o tome uči Pismo. Ako si zaista otpočeo život vjere, ti si se onda predao Gospodu da mu potpuno pripadaš, i On te prihvata da te izgradi po svojoj namjeri i učini te sudom za čast. Ti treba iskreno da želiš da budeš savitljiv u njegovoj ruci i da ideš za njim svuda kuda te On vodi. Ti se predaješ njemu da ostvari svoju volju s tobom, a u isto vrijeme surađuješ sa njim sa strahom i drhtanjem na svome spasenju.

TIHO DJELOVANJE SVETOGA DUHA

Kršćanski život nije preinačenje ili popravljavanje starog života: to je promjena života. Potrebno je da čovjek umre svome „ja” i grijehu, i da otpočne sasvim novi život. Ta se promjena postiže samo moćnim djelovanjem Svetog Duha.

Nikodem je još bio zbunjen. Isus se tada poslužio slikom vjetra da bi objasnio djelovanje Svetoga Duha: „Vjetar duva gdje hoće;

šum njegov čuješ, ali ne znaš otkuda dolazi i kuda ide. Tako je kod svakog koji je rođen od Duha.” Ivan 3, 8.

[107] Kad vjetar duva u grane drveća, čuje se, šum lišća i cvjetova; ali, on ostaje nevidljiv, i nitko ne zna odakle dolazi i kuda ide. Tako Duh Sveti djeluje na srce. Njegovo djelovanje ne možemo bolje da objasnimo nego kretanjem vjetra. Ako netko ne, može označiti vrijeme i tačno mjesto svog preporođenja, ako se ne može sjetiti svih okolnosti u toku obraćenja, to još nije dokaz da nije obraćen. Sredstvima koja su nevidljiva kao vjetar, Krist stalno djeluje na srce. Malo po malo, gotovo nesvjesno, duša prima utiske koji je privlače Kristu. Te utiske prima razmišljanjem o njemu, čitanjem Svetog pisma ili slušanjem riječi propovjednika. Iznenada, poslije jednog direktnog poziva Duha, duša se radosno predaje u Isusove ruke. Neki takvo obraćenje smatraju iznenadnim obraćenjem; u stvari, ono je rezultat po- lakog, strpljivog i dugog djelovanja Božjeg Duha.

Iako je vjetar nevidljiv, njegovo se djelovanje vidi i osjeća. Tako će se i djelovanje Svetoga Duha na dušu otkriti u svakom djelu onoga koji je iskusio njegovu spasonosnu moć. Kad Duh Sveti zauzme srce, život se preobražava. Čovjek napušta grešne misli, odriče se zlih djela; ljubav, poniznost i mir dolaze na mjesto gnjeva, zavisti i svađe. Radost zamjenjuje žalost i lice odsajjiva nebeskom svjetlošću. Nitko ne primjećuje ruku koja je oduzela teret, niti može vidjeti svjetlost koja silazi iz nebeskih dvorova. Blagoslov se spušta kad se duša vjerom predaje Bogu. Tada sila koju ljudsko oko ne može vidjeti, stvara novo biće po Božjem obličju.

Nemoguće je ograničenom umu shvatiti djelo otkupljenja. Njegova tajna nadmašuje ljudsko znanje; ipak onaj koji prelazi iz smrti u život zna da je to božanska stvarnost. Početak otkupljenja možemo ovdje poznati kroz lično iskustvo, a njegove posljedice dopiru u vječnost.

[108] **Dokazi božanske pomoći.** — Ako ste svjesni svojih potreba, ako ste gladni i žedni pravde, treba u tome da vidite dokaz da Krist utječe na vaše srce. i tražite od njega da učini za vas, kroz silu Svetoga Duha, ono što vi sami ne možete učiniti za sebe.

KRIST U NAMA

Ako smo ukorijenjeni i utemeljeni u ljubavi, postajemo sposobni da „shvatimo sa svima svetima što je širina, dužina, dubina i visina, i da poznamo pretežniju od razuma ljubav Kristovu”. O, dragocjenih mogućnosti i ohrabrenja! Naš slavni Spasitelj stanuje u čovjekovom srcu koje je očišćeno od svake moralne nečistote. On oplemenjuje i posvećuje cijelo biće, čini od čovjeka hram Svetoga Duha . . .

Njegov odgovor na našu vjeru. — Kroz živu vjeru mi stanujemo u Kristu. Ličnim prihvatanjem Krista vjerom nastanjuje se On u našem srcu. Mi se radujemo božanskoj prisutnosti, i svjesnost ove prisutnosti potčinjava naše misli Kristu. Naš duhovni napredak ovisi o našoj živoj zajednici sa njime. Tako je Enoh hodio s Bogom. Krist vjerom stanuje u našim srcima kad razmišljamo što je On nama i što je za nas učinio u planu spasenja. Mi ćemo biti najsretniji onda kada budemo umjeli cijeniti neizmjerni dar koji je Bog dao svijetu i nama lično.

Takve misli vrše blagotvoran utjecaj na čitav karakter. Htjela bih da vas uvjerim: ako želite, vi možete stalno imati uz sebe božanskog Prijatelja. „Kakve veze može imati crkva Božja sa idolima? Jer ste vi crkva živoga Boga, kao što je Bog rekao: Uselit ću se u njih i živjet ću usred njih, i bit ću im Bog, i oni će biti moj narod.”

Izgrađeni njegovom ljubavlju. — Kad razmišljamo o Kristu, karakter se izgrađuje po božanskom obličju. Naše su misli prožete osjećajem njegove dobrote, njegove ljubavi. Mi promatramo njegov karakter, i tako On ispunjava sve naše misli. Nje gova nas ljubav okružuje. Dovoljno je da samo jedan trenutak gledamo slavu podnevnog sunca, da nam potom ono lebdi pred očima kud god pogledamo.

To isto se dešava kad gledamo Krista; tada sve što gledamo odsjajuje sliku Sunca pravde. Mi više ne možemo drugo nešto gledati ili o čemu drugom govoriti. Njegova se slika urezuje u našu dušu, prožima naš svakodnevni život u svim njegovim pojedinostima, omekšava i obuzdava cijelu našu prirodu. Razmišljanjem o njemu preobražavamo se u božansko obličje: postajemo slični Kristu. Tada sa nas na sve sa kojima dolazimo u dodir zrače svijetli i topli zraci Sunca pravde. Naš je karakter promijenjen. Srce. duša i um se kupaju

u svjetlosti Onoga koji nas je ljubio i sebe predao za nas. I ovdje Bog otkriva lični i živi utjecaj koji kroz vjeru vrši u srcima.

Kad primimo Božju riječ i kad nas ona ispunjava, tada se radujemo u stalnoj Kristovoj prisutnosti, koja upravlja našim mislima, planovima i našim djelovanjem. Tada se koristimo savjetima najvećeg Učitelja kojeg je svijet ikada poznao. Svijest o našoj ljudskoj odgovornosti i o ljudskom utjecaju daje nam nov pogled na život i svakodnevne dužnosti.

Isus Krist je nama sve — prvi, posljednji i najbolji u svemu. Isus Krist, njegov Duh i njegov karakter prožimaju sve; On je osnova i potka i suština cijelog našeg bića. Kristove riječi su duh i život. Tada ne mislimo više na sebe, jer mi više ne živimo, nego Krist, nad slave, živi u nama. „Ja” je mrtvo, a Krist je živi Spasitelj. Ako stalno gledamo na Isusa, onda ćemo pred svima odsajivati njegov lik. Više se ne zaustavljamo na svojim razočaranjima i ne govorimo o njima; jer jedna mnogo prijatnija slika privlači našu pažnju — neiskazana Kristova ljubav. Krist stanuje u nama riječju istine.

[110] **Skupocjeni biser.** — Treba da se predamo Kristu da bismo živjeli životom dragovoljne poslušnosti svim njegovim zahtjevima. Sve što jesmo, svi naši talenti, sve naše sposobnosti — sve pripada Gospodu i treba da se upotrebi u njegovoj službi. Kad se tako potpuno predamo Kristu, tada se On sa svim blagom neba posvećuje nama. Jedino tako stičemo skupocjeni biser.

SAMOODRICANJE

Isus se odrekao sebe. Ni u čemu što je radio nije isticao svoje „ja”. Sve je potčinjavao volji svoga Oca. U času dovršenja svoje zemaljske misije, mogao je reći: „Ja tebe proslavih na zemlji, posao koji si mi dao da radim, svrših.” On i nas savjetuje: „Naučite se od mene; jer sam ja krotak i smjoran u srcu.” „Ako tko želi da pođe za mnom, neka se odrekne sebe”, i neka se „ja” ukloni sa prijestola i prestane da vlada nad dušom.

Tko promatra Kristovo odricanje, njegovu poniznost, bit će primoran da kaže, kao što je Danijel kazao u prisutnosti Onoga koji je izgledao kao sin čovječji: „Lice mi se nagrđi i ne imah snage.” Danijel 10, 8. Ljudska priroda stalno nastoji da se ističe, ona je borbena. Ali onaj koji se od Krista naučio poniznosti odriče se sebe, svoje

oholosti, želje za isticanjem; u njegovoj je duši mir. Naše „ja” se stavlja na raspolaganje Svetom Duhu. Tada prestajemo tražiti prvo mjesto, ne tiskamo se niti laktamo da bismo pali u oči. Mi osjećamo da je prvo mjesto kod Spasiteljevih nogu. Gledamo na Krista, očekujući da nas njegova ruka vodi i njegov glas savjetuje. Ovo iskustvo stekao je apostol Pavao i izrazio ga riječima: „S Kristom se razapeh. A ja više ne živim, nego živi u meni Krist, a što sad živim u tijelu, živim vjerom Sina Božjega, koji me je ljubio i sebe predao za mene.” Gal. 2, 19. 20.

[111]

KARAKTER PO BOŽJOJ VOLJI

Omladinu treba poučavati brižljivo i s molitvom da izgrađuje karakter na trajnom temelju. Mnogi su učinili teške pogreške, jer nisu slušali pouke iskustva. Savjeti roditelja i učitelja se ne poštuju, i onda neprijateljeva iskušenja nailaze na slab otpor, i tako zavedu mlade. Bog ljubi omladinu. On u njoj vidi velike mogućnosti za dobro, samo ako ona hoće da prizna da zavisi od Krista, i ako teži za tim da zida na čvrstom temelju. Bog poznaje njena iskušenja. On zna da se ona mora boriti protiv sila tame koje žele zagospodariti čovjekovim umom; Krist to zna, i On je prokrčio put koji omogućava omladini da postane dioničar božanske prirode . . .

Ustrajni naponi. — Karakter se ne izgrađuje slučajno. On nije određen jednim izlivom čudi ili jednim korakom u lošem pravcu. Ponovljena djela stvaraju naviku, a navike izgrađuju karakter, bilo dobar ili zao. Čestit karakter postiže se samo ustrajnim naporima, neumornim trudom, korišćenjem svih primljenih talenata i sposobnosti na slavu Božju. Ali mnogi umjesto da tako rade dozvoljavaju da ih nagoni i prilike nose bilo kuda. To ne biva zato što im nedostaju sposobnosti, već zato što ne shvataju da Bog očekuje od njih da u svojoj mladosti učine svoje najbolje.

Ako naši mladi žele da se odupru zlu, kao što se Danijel odupro, onda oni treba da upregnu sve svoje duhovne nerve i mišiće. Bog ne želi da oni ostanu neiskusni. On želi da postignu najveći stepen savršenstva. On želi da se oni popnu na najvišu stepenicu ljestava odakle će moći da uđu u Božje carstvo.

Utjecaj drugova. — Mladi koji ostavljaju svoj dom i nisu više pod neposrednim nadzorom svojih roditelja, prepušteni su u velikoj

[112] mjeri da sami sebi biraju prijatelje. Neka se sjećaju da ih promatraju oči nebeskog Oca, i da On vidi svaku njihovu po-trebu i svako njihovo iskušenje. U školi među mladima ima uvijek nekih koji pokazuju svojim vladanjem niskost :svog karaktera. Nerazboritim odgojem u djetinjstvu razvijaju se uvijek jednostrani karakteri. Ti nedostaci koji ni tokom godina ne iščezavaju truju njihov život. Riječima i primjerom oni zavode one koji su moralno slabi.

Draga omladino, vrijeme je novac. Ne dovodite u opasnost spa-senje svoje duše pustim i neobuzdanim životom. Ne budite nemarni u izboru svojih drugova. Promatrajte, što ima plemenito u karakteru drugih: na taj način ćete postati jači da se oduprete zlu i da odlučnije činite dobro. Postavite visoko svoj ideal. Vaši roditelji i učitelj i, koji vas ljube i boje se Boga, mogu da vas prate dan i noć svojim molitvama, mogu da vas opominju i savjetuju, ali sve će to biti bez koristi ako izaberete lakomislene drugove. Ako ne opažate opasnost i mislite da možete bezbrižno činiti dobro ili zlo, kako vam se sviđa, kvasac bezakonja će neosjetno početi da truže i kvare vaš duh.

Krist naša jedina nada. — Krista su žalostili, prezirali i zlostavljali; sa svih strana navaljivala su iskušenja; ipak On je, umjesto da sagriješi, prinio Bogu savršenu poslušnost. Svojim primjerom On je otklonio svaki izgovor za neposlušnost. Krist je došao da pokaže kako čovjek treba da posluša i drži sve zapovijesti. On se uhvatio za božansku silu koja je jedina grešnikova nada. Isus je dao svoj život da bi čovjek postao dionik božanske prirode, ako utekne od tjelesnih želja ovoga svijeta.

[113] Bog je povjerio omladini talente koje ona treba da upotrebi u njegovu slavu; ali mnogi upotrebljavaju te talente za neposvećene, nesvete ciljeve. Mnogi imaju sposobnosti koje bi kad bi se njego-vale, donijele bogatu žetvu fizičkih, umnih i moralnih dostignuća. Ali oni ne uzimaju vremena za razmišljanje. Ne misle što će ih stajati njihovo vladanje. Pod- stiču lakomislenost i ludost. Ne slu-šaju ukore. To je strašna pogreška. Mladići i djevojke bili bi mnogo razumniji kada bi uvidjeli da su oči Gospodnje na njima i da anđeli bde nad izgradnjom njihovog karaktera i ocjenjuju njihovu moralnu vrijednost.

STALNA KRISTOVA PRISUTNOST

Kristova religija je više nego samo opraštanje grijeha. Ona znači oslobođenje od grijeha i ispunjavanje srca milošću Svetoga Duha. Ona znači božansko prosvjetljenje i radost u Bogu. Ona znači oslobođenje od svoga „ja” i blagoslov stalne Kristove prisutnosti. Duša u kojoj Krist stanuje je čista, očišćena od svakog grijeha. Evanđeoski plan se u njoj ostvaruje u svoj svojoj slavi, punini i savršenstvu. Primanje Spasitelja donosi savršen mir, ljubav i savršenu sigurnost. Život potpuno prožet ljepotom i mirisom Kristovog karaktera je svjedočanstvo da je Bog zaista poslao svog Sina na zemlju da bude Spasitelj svijeta.

Krist je svojim vjernim sljedbenicima svakodnevni drug i bliski prijatelj. Oni žive u uskoj vezi s Bogom. Božja slava se pokazuje nad njima. Poznanje slave Božje, otkrivene u Kristu, vidi se na njima. Već sada oni se raduju u savršenoj svjetlosti slave Cara u njegovom veličanstvu. Gotovi su da stupe u nebesku zajednicu, jer je nebo već ovdje u njihovim srcima.

[114]

[115]

PRIPREMA ZA ŽIVOTNO DJELO

Pravi odgoj je više nego samo školovanje. Pravi odgoj je svestran. On obuhvata skladno razvijanje svih fizičkih i umnih sposobnosti. Ovaj odgoj uči ljubavi i strahu Božjem i priprema nas za vjerno obavljanje svih životnih dužnosti.

Cilj pravog odgoja je pripremanje fizičkih, umnih i moralnih moći za obavljanje svake dužnosti. To je vježbanje tijela, uma i duše za službu Bogu. To je odgoj koji će ostati za vječni život.

KRŠĆANSKI ODGOJ

Čovjekov um može postići najviše obrazovanje. Život posvećen Bogu ne bi trebalo da bude život neznanja. Mnogi preziru obrazovanje tvrdeći da je Isus izabrao neškolovane ribare da propovijedaju evanđelje. Na osnovu toga zaključuju da je Isus davao prednost ljudima bez obrazovanja. Mnogi ugledni i obrazovani ljudi su povjerovali njegovoj nauci. Da su hrabro poslušali glas svoje savjesti, pošli bi za njim. Njihove bi sposobnosti bile primljene i upotrebljene u Kristovoj službi, da su ih njemu ponudili. Ali oni nisu imali moralne sile da pred nezadovoljnim svećenicima i zavidljivim poglavarima rizikuju svoj ugled time što bi priznali poniznog Galilejca Mesijom.

[116]

Onaj koji čita ljudska srca znao je sve to. Pošto su obrazovani i ugledni odbili da prihvate djelo za koje su bili sposobni, Krist je izabrao ljude koji će biti spremni da se vjerno pokoravaju njegovoj volji. Izabrao je ponizne ljude, i uzeo je na sebe, dužnost da ih izgradi da bi poslije njegovog odlaska mogli nastaviti važno djelo otpočeto na zemlji.

Krist veliki učitelj. — Krist je bio vidjelo svijeta, izvor svakog znanja. Pod njegovim vodstvom su se ovi neškolovani ribari osposobili za izvršenje njegovog naloga. Ovim poniznim ljudima su date značajne moralne pouke koje su imale da pokrenu svijet. Za Isusa nije bilo teško da ove ponizne ljude priveže uz sebe, ali ovo je

trebalo da ima ogromne rezultate. Trebalo je da njihove riječi i djela izmijene svijet.

Isus nije prezirao obrazovanje. On odobrava najvišu intelektualnu kulturu ako je ona posvećena ljubavlju i strahom Božjim. Ovi jednostavni ljudi, koje je Krist izabrao, bili su s njime tri godine, stalno pod oplemenjujućim utjecajem Veličanstva neba. Krist je bio najveći učitelj koga je svijet ikada poznavao.

Bog će prihvatiti mlade ljude koji mu posvećuju svoje talente i bogatstvo svoje ljubavi. Oni će moći da postignu najviše vrhunce intelektualne veličine. Uravnoteženi religioznim načelima, oni će, moći da nastave djelo koje je Isus došao da izvrši, i tako će postati suradnici velikog Učitelja.

Učenici naših škola uživaju naročito preimućstvo. Njima je dato ne samo da steknu poznavanje nauke, već mogu da nauče da gaje i u životu da pokažu vrline koje će im pomoći da razviju skladan karakter. Oni su pred Bogom odgovorna moralna oruđa. Dar bogatstva, položaja i razuma Bog je povjerio čovjeku da se njime mudro služi. Ove različite darove Bog dijeli svojim slugama prema njihovoj sposobnosti i moći, to jest svakome njegov posao.

[117]

PRAVI ODGOJ

Pravi odgoj ima za cilj da usadi u um i srce poznanje o Bogu kao Stvoritelju i o Kristu kao Otkupitelju. Takav odgoj može obnoviti um i promijeniti karakter. On učvršćuje i jača duh protiv prijevarnih došaptavanja neprijatelja i uči nas da poznajemo glas Božji. Zahvaljujući pravom odgoju, čovjek postaje Kristov suradnik.

Ako mladi steknu ovo poznanje, lako će steći i sve ostalo što im je potrebno. Ali ako ga ne steknu, sve znanje ovoga svijeta neće moći da ih pripremi da stupe, u Gospodnje redove. Oni mogu prikupiti sve znanje koje knjige mogu dati, a ipak da im nisu poznata prva načela one pravde koja im daje karakter koji je ugodan Bogu.

Oni koji traže znanje u svjetskim školama treba da se sjete da ih jedna druga škola zove da budu njeni đaci — to je Kristova škola. U ovoj školi đaci ne završavaju svoje školovanje. U njoj su učenici mladi i stari. Oni koji primaju pouke božanskog Učitelja stalno napreduju u mudrosti i plemenitosti srca. Tako se pripremaju da pređu u visoku školu, u kojoj će napredovati kroz svu vječnost.

Beskonačna Mudrost stavlja pred nas velike pouke, života, — pouke dužnosti i sreće. One se katkada teško nauče, ali bez njih nema pravog napretka. One nas staju truda, suza i patnji, ali ne smijemo stati niti se umoriti. U ovom svijetu, usred nevolja i iskušenja, pripremamo se da jednoga dana zauzmemo mjesto u društvu čistih i svetih anđela. Veliki gubitak trpe oni koji dopuštaju da ih toliko zaokupe studije manje važnih predmeta da zbog toga prestaju učiti u Kristovoj školi.

[118] Svaka sposobnost, svaki dar kojim je Stvoritelj obdario sinove ljudske treba da bude upotrebljen njemu na slavu. Ovakva upotreba darova je naj- čistija, najplemenitija i najsretnija. Prvo mjesto u životu treba da damo nebeskim načelima. Svaki sli-jedeći korak na putu sticanja znanja ili obrazovanja uma treba da bude usklađivanje ljudskog sa božanskim.

Bitno u odgoju. — Najbitnije što odgoj danas treba da pruži našoj omladini, što je osposobljava za višu školu na nebesima, jeste da nauči kako da svijetu otkriva Božju volju.

Najviši odgoj. — Oni koji se trude da upoznaju puteve i volju Božju primaju najviši odgoj koji može biti dat smrtnicima. Oni ne zidaju svoje iskustvo na mudrosti svijeta, već na vječnim načelima.

KRŠĆANSKI ODGOJ — VELIKA POTREBA

Bog traži da razvijamo umne sposobnosti. On bi želio da njegove sluge steknu više obrazovanja i oštroumnosti nego svjetski ljudi. Njemu nisu po volji oni koji su nemarni i lijeni u pogledu svog osposobljavanja i ne trude se da postanu uspješni i dobro upućeni. Gospod nam nalaže da ga ljubimo svim svojim srcem, svom svojom dušom, svom svojom snagom i svim svojim umom. Ovo nam ukazuje na dužnost da razvijamo do krajnjih mogućnosti svoj razum, tako da cijelim svojim umom poznajemo i ljubimo svog Spasitelja.

[119] Ukoliko je netko pod vodstvom Božjeg Duha obrazovaniji, utoliko on može više koristiti Božjoj službi. No Bog može upotrebiti u svojoj službi i neškolovane ljude koji su se njemu posvetili i žele da budu blagoslov drugima. Ali oni koji pored istog duha posvećenja imaju i preimućstvo dobrog obrazovanja mogu učiniti veće djelo za Krista. Oni su u povoljnijem položaju.

Priprema za višu službu. — Gospod želi da postignemo što više obrazovanje, jer je naš cilj da drugima prenesemo ono što znamo. Nitko ne zna gdje ni kako će biti pozvan da radi ili govori za Boga. Jedino naš nebeski Otac zna što može učiniti za nas. Pred nama se otkrivaju mogućnosti koje naša slaba vjera ne može ni da nasluti. Treba da tako razvijamo svoje umne sposobnosti da u slučaju potrebe možemo objaviti istine njegove Riječi predstavnicima najviših zemaljskih vlasti na takav način da proslavimo njegovo ime. Ne smijemo dozvoliti da nam umakne nijedna prilika, a da se intelektualno ne osposobimo za Božje djelo.

Svestran odgoj. — Neka mladi kojima je potreban odgoj odlučno nastoje da ga steknu. Ne čekajte da se put sam otvori pred vama; prokrcite ga sami. Iskoristite sva sredstva koja vam se pružaju makar kako bila malena. Budite štedljivi. Ne trošite svoja sredstva na poslastice i zabave. Budite odlučni da postanete korisni i sposobni, jer to Bog od vas očekuje. Iskoristite sva preimućstva koja vam se pružaju da ojačate svoje umne sposobnosti. Sa proučavanjem knjiga združite neki koristan fizički rad i tražite ustrajno, uz bdjenje i molitvu, mudrost odozgo. Ovo će vam dati svestrano obrazovanje. Tako će se razviti vaš karakter i porasti vaš utjecaj na druge, što će vam omogućiti da ih vodite na put pravde i svetosti. Čovjek bi mogao postići mnogo više u ličnom odgoju i obrazovanju kad bi znao da iskoristi sve prilike i preimućstva. Pravi odgoj je više nego što škola može dati. Ne zanemarujući proučavanje prirodnih nauka možemo steći više obrazovanje kroz živu vezu s Bogom. Neka svaki učenik uzme svoju Bibliju i stupi u vezu s velikim Učiteljem. Neka se um vježba i disciplinira za borbu sa teškim problemima u potrazi za božanskom istinom.

Znanje i samodisciplina. — Oni koji su gladni znanja u cilju da drugima čine dobro primit će i sami blagoslov od Boga. Proučavanje Riječi probudit će umne energije za ozbiljnu aktivnost. Tako će se sposobnosti povećati i razviti, i um ojačati i obogatiti. [120]

Tko želi postati Božji suradnik, mora disciplinirati sebe. To -će učiniti više nego svi sjajni talenti i sva rječitost.

Zadovoljiti očekivanja roditelja. — Najsigurnije i najbolje je da radimo uvijek što je, pravo zato jer je to pravo. Zar nećete da mislite ozbiljno o tome? Ispravna misao je temelj ispravnih postupaka. Odlučite da zadovoljite očekivanja svojih roditelja, da uložite

ustrajne napore za vaše lično usavršavanje i pazite da novac potrošen za vas ne bude uzalud potrošen. Odlučite da svoje, napore združite s naporima vaših roditelja i učitelja kako biste postigli viši stupanj znanja i karaktera. Nastojte da ne razočarate one koji vas ljube i polažu u vas nadu. Čovječno je činiti što je pravo. Isus će vam pomoći da činite što je pravo, ako želite činiti što je pravo zato što je to pravo.

ODGOJ ZA VJEČNOST

Ivan je pisao: „Pišem vam, mladići, jer ste jaki, jer Riječ Božja stanuje u vama i pobijediste nečastivoga.” Pavao je savjetovao Timoteja da opominje mladiće da budu trijezni. Uzdigni se kao Danijel, koji je bio vjeran i postojan sluga Gospoda nad vojskama. Dobro pazi na stazu na kojoj stoji tvoja noga, jer stojiš na svetom tlu i oko tebe su Božji anđeli.

[121] Ispravno je što težiš da se penješ ljestvama obrazovanja do njihovog vrha. Filozofija i historija su važni predmeti; ali ti ćeš uzalud trošiti vrijeme i novac ako stečeno znanje ne upotrebiš u čast Bogu i na dobro čovječanstva. Ako poznavanje prirodnih nauka nije polazna tačka za postizanje višeg cilja, ono je nekorisno.

Odgoj koji ne pruža znanje trajno kao vječnost nema cilja. Tvoje stečeno znanje neće imati trajnu vrijednost ako nemaš stalno pred očima nebo i vječnu budućnost. Ako je Isus tvoj Učitelj ne samo jedan dan u tjednu nego svaki dan i svaki sat, njegova naklonost će te pratiti stalno u toku tvojih studija.

PRAKTIČNO OBRAZOVANJE

Koristan fizički rad je dio evanđeoskog plana. Veliki Učitelj koji je pratio izraelski narod u stubu od oblaka dao je tom narodu uputstvo da svaki mladić treba da nauči neki koristan posao. Odatle običaj kod Jevreja, bogatih i siromašnih, da svoje sinove i kćeri nauče nekom korisnom zanatu: da ne bi, ukoliko nastanu teške prilike, zavisili od drugih. Oni su sticali literarno obrazovanje, ali su u isto vrijeme učili koristan zanat. To se smatralo kao važan dio njihovog odgoja.

Skladni odgoj. — Danas, kao i u dane Izraela, svaki mladić trebalo bi da bude poučen o dužnostima praktičnog života. Svaki bi

trebalo da nauči neki zanat kojim bi mogao osigurati sebi sredstva za život. To je neophodno potrebno ne samo kao zaštita protiv teškoća života nego i u pogledu boljeg fizičkog, umnog i moralnog razvijanja. Čak ako bi netko bio uvjeren da neće nikad zavisiti od fizičkog rada, ipak bi trebalo da nauči da radi. Bez fizičkih vježbi nema ni jakog ni zdravog tijela. Disciplina koju iziskuje redovan rad neophodno je potrebna da se postigne jak i aktivan um i plemenit karakter.

Učenici koji su stekli obrazovanje samo iz knjiga, a nisu naučili neki zanat, ne mogu kazati da imaju svestran odgoj. Energije koje je trebalo zaposliti u izučavanju raznih zanata ostale su zanemarene. Odgoj se ne sastoji od isključive zaposlenosti mozga. Fizički poslovi su važan dio u izgradnji svakog mladog čovjeka. Ako učenik nije naučen nekom korisnom radu, njemu nedostaje važan dio odgoja.

[122]

Koristan rad u kome učestvuje cijelo biće daje svestran i skladan odgoj. Svaki učenik treba svaki dan da posveti jedno vrijeme fizičkom radu. Tako marljivost postaje navika; učenik nauči da se oslanja na sebe i biva zaštićen od mnogih ponižavajućih navika, koje su gotovo uvijek posljedica lijenosti. Sve je to u suglasnosti sa glavnim ciljem odgoja, jer podstičući aktivnost, marljivost i čistotu, mi dolazimo u sklad sa Stvoriteljem.

Preimućstvo korisnog rada. — Igre i gimnastičke vježbe nisu baš najkorisnije. Dobro je uživati čist zrak i vježbati mišiće, ali kad bi iste energije bile utrošene na neki koristan rad, od toga bismo imali više koristi. Čovjek bi iskusio zadovoljstvo, jer bi bio svjestan da je bio od koristi i da je izvršio svoju dužnost.

Učenici ne bi trebalo da napuste naše škole dok ne nauče da koriste svoje sposobnosti. Na taj način ako treba sami da se izdržavaju, znat će da se služe znanjem koje im je neophodno za uspjeh. Marljiv rad je isto toliko potreban koliko i marljivo učenje. Igre nisu neophodno potrebne. Trošenje fizičke snage u zabavama ne doprinosi razvijanju uravnotežene ličnosti. Kad bi vrijeme posvećeno fizičkim vježbama, u kojima se lako pretjeruje, bilo upotrebljeno u službi Kristu, onda bismo uživali Božji blagoslov.

Fizički rad združen s umnim naporima sačinjava disciplinu koja nas priprema za praktičan život. Ono što nam izgleda teško u toj disciplini ublaženo je mišlju da tim sredstvom bolje pripremamo svoj duh i svoje tijelo za djelo koje Bog određuje ljudima. Što je neki mladić sposobniji u izvršavanju praktičnih dužnosti, to će se više

[123]

radovati da bude iz dana u dan drugima od koristi. Umne sposobnosti čovjeka koji je navikao da se raduje korisnom radu povećavaju se. A vježbom i disciplinom ove sposobnosti bivaju ojačane za službu. Na taj način čovjek stiče neophodno znanje da može biti drugima na blagoslov.

Ne mogu naći nijedan primjer u Kristovom životu da je posvetio svoje vrijeme igri i zabavama. On je bio veliki Odgojitelj za sadašnji i budući život; ja ipak ne nalazim nijedan primjer da je savjetovao svojim učenicima da se predaju zabavama kako bi stekli fizičku kondiciju.

Nauči da kuhaš. — Mladići i djevojke treba da nauče kako da kuhaju štedljivo i to hranu bez mesa. Ne preporučujte ni na koji način jela u kojima se nalazi meso čak i u maloj količini, jer to podsjeća na tamu i misirsko neznanje, a ne na čistotu zdravstvene reforme.

Naročito žene treba da nauče kako se kuha. Što je važnije u odgoju jedne mlade djevojke od ovoga? To je znanje kojim će se ona moći služiti u svim prilikama svoga života.

U misionarskom polju. — Obrazovanje koje ne zanemaruje nijednu stranu praktičnog života omogućit će našoj omladini da, po izlasku iz škole, bude od koristi u stranim zemljama. Onda im neće biti potrebna pomoć drugih za kuhanje, šivenje ili građenje stanova. Oni će imati mnogo veći utjecaj ako budu sposobni poučavati druge boljem i uspješnijem načinu rada. Izdržavanje takvih misionara će biti jeftinije, jer će oni umjeti da na najbolji način upotrebe svoje fizičke snage sjedinjujući stečeno znanje sa korisnim radom. To će se naročito cijeniti u poljima gdje su oskudna novčana sredstva. Tada će se vidjeti da su misionari također i pedagozi, sposobni da uče druge praktičnom radu. Ma kuda zatim išli. iskustvo koje su stekli osigurat će im ugled.

[124]

VJERNOST UČENIKA

Učenici koji kažu da ljube Boga i da se pokoravaju njegovoj istini treba da imaju dovoljno samodiscipline i postojanosti u vjerskim načelima, što će im pomoći da ostanu nepokolebljivi usred iskušenja, da stoje čvrsto uz Krista u školi, u đlačkom domu i bilo gdje da su.

Religija nije ogrtač koji se ogrće samo kad se ulazi u dom Božji; cijeli život treba da je prožet vjerskim načelima.

Karakter i vladanje. — Oni koji piju sa izvora života neće, kao nevjerni, težiti za promjenama i uživanjima. U njihovom vladanju i njihovom karakteru vidjet će se spokojstvo, mir i sreća, koje su našli u Isusu povjeravajući mu svaki dan svoje brige i terete. Oni će pokazati da ima zadovoljstva i radosti na stazi poslušnosti i dužnosti. Oni će vršiti na svoje drugove utjecaj koji će se osjećati u cijeloj školi . . .

Ozbiljan, savjestan i vjeran mladić je u školi neprocjenjivo blago. Anđeli gledaju sa zadovoljstvom na njega; u nebeskoj knjizi su zabilježena sva njegova pravedna djela, sve njegove pobjede nad iskušenjima i nad zlom. On postavlja dobar temelj za vječni život.

Na mladima stoji da sačuvaju i održavaju ustanove koje je Bog podigao za unapređenje svog djela. Ni u koje drugo vrijeme nije se tražilo toliko od jednog naraštaja. Potrebno je, dakle, da se omladina pripremi za važan zadatak i da postane oruđe kojim će se Bog moći poslužiti. Njihov Stvoritelj ima na njih najveće pravo.

Važnost školske discipline. — Divlje i neobuzdano ponašanje mnogih mladih u našem svijetu je nešto za žaljenje. Kad bi mladići i djevojke razumjeli da im poštovanje zakona i pravila naših ustanova pomaže da steknu ugled u društvu, da izgrade karakter, da oplemene srce i da povećaju svoju sreću, oni se ne bi bunili protiv dobrih pravila i razumnih zahtjeva i ne bi stvarali nepovjerenje i predrasude protiv ovih ustanova.

[125]

Naši mladi treba da vjerno i energično prihvate svoje dužnosti. To će im osigurati uspjeh. Mladići koji nikad ne uspijevaju u zemaljskim poslovima, isto tako nisu spremni da prihvate više dužnosti. Vjersko iskustvo stiće se kroz borbu, razočaranja, strogu samodisciplinu i usrdnu molitvu. Na putu za nebo koračamo korak po korak; svaki korak daje nam snagu za slijedeći.

PREDNOSTI UČENIKA

Učenici, surađujte sa svojim učiteljima. Ako budete tako radili, dat ćete im nadu i ohrabrenje. Olakšavajući njihove dužnosti, vi pomažete svom vlastitom napretku. Sjetite se da uspjeh vaših učitelja

zavisi velikim dijelom od vas. Budite učenici u pravom smislu riječi; iza učitelja prepoznajte Boga; gledajte u učitelju Božjeg suradnika.

Vaše prilike za rad brzo prolaze. Ne gubite vrijeme tražeći svoje lično zadovoljstvo. Prava sreća čeka samo onoga koji se energično bori za svoj uspjeh. Za vrijeme vašeg školovanja stoje vam na raspolaganju dragocjene mogućnosti. Neka vaš studentski život bude što je moguće savršeniji. Samo jedanput idete istom stazom. Na vama je da odlučite hoćete li da vaše djelo doživi uspjeh ili neuspjeh. Povećavanjem vašeg biblijskog znanja nagomilavate blago koje ćete moći dati drugima.

Pomoć drugima. — Ako imaš druga koji teško uči, objasni mu predmet koji ne razumije. To će ti pomoći da i sam bolje učiš. [126] Govori jednostavno, izražavaj se jasno i razumljivo! Pomažući svojim drugovima, pomažeš i svojim učiteljima. Cesto će neki učenik, koji teško shvaća, lakše naučiti od svoga druga negoli od učitelja. Krist preporučuje ovu suradnju. Veliki Učitelj stoji pored tebe pomažući ti da pomogneš onome koji je zaostao.

U toku školskog života pružat će ti se prilika da veličanstvene istine Božje riječi objasniš slabima i neupućenima. Iskoristi sve te prilike! Gospod će blagosloviti svaki trenutak posvećen tome.

Ovladaj osnovnim znanjem! — Ne zadovoljavaj se slabim znanjem. Dok pohađaš školu, imaj pred očima jedan plemenit i svet cilj. Školu j se sa željom da se pripremiš za rad u bilo kojoj grani Božjeg djela. Učini sve što do tebe stoji da postigneš taj cilj. Ti možeš učiniti za sebe više nego bilo tko drugi. Koliko ćeš olakšati trud direktoru i profesorima ako za sebe učiniš sve što možeš učiniti.

Prije nego što počneš studije na višim školama, budi siguran da savršeno poznaješ jednostavna pravila gramatike i da znaš ispravno čitati i pisati.

Ne gubi vrijeme da učiš stvari koje će ti kasnije malo koristiti u životu. Nauči najprije da ispravno govoriš maternjim jezikom, pa tek tada izučavaj klasike. Treba da poznaješ knjigovodstvo. Stekni znanje koje će ti pomoći da budeš koristan u svim prilikama.

PRIPREMA ZA SLUŽBU

Kad pomislimo na vidjelo koje nam je Bog dao, čudimo se što ima tako malo mladića i djevojaka koji pitaju: „Gospode, što

hoćeš da činiš?” Velika je zabluda vjerovati da nije potrebno da se mladić priprema za djelo Božje ako nije odlučio da se posveti propovjedničkoj službi. Ma kakvo bilo vaše zvanje, apsolutno je potrebno da povećate svoje sposobnosti marljivim proučavanjem. Treba da nastojite da mladići i djevojke cijene blagoslove i prednosti koje im nebo pruža da postanu disciplinirana i razumna bića. Trebalo bi da iskoristite priliku da pohađate škole gdje možete steći najbolje znanje. grijeh je biti ravnodušan i nemaran i ne sticati obrazovanje. Vrijeme je kratko. Tim više je potrebno iskoristiti sadašnje prilike i prednosti sadašnjeg momenta, jer Gospod je pred vratima da učini kraj historiji grijeha. [127]

Posvetite Bogu svoje sposobnosti. — Mladići i djevojke trebalo bi da idu u naše škole gdje će moći da steknu znanje i disciplinu, što im je potrebno. Trebalo bi da posvete Bogu svoje sposobnosti, da brižljivo proučavaju Bibliju, da se naoružaju protiv zabluda kako zli ne bi mogli da ih zavedu. Zaista, jedino marljivim istraživanjem Biblije se dolazi do poznanja istine. Budemo li u život sprovedili istine koje smo upoznali, nas će obasjati još veće vidjelo Svetog pisma.

Ljudi se bave zemaljskim poslovima jedino radi sticanja sredstava potrebnih za život; a oni koji se zaista posvećuju Bogu ne ulaze u djelo iz istih pobuda. Oni se neće povoditi za svijetom, jer poznaju sveti karakter Božjeg djela.

Priprema za budućnost. — Svijet treba opomenuti, i zato se nitko ne bi smio zadovoljiti površnim poznavanjem istine. Vi ne možete predvidjeti koje će vam odgovornosti biti povjerene. Ne, možete znati gdje ćete biti pozvani da svjedočite o istini. Neki će biti pozvani pred zakonodavna tijela, pred vladare i naučenjake da daju odgovor o svojoj vjeri.

Oni koji imaju samo površno poznavanje istine neće biti kadri da opravdaju svoju vjeru jasnim izlaganjem Svetog pisma. Oni će biti zbunjeni. Oni neće biti radnici koji se neće imati čega stidjeti. Nitko ne treba misliti da nije potrebno da proučava, jer nema cilj da bude propovjednik. Ti ne možeš znati što će Bog tražiti od tebe. [128]

Žalosna je činjenica da je napredak djela u zakašnjenju zbog nedostatka obrazovanih radnika, spremnih da zauzmu povjerljive položaje. Gospod bi primio hiljade njih u veliko polje, ali mnogi su zanemarili da se za to pripreme. Svaki koji je odlučio da stupi

u Božje djelo, da služi Gospodu nad vojskama, trebalo bi da izvrši ozbiljne pripreme. Mnogi koji kažu da slijede Krista slabo poznaju njegovu religiju. Bog ne želi da živimo u neznanju kad su mudrost i znanje na dohvatu.

Uravnoteženi dobrim načelima. — Najveći uspjeh ne žanju uvijek mladi najsajnijih talenata. Cesto su ljudi od talenta, s dobrim obrazovanjem, bili postavljeni na povjerljiv položaj i doživjeli neuspjeh. Što je kod njih blistalo i izgledalo kao zlato, pokazalo se u probi samo kao lažan sjaj i troska. Nevjernost je bila uzrok njihovoga neuspjeha. Njima je nedostajalo mudrosti i marljivosti i nisu bili temeljiti. Nisu bili spremni da se strpljivo penju ljestvama, počevši sa najnižom stepenicom, dok ne dođu do vrha. Hodili su u svjetlosti žižaka koje su sami palili. Nisu se oslanjali na mudrost koju samo Bog može dati. Njihovom neuspjehu nije bio uzrok nedostatak prilika, nego pomanjkanje razboritosti. Ne cijeneći preimućstvo odgoja, nisu postigli uspjeh koji su mogli postići u vjeri i nauci . . . Njihov duh i njihov karakter nisu bili uravnoteženi uzvišenim načelima pravde.

TEŽNJA ZA USAVRŠAVANJEM

[129] Kad bi svatko znao da će morati da položi račun o svom ličnom utjecaju, ne bi bio lijen, nego bi razvijao svoje sposobnosti i darove za službu Onome koji ga je otkupio svojom krvlju.

Mladi bi naročito trebali da osjećaju potrebu da razvijaju svoje umne sposobnosti i da iskoriste pogodne prilike kako bi mogli dobro poslužiti Onome koji je svoj skupocjeni život dao za njih. Neka nitko ne padne u zabludu tvrdeći da je dovoljno obrazovan i da mu nije potrebno da proučava knjige ili prirodu. Neka svatko iskoristi sve prilike koje mu Božje providenje, pruža kako bi se što više obogatio biblijskim znanjem i naukom.

Trebalo bi da ispravno cijesimo sve sposobnosti koje nam je Bog dao. Mladić koji treba da otpočne sa najnižom stepenicom ne treba da se obeshrabri, već treba da odluči da se penje stepenicu po stepenicu, dok ne čuje Kristov glas koji će mu reći: „Dijete moje, popni se više!” „Dobro, slugo dobri i vjerni, u malome bio si mi vjeran, nad mnogim ću te postaviti; uđi u radost Gospodara svojega!”

PRAVA MUDROST

Mladići i djevojke mogu steći najbolje zemaljsko obrazovanje, a da budu neznalice u pogledu osnovnih načela koja bi mogla da ih načine podanicima Božjeg carstva. Ljudsko znanje nikoga ne osposobljava za nebesko carstvo. Vanjske forme, obredi, pa čak ni duge studije ne čine nikoga podanikom Kristovog carstva. „Život je vječni da poznaju tebe, jedinoga pravoga Boga, i koga si poslao, Isusa Krista. . .” Ivan 17, 3.

Biblija i nauka. — Stari i Novi zavjet treba da proučavamo svaki dan. Znanje i Božju mudrost stiče onaj učenik koji se neprestano trudi da bolje upozna puteve i djela Božja. Biblija treba da bude naša svjetlost, naš pedagog. Kad mladi nauče da vjeruju da je Bog onaj koji šalje rosu i kišu, koji čini da sunce sija na nebu da bi bilje raslo; kad uvide da Bogu, kao Tvorcu svega dobra, duguju zahvalnost i slavu, tada će priznati da ih On vodi na njihovim putovima i prihvatiti da iz dana u dan vjerno vrše svoje dužnosti. Bog će tada biti u svim njihovim mislima.

[130]

Mnogi mladi, kad govore o nauci, čine se mudriji od onoga što stoji napisano. Nastoje da Božje puteve i djela objasne stvarima pristupačnim njihovom ograničenom razumu. Ali oni u tome moraju da dožive neuspjeh. Između prave nauke i Biblije postoji savršen sklad. Lažna nauka se ne obazire na Boga; to je uobraženo neznanje.

Jedno od najvećih zala koje prati naučno istraživanje jeste to što oni koji se tim istraživanjima bave gube vrlo često iz vida božanski karakter čiste, neopoganjene religije. Ljudi prožeti svjetskom mudročću nastoje da naučno protumače utjecaj koji Sveti Duh vrši na srce. Na tom putu čovjek ne može ići naprijed, a da ne zaluta u labirintu sumnje. Religija Biblije je jednostavno tajna pobožnosti. Nijedan ljudski razum je ne može potpuno dokučiti, i ona je neporođenom srcu potpuno neshvatljiva.

Naučeni od Boga. — Mladi neće postati glupi i nesposobni zato što se posvećuju službi Bogu. Za mnoge odgoj znači sticanje znanja iz knjiga. Ali -strah Gospodnji je početak mudrosti”. Najmanje dijete koje ima ljubav i strah Božji veće je pred Bogom od najobdarenijeg i najobrazovanijeg čovjeka koji ne mari za svoje lično spasenje. Mladi koji po-svete svoje srce i život Bogu povezuju se sa Izvorom svake mudrosti i savršenstva.

[131] Kad bi mladi željeli da budu učenici nebeskog Učitelja, kao što je to bio Danijel, oni bi iz iskustva naučili da je strah Gospodnji zaista početak mudrosti. Kad postavimo čvrst temelj, onda možemo, kao Dani- jel, iskoristiti sve prilike i preimućstva, i postići najveći vrhunac intelektualnog razvoja. Posvećeni Bogu, pod zaštitom njegove milosti i pod utjecajem Svetoga Duha koji oživljuje, mladi će pokazati veću sposobnost nego svjetski ljudi.

Izučavanje nauke na temelju ljudskog tumačenja je sticanje lažnog odgoja. Učiti od Boga i od Onoga koga je On poslao — od Isusa Krista, znači učiti biblijsku nauku. Tko ima čisto srce vidi Boga u svim otkrivenjima i u svim fazama pravog odgoja. On bez oklijevanja priznaje svjetlost koja dolazi od Božjeg prijestola. Nebo se otkriva onima koji prihvate prve zrake duhovnog znanja.

Učenici naših škola treba da cijene znanje o Bogu iznad svega. Do tog poznanja se dolazi jedino istraživanjem Svetog pisma. „Jer je propovijed o križu ludost onima koji ginu; ali nama, koji se spašavamo, ona je sila od Boga. Jer je pisano: Uništit ću mudrost mudrih i odbacit ću razum razumnih. . . Jer je „ludost” Božja mudrija od ljudi, i „slabost” je Božja jača od ljudi... Od njega ste vi u Kristu Isusu, koji nam posta mudrost od Boga i pravda i posvećenje i izbavljenje, da, kao što je napisano, ,tko se hvali, Gospodom da se hvali’.” 1. Kor. 1, 18. 13. 25. 30. 31.

POSTAVITE SEBI VISOK CILJ

Bog želi da iskoristimo svaku priliku da bi se pripremili za njegovo djelo. On očekuje da aktiviramo sve svoje energije za izvršenje ovog djela; da svim srcem cijenimo svetost toga djela i veliku odgovornost prema njemu.

[132] Mnogi koji su sposobni da učine veliko djelo čine malo jer pokušavaju malo. Hiljade njih prolaze kroz život kao da nemaju nikakvog cilja i nikakvog ideala za koji žive. Tome je razlog što sebe potcje- njuju. Krist je za nas platio neizmjernu cijenu, i On želi da mi sebe cijenimo prema toj cijeni.

Ne zadovoljavajte se nižim idealom. Mi nismo ono što bismo mogli biti, ili što Bog želi da budemo. Bog nam je dao razum ne da ga ostavimo neaktivna, ili da ga izopačimo trčeći za prljavim zemaljskim dobitkom, nego da ga razvijamo do najviše mjere da

bude posvećen, očišćen, oplemenjen, upregnut u službu unapređenja njegovog carstva.

Očuvajte svoju ličnost. — Nitko ne treba da pristane da bude mašina koju pokreće drugi um. Bog nam je dao sposobnost da mislimo i radimo. Radeći marljivo i tražeći njegovu mudrost, ti postaješ sposoban za nošenje tereta. Očuvaj svoju ličnost kakvom ju je stvorio Bog! Ne budi sjenka drugoga. Očekuj da Gospod radi u tebi i kroz tebe.

Nikada ne misli da si dovoljno naučio i da možeš smanjiti svoje napore. Čovjek se cijeni po kulturi svoga uma. Tvoj odgoj treba da traje kroz cio život. Svaki dan treba da naučiš nešto novo, i to da u život sprovedeš.

Imaj na umu da u svakom položaju otkrivaš svoje pobude i izgrađuješ svoj karakter. Svaki posao koji radiš, radi savjesno i marljivo; pobijedi svoju sklonost da biraš lakše poslove!

Radi cijelim srcem. — Isti duh i ista načela koja pokazuješ u svakodnevnom poslu, prožet će cio tvoj život. Ima takvih koji traže određenu količinu posla i određenu platu, i koji bi željeli naći određeno mjesto koje im se sviđa, a ne trude se da se prilagode i dalje izgrađuju. To nisu oni koje Bog poziva da rade u njegovom vinogradu. One kojima je glavna briga kako da unesu u svoj rad što manje fizičke, umne i moralne sile, Bog ne može blagosloviti. Njihov je primjer zarazan. Lični dobitak je njihova glavna pobuda. Među onima koje će Bog nazvati dobrim i vjernim slugama, neće biti onih kojima je potreban stalni nadzor i koji rade samo onda kad im se odredi posao. Djelu su potrebni radnici koji pokazuju energiju, poštenje, marljivost, i koji su gotovi učiniti sve što treba da se učini.

[133]

Mnogi su nesposobni zato što bježe pred odgovornošću bojeći se neuspjeha. Oni tako gube prednosti odgoja koji je plod iskustva, a koji im ne može osigurati ni lektira, ni proučavanje niti što drugo.

Čovjek treba da iskoristi prilike, ali ne smije dopustiti da prilike njime upravljaju. Prilikama treba da se koristimo kao sredstvom za rad. Treba njima da gospodarimo, ali ne smijemo dopustiti da one gospodare nama.

Jaki ljudi su oni koji su doživjeli protivljenje, smetnje i nepravde. Aktivirajući svoje energije, prepreke na koje su nailazili postale su im pravi blagoslov. Oni su naučili da se oslanjaju na sebe. Borbe i

teškoće iziskuju od nas povjerenje, u Boga i čvrstinu, što povećava naše snage.

Kako najbolje iskoristiti život. — Iako je dobro obrazovanje veliki blagoslov ako je povezano sa posvećenjem, ipak oni koji nisu imali preimućstva da steknu školsko obrazovanje ne smiju misliti da ne mogu napredovati intelektualno i duhovno. Ako dobro iskoriste znanje koje su stekli i ako nastoje da ga svaki dan povećaju; ako ustrajno nastoje da pobijede sve slabosti svoje prirode razvijajući kršćanske vrline, Bog će im otvoriti izvore svoje mudrosti, i o njima će se moći reći ono što se nekad reklo o jevrejskim mladićima: da im je Bog dao svoju mudrost i razum.

[134]

[135]

SLUŽBA

Kako bi naši mladi — to mnoštvo radnika — cijelom svijetu brzo objavili vijest o Spasitelju koji je bio raspet, koji je uskrsnuo i koji će opet doći, kada bi bili dobro poučeni i ojačani nebeskom silom; kako bi brzo došao kraj stradanju, boli i grijehu! Kako bi naša djeca brzo primila nasljedstvo, ne ovdje na zemlji, gdje vlada grijeh i bol, nego tamo gdje će „pravedni naslijediti zemlju i živjeti na njoj do vijeka”, gdje „nitko od stanovnika neće reći: bolestan sam”, gdje se „neće čuti plač i jauk”. Izaija 33, 24; 65, 19.

MLADI POZVANI NA SURADNJU

Mnogi mladi kršćani mogli bi obaviti veliki posao samo kad bi u Kristovoj školi primili pouke od svog velikog Učitelja. Ako bi čak propovjednici, evanđelisti i učitelj i zanemarili da traže izgubljene, neka djeca i omladina ne propuste da budu tvorci riječi. . .

Neka mladići, djevojke i djeca pođu na rad u Isusovo ime. Neka se ujedine i rade po određenom planu. Zar se ne možete organizirati po grupama, odrediti vrijeme za zajedničku molitvu tražeći milost Gospodnju, da biste složno radili? Treba da tražite savjet od ljudi koji ljube Boga i koji ga se boje, koji imaju iskustvo u djelu, kako biste pod vodstvom Božjeg Duha stvarali planove i proučavali metode da svoj posao obavite s velikim uspjehom. Gospod će pomoći onima koji se služe sposobnostima koje im je On dao da ga proslave. Zar naši mladići i djevojke, koji vjeruju u istinu, neće postati živi misionari? . . .

[136]

Radite s vjerom. — Kada radiš za druge, božanska sila Svetoga Duha će djelovati na njihova srca, jer su otkupljeni krvlju jedinorodnog Sina Božjeg. Mi ćemo uspjeti da zadobijemo duše za koje je Krist umro samo kada se budemo naučili oslanjati na milost i silu Božju kako bismo osvjedočili i obratili srca. Dok objašnjavaš Božju istinu, nevjerstvo i sumnja će se boriti za vlast nad srcem, ali neka riječ Božjeg obećanja odagna sumnju iz tvog srca!

Drži se Božjih obećanja i radi sa vjerom! Sotona će se truditi da svojim nagovaranjem sruši tvoje povjerenje u riječi nebeskog Oca, ali sjeti se da „što god nije po vjeri, grijeh je”. Rim. 14, 23. Rasprši vjerom gustu sotonsku tamu, i tom vjerom se uhvati za prijesto milosti, i sumnje će nestati. Jedino tako ćeš steći iskustvo i dokaz koji će postati temelj tvoga mira i povjerenja.

Dok budeš sticao iskustva, razgorjet će se žar tvoga srca i povećati ljubav za službu Bogu. Bit ćeš jedno s Kristom u cilju i namjerama. Tvoje želje će biti plod Svetoga Duha. Ti nosiš Kristov jaram i ti si Božji suradnik.

Poziv dobrovoljcima. — Gospod poziva dobrovoljce koji će odlučno stati na njegovu stranu i koji će se sjediniti sa Isusom iz Nazareta da urade posao koji treba da se završi ovog časa, baš ovog časa.

[137]

ODGOVORNOST ZA SPAŠAVANJE DUŠA

Na mladima počivaju velike odgovornosti. Bog mnogo očekuje od mladih koji pripadaju ovom naraštaju bogatom svjetlošću i znanjem. On ih želi upo- trebiti da rastjeraju zablude i praznovjerje koji po- mračuju tolike umove. Potrebno je da oni sami sebe uče sabirajući i mrvice znanja i iskustva. Bog će od njih tražiti račun o povjerenim preimućtvima. Rad koji je pred njima iziskuje od njih ozbiljne napore da bi djelo napredovalo u korak s vremenom.

Mladići i djevojke koji budu gotovi da svoj um i srce posvete Božjoj službi moći će postići viši stupanj sposobnosti i korisnosti. Gospod želi da omladina postigne taj stupanj. Učiniti manje od ovoga znači ne iskoristiti sve prilike koje nam Bog pruža. To ujedno znači izdati Božju stvar i lišiti čovje-čanstvo blagoslova koji su mu namijenjeni.

Draga omladino, što vi činite da drugima objavite koliko je važno da prihvate Božju riječ za svog vodiča i drže Božje zapovijesti? Svojim riječima i primjerom treba da pokažete da samo poslušnost Božjoj riječi može ljude spasiti. Vi ćete biti ljudima na blagoslov ako sve činite što do vas stoji. Ako radite kako najbolje možete, pred vama će se otvoriti nove mogućnosti.

KRISTOVI SVJEDOCI

Svi koji se opredijele za Gospoda treba da javno priznaju Krista. „Vi ste moji svjedoci”, rekao je Gospod. Vjera iskrenog vjernika će se otkriti u čistom i svetom karakteru. Vjera radi kroz ljubav; ona čisti dušu. Nju prati poslušnost, vjerno ispunjavanje Kristovih riječi. Kršćanstvo je uvijek nešto veoma praktično; ono može da se primijeni na sve prilike stvarnog života. „Vi ste moji svjedoci.” Kome? Svi- jetu. Kuda god idete treba da širite sveti utjecaj. Neka Krist živi u vama, govorite o njemu i otkrivajte ljepotu njegovog karaktera. [138]

Naš razgovor. — Današnja moderna religija je tako oblikovala karakter mladih, da oni koji se nazivaju kršćanima jedva spominju Kristovo ime u društvu. Oni govore o svačemu, ali dragocjeni plan spasenja ne spominju u svom razgovoru. Kao kršćani koji nauku sprovode u život, nećemo li to stanje izmijeniti i objaviti „vrline onoga koji nas je pozvao iz tame k čudnome vidjelu svome”. Srce u kome Krist vjerom stanuje ne može šutjeti. Tko god je našao Krista postaje pravi misionar. Ovo treba da vas oduševljava. Pokažite onima koji ne cijene Krista koliko vam je On drag, i da je On stavio u vaša usta novu pjesmu zahvalnosti Bogu.

Moji mladi prijatelji, zar nećete otpočeti svoj kršćanski život kao oni čija su srca zagrijana Kristovom ljubavlju? Nikad nećete znati koliko dobra možete učiniti onima koji se ne smatraju Božjom djecom kada im nježno i ozbiljno govorite o njihovom spasenju. S druge strane, jedino na dan suda moći ćete vidjeti kolike ste prilike propustili da svjedočite za Krista. Možda ovdje na zemlji nikad nećete znati koliko ste zla učinili nekim dušama svojom lakomislenošću, plitkim razgovorima i šalama, što je nespojivo s vašom svetom vjerom.

Spasite one koje volite. — Istina je da vi možete biti zabrinuti za duše onih koje volite. Možete se truditi da im otvorite riznice istine i u svojoj revnosti plakati radi njihovog spasenja; ali kada izgleda da vaše riječi imaju slab utjecaj na njih i da nema vidljiva odgovora na vaše molitve, skloni ste da zamjerite Bogu za slab uspjeh vašeg rada. Vi mislite da ovi vaši dragi imaju naročito tvrdo srce i da ne mare za vaše napore. Međutim, jeste li ozbiljno razmišljali da [139]

bi pogreška mogla biti u vama? Ne vidite li da jednom rukom rušite, ono što drugom nastojite podići?

Cas ste dozvoljavali Božjem Duhu da vas vodi, a čas opet, poricali svoju vjeru svojim djelima, rušeći na taj način trud oko vaših dragih, te su svi vaši naponi ostali bez uspjeha. Vaša razdražljivost, vaše držanje, vaše ophođenje, vaše mrmljanje, odsutnost pravog kršćanskog miomirisa u vašem životu, nedostatak vaše duhovnosti, čak i izraz vašeg lica svjedoče protiv vas. . .

Ne potcjenjujte važnost malih stvari. One izgrađuju dušu, bilo po Kristovoj slici, bilo po slici zla. Neka nam Bog pomogne da se trudimo da svojim mislima, riječima, pogledom i djelima pokažemo onima koji nas okružuju da smo bili sa Isusom i da smo se naučili od njega.

Revnost. — Život istrošen u aktivnom radu za Boga je blagosloven život. Mnogi troše svoje vrijeme na neznatne stvari, u prazno jadikovanje, u nekorisno mrmljanje. Oni bi stekli sasvim drugo iskustvo kada bi cijenili primljenu svjetlost i nastojali da ona obasja i druge. Cesto je čovjek nesretan zbog svoje vlastite sebičnosti i svoje želje za lakim životom. Marljivim radom mogli bismo postati zraci svijetlog vidjela koji pokazuju put ka nebu onima koji se nalaze na mračnom putu smrti. Ako prihvatimo ovo pravilo života, naša srca bit će ispunjena mirom i radošću u Isusu Kristu.

LICNI RAD

Kristov rad se u velikoj mjeri sastojao iz ličnih razgovora. On je obraćao iskrenu pažnju jednoj jedinoj duši. Ta je duša kasnije prenijela hiljadama njih znanje koje je primila.

[140] Oni koji radosno služe Bogu i u malim stvarima bit će najuspješniji radnici. Svako ljudsko biće treba da ispreda svoju ličnu nit i da je utka u tkaninu, i tako završi svoje djelo.

Naučite mlade da pomognu mladima! U nastojanju da se ovo ostvari, svatko će steći iskustvo koje će ga osposobiti da postane posvećen radnik za šire područje. Na ovaj jednostavan način će se doprijeti do hiljade srca. _

Ljudi velikog uma, koje svijet smatra najspособnijima i koje najviše hvali, često su ohrabreni poniznim i jednostavnim riječima onoga koji ljubi Boga i koji umije da govori o Božjoj ljubavi tako

prirodno kao što svjetski ljudi govore o onome što ispunjava njihov duh. Same riječi, čak ako su i dobro smišljene i pripremljene, imaju ograničen utjecaj; ali ako jedan sin ili jedna kćerka Božja ispunjavaju vjerno neki posao, bilo riječima ili malim uslugama, i to na prirodan način, onda će se širom otvoriti vrata koja su za mnoge duše dugo bila zatvorena.

MLADI SU POZVANI DA SPAŠAVAJU DUŠE

Sotona je budan neprijatelj, uvijek gotov navesti mlade da žive nasuprot Božjoj volji. On zna da nitko ne može učiniti toliko dobra koliko mogu učiniti mladići i djevojke posvećeni Bogu. Čestita omladina mogla bi izvršiti ogroman, pozitivan utjecaj. Propovjednici i stariji članovi ne mogu izvršiti ni upola toliki utjecaj na mlade koliko mogu izvršiti mladi ako su posvećeni. Mladi bi trebalo da osjećaju da na njima počiva odgovornost da čine sve što je u njihovoj moći da spase svoje bližnje, pa makar po cijenu odricanja od svojih uživanja i prirodnih želja. Ako je potrebno, i vrijeme i sredstva treba posvetiti Bogu.

Svi koji se smatraju pobožnima trebalo bi da vide opasnost kojoj su izloženi oni koji žive daleko od Krista i za koje će vrijeme milosti uskoro proći. Ima takvih čiji je utjecaj mogao biti spasonosan da su se držali Božjih savjeta. Oni nisu ispunili svoje dužnosti, bilo zbog sebičnosti ili lijenosti, ili zbog toga što su se stidjeli Kristovog križa. Te duše će ne samo izgubiti svoje spasenje nego će se i krv jadnih grešnika naći na njihovim haljinama. Oni će morati da polože račun o dobru koje su mogli učiniti da su se posvetili Bogu, ali ga nisu učinili zbog svoje ne- vjernosti. Oni koji su okusili milinu Spasiteljeve ljubavi neće imati mira sve dok cijeloj svojoj okolini ne objave plan spasenja. Mladi treba da se pitaju: „Gospode, što želiš da činim? Kako da proslavim tvoje ime na zemlji?” Dok duše oko nas ginu, koliko je malo mladih koji osjećaju teret da te duše dovedu Kristu!

[141]

Briga za druge. — Oni koji pohađaju školu mogli bi da vrše utjecaj u prilog Spasitelja. Ali tko spominje Kristovo ime? Gdje su oni koji nježno ali i ozbiljno mole svoje drugove da ostave grešni put i da pođu stazom svetosti?

Ovako treba da radi vjerna omladina, ali ona to ne čini. Oni više vole da se druže s grešnicima u sportu i zabavama. Mladići i djevojke ne vide široko područje korisnog rada, koje je otvoreno pred njima. Kad bi samo htjeli upregnuti svoje umne sposobnosti da traže način kako da se približe grešnicima koji ginu, da im pokažu stazu svetosti i da svojim molitvama i savjetima dovedu bar jednu dušu Kristu! Kakvog li plemenitog poduhvata! Da jedna duša kroz svu vječnost hvali Boga! Da jedna duša uživa sreću i vječni život! Jedan dragi kamen dodat njihovom vijencu da sjaji kao zvijezda vazda i do vijeka! I ne samo jednu, nego i više duša moguće je odvratiti od zablude i dovesti k istini, od grijeha ka svetosti. Gospod je rekao preko proroka: „Koji mnoge privedoše pravdi, sjat će se kao zvijezde vazda i do vijeka.” Oni, dakle, koji svoje napore združuju s naporima Kristovim i njegovih anđela u radu na spašavanju duša primit će bogatu nagradu u carstvu nebeskom.

Vidjela sam da bi mnoge duše mogle biti spašene kada bi mladi bili na svom mjestu, vjerni Bogu i istini, umjesto da ih netko stalno mora opominjati da ne odu u svijet. Oni su često izvor briga i boli u srcu. Cesto oni prouzrokuju suze u svojih roditelja, koji se mole za njih s bolom u srcu. Mladi idu svojim putem ne brinući se za bol koju svojim vladanjem zadaju roditeljima. Oni ranjavaju srca onih koji bi bili gotovi da umru za njihovo spasenje, koji bi toliko željeli da ih vide da su postali ono što Bog želi da budu, zahvaljujući zaslugama Kristove krvi.

Pred velikim poslom. — Mladići i djevojke, vidjela sam da Bog ima za vas jedan posao. Uzmite svoj križ i pođite za Kristom, inače ga nećete biti dostojni. Kako možete znati što Bog želi od vas ako živite u grešnoj ravnodušnosti? Ne možete se nadati spasenju ako vjerno ne izvršite Božju volju. Svi oni koji imaju vječni život su izvršili Božju volju. Car slave postavit će ih sebi s desne strane i reći im: „Dobro, slugo dobri i vjerni.” Koliko bi duša moglo biti izbavljeno od vječne propasti da ste nastojali učiniti nešto korisno u vinogradu svoga Gospoda umjesto da ste tražili lična zadovoljstva! Koliko ste duša spasili na svojim društvenim sastancima i svojim muzičkim vježbama? Ako ne možete pokazati nijednu dušu spašenu ovim sredstvima, pođite, molim vas, boljim putem. Počnite da se molite za duše, približite se Kristu, njegovim probodenim rebrima. Neka krotki i tihi duh ukrasi vaš život. Poniznim i toplim molitvama

tražite od njega mudrost da spasite ne samo svoju dušu nego i druge da spasite.

Više se, molite nego što pjevate! Zar vam molitva nije potrebija od pjevanja? Iz osnova promijenite svoj način života! Na vama je da izvršite djelo koje propovjednik ne može izvršiti. Vi se možete približiti onima koji su propovjednicima nepristupačni. [143]

Gdje da počnemo? Oni koji žele raditi za Gospoda neka počnu kod sebe, u krugu svoje obitelji, kod svojih susjeda i među prijateljima. Tu će naći pogodno misionsko polje. Rad u ovom krugu otkriva da li je netko sposoban ili nesposoban da služi na širem području.

Najuspješniji način. — U našem djelu ličnim naporom više će se postići nego što mi možemo predvidjeti. Mnoge duše ginu zbog nedostatka takvih napora. Jedna jedina duša je od neprocjenjive vrijednosti. Golgota je to pokazala. Jedna duša spašena kroz Krista postat će oruđe za spasenje drugih, i tako će se blagoslovi spasenja sve više širiti.

RAZLIČITI OBLICI SLUŽBE

Bogu su potrebni propovjednici, biblijski radnici i kolporteri. Neka se naši mladići i djevojke posvete kolportaži, evanđeoskom i biblijskom radu, ujedinjujući se s iskusnim radnicima koji će ih poučiti kako da rade uspješno. Neka kolporteri nose našu literaturu od kuće do kuće i kad im se pruži prilika, neka govore o sadašnjoj istini onima koje su posjetili, neka pjevaju i mole se s njima. Kad se, u našem radu za Gospoda služimo ovim ispravnim metodima, uslijedit će bogata žetva duša.

U Božjem djelu ima mjesta za sve koje ispunjava duh požrtvornosti. Bog traži ljude i žene koji su spremni da se odreknu sebe u korist drugih i da posvete sve što imaju i što jesu njegovom djelu. Potrebni su ljudi koji će ustrajati usprkos teškoća govoreći: „Nećemo malaksati niti se obeshrabriti.” Potrebni su ljudi koji će unapređivati i izgrađivati djelo oko kojeg se i drugi trude. [144]

Sticanje sposobnosti. — U ovom djelu, kao i u svakom drugom, vještina se stiče samo radom. Obavljajući obične dužnosti, pomažući nevoljnima i bolesnima, razvijamo svoje sposobnosti.

NESEBIČNA SLUŽBA

Oni koji se prema svojim mogućnostima trude da na praktičan način pokažu interesiranje za svoje bližnje, ublažuju ne samo nevolje drugih pomažući im da nose svoje breme, već u isto vrijeme jačaju i svoje fizičko i moralno zdravlje. Tko čini dobro ima od toga korist, kao i onaj koji ga prima. Zaboravljajući na sebe radi drugih, pobjeđuješ svoje slabosti. Zadovoljstvo koje osjećaš čineći drugim dobro mnogo će doprinijeti rekreaciji tvoga tijela i duha.

Zadovoljstvo koje čovjek osjeća čineći dobro oživljuje duh i krijepi cijelo tijelo. Dok lice čovjeka koji čini dobro odsjajuje radost, izražava moralnu plemenitost duha, dotle je lice sebičnjaka i tvrdice žalosno, potišteno i tmurno. Mane njihovog karaktera otkrivaju se na njihovom licu. Sebičnost i samoljublje ostavlja svoj trag na čovjekovoj vanjštini.

Onaj koji je prožet duhom nesebičnog dobročinstva ima udjela u Božjoj prirodi, utekavši od pokvarenosti koja vlada u svijetu kroz strasti; u sebičnog i pohlepnog saučešće postepeno nestaje, a njegovo lice, umjesto da odražava čistotu i svetost, poprima sliku palog neprijatelja.

NAGRADA MARLJIVOSTI

[145] Mladići i djevojke, imajte uvijek na umu da svojom nemarnošću gubite neprocjenjivo iskustvo koje biste stekli marljivim izvršavanjem svakodnevnih dužnosti. Onaj koji se pokaže nemaran i koji hotimice ostaje neznalica sam sebi postavlja prepreke na životnom putu. On prezire ono obrazovanje koje je plod marljivog rada. Ustežući ruku da pomogneš bližnjima, kradeš Boga. Pravac kojim si krenuo suprotan je od puta kojim Bog želi da ideš. Zaista, izbjegavati korisnu upotrebu svojih sila znači podsticati niske sklonosti i paralizirati najbolje snage cijelog bića.

S malim izuzetkom, hiljade ljudskih bića živi samo zato da potroši dobra koja im Bog u svojoj milosti daruje. Dajući im plodove zemlje, Bog im je povjerio bogatstva, ali oni zaboravljaju da mu zahvale. Zaboravljaju da je Božja volja da oni, pošto su primili darove, budu ne samo potrošači nego i proizvođači. Kad bi bolje-razumjeli

što Gospod očekuje od njih kao svojih suradnika, ne bi izbjegavali svoje odgovornosti i dopuštali da im drugi služe.

Blagoslov rada. — Prava je sreća biti dobar i činiti dobro. Najčistija i najuzvišenija radost čeka one koji vjerno ispunjavaju svoje dužnosti. Nijedan pošten rad ne ponižava čovjeka. Odvratna lijenost čini da neki preziru obične, svakodnevne dužnosti života. Neispunjavanje ovih dužnosti vodi ka duševnoj i moralnoj zaostalosti, čije će se posljedice gorko osjetiti prije ili kasnije. Mana lijenštine će se prije ili kasnije otkriti u njegovom životu. U nebeskim knjigama, u kojima su zabilježena njegova djela, stoji napisano: potrošač, ali ne proizvođač.

Iz svakog zvanja čovjek može crpsti korisne duhovne pouke. Zemljoradnik pri svom poslu može razmišljati o značenju riječi: „Vi ste Božja njiva.” Sjeme istine mora da je posijano u ljudska srca da bi se pojavili veličanstveni plodovi Duha. Ljudski duh, koji je pod utjecajem Božjeg Duha, stalno se razvija. Nerazvijene fizičke i moralne moći treba da se razvijaju za Božju službu. . .

[146]

Krist je svakome povjerio jednu duhovnu službu. On, Car slave, je izjavio: „Sin čovječji nije došao da mu služe, nego da služi.” Iako je bio Veličanstvo neba, pristao je da dođe na ovu zemlju da na njoj izvrši djelo koje mu je povjerio Otac nebeski. On je uzdigao i oplemenio rad. Da bi nam dao primjer, radio je svojim rukama kao drvodjelja. Od svoje najranije mladosti pomagao je u izdržavanju obitelji. Razumio je da je član obitelji, i dragovoljno je uzeo na sebe dio zajedničkog tereta.

Pomaganje u domu. — Djeca i omladina treba da se raduju pomažući ocu i majci da lakše nose terete. Uzimajući na sebe radosno svoj dio tereta, pripremaju se da budu od koristi na povjerljivim položajima. Iz godine u godinu treba da napreduju. Postepeno ali sigurno treba da svoje djetinje neiskustvo zamijene iskustvom odraslih mladića i djevojaka. Vjernim izvršavanjem svojih običnih dužnosti u domu, dječaci i djevojčice postavljaju temelj svog duševnog, moralnog i duhovnog savršenstva.

Tkanje sudbine. — Zapamtite, dragi mladi prijatelji, da svaki dan, svaki čas, svaki trenutak tkate svoju ličnu sudbinu. Svaki put kada se čunak ubaci, provlači se nova nit koja ili kvari ili uljepšava tkaninu. Ako budete nemarni i lijeni, onda kvarite život koji je Gospod odredio da bude sretan i lijep. Ako popuštate svojim ličnim

sklonostima, navike, nepomirljive s kršćanskim životom, vezat će vas u čelične lance. Ako se budete udaljili od Spasitelja, i drugi će slijediti vaš primjer, i oni će vašom krivicom izgubiti nebesku radost. Ako, naprotiv, iskreno i energično nastojite da pobijedite sebičnost, ne propustivši nijednu priliku da činite dobro svojim bližnjima, [147] svjetlost vašeg primjera će ih dovesti podnožju križa.

DOSTOJANSTVO RADA

Božja je namjera bila da se napornim radom ublaži zlo koje je neposlušnošću čovjeka došlo na svijet. Trebalo je da rad sačuva čovjeka od sotoni- nih iskušenja i da zaustavi poplavu zla. Iako praćen brigom, umorom i bolom, rad je još uvijek izvor sreće i napretka, a u isto vrijeme i zaštita protiv iskušenja. Disciplina koju rad nameće sprečava nas da ugađamo sebi, a podstiče na marljivost, čistotu i odlučnost. Rad je, dakle, dio velikog Božjeg plana, koji ima cilj da podigne čovjeka iz ponora grijeha.

Fizički rad nasuprot igrama. — U svijetu se misli da fizički rad ponižava čovjeka; pa ipak se ljudi iscrpljuju do iznemoglosti igrajući fudbal, hokej i boks, a da se to ne smatra poniženjem. Sotona se raduje kada ljudi troše svoje fizičke i umne snage na ono što nije ni odgojno ni korisno, i što nimalo ne pomaže ublažavanju bijede nevoljnih. Dok mladi postaju stručnjaci u igrama koje ne koriste mnogo ni njima ni drugima, dotle se sotona igra njihovim dušama, oduzimajući im talente koje im je Bog dao i zamjenjuje ih svojim zlim osobinama. Tako on ulaže napore da ljude zavede da preziru Boga. Nastoji da optereti i zaokupi um tako potpuno da u njemu više nema mjesta za Boga. On ne želi da narod pozna svog Stvoritelja. Veoma je zadovoljan ako može zaokupiti mlade igrama i kazališnim predstavama, koje će toliko zanijeti njihova osjetila da zaborave Boga i nebo.

Koristan rad je najbolja zaštita protiv zla. S druge strane, lijenost je jedno od najvećih proklet- stava. Poroci, zločini i bijeda su posljedice lijenosti. Oni koji su stalno u poslu, koji radosno obavljaju svoje svakodnevne dužnosti su korisni članovi društva. Obavljajući vjerno svoje različite dužnosti koje su im dodijeljene, oni čine život [148] blagoslovom za sebe i za druge. Marljiv rad ih štiti od mnogih zamki onoga „koji uvijek ima nešto zlo za nezaposlene ruke”.

Ustajala bara, prije ili kasnije, postaje odvratna, ali potok koji teče širi zdravlje i radost. Bara je slika lijenštine, a potok vrijedna čovjeka. . .

Kristov primjer. — Ma koliko staza rada izgledala stanovnicima zemlje teška i zamorna, Otkupitelj ju je posvetio ostavivši na njoj trag svojih stopala; svatko koji ide tim putem je siguran. Krist je riječju i primjerom uzdigao koristan rad. Još u djetinjstvu Isus je naučio raditi. Najveći dio svog zemaljskog života Krist je proveo u drvodjeljskoj radionici u Nazaretu, gdje je strpljivo radio. U odijelu običnog radnika, Gospodar života koračao je ulicama malog grada u kome je živio, odlazeći na svoj skromni posao i vraćajući se sa njega. Anđeli su ga pratili na putu dok je išao pored seljaka i radnika, koji ga nisu prepoznali niti cijenili.

Koristan rad je pravi lijek za ljudski rod. Slabe jača, siromašne obogaćuje, a nesretne usrećuje. Sotona stoji u zasjedi da uništi one koji mu svojom lijenošću pružaju priliku da im se približi u nekom primamljivom obliku. On nikada nije uspješniji nego kad ih nađe dokone.

Zadovoljstvo u radu. — Jedno od najvećih zala bogatstva je misao da je rad nešto ponižavajuće. Prorok Ezechijel je izjavio: „Evo, ovo bješe bezakonje sestre tvoje Sodome: u ponosu, u izobilju hljeba i bezbrižnom miru bješe ona i kćeri njezine, a ne pomagahu siromahu i ubogome.” Ez. 16, 49. Ovaj tekst otkriva strašne posljedice lijenosti; ona slabi razum, ponižava dušu i izopačuje um; čini prokletstvom ono što je ljudima bilo dano za blagoslov. Radni ljudi su obično oni koji znaju uočiti što ima velikog i lijepog u životu, i koji sa vjerom i nadom primaju na sebe životne odgovornosti. . .

[149]

Mnogi Kristovi sljedbenici još uvijek treba da uče osnovne pouke koje proističu iz marljivog obavljanja svakodnevnih dužnosti sa zadovoljstvom. Raditi za Boga u svojstvu mehaničara, trgovca, advokata ili zemljoradnika, unoseći u svakodnevni posao Kristova načela, zahtijeva više Božje milosti i stroge discipline karaktera nego raditi kao misionar u stranom polju. Od čovjeka se traži mnogo duhovne hrabrosti da bi unio vjeru u radionicu i kancelariju, kako bi posvetio i najmanje aktivnosti svakodnevnog života i svršavao sve poslove po pravilima Božje riječi. To je ono što Gospod od nas traži.

Apostol Pavao je lijenost smatrao grijehom. On je naučio ćilimarski zanat, te je više puta u toku svoje službe radio taj zanat da

bi namirio svoje potrebe i potrebe svojih drugova u djelu. Vrijeme ovako utrošeno Pavao nije smatrao gubitkom. Svojim radom u zanatu došao je u dodir s onima kojima se na drugi način ne bi mogao približiti. Svojim je drugovima dokazao da je vještina u zanatu također dar Božji. On je učio da i u najtežem poslu treba da proslavimo Boga. Njegove grube radničke ruke nisu nimalo umanjivale silu dirljivih poziva kao propovjednika evanđelja.

Bog je. odredio da svi rade. I životinja koja vuče bolje ispunjava svrhu koju joj je Stvoritelj namijenio negoli lijen čovjek. Bog stalno radi. Anđeli također rade, i oni su Božje sluge za dobro sinova ljudskih. Oni koji misle da će nebo biti mjesto besposličenja varaju se. Na nebu nema mjesta za neradnike. Ali umornima i natovarenima je obećan odmor. Zbog dobro obavljenog rada bit će vjerni sluga pozvan da sudjeluje u radosti svog Gospodara. On će s radošću odložiti svoje oruđe za rad i zaboraviti na buku životne borbe kad uđe u slavni mir pripremljen onima koji su kroz Kristov križ izvojevali pobjedu.

[150]

SIJMO POKRAJ SVAKE VODE

Gospod poziva svoj narod da se posveti različitim granama misionarskog rada: da sije pokraj svake vode. Mi obavljamo samo mali dio posla koji bi On želio da obavljamo među svojim susjedima i prijateljima. Ukazujući dobrotu prema siromašnima, bolesnima i prema onima koji su u žalosti, vršimo na njih utjecaj koji ih čini pristupačnima za istinu. Ni po koju cijenu ne smijemo propustiti takve prilike. To je misionarski rad prvog reda. Iznositi istinu sa ljubavlju i saučešćem od kuće do kuće znači poslušati uputstva koja je Krist dao svojim učenicima kad ih je poslao na njihovo prvo misionarsko putovanje.

Dar pjevanja. — Osjeća se potreba za onima koji imaju dar pjevanja. Pjesma je jedno od najuspješnijih sredstava kojim se duhovne istine mogu usaditi u srca. Cesto je duhovna pjesma podstrekla srca na pokajanje i vjeru. Članovi crkve, mladi i stari, trebalo bi da se osposobe da pođu i objave posljednju vijest milosti svijetu. Ako to budu činili u poniznosti, pratit će ih Božji anđeli i poučiti ih kako da podignu glas u molitvi i pjesmi, i kako da objave, evanđeosku vijest za naše vrijeme.

Mladići i djevojke, prihvatite se posla na koji vas Bog poziva. Krist će vas poučiti kako ćete najbolje upotrebiti svoje sposobnosti. Pošto primite silu Svetoga Duha koja oživljuje, i trudite se da učite druge, vaš duh će se okrijepiti, te ćete biti u stanju da iznesete riječi koje će vašim slušaocima biti nove i neobično divne.

Liječničko misionarsko djelo. — Liječničko djelo pruža veličanstvene mogućnosti za službu. Neumjerenost u jelu i nepoznavanje prirodnih zakona su uzrok mnogih bolesti koje postoje. Posljedica toga jeste da se Bogu oduzima slava koja mu pripada. Mnoga djeca Božja ne mogu postići viši stupanj duhovnog života samo zato što se ne žele odreći sami sebe. Poučavajte ljude da je bolje da znaju kako se čuva zdravlje, nego da znaju kako se liječi bolest. Budimo mudri pedagozi, upozorimo ljude da ne ugađaju sebi. Kad vidimo oko sebe bijedu, unakažena tijela i bolesti kao posljedice neznanja, kako možemo ostatei ravnodušni a da ne učinimo svoj dio u prosvjećivanju neukih i pomaganju bolesnih?

[151]

Mnogi žive bez poznavanja načela zdravog života zbog toga što je tiranin — predrasuda — zatvorio pristup njihovoj duši. Naučiti ljude kako da pripremaju zdrava jela znači učiniti im veliku uslugu. I ova grana rada je važna kao i svaka druga. Trebalo bi da otvorimo veći broj škola za kuhanje, i trebalo bi da neki idu od kuće do kuće poučavajući kako se pripremaju jela korisna po zdravlje. Zdravstvena reforma će mnoge osloboditi od fizičke, umne i moralne degeneracije.

RAZLIČITE GRANE AKTIVNOSTI

Crkva je organizirana da služi. Združiti se s njom je prvi korak u životu službe za Krista. Vjernost prema Kristu traži od nas da vjerno ispunjavamo crkvene dužnosti. To je važan dio odgoja svakog pojedinca. Crkva prožeta životom Isusa Krista trudit će se da spašava one koji su izvan nje. Omladina može naći priliku da korisno služi u mnogim granama.

Svatko ima svoje mjesto. — U vječnom nebeskom planu svatko ima svoje mjesto. Svatko je pozvan da surađuje s Kristom na spašavanju duša. Kao što je sigurno da nam je u nebeskim stanovima pripremljeno jedno mjesto, isto je tako sigurno da nam je na zemlji određeno jedno mjesto gdje treba da radimo za Gospoda.

[152]

Rad u subotnoj školi. — Bog poziva mladiće i djevojke da se sprema za oduševljen i doživotan rad u subotnoj školi. . .

Gospod traži učitelje koji su spremni da cijelim srcem rade u subotnoj školi, koji će vježbom povećati svoje talente i usavršiti rad subotne škole.

Biblijski rad. — Držanje biblijskih časova je ideja koja je došla s neba. Na ovaj način stotine mladića i djevojaka mogu izvršiti u polju jedno važno djelo koje se drukčije ne bi moglo izvršiti.

Biblija nije vezana lancem. Nju možemo svakome otvoriti, i tako možemo ljude upoznati s njenim istinama. Mnogo ima onih koji će, kad im se otkrije istina, ispitivati Pismo svaki dan kao plemeniti Berejci, da bi vidjeli da li je sve zaista tako. Krist je rekao: „Istražujte Pisma, jer vi mislite da u njima imate život vječni, a ona svjedoče za mene.” Isus, Otkupitelj svijeta, poziva ljude ne samo da čitaju Pismo nego da ga i istražuju. To je veliko i važno djelo, i ono će nam biti od velike koristi ako ga obavljamo, jer poslušnost Kristovom nalogu neće ostati bez nagrade. Naročita Božja milost nagradit će vjernost onoga koji nastoji da svoj život dovede u sklad sa vidjelom njegove Riječi.

Rad s literaturom. — Gospod poziva našu omladinu da se posveti radu sa literaturom i propovijedanju evanđelja od kuće do kuće u mjestima gdje istina još nije doprla. On upućuje mladima ovaj poziv: „Vi ne pripadate sebi, jer ste skupo kupljeni. Proslavite dakle Boga u tjelesima svojim i u dušama svojim, što je Božje.” Oni koji rade pod Božjim vodstvom bit će divno blagosloveni.

[153] Rad sa literaturom je, najbolja priprema za propovjedničku službu. Naši mladi treba da uđu u velike i male gradove i da rasturaju knjige koje sadrže istinu za naše vrijeme. Ovaj rad će im pružiti prilike da progovore riječi života i da posiju istinu koja će niknuti i donijeti plod. Dolazeći u dodir sa svijetom i tumačeći ljudima naše knjige, steći će, iskustva koja im propovjednička služba ne bi mogla dati.

Oni koji žele vršiti pravu službu i koji se žele potpuno predati Bogu naći će u ovom poslu priliku da govore o mnogim istinama budućeg života.

Nastava. — Treba da se pronađu najbolji talenti koji će obrazovati i izgraditi um mladih, i koji će uspješno unaprijediti raznolike djelatnosti koje očekuju učitelje naših crkvenih škola.

Potrebni su učitelj i, naročito za djecu, koji su staloženi, ljubazni i strpljivi, i koji pokazuju veliku ljubav prema onima kojima je ona toliko potrebna. Za naše škole su potrebni učitelj i visokih moralnih osobina, koji uživaju puno povjerenje, koji su zdravi i vjerni, puni takta i strpljenja, koji hode sa Bogom i koji bježe čak i od sjenke grijeha.

Poslovni ljudi. — Gospod želi da ima u svojoj službi razumne ljude, ljude osposobljene za različite grane djela. Potrebni su nam poslovni ljudi koji će načela istine unijeti u sva svoja poslovanja. Potrebno je da se njihovi prirodni darovi što više razvijaju proučavanjem i vježbom. Ako igdje ima ljudi koji treba da iskoriste sve prilike za sticanje mudrosti, kako bi postigli uspjeh u svom radu, onda to treba da budu oni koji upotrebljavaju svoje talente za iz-gradnju Božjeg carstva u našem svijetu.

Kad je Danijelovo poslovanje bilo podvrgnuto najoštrijoj kritici, saznajemo da njegovi protivnici nisu pronašli u njegovom poslu nikakve pogreške niti išta vrijedno ukora. On je primjer kakvi treba da budu svi poslovni ljudi. Njegov primjer pokazuje što može učiniti svatko tko posveti sve svoje tjelesne i duhovne sposobnosti službi Gospodnjoj.

Liječničko djelo. — Nema važnijeg misionarskog rada od onoga koji obavlja vjeran i bogobojazan liječnik. Nema polja gdje bi čovjek mogao spasiti više duša koje će sjati kao dragulji u njegovom vijencu. Liječnik ima preimućstvo da Kristovu milost, kao ugodan miris, unese u sve sobe svojih bolesnika i da svim dušama bolesnim od grijeha donese melem ozdravljenja. On može bolesnima i onima koji su na samrti pokazati Jagnje Božje koje uzima na sebe grijeh svijeta. On ne treba da sluša primjedbe da je opasno govoriti o vječnoj budućnosti onima čiji je život u opasnosti, i da bi to moglo pogoršati njihovo stanje. Naprotiv, u devet slučajeva od deset, znanje o Spasitelju koji prašta grijeh donijelo bi fizičko i duševno olakšanje. Isus može ograničiti moć sotone. On je Liječnik u koga mogu imati povjerenja svi oni koji su pogođeni bolešću grijeha, i koji od njega mogu da očekuju i fizičko i duševno ozdravljenje.

Svuda ima ljudi koji još nisu čuli propovijedanje Božje riječi i nisu prisustvovali nijednom bogoslužju. Da bi evanđelje doprlo do njih, treba da ga odnesemo u njihov dom. Ublažavanje njihovih tjelesnih potreba je često jedini način kojim možemo da im se pri-

bližimo. Bolničarke misionarke, koje njeguju bolesnike i ublažuju nevolju siromašnih, naći će mnoge prilike da se sa njima mole, da čitaju Božju riječ i govore im o Spasitelju. One se mogu moliti i za one koji nemaju moralne snage da vladaju svojim prohtjevima koje je strast iskvarila; mogu unijeti zračak nade u život razočaranih i obeshrabrenih. Njihova nesebična ljubav koju su pokazale djelima dobročinstva i svojom ljubaznošću učinit će da bolesnici lakše vjeruju u Kristovu ljubav.

[155] **Propovjednička služba.** — Važnost propovjedničke službe ne smije se potcjenjivati. Ništa što sači-njava tu službu ne smije tako da se vrši da ostavi utisak da je služba Riječi nešto manje važno, jer to u stvari nije tako. Umanjivati službu evanđelja znači umanjivati Krista. Najljepši rad je propovjednički rad u svim svojim granama. Omladinu treba uvijek podsjećati na to da nema blagoslovenijeg rada od propovjedničkog.

Neka nitko ne odvraća naše mladiće od propovjedničke službe. . . Postoji opasnost da zbog pogrešne predstave neki ne pođu putem na koji ih Bog poziva. Ima mladića kojima je savjetovano da studiraju medicinu umjesto da se pripreme za propovjedničku službu. Bog traži da veći broj propovjed-nika radi u njegovom vinogradu. Ja sam čula ove riječi: „Utvrđite predstraže; postavite vjerne stra- žare u svim stranama svijeta! Mladići, Bog vas poziva. Njemu je potrebna čitava vojska mladića široka srca i uma, prožetih dubokom ljubavlju prema Kristu i istini.”

Misija u stranim poljima. — U misionarskim poljima su potrebni mladi ljudi. Bog ih tamo poziva. Oni su u povoljnijem položaju da stupe u Božje djelo nego oni koji imaju veći broj djece za čiji se odgoj i podizanje moraju starati. S druge strane, oni se mogu lakše prilagoditi novoj klimi i novom društvu, i lakše mogu podnositi neugodnosti i teškoće. Pažljivošću i ustrajnim radom oni će se približiti ljudima tamo gdje žive.

Mladići treba da se osposobe time što će naučiti neki strani jezik, kako bi bili Božja oruđa u objavljivanju njegove spasonosne istine drugim narodima. I čak dok rade na spašavanju grešnika mogu sticati poznavanje drugih jezika. Ako štede svoje vrijeme, ako ga dobro iskorišćuju, oni mogu da razviju svoj um i da postanu sposobni za veće odgovornosti. Kad bi se mlade djevojke, koje su obavljale samo manje dužnosti, potpuno posvetile Bogu. mogle bi biti od koristi

naročito učenjem stranih jezika. One bi se zatim mogle posvetiti prevođenju.

[156]

Služba mladih. — I djeca mogu vršiti misionarski rad u obitelji i u crkvi. Bog želi da ih poučavamo da ona nisu na ovom svijetu samo zato da se igraju, nego da obavljaju i neki koristan posao. Dok su još kod kuće treba ih učiti misionarskom radu kako bi se pripremila za šire polje rada. Roditelji, pomozite svojoj djeci da ostvare plan koji Bog ima sa njima!

BOGOUGODNA SLUŽBA

Bog nam je u svojoj beskrajnoj milosti i ljubavi povjerio svjetlost svoje Riječi. Krist nam kaže: „Za badava ste dobili, za badava dajite.” Neka vidjelo koje vam je Bog dao obasjava one koji žive u tami. Ako vi svijetlite, nebeski anđeli će stajati uz vas i pomagat će vam da zadobijete duše za Krista . . .

Dragi mladi prijatelji, imajte na umu da Kristu možete služiti iako niste rukopoloženi propovjednici. Na mnogo načina možete raditi za Krista. Iako ljudske ruke nisu stavljene na vas radi rukopoloženja za propovjedničku službu, Bog vam je ipak dao sposobnosti za svoju službu. On može kroz vas spašavati duše. Ako ostanete blaga i ponizna srca, pošto ste bili poučeni u Kristovoj školi, On će vam dati riječi koje treba da govorite za njega . . .

Naš stav prema našim pogreškama. — Činite sve što možete da postignete savršenstvo; ali nemojte misliti da vas zbog vaših pogrešaka Bog isključuje iz svoje službe. Gospod poznaje našu građu i zna da smo prah; On zna to dobro. Vjernim upotrebljavanjem talenata koje vam je Bog dao stičete znanje koje će vas učiniti nezadovoljnima sa samim sobom. Vi ćete biti primorani da se odreknete štetnih navika, da ne biste lošim primjerom druge ranili.

Radite marljivo; objavite i drugima istinu koja vam je postala tako draga. Ako budu prazna mjesta koja treba da se popune, onda ćete čuti blage Kristove riječi: „Pomakni se više.” Vi ćete možda oklijevati da se odazovete pozivu. No pođite naprijed s vjerom. Uđite u djelo Božje s novim oduševljenjem i iskrenom revnošću. Samo veliki Učitelj Isus Krist može da vas nauči kako se spašavaju duše. Kao što rosa ili blaga kiša tiho padaju na uvele biljke, tako treba naše riječi nježno i ljubazno da padaju na srca koja želimo dovesti Kristu.

[157]

Ne treba čekati da se prilike same pruže; mi treba da ih tražimo moleći Boga bez prestanka da nam pomogne da nađemo prave riječi i da ih izgovorimo u pravi čas. Kad se pruži prilika, nipošto je ne propustimo; od našeg stava može zavisi spasenje neke duše.

Najplemenitije djelo. — Djelo iznad svakog djela — posao koji je iznad svakog posla, posao koji traži sve naše energije — jeste djelo spašavanja duša za koje je Krist umro. To neka bude vaš najvažniji životni posao. Smatrajte ga za naročito djelo vašeg života. Budite Kristovi suradnici u ovom tako velikom i plemenitom poslu, bilo kod kuće ili u stranim misijama. Prihvatite se brzo ovog posla i radite svim svojim snagama. Radite Božje djelo i pokažite svojim trudom za druge vjeru u Spasitelja. O, kad bi mladi i stari htjeli potpuno da se posvete Bogu, da prihvate dužnosti koje su pred njima i iskoriste sve prilike kako bi bili Božji suradnici!

VJERNOST U SLUŽBI

[158] Oni koji se pokažu nevjerni u malim poslovima bit će nevjerni ako im se povjere i veće odgovornosti. Takvi krađu Boga i ne prilagođavaju se zahtjevima božanskog zakona; ne uviđaju da bi trebalo Bogu posvetiti talente, koji njemu pripadaju. Oni koji za svoje poslodavce ne čine ništa više nego što im je zapovjeđeno, iako znaju da bi za veći uspjeh u radu trebalo uložiti naročiti trud, neće biti priznati vjernim radnicima. Uvijek ima mnogo nepredviđenog posla, na što mora da računa vjeran radnik.

Ima gubitaka koji bi se mogli izbjeći nesebičnim trudom kad bi Oni koji prizivaju Isusovo ime dopustili da ih vode načela ljubavi koja nam je On otkrio. Mnogi među onima koji rade u Božjem djelu slični su slugama koje treba stalno nadgledati.

Nevjernost se bilježi. — Najodvratniji vid sebičnosti navodi radnika da zanemari korišćenje vremena i da je nehatan prema imovini poslodavca kad zna da nije pod njegovim neposrednim nadzorom. Zar ovakvi radnici misle da njihova nemarnost neće biti zapažena i da se njihova nevjernost ne bilježi? Kad bi se oči takvih otvorile, vidjeli bi kako na njih motri jedan Stražar i svaku njihovu nemarnost bilježi u nebeske knjige.

Onima koji su nemarni u Božjem djelu nedostaju načela; njihove pobude ih ne rukovode da u svakoj prilici čine ono što je pravo.

Božje sluge treba da su svjesne da su stalno pod nadzorom svog Poslodavca. Onaj koji je promatrao Baltazara za vrijeme bogohulne gozbe, prisutan je u svim našim ustanovama, u računovodstvu trgovca i privatnoj radionici. Nevidljiva ruka koja je napisala osudu bogohulnog cara, bilježi i tvoju nemarnost. Strašno osuđenje Baltazara bilo je napisano ognjenim pismom: „Izmjeren si na mjerila, i našao si se lak.” Ista osuda će i tebe pogoditi ako zanemariš svoje svete dužnosti prema Bogu.

Prave pobude u službi. — Mnogi tvrde da su kršćani iako nisu sjedinjeni s Kristom. Njihov sva-kodnevni život, njihov način ophođenja pokazuje da Krist, nada slave, nije u njima. Na njih se čovjek ne može osloniti, i ništa im se ne, može povjeriti. Njihova je [159] najveća briga da u svoj posao ulože što je moguće manje napora, a da u isto vrijeme izvuku što je moguće veću platu. Riječ „sluga” odnosi se na svakog čovjeka, jer smo svi sluge, i dobro je da ustanovimo što nas pokreće u našem radu: da li duh nevjernosti ili vjernosti?

Da li je glavna težnja nas kao radnika dobra volja da uradimo što više posla? Ili se radije povodimo za navikom da što prije budemo slobodni i da svoju platu dobijemo uz što manji napor? Čovjek se više brine za svoju platu nego da dobro obavi povjereni posao. Oni koji kažu da služe Kristu trebalo bi da se sjete savjeta apostola Pavla: „Sluge, slušajte u svemu svoje gospodare po tijelu, ne služeći im na oko, kao da ljudima ugađate, nego u jednostavnosti srca, bojeći se Gospoda. Što god činite, od srca činite, kao Gospodu, a ne kao ljudima, znajući da ćete. od Gospoda primiti platu baštine. Gospodu Kristu služite!” Kol. 3, 22—24.

Oni koji rade samo kad je gospodar prisutan ne obavljaju posao koji će moći izdržati ispit ljudi i anđela. Osnovno za uspjeh u radu je poznanje Krista; to poznanje čini nas pravičnim, plemenitim i nesebičnim; čini nas sličnima Kristu kome služimo.

Svaki naš rad, ma gdje se nalazili: u kuhinji, u radionici, u uredu nekog nakladnog zavoda, u sanatoriju, u školi ili u kojem god dijelu Božjeg vinograda, treba da odlikuje vjernost, štednja, brižljivost i temeljitost. „Tko je vjeran u malom, bit će i u velikome, a tko je nevjeran u malome, bit će nevjeran i u velikome.” Luka 16, 10. [160]

[161]

ZDKAVLJE I SPOSOBNOST

Budući da um i duša dolaze do izražaja kroz tijelo, to umna i duhovna snaga zavise u velikoj mjeri od fizičke snage i aktivnosti. Sve što unapređuje fizičko zdravlje, unapređuje razvitak jakog uma i skladnog karaktera. Bez zdravlja nitko ne može shvatiti niti ispuniti svoje obaveze prema sebi, prema svojim bližnjima i prema svome Stvoritelju. Zbog toga je važno da svoje zdravlje čuvamo isto kao i svoj karakter. Poznavanje fiziologije i higijene treba da je temelj svakog odgojnog rada.

VJEŠTINA ŽIVLJENJA

Što može da se učini da bi se zaustavio val bolesti i zločina koji odnosi ljudski rod u propast i smrt? Ako je istina da glavni uzrok zla potječe od toga što ljudi zadovoljavaju svoje prohtjeve i strasti, onda će prvi korak na putu reforme biti da se sprovede u život načelo umjerenosti i vladanja samim sobom.

[162] Ako želimo postići da se trajno popravi stanje u društvu, potrebno je da se sa odgojem počne u ranoj mladosti. Budućnost jednog čovjeka ili žene zavisi uglavnom od navika i ukusa koji se stiču u toku prvih godina života, od pobjeda izvojevanih nad sobom, od načela usađenih u djetinjstvu. Zločini i pokvarenost, izazvani neumjerenošću i slabim moralom mogli bi se izbjeći jedino onda ako bi se mladima dao pravi odgoj.

Zdravlje i vladanje sobom. — Dobro zdravlje u velikoj mjeri pomaže da omladina izgradi čist i plemenit karakter, da savlada prohtjeve i da se uzdrži od nedostojnih prijestupa. U isto vrijeme navika vladanja nad samim sobom je neophodno potrebna za očuvanje zdravlja.

Vrlo je važno da ljudi i žene budu upućeni u nauku o ljudskom životu, kao i u način kako se zdravlje čuva i stiče. Naročito u toku rane mladosti treba mladi da steknu znanje koje će im biti potrebno u životu. Dok je čovjek mlad treba da usvoji dobre navike, da ispravi

loše, da se sve više navikava da vlada sobom, da svoje planove i djela prilagođava Bogu i dobru svojih bližnjih.

Isus nije zanemarivao potrebe tijela. On se brinuo za čovjekovo fizičko stanje. Prolazio je liječeći bolesne i oživljavajući duhovne sposobnosti onih koji su ih izgubili.

Život, povjereni zalog. — Mladima treba pokazati da nemaju pravo da rade sa svojim životom što im se sviđa. Sadašnje vrijeme im je povjereno kao zalog; uskoro će doći čas obračuna. Bog neće smatrati nevinima one koji nisu vodili računa o tom skupocjenom daru. Otkupitelj svijeta je platio za njih beskrajnu cijenu, da bi njihov život i njihovi talenti pripadali njemu. U posljednji dan oni će biti suđeni prema tome kako su upravljali povjerenim blagom. Recite im da odgovornosti Božjeg djela počivaju na njima u razmjeru sa sredstvima i prilikama s kojima raspolažu. Mladi koji osjećaju odgovornost prema Stvoritelju i znaju da cijene povjereni život, neće se bacati u vrtlog razvrata i zločina, koji su progutali toliko mladih života koji su tako mnogo obećavali.

[163]

Čuvajte svoje zdravlje

Zdravlje je blago koje malo ljudi cijeni po pravoj njegovoj vrijednosti. Od njega u velikoj mjeri zavise, naše fizičke i duševne moći. Naši nagoni i naše strasti imaju sjedište u tijelu. Ono treba da se čuva u najboljem fizičkom stanju i da je podvrgnuto najboljim duhovnim utjecajima da bismo što bolje mogli iskoristiti svoje talente. Sve što slabi naše fizičke snage, slabi u isto vrijeme i naš um, koji biva sve nesposobniji da razlikuje dobro od zla.

Zloupotrebom svojih fizičkih moći skraćujemo vrijeme u kome bi naš život mogao biti upotrebljen na slavu Bogu, i onesposobljavamo se za djelo koje nam je Bog povjerio. Prisvajanjem rđavih navika, sjedenjem do kasno u noć, popuštanjem apetitu na štetu zdravlja mi polažemo temelj svojoj fizičkoj slabosti.

Skraćivati tako život i onesposobljavati se za službu preziranjem zakona prirode znači potkradati Boga. To znači, također, potkradati svoje bližnje, jer se čovjek svojom krivicom lišava mogućnosti da čini dobro koje Bog očekuje od njega da izvrši u svijetu. Tako čovjek postaje nesposoban da izvrši i onaj posao koji bi mogao izvršiti za

kratko vrijeme svog života. Oni koji lošim navikama liše svijet dobra koje bi mogli učiniti krivi su pred Bogom.

ZDRAVLJE JE SVETO

[164]

Sotona pristupa čovjeku sa svojim iskušenjima, prerušen u anđela svjetlosti, kao što se približio Kristu u pustinji. On se trudi da oslabi čovjeka fizički i moralno, da bi lakše zavladao njime i trijumfirao nad njegovom propašću. Svojim iskušenjima uspijeva da zavede čovjeka da ugađa svojim prohtjevima ne misleći na posljedice. Sotona zna da čovjek ne može vršiti svoje dužnosti prema Bogu i bližnjima ako upropašćuje sposobnosti koje mu je Bog povjerio. Mozak je kapital tijela. Ako bilo kojom pretjernošću čovjek oslabi svoje umne moći, on postaje nesposoban da shvaća vječne stvari.

Odnos između zdravlja i izgradnje karaktera. — Bog ne dozvoljava čovjeku da gazi zakone svog bića. Ali čovjek se popuštanjem sotonskim iskušenjima predaje neumjerenosti, podvrgavajući tako svoje više sposobnosti apetitu i niskim nagonima. Kad ove loše osobine nadvladaju, čovjek koji je stvoren malo nižim od anđela, sa talentima koji mogu da se razviju do najvišeg stupnja, predaje se utjecaju sotone. Sotona ima lak pristup k onima koji su robovi svojih prohtjeva. Svojom neumjerenošću čovjek gubi polovinu i čak dvije trećine svojih fizičkih, umnih i moralnih moći i postaje igračka neprijatelja.

Ako čovjek želi jasno uočiti sotonine obmane, onda treba da drži svoje tjelesne prohtjeve pod kontrolom razuma i savjesti. Za izgradnju kršćanskog karaktera neophodno je potrebno da čovjek savjesno i energično vježba više sposobnosti uma. Naša umna snaga ili slabost ima veliki utjecaj na našu korisnost u ovom svijetu i na naše konačno spasenje. Veliko neznanje vlada u pogledu božanskog zakona koji upravlja našom fizičkom prirodom. Neumjerenost u svim svojim oblicima je prijestup zakona našeg bića. Fizičke i umne slabosti dobijaju nečuvene razmjere. Sotona čini grijeh privlačnim okružavajući ga oreolom vidjela; on voli da kršćanski svijet zadrži pod vlašću rđavih običaja, kao što to čini sa neznabošcima, i da vlada nad njima pomoću grešnih prohtjeva.

Ponižavajući utjecaj neumjerenosti. — Razumni ljudi i žene čije su moralne moći otupjele neumjerenošću bilo koje vrste, mno-

gim svojim navikama stoje samo malo iznad neznabožaca. Sotona se stalno trudi da udalji ljude od spasonosne svjetlosti, da ih potčini običajima i modi, i da u njima uguši svaku brigu za fizičko, umno i moralno zdravlje. Naš veliki neprijatelj zna dobro da ako strast i prohtjevi zagospodare, fizičko zdravlje i umna snaga bit će žrtvovani na oltar uživanja, i čovjek onda ide u susret svojoj brznoj propasti. Ako, naprotiv, čovjek rasvijetljena uma drži uzde, vlada niskim nagonima i podvrgava ih moralnim moćima, onda sotona zna da će njegova iskušenja imati malo izgleda na uspjeh.

[165]

Veliki dio kršćanskog svijeta nema više pravo da se naziva kršćanima. Njihove navike, njihova nastranost i cjelokupno postupanje sa svojim tijelom u suprotnosti su sa fizičkim zakonima i biblijskim načelima. Svojim načinom života sami prouzrokuju svoje fizičko stradanje i duhovne i moralne slabosti.

Potrebno je da vladamo sobom. — Našim tijelom treba da gospodare najplemenitije moći našeg bića. Naša volja, podvrgnuta samo Bogu, treba da vlada nad strastima. Razum, vladar našeg tijela, posvećen božanskom milošću, treba da vlada našim životom.

Božji zahtjevi moraju duboko prožimati našu savjest; ljudi i žene moraju razumjeti svoju dužnost: da budu čisti, da vladaju sobom, da se oslobode svih niskih prohtjeva i svake ponižavajuće navike. Treba da su prožeti mišlju da su sve naše umne i fizičke moći dar Božji i da treba brižljivo da se sačuvaju za njegovu službu.

URAVNOTEŽENI ODGOJ

Vrijeme posvećeno tjelesnom radu nije izgubljeno. Učenik koji ostaje stalno nagnut nad knjigom, koji se vrlo malo kreće na svježem zraku, upropašćuje svoje zdravlje. Dobro funkcioniranje naših razli-

[166]

Jevrejski zarobljenici bili su ljudi podložni istim slabostima kao i mi. Iako su bili okruženi zavodljivim utjecajem raskošnog babilonskog dvora, oni su se čvrsto držali načela. Današnju omladinu sa svih strana mame uživanja. U našim velikim gradovima se lako nalaze sve vrste čulnih i privlačnih zadovoljstava. Oni koji kao Danijel ne pristaju da se skvrne, vidjet će svoju umjerenost dostojno nagrađenu. Njihova veća fizička snaga i njihova veća otpornost sačinjavaju „zalog u banci”, odakle mogu da crpu u slučaju potrebe.

[167]

[168]

Dobre fizičke navike osiguravaju umnu nadmoćnost. Umna snaga, tjelesna vitalnost i dužina života zavise od nepromjenljivih zakona. Bog koji je stvorio prirodu ne posreduje da izbavlja ljude od posljedica prestupanja zakona prirode. Tko želi biti gospodar sebe, taj treba da je u svemu umjeren. Pored molitve, Danijel je naročito jednostavnom načinu ishrane dugovao svoju bistrinu uma, čvrstinu namjera, veliku lakoću shvaćanja, kao i veću otpornu moć protiv iskušenja.

Graditelji svoje budućnosti. — Mnogo ima istine u izreci: „Svatko je kovač svoje sreće.” Ako je istina da su naši roditelji odgovorni za pečat koji stavljaju na naš karakter, kao i za odgoj koji nam daju, nije manja istina da naš položaj i korisnost u svijetu zavise u velikoj mjeri od našeg ličnog vladanja.

Danijel i njegovi drugovi uživali su preimućstva dobrog obrazovanja i odgoja u svom djetinjstvu, ali ona nisu bila dovoljna da učine od njih ono što su postali. Došlo je vrijeme kad su oni morali da rade sami, kad je njihova sudbina zavisila od njihovog vladanja. Tada su odlučili da ostanu vjerni načelima primljenim u djetinjstvu. Strah Božji, koji je početak mudrosti, bio je temelj njihove veličine.

[169] Historija o Danijelu i njegovim drugovima zabilježena je na svetim stranicama da bi služila na korist omladini svih vijekova. Ovim primjerom vjernosti načelima umjerenosti Bog govori danas mladićima i djevojkama zapovijedajući im da prihvate skupocjeno vidjelo koje je On dao o predmetu kršćanske umjerenosti i da žive u skladu sa zakonima zdravlja.

Umjerenost se obilno nagrađuje. — Danas su nam potrebni ljudi koji će, kao Danijel, znati hrabro da rade. Svijetu su potrebni ljudi čista srca i čvrstih, neustrašivih ruku. Božja namjera je da čovjek uvijek napreduje, da na putu savršenstva ide dan za danom naprijed. On će pomoći onima koji sebi pomažu. Od našeg stava u ovom svijetu zavisi naša sreća ovdje i u budućem svijetu. Budimo na oprezu protiv svega što vodi neumjerenosti.

Draga omladino, Bog vas poziva na posao koji možete izvršiti njegovom milošću. „Dajte tjelesa svoja na žrtvu živu, svetu i ugodnu Bogu, to neka bude vaše razumno bogoslužjenje.” Pokažite se da ste ljudi i žene u pravom značenju riječi. Danijel neka vam je primjer u ukusu, apetitu i navikama. Za uzvrat, Bog će vam dati kao nagradu mirne živce, bistre misli, zdravo rasuđivanje i oštro zapažanje. Ako

današnja omladina s voljom prihvati čvrsta načela, ona će uživati blagoslove fizičkog, umnog i moralnog zdravlja.

Religija i zdravlje. — „Strah Božji je početak mudrosti.” Kad se ljudi koji su živjeli u lošim navikama i grijehu predaju sili božanske istine, onda ih Riječ Božja, koja daje mudrost poniznima, prosvjetljuje. Božja istina, prihvaćena srcem, oživljuje moralne moći koje su bile ugušene; ona daje onome koji je prihvati bistrije shvaćanje. Duša je tada utemeljena na vječnoj Stijeni. Zdravlje se poboljšava ukoliko se povećava i naša sigurnost u Kristu. Tako re-ligija i zdravlje idu usporedo.

[170]

[171]

ŽIVOT SA BOGOM KROZ MOLITVU I PROUČAVANJE BOŽJE RIJEČI

Božji Sveti Duh koji poučava nalazi se u njegovoj Riječi. Nova i dragocjena svjetlost zrači sa svake njene stranice. Tu je otkrivena istina, a njene jasne riječi i rečenice, namijenjene za sve prilike, govore duši kao Božji glas.

Sveti Duh voli da se obraća mladima i da im otkriva ljepotu i bogatstvo Božje riječi. Obećanja velikog Učitelja osvajaju naš um i oživljavaju dušu duhovnom, božanskom silom. Tako se um koji rado prima Božju riječ sve više upoznaje sa božanskim stvarima, što mu služi kao zaštita protiv iskušenja.

MOLITVA — NAŠA TVRĐAVA

[172] Usred opasnosti posljednjih dana mladi mogu naći sigurnost jedino u sve većoj budnosti i molitvi. Mladić i djevojka koji vole da čitaju Božju riječ i da razgovaraju sa Bogom, stalno će se osvježavati na izvoru života. Postići će viši stupanj moralnog savršenstva i širinu misli koju drugi ne mogu shvatiti. Veza sa Bogom podstiče dobre misli, plemenite težnje, pomaže boljem razumijevanju istine i nadahnjuje nas najuzvišenijim pobudama za rad. One koji se na ovaj način sjedinjuju sa Bogom priznaje On za svoje sinove i kćeri. Oni se stalno penju više i više, imaju sve jasniji pojam o Bogu i vječnosti, tako da ih Bog može konačno učiniti posrednicima svjetlosti i mudrosti ovome svijetu.

Kako da se molimo — Ali molitva se ne shvaća uvijek kako bi trebalo. Naše molitve nemaju za cilj da obavijeste Boga o nečem što On ne zna. Njemu su poznate tajne svake duše. Nije potrebno da naše molitve budu duge niti da ih izgovaramo glasno. Bog čita skrivene misli. Mi se možemo moliti u tajnosti, i On koji vidi u tajnosti, čut će nas i platit će nam javno.

Iznositi u molitvi svoju bijedu kad tu bijedu ne osjećamo, jeste licemjerstvo. Bog uslišava samo molitve skrušenog srca. „Jer ovako

govori Visoki i Uzvišeni, koji živi u vječnosti, kojemu je ime Sveti: na visini i u svetinji stanujem, i sa onim tko je skrušena srca i smjerna duha, oživljujući duh smjernih i oživljujući srca skrušenih.” Iz. 57, 15.

Molitva nema cilj da izazove neku promjenu kod Boga; ona nas dovodi u sklad sa Bogom. Ona ne zamjenjuje ispunjavanje dužnosti. Ma koliko se molili često i usrdno, Bog nam nikada to neće primiti umjesto desetka. Molitva ne zamjenjuje isplaćivanje naših dugova Bogu. . .

Molitva donosi silu. — Snaga koju primamo kroz molitvu osposobljava nas za svakodnevne dužnosti. Iskušenja kojima smo svakog dana izloženi čine da je molitva neophodna. Ako želimo da nas božanska sila čuva kroz vjeru, onda treba da se, stalno težnje našeg uma uzdižu Bogu u tihoj molitvi. Kad smo okruženi utjecajima koji žele da nas udalje od Boga, moramo ustrajati u molitvi tražeći pomoć i silu. Ne činimo li to, nikad nećemo uspjeti da pobijedimo svoju oholost i nadvladamo iskušenja koja nas vuku u grešna uživanja i udaljuju od Spasitelja. Svjetlost istine, koja posvećuje naš život, otkriva grešne strasti koje se u nama bore za prevlast, i zato treba da upregnemo sve svoje živce i svu svoju snagu kako bismo se oduprli sotonu i kroz Kristovu milost pobijedili.

[173]

SILA MOLITVE

Kad je Mojsije bio s Bogom na gori, promatrao je model veličanstvene građevine u kojoj je trebalo da prebiva Božja slava. Na gori — na tajnom mjestu veze s Bogom, i mi treba da promatramo njegov slavni ideal za čovječanstvo. Na taj način bit ćemo osposobljeni da tako izgradimo zgradu svoga karaktera da će se na nama ispuniti obećanje: „Uselit ću se u njih, i živjet ću u njima, i bit, ću im Bog, i oni će biti moj narod.” 2. Kor. 6, 16.

U toku svojih svakodnevnih poslova treba često da uzdižemo svoja srca u molitvi Bogu. Ove tihe molitve dižu se kao miomiris k Božjem prijestolu, te naš neprijatelj ostaje zbunjen. Kršćanin koji se na ovaj način oslanja na Boga ne može biti pobijeđen. Sotonino lukavstvo ne može uništiti njegov mir. Sva obećanja Božje riječi, sva sila Božje milosti, svi blagoslovi neba garancija su za njegovo

izbavljenje. Tako je Enoh hodio sa Bogom. Bog je bio sa njime kao pomoćnik u svakoj nevolji.

U vezi sa Beskonačnim. — Molitva je disanje duše. Ona je tajna duhovne sile. Nijedno drugo sredstvo milosti ne može zamijeniti niti očuvati zdravlje duše. Molitva dovodi srce u neposrednu vezu sa Izvorom života i jača žile i mišiće duhovnog iskustva. Tko zanemaruje molitvu, tko se moli neredovito ili kad mu se to sviđa, gubi vezu sa Bogom. Duhovne sposobnosti slabe i vjersko iskustvo počinje da gubi zdravlje i snagu.

[174] Divno je što mi, nedostojni i grešni smrtnici, možemo upućivati Bogu svoje molitve sa uspjehom. Što može čovjek više željeti nego da je sjedinjen sa beskonačnim Bogom? Iako slab i grešan, čovjek ima preimućstvo da razgovara sa svojim Stvoriteljem. Možemo izgovoriti riječi koje dopiru do prijestola Cara svemira. Možemo putem razgovarati sa Isusom, i On nam govori: „Ja sam ti s desne strane.”

Svaka iskrena molitva biva uslišena. — Mi možemo razgovarati sa svojim Bogom u svojim srcima i živjeti u zajednici sa Isusom. Iako zaokupljeni običnim, svakodnevnim poslom, možemo težnje svoga srca slati Bogu jednim uzdahom, tako da nas ljudsko uho ne čuje; ali ta riječ ne umire, ne gubi se. Ništa ne može ugušiti težnju duše. Ona se diže iznad ulične buke, iznad huke mašina. Bog je onaj kome mi govorimo, i On nas čuje.

Tražite, dakle; tražite, i primit ćete. Tražite poniznost, mudrost, hrabrost, veću vjeru! Na svaku iskrenu molitvu doći će odgovor. Možda taj odgovor neće doći u željenom obliku ili u očekivani čas; on će ipak doći na način i u vrijeme koje će najbolje odgovarati vašim potrebama. Na molitve koje upućujete Bogu u samoći, u nevolji ili kada ste umorni, Bog će vam odgovoriti: ne uvijek kako vi očekujete, ali uvijek za vaše dobro.

NAŠ STAV U MOLITVI

Naše je preimućstvo, kako na javnom tako i na privatnom bogoslužjenju, da savijemo koljena pred Gospodom prinoseći mu svoje molitve. Isus, naš primjer, „kleknuo je i molio se”. I o učenicima se kaže da su „klekli i molili se”. Pavao je izjavio: „Preklanjaj koljena svoja pred Ocem našega Gospoda Isusa Krista.” Ezdra je

kleknuo da bi ispovjedio Bogu grijeh Izraela. Tri puta na dan je Danijel padao na koljena, molio se i hvalio Gospoda.

[175]

Pravo poštovanje prema Bogu osjećamo onda kad smo svjesni Božje beskrajne veličine i njegove prisutnosti. Ovaj osjećaj o Nevidljivome trebalo bi duboko da prožima svako srce. Vrijeme i mjesto molitve su sveti, jer je tamo prisutan Bog. Naš osjećaj poštovanja može biti povećan našim stavom i ponašanjem. Psalmista izjavljuje: „Ime je njegovo sveto, i valja mu se klanjati.” Ps. 111, 9. Anđeli pokrivaju svoje lice kad izgovaraju to ime. S kakvim bi poštovanjem trebalo da izgovaramo to ime mi, pala i grešna bića?

Dobro bi bilo i za mlade i za stare da razmišljaju o onim riječima Svetoga pisma koje pokazuju kako treba da gledamo na mjesto gdje je Bog prisutan: „Izuj obuću svoju s nogu svojih”, glasio je Božji nalog Mojsiju kraj kupine koja je gorjela, „jer je mjesto gdje stojiš sveta zemlja.” Kad je Jakov vidio anđela u snu, povikao je: „Zacijelo je Gospod na ovom mjestu, a ja ne znah!” 1. Mojs. 28, 16.

VJERA I MOLITVA

Vjerom u Krista možemo popuniti svaku prazninu u karakteru, očistiti svaku mrlju, ispraviti svaku manu i povećati svaki talenat. „I vi ste potpuni u njemu.” Kol. 2, 10.

Vjera i molitva su usko povezane i treba da se zajedno proučavaju. U molitvi vjere nalazi se božansko znanje; to znanje treba da shvati svaki koji želi imati uspjeha u svome životu. Isus kaže: „Sve što u molitvi svojoj ištete, vjerujte da ćete primiti, i bit će vam.” Marko 11, 24. On naglašava da naše iskanje treba da je u skladu sa Božjom voljom. Moramo tražiti ono što je On obećao, i sve što primimo moramo upotrebiti za ispunjenje njegovih namjera. Ako ispunimo uvjet, obećanje će biti ostvareno.

[176]

Mi možemo moliti za oprostjenje grijeha, za Svetoga Duha, za karakter sličan Kristovom, za mudrost i silu da izvršimo njegovo djelo, za svaki dar koji je obećao. Zatim treba da vjerujemo da smo to primili, i da zahvalimo Gospodu što smo primili.

Blagoslov koji smo primili ne mora da bude vidljiv. Dar se nalazi u obećanju; i mi možemo poći na svoj posao utješeni i sigurni da je Bog kadar ispuniti sve što je obećao, i da će dar, koji već imamo, biti ostvaren kad nam bude najpotrebniji.

VRIJEDNOST PROUČAVANJA BIBLIJE

Proučavanje Biblije jača um više nego bilo koje drugo proučavanje. Kolika područja za istraživanje se otvaraju pred mladima koji uzimaju u ruke Božju riječ! Čovjek može da kopa u Božjoj riječi uvijek dublje i dublje. Sa svakim novim naporom koji ulažemo da bismo bolje shvatili istinu primamo novu snagu, a ipak pred nama još ostaje beskrajno polje.

Oni koji kažu da ljube Boga i poštuju što je sveto, a ipak dopuštaju svojim mislima da se bave onim što je površno i nestvarno, stavljaju se na sotoninu stranu i obavljaju njegov posao. Kad bi mladi proučavali slavna Božja djela u prirodi, i njegovo veličanstvo i moć kako su otkriveni u njegovoj riječi, to bi ojačalo i oplemenilo njihove sposobnosti. Primili bi silu, koja ne bi imala ništa zajedničko sa ohološću. Razmišljanjem o čudesima božanske moći, čovjek stiče tešku ali korisnu pouku da je ljudska mudrost, ako nije združena s Beskonačnim i posvećena Kristovom milošću, samo ludost.

[177] **Kristovo posredničko djelo.** — Djelo dragog Božjeg Sina, koji je u svojoj ličnosti povezo stvorenje sa Stvoriteljem, ograničeno sa Beskonačnim, je predmet o kome možemo razmišljati cijelog svog života. Ovo Kristovo djelo trebalo je da učvrsti stanovnike drugih svjetova u njihovoj nevinosti i vjernosti, kao i da spasi one koji su u ovom svijetu bili predani uništenju. Krist je otvorio put koji omogućuje neposlušnima da se vrate vjernosti koju duguju Bogu, a istim djelom je ogradio sveta i čista bića spriječivši da budu zaražena neposlušnošću.

Radujemo se kad mislimo na to da ima drugih svjetova koji nisu pali. Ovi svjetovi daju hvalu, čast i slavu Isusu Kristu zbog plana spasenja, koji je načinjen za otkup pale Adamove djece, kao i da i njih utvrdi u njihovom položaju i u njihovoj čistoti. Ista ruka koja je spasila ljudsku obitelj od propasti prouzrokovane sotoninim iskušenjem, sačuvala je od grijeha stanovnike drugih svjetova. Otac i Sin se staraju za svjetove koji kruže beskrajnim svemirom. Ista briga se stalno poklanja i palom čovječanstvu. Krist vrši službu Posrednika u prilog čovjeku. Njegovim posredničkim djelom održava se red među nevidljivim svjetovima. Nisu li to dovoljno velike i važne, istine kojima bi trebalo da se bave naše misli i koje bi trebalo da

nas podstaknu na zahvalnost prema Bogu i na obožavanje njegova imena?

Umni razvitak. — Otvorite Bibliju pred našom omladinom; skrenite joj pažnju na sakriveno blago koje ona sadrži; naučite je da traži biser istine. Na ovaj način ona će ojačati intelektualno u tolikoj mjeri, do koje je ne bi dovelo proučavanje ni sve filozofije. Veliki predmeti o kojima raspravlja Biblija, jednostavnost njenih nadahnutih izjava, uzvišene teme koje otkriva našem umu, jasna i prodorna svjetlost koja zrači od Božjeg prijestola i prosvjetljuje naš razum razvit će moći uma u tolikoj mjeri da je to čovjeku teško da shvati, i on nikad neće moći da to potpuno objasni.

Biblija stavlja pred maštu neizmjereno polje, toliko više i plemenitije u uspoređenju sa površnim radom neposvećenog uma koliko je nebo više od zemlje. Svatko od nas može da čita nadahnutu historiju našeg roda. Svatko, dakle, može da počne svoja istraživanja od naših prvih roditelja kad su živjeli u Edenu, u svetoj nevinosti, uživajući radost u vezi s Bogom i anđelima. Zatim može da nastavi proučavajući pojavu grijeha u svijetu i njegove strašne posljedice i da ide dalje, korak po korak, tragom svete historije, koja opisuje neposlušnost i nepokajanost ljudsku kao i pravednu platu za grijeh.

[178]

Najviša kultura. — Čitalac može da razgovara s patrijarsima i prorocima. Može da promatra najpoučnije i najdirljivije prizore. Može da promatra Krista koji je bio Car neba, jednak Bogu, ali koji je postao čovjek da bi izvršio plan spasenja, da bi oslobodio čovjeka od lanaca u koje ga je sotona svezao, i omogućio mu da opet postane sličan Bogu. Krist je uzeo na sebe ljudsku prirodu. Živio je trideset godina kao čovjek, i prinio je zatim svoj život na žrtvu za grijeh da bi spasio čovjeka od smrti: evo predmeta dostojnog najdubljeg razmišljanja i naj-intenzivnijeg proučavanja. . .

Onaj koji je shvatio veličanstvene istine Božje riječi nikad se neće poniziti da razmišlja o taštima stvarima. On će s odvratnošću odbaciti lošu literaturu i lažne zabave koje izopačuju današnju omladinu. Oni koji su došli u vezu s pjesnicima i misliocima Biblije, čija su srca bila dirnuta djelima slavni heroja vjere, poći će sa tih istraživanja mnogo čistijeg srca i mnogo plemenitijeg duha negoli da su se posvetili proučavanju najslavnijih svjetskih pisaca ili da su promatrali i veličali junačka djela raznih faraona, Heroda i cezara.

[179]

Sposobnosti mladih ostaju u najviše slučajeva u uspavanom stanju, jer oni zaboravljaju da je strah Božji početak mudrosti. Danijel je primio mudrost i znanje, jer nije dopustio da na njega utječe ovaj svijet koji se suproti Božjim načelima. Razlog što imamo tako malo ljudi viših umnih sposobnosti, postojanih i hrabrih, jeste u tome što oni misle da mogu postići duhovnu veličinu nezavisno od neba.

Ljudi se ne boje Boga, ne ljube ga i ne poštuju. Oni priznaju religiju, ali je malo njih sprovodi u život. Gospod ne može učiniti za čovjeka sve što bi htio, jer je čovjek vrlo sklon da se uzoholi, da se smatra nečim velikim. Bog želi da povećamo svoje sposobnosti iskorišćujući sva preimućstva kojima raspolažemo, kako bismo razvijali, obrazovali i ojačali svoju moć razumijevanja. Čovjek je rođen za jedan viši i plemenitiji život od ovoga kojim živi. Naš kratki vijek je vrijeme koje nam je Bog dao da se pri' premimo za život koji može da se usporedi s Božjim životom.

Biblija — najveći učitelj. — Koliki predmeti za razmišljanje se nalaze u Bibliji! Gdje da nađemo uzvišenije teme? Gdje da nađemo zanimljivije predmete? U čemu ljudska naučna istraživanja mogu da se usporede sa uzvišenošću i tajanstvenošću biblijske nauke? Gdje bi moglo da se nađe nešto što bi moglo da pobudi čovjeka na tako duboko i ozbiljno razmišljanje?

Ako dozvolimo da Biblija govori, ona će nam dati pouke koje se ne mogu naći nigdje drugdje. Ali, nažalost, ljudi se bave svime više nego Božjom riječi. Oni lako gutaju literaturu dostojnu preziranja, punu izmišljotina, a zaboravljaju na Bibliju sa svim njenim blagom istine. Prihvatimo li Božju riječ kao pravilo života, ona će nas očistiti, oplemeniti i posvetiti. U njoj Božji glas govori čovjeku. Hoćemo li ga slušati?

[180]

„Tvoja riječ prosvjetljuje; ona daje razum jednostavnima.” Božji anđeli stoje pokraj onih koji pro-učavaju Pismo, utječu na njih i prosvjetljuju njihov um. Kristov nalog odjekuje danas istom snagom kao u času kad je bio dat prvim učenicima: „Proučavajte Pisma, jer vi mislite da imate u njima život vječni, i ona svjedoče za mene.”

PROUČAVAJTE SVETO PISMO ZA SEBE

Mladi treba da proučavaju Sveto pismo za sebe. Ne treba da misle da samo iskusniji treba da otkrivaju istinu, a mladi da je prihvate

od starijih kao gotovu činjenicu. Jevreji su kao narod propali jer su dopustili da ih njihove vođe, svećenici i starješine, odvrate od biblijskih istina. Da su obratili pažnju na Isusovu nauku i da su za sebe proučavali Pismo, ne bi propali.

Nitko nije kadar shvatiti sve bogatstvo i svu veličinu jednog Božjeg obećanja. Netko gleda slavu s jedne tačke gledišta, drugi ljepotu i milost s druge tačke gledišta, i duša se ispunjava nebeskom svjetlošću. Kad bismo odjedanput vidjeli svu slavu, naš bi duh iznemogao. Ipak mi bismo mogli da podnesemo potpunije otkrivenje bogatih Božjih obećanja. Žalosna sam kad vidim kako gubimo iz vida puninu blagoslova koji su nam namijenjeni. Mi se zadovoljavamo trenutnim odbljescima duhovnog rasvjetljenja, dok bismo mogli iz dana u dan hodati u blistavoj svjetlosti njegove prisutnosti.

USTRAJNOST U PROUČAVANJU BIBLIJE

„Pregledajte Pisma, jer vi mislite da imate u njima život vječni: ona svjedoče za mene.” Proučavati znači dublje istraživati. Treba da tražimo blago sakriveno u Božjoj riječi, jer bez njega ne možemo zamisliti kršćanski život. Proučavajte teška mjesta uspoređujući jedan stih sa drugim; na taj način ćete se uvjeriti da je Pismo ključ koji otvara Pismo. . .

[181]

Oni koji sa molitvom proučavaju Bibliju postaju sve mudriji. Neke od njihovih teškoća nalaze rješenje, jer je Sveti Duh učinio za njih ono što je obećano u 14. poglavlju Evanđelja po Ivanu: „A Utješitelj, Duh Sveti, kojega će Otac poslati u moje ime, on će vas naučiti svakoj istini, i napomenut će vam sve što vam rekoh.”

Ništa se vrijedno ne postiže bez ozbiljnih i ustrajnih napora. U poslu uspijevaju samo oni koji su odlučili da nešto urade. Nitko ne treba da očekuje da će bez truda steći poznavanje duhovnih stvari. Da bismo otkrili biser istine, treba da kopamo, kao što rudar traži skupocjenu rudu pod zemljom.

Oni koji su u poslu ravnodušni radeći s pola srca nikada neće postići uspjeh. Stari i mladi treba da čitaju Riječ Božju; i ne samo da je čitaju već treba da je proučavaju marljivom ozbiljnošću, sa vjerom i molitvom. Tako će otkriti sakriveno blago, jer će Gospod ojačati moć njihovog shvaćanja.

Otvoren duh. — Kada otpočnete proučavati Božju riječ, ostavite sve predrasude i tuđe ideje. Nikad nećete otkriti istinu ako proučavate Sveto pismo zato da biste odbranili svoje lične ideje. Ostavite na stranu svoje lične ideje i skrušena srca pristupite da slušate što će vam Gospod reći. Božja riječ daje razum poniznom istraživaču, koji sjeda kod Kristovih nogu da od njega primi istinu. Onima koji se smatraju odviše mudri da bi proučavali Bibliju, Krist kaže: Želite li postati mudri za spasenje, postanite blagi i ponizna srca.

[182] Ne čitajte Riječ Božju u svjetlosti svojih ranijih nazora, nego je proučavajte brižljivo, s molitvom, slobodni od svojih predrasuda. Ako u toku čitanja steknete uvjerenje da se vaše omiljeno mišljenje ne slaže s Riječju, ne pokušavajte da Riječ dovedete u sklad s vašim mišljenjem, nego, naprotiv, nastojte da svoje mišljenje dovedete u sklad s Božjom riječju. Ne dajte da na vas utječu vaše navike i vaše staro vjerovanje. Otvorite oči svog uma da biste gledali čudesa Božjeg zakona. Otkrijte što je napisano, i svoje noge utvrdite na vječnoj Stijeni.

Poznavanje Božje volje. — Naše spasenje zavisi od poznavanja Božje volje kakva je sadržana u njegovoj Riječi. Nikada nemojte prestati da tražite i istražujete istinu. Potrebno je da znate što je vaša dužnost. Potrebno je da znate što vam valja činiti da biste se spasili. Božja je volja da znate što je On rekao. Morate pokazati vjeru. Proučavajući Pismo morate vjerovati da ima Bog i da On plaća onima koji ga revno traže.

O, istražujte Sveto pismo sa srcem gladnim duhovne hrane! Kopajte u Božjoj riječi kao što rudar kopa da bi otkrio zlatnu žilu. Nemojte prestati sa istraživanjem dok niste saznali kakav je vaš odnos prema Bogu i što je njegova volja u pogledu vas.

Proučavajmo Bibliju sa poštovanjem. — S poštovanjem i osjećajem Božje prisutnosti treba da otpočnemo da proučavamo Božju riječ. Treba da ostavimo na stranu svaku šalu i lakoumnost. Neke dijelove Biblije čovjek može lako razumjeti, dok je pravo značenje drugih teže shvatiti. Zato je potrebno strpljivo proučavanje i razmišljanje praćeno usrdnom molitvom. Otvarajući Sveto pismo, svatko treba da zatraži svjetlost Božjeg Duha, koji nam je obećan i koji će nam sigurno biti dat.

Duh sa kojim istražujete Pismo utjecat će na karakter onih koji se nalaze pokraj vas. Anđeli svjetlosti će stajati pokraj onih koji ponizno traže božanske savjete. Ako, naprotiv, otvarate Bibliju s malo poštovanja, sa osjećajem vaše nezavisnosti, srca ispunjenog predrasudama, onda će sotona stajati uz vas da pokvari istinu koja izvire iz najjednostavnijih izjava Božje riječi.

[183]

NAGRADA ZA MARLJIVO PROUČAVANJE BIBLIJE

Tko traži istinu bit će sigurno nagrađen. Svako otkriće otvorit će pred njim bogato polje za istraživanje. Na ljude utječe ono o čemu razmišljaju. Ako obične misli i brige zaokupljaju čovjekovu pažnju, i on će biti običan. Lijenština koji se zadovoljava površnim poznanjem božanske istine, neće primiti bogate blagoslove Božje koji su mu bili spremljeni. Zakon našeg uma glasi: um se sužava ili proširuje prema veličini predmeta kojim se bavi.

Umne moći će se smanjivati i izgubit će sposobnost da shvate dubinu Božje riječi ako ne ulažemo snagu i ustrajnost u traženju istine. Um će se širiti ako se trudimo da shvatimo odnose između različitih predmeta Biblije, uspoređujući Pismo samo sa Pismom, uspoređujući duhovne stvari sa duhovnim. Ne zadržavajte se na površini. Vještog i marljivog istraživača čeka bogato blago istine!

Biblija — vodič. — Neka učenici uzmu Bibliju za svog vodiča i neka se čvrsto drže njenih načela; onda se mogu nadati najslavnijim uspjesima.

BIBLIJA KAO ODGOJITELJ

Bibliji kao odgojitelju nema premca. Ona sadrži najstariju i najopsežniju historiju koju imamo. Ona izvire iz Izvora vječne, istine. Božanska ruka je sačuvala njenu čistotu kroz vijekove. Ona obasjava naj-udaljeniju prošlost u koju ljudska istraživanja uzalud teže da prodru. Samo pomoću Božje riječi možemo promatrati silu koja je postavila temelje zemlji i razapela nebesa. Samo u njoj možemo naći pravo porijeklo naroda. Samo u njoj možemo naći pravu historiju čovječanstva, bez ljudske oholosti i predrasuda.

[184]

Glas Gospodnji. — U Božjoj riječi nalazimo predmete dostojne najdubljeg razmišljanja i najuzvišenijih težnji. Ona nam omogu-

ćava da stupimo u vezu s patrijarsima i prorocima i da slušamo glas Gospodnji kako govori ljudima. U njoj vidimo kako se Veličanstvo neba ponizilo da postane Zamjena za nas i naš Jamac, da se upusti u borbu sa silama tame i da nam osigura pobjedu. Razmišljanje sa poštovanjem o tim temama može imati samo jedan učinak: da omekša, očisti i oplemeni srce, i, u isto vrijeme, da nadahne um novom silom i novom hrabrošću.

Oni koji smatraju znakom hrabrosti i muškosti da ravnodušno gledaju na Božje zakone i da ih preziru, otkrivaju time svoju vlastitu nerazumnost i svoje neznanje. Hvaleći se svojom slobodom i nezavisnošću, oni su u stvari robovi grijeha i sotone.

Prava mudrost života. — Jasno shvaćanje o tome što Bog jeste i što On od nas zahtijeva probudit će u nama pravu poniznost. Onaj koji na pravi način proučava Božju riječ uvidjet će da ljudski razum nije svemoguć. On će se osvjedočiti da su ljudska snaga i mudrost bez božanske pomoći slabost i neznanje.

Onaj koji se drži božanskog vodstva našao je jedini pravi izvor spasonosne milosti i prave sreće. Takav će biti sposoban da širi sreću oko sebe. Bez vjere u Boga nitko ne može stvarno da se raduje životu. Ljubav prema Bogu čisti i oplemenjuje naš ukus i želje, razvija naše plemenite osjećaje i unosi pravu radost u nevina uživanja. Ona čovjeka osposobljava da cijeni i da uživa u svemu što je istinito, dobro i lijepo.

[185] Bibliju treba da cijenimo iznad svega, naročito zato što ona otkriva ljudima Božju volju. Ona nam otkriva cilj našeg postojanja i način kako da dostignemo taj cilj. Kroz nju saznajemo kako da mudro upravljamo sadašnjim životom i kako da sebi osiguramo budući život. Nijedna druga knjiga ne može dati odgovor na pitanja razuma niti zadovoljiti težnje srca. Poznanje Božje riječi sjedinjeno sa poslušnošću izbavlja ljude od ponora uništenja, čini ih djecom Božjom, združuje ih sa anđelima koji nisu sagriješili.

POŠTOVANJE BOGA

Vaše je preimućstvo, draga omladino, da proslavite Boga na zemlji. Zato treba da svoj um odvratite od svega što je površno, lakomisleno i beznačajno i da cijenate ono što je od vječne vrijednosti.

Vrijeme u kome živimo traži od nas da obratimo naročitu pažnju na Spasiteljev nalog: „Bdite i molite se da ne padnete u napast!” Jedno od vaših velikih iskušenja jeste to što pokazujete premalo poštovanja za božanske stvari. Bog je uzvišen i svet. Za svaku vjernu i poniznu dušu je dom molitve, u kome se Božji narod skuplja na bogosluženje, vrata neba. Pjesme hvale i riječi koje izgovaraju Kristove sluge su od Boga određena sredstva koja treba da pripreme jedan narod za Crkvu na nebu, za ono uzvišenije bogosluženje kome neće moći da prisustvuje ništa što je nečisto i nesveto.

Vladanje u Božjem domu. — Omladini naših dana nedostaje poštovanje prema Bogu. Ja sa strahom gledam na djecu i omladinu kršćanskih roditelja, koji ne poštuju red i pristojnost koji bi trebalo da vladaju u domu Božjem. Dok sluge Božje iznose prisutnima riječi života, neki čitaju, šapuću ili se smiju. Oni griješe time što gledaju oko sebe i odvrćaju pažnju okoline. Ako se ova rđava navika ne suzbije, ona će se širiti i druge zaraziti.

[186]

Djeca i omladina ne treba da misle da se mogu ponositi time što su ravnodušna i nepažljiva na bogoslužbenim sastancima. Svaka misao i svako djelo koje otkriva nepoštovanje bilježi se u nebeske knjige, jer Bog sve vidi. On kaže: „Znam tvoja djela.” Njegovom ispitivačkom pogledu ne može ništa izmaći. Ako ste se ma koliko navikli da budete nepažljivi i ravnodušni u Božjem domu, nastojte da se u tome popravite i da pokažete da imate svoje dostojanstvo. Trudite se da pokažete poštovanje prema Bogu i svetim stvarima, i neka to postane sastavni dio vas samih.

Ne. pokazujte tako malo poštovanja prema Božjem domu i bogoslužnju pričajući za vrijeme propovijedi. Oni koji to čine bili bi ispunjeni strahom i užasom kad bi mogli vidjeti kako ih Božji anđeli gledaju i bilježe njihova djela. Bog traži pažljive slušaocce. Dok su ljudi spavali, neprijatelj je posijao kukolj.

Sve što je sveto, što pripada bogoslužnju, ne smije da se uzima olako i ravnodušno. Kad se iznosi riječ života, imajte na umu da slušate glas Božji kroz njegove izabrane sluge. Ne gubite nepažnjom ove riječi; ako ih budete cijenili, one će sačuvati vaše noge da ne pođu stranputicom.

Nedostatak obzira prema onome što je sveto. — Zao mi je što vidim da mnogi mladi koji kažu da vjeruju nemaju nikakvog iskustva u pogledu promjene srca. Njihov karakter nije promijenjen.

Oni ne shvaćaju ozbiljno što znači biti kršćanin. Njihov život je u suprotnosti sa njihovom vjerom. Da su zaista sinovi i kćeri Božje, ne bi činili razne ludosti, šale ili se bavili beznačajnim stvarima, niti bi se povodili za nerazumnim primjedbama i vladanjem drugih. Onaj koji je odlučio da dobije nebesku nagradu i da osigura sebi nebo, odbit će čvrsto i odlučno svaki pokušaj da se šali sa vjerskim stvarima.

[187]

Biti u ovom pogledu ravnodušan je velika opasnost; nijedna ludost nije veća od nepromišljenosti i lakoumnosti. Svuda vidimo mlade ljude lakomislenog karaktera. Najbolje je takve izbjegavati, jer je njihov utjecaj opasan. Ako takvi kažu da su kršćani, onda se od njih još više treba čuvati. Njihov um se bavi niskim stvarima, i njima će biti mnogo lakše da vas povuku dolje da biste mislili kao oni, negoli vama da njih podignete na nivo plemenitog razmišljanja i ispravnog vladanja. Birajte društvo onih koji su postojani i čestiti u riječima i djelima.

Ako zaista želite slaviti Boga, tražite društvo onih koji će vam pomoći da razlikujete sveto od ne- svetoga. Ako želite imati širok vidik, plemenite misli i težnje, izaberite drugove koji će vam pomoći da se vladate po dobrim načelima. Neka svaka vaša misao i svako vaše djelo stremi jednom cilju: da osigurate sebi budući život, vječnu sreću.

NADA KOJA IMA ČVRST TEMELJ

Kako ćete znati da li ste ugodni Bogu? Proučavajte njegovu Riječ s molitvom. Ne stavljajte je na stranu zbog neke druge knjige. Biblija čovjeka osvje- dočava o grijehu. Ona jasno otkriva put spasenja. Ona vam govori i o slavnoj nagradi. Ona vam otkriva savršenog Spasitelja i uči vas da samo kroz njegovu beskrajnu milost možete biti spašeni.

Ne zanemarite tajnu molitvu, jer je ona duša vaše vjere. Ozbiljnom i usrdnom molitvom tražite čistotu srca. Molite se tako ozbiljno i revno kao da je vaš fizički život u opasnosti. Ostanite u Božjoj prisutnosti sve dotle dok se u vama ne javi neiska- zan uzdah za spasenjem, dok ne steknete dragocjeno osvjedočenje o oproštenju vaših grijeha.

[188]

Nada u vječni život ne smije da počiva na nesigurnim temeljima. To je predmet koji se tiče Boga i vaše vlastite duše — koji treba

da sredite za svu vječnost. Ako. podgrijevate samo lažnu nadu i ništa više, onda ste propali. Pošto od Božje riječi zavisi vaša vječna sudbina, to morate na njoj temeljiti svoju vjeru i život. U Božjoj riječi možete vidjeti što se od vas traži da biste bili pravi kršćani. Ne odlažite svoje oružje i ne napuštajte bojno polje sve dok niste izvojevali pobjedu uz pomoć svoga Spasitelja.

[189]

Čitanje i muzika

Mladići i djevojke, čitajte knjige koje vam pružaju stvarno znanje i koje će koristiti svim članovima vaše obitelji. Recite odlučno: „Neću gubiti dragocjeno vrijeme u čitanju onoga od čega neću imati koristi i što bi me moglo onesposobiti za službu drugima. Posvetit ću svoje vrijeme i svoje misli za sticanje sposobnosti za Božju službu. Zatvorit ću svoje oči za sve što je nisko i grešno. Moje su uši posvećene Gospodu i ja neću slušati lukavo mudrovanje neprijatelja. Nipošto neću pristati na nešto što nije pod utjecajem Božjeg Duha. Moje je tijelo hram Svetoga Duha, i sve moje sposobnosti bit će posvećene plemenitim ciljevima.”

IZBOR KNJIGA ZA ČITANJE

Odgoj ima cilj da pripremi naše fizičke, umne i duhovne sposobnosti za što savršenije ispunjavanje svih životnih dužnosti. Snaga, izdržljivost i aktivnost mozga smanjuju se ili povećavaju prema tome kako ih upotrebljavamo. Um treba da potčinimo disciplini kako bi se sve njegove moći skladno razvijale.

[190] Mnogi mladi gladni su čitanja. Oni rado čitaju sve što im dođe do ruke. Upozorite ih da paze na ono što čitaju kao i na ono što slušaju. Pokazano mi je da se oni izlažu velikoj opasnosti ako budu čitali lošu literaturu koja truže um. Sotona ima hiljade načina da zbuni um mladih ljudi. Oni ni za trenutak nisu sigurni. Treba da bde nad svojim umom kako bi izbjegli da postanu žrtve neprijateljevih iskušenja.

Utjecaj nezdrave literature. — Sotona zna da na naš um utječe ono čime se on hrani. Zato se on trudi da pridobije mlade kao i starije da čitaju priče, bajke i drugu sličnu literaturu. Ova literatura onesposobljava one koji je čitaju za životne dužnosti koje su pred njima. Oni koji se odaju takvom čitanju žive u nestvarnom svijetu i nemaju želje da istražuju Sveto pismo, da bi se hranili nebeskom manom. Um koji bi trebalo da se ojača, postaje naprotiv sve slabiji.

Postaje nesposoban za proučavanje velikih istina koje se tiču Kristove misije i njegovog djela — istina koje bi mogle da ojačaju um, da probude maštu, da u nama zapale neodoljivu težnju da pobijedimo kao što je Krist pobijedio.

Neprijatelji duhovnog života. — Kada bi bilo moguće spaliti veliki broj knjiga koje su u prodaji, zaustavilo bi se zlo koje pustoši um i srca. Ljubavni romani, površne i uzbudljive pripovijetke i takozvani religiozni romani, u kojima pisac želi dati neku moralnu pouku, pravo su prokletstvo za čitaoce. U ovakvim knjigama, ma koliko bile prožete religioznim osjećanjima, u većini slučajeva sotona se prerušava u anđela svjetlosti da bi s više uspjeha prevario i zaveo. Nitko ne treba da sebe smatra tako čvrstim u svojim načelima i tako sigurnim protiv iskušenja, da misli da bez opasnosti može čitati takve knjige.

Čitaoci izmišljenih romana popuštaju zlu koje uništava duhovni život i potamnjuje ljepotu Božje riječi. Čitanje ovih knjiga izaziva nezdravo uzbudivanje, raspaljuje maštu, onesposobljava um za korisnu aktivnost, odvikava dušu od molitve i slabi volju za duhovnu službu.

[191]

Bog je obdario mnoge naše mladiće i djevojke visokim sposobnostima; ipak, vrlo često oni rasipaju svoju snagu, pomućuju i slabe svoj um, tako da godinama ne učine nikakav napredak ni u milosti ni u vjerskom poznanju zbog toga što nisu izvršili mudar izbor lektire. Oni koji čekaju skori dolazak Božjeg Sina „u nadi da se ovo raspadljivo obuče u neraspadljivost”, treba da se u ovo vrijeme probe uzdignu na viši stupanj duhovnog života.

Dragi mladi prijatelji, pitajte se kakav utjecaj vrše na vas uzbudljive pripovijetke! Možete li poslije takvog čitanja otvoriti Bibliju i usredotočiti pažnju na Riječ života? Ne čini li vam se da vam Božja knjiga nije interesantna? Čar jedne ljubavne pripovijetke zarobljava vaše misli, uništava vaš zdrav ukus i otežava vam da obratite punu pažnju na važne i svečane istine koje se tiču vašeg vječnog dobra.

Odlučno odstranite nekorisnu literaturu. Ona ne jača vaš duhovni život. Naprotiv, ona kvari vašu maštu i čini da manje mislite na Isusa i da manje razmišljate o njegovim dragocjenim poukama. Oslobodite svoj um od svega što bi vas povelu pogrešnim pravcem. Ne opterećujte ga praznim pripovijetkama koje ne pomažu niti jačaju

umne snage. Naše misli su onakve kakva je hrana koju dajemo našem umu.

[192] **Knjiga nad knjigama.** — Kakvo je duhovno iskustvo nekog čovjeka vidi se po knjigama koje on čita u svoje slobodno vrijeme. Da bi imali zdrav um i zdrava vjerska načela, mladi treba da žive u vezi sa Bogom kroz njegovu Riječ. Ukazujući nam na put spasenja kroz Krista, Biblija je naš vodič ka višem i boljem životu. Ona sadrži najinteresantnije i najpoučnije biografije i opise iz područja historije koji su ikad napisani. Biblija će biti najzanimljivija knjiga onima čija mašta nije pokvarena čitanjem izmišljenih romana.

Biblija je knjiga nad knjigama. Ako ljubite Božju riječ, ako je proučavate kad god vam se pruži prilika da biste prisvojili njeno bogatstvo i osposobili se za dobra djela, onda možete biti sigurni da vas Isus privlači k sebi. Nije dovoljno da Bibliju čitamo povremeno, ne nastojeći da razumijemo Kristove pouke i da se prilagodimo njegovim zahtjevima. U Božjoj riječi nalazi se blago koje se može otkriti samo dubokim kopanjem u rudniku istine.

Tjelesni um odbacuje istinu, dok obraćena duša doživljava divnu promjenu. Ova knjiga koja je izgledala tako neprivlačna, jer istine koje sadrži svjedoče protiv grešnika, postala je sada hrana za dušu, radost i utjeha života. Sunce pravde obasjava njene svete stranice i kroz njih Sveti Duh govori duši.

Uputite sve one koji vole površnu lektiru da pažljivo proučavaju najpouzdaniju proročku riječ. Uzmite svoje Biblije i počnite s novim interesiranjem da proučavate svete izvještaje Staroga i Novoga zavjeta. Što više budete proučavali Bibliju, to će vam ona izgledati sve ljepša i sve ćete manje težiti za površnom lekturom. Prigrlite ovu dragu knjigu. Ona će vam biti prijatelj i vodič.

PRIMJER EFEŽANA

[193] Kad su se Efežani obratili, iz temelja su promijenili svoje navike i svoj život. Osvjedočeni od Svetog Duha, oni su brzo bili spremni da priznaju sve tajne svog vračarstva. Došli su i priznali svoje grijeh, otkrili svoja djela i ispunili se svetim negodovanjem na sebe zbog toga što su se bili odali vračarstvu i cijenili knjige pune pravila sotonskog vraćanja. Odlučivši da napuste službu sotonu, donijeli

su svoje skupe knjige i javno ih spalili. Time su pokazali da su se, iskreno obratili Bogu.

Efežani su ranije s uživanjem čitali knjige koje su sada bacili u vatru. Te knjige su im bile pravilo savjesti i vodič njihovog uma. Da su te knjige prodali, zlo bi se još više proširilo. Oni su sada mrzili sotonske tajne, vračarsku vještinu i osjećali odvratnost prema znanju koje su stekli iz njih. Ja pitam mladiće i djevojke koji su upoznali istinu: „Jeste li spalili svoje vračarske knjige?”

Današnje vračarske knjige. — Mi vas ne optužujemo da se bavite vračarstvom i gatarstvom, kao što su se bavili Efežani. Ne kažemo da ste prizivali duhove, niti da ste održavali vezu sa zlim duhovima. Pa ipak, niste li u vezi sa začetnikom svakog zla, sa pronalazačem svih ovih tajni i paklenih vještina? Ne slušate li došaptavanje onoga koji je bog ovoga svijeta, knez koji vlada u vjetru? Niste li se prevarili da postanete njegova oruđa i da opet radite ono što ste radili prije svog obraćenja? Niste li se predali da budete sotone sluge i u širem smislu, ne održavate li vezu sa palim anđelima od kojih učite kako da varate sebe i druge?

Kakav je vaš stav prema vračarskim knjigama? Što vi čitate? Kako upotrebljavate svoje vrijeme? Trudite li se da proučavate pro-roštva Svetog pisma kako biste, čuli glas Božji koji vam kroz njih govori? Svijet je preplavljen knjigama koje siju u srca ljudi sjeme sumnje i nevjerstva. Iz tih vračarskih knjiga vi manje više crpите znanje. One potiskuju Boga iz misli i odvajaju dušu od njenog pravog Pastira.

Onesposobljeni za ozbiljno razmišljanje. — Knjige koje ste čitali velikim su dijelom plod sotoninih oruđa, i one imaju cilj da začaraju ljudski duh pomoću teorija izmišljenih u sotonskoj zbornici. Te teorije vas uče da služite zlu sa sotonskom uzviše- nošću. Veliki broj knjiga je napisan sa namjerom da izazovu sumnju; njihov je cilj da pomute duh prijevernim sumnjama. One su zadahnute otrovnim dahom sotone, i smrtonosna duhovna malarija prelazi na one koji ih čitaju.

Koliko ima u svijetu izmišljenih knjiga koje ispunjavaju duh praznim i besmislenim maštanjem, stvarajući tako odvratnost prema istini i pravdi! Tako um postaje nesposoban za ozbiljno razmišljanje, i za strpljivo, ustrajno istraživanje Biblije, te knjige — vodiča koji i vas može dovesti u Božji raj.

Mnogo je knjiga napisano o vještini sticanja zemaljskog blaga, kao da bi nam blago ovoga svijeta moglo dati pasoš za nebo. Kolike historije su napisane, ispunjene smjelim, ali i taštima djelima ljudi čiji život ne baca ni zračak svjetlosti na put koji vodi u bolju, nebesku domovinu.

Knjige koje zavode. — Kolike knjige koje govore o ratu i krvoproliću, zavode mlade! Sotona stoji pored onih koji ih čitaju da ih nadahne istim krvničkim duhom, da ih oduševi i natjera na ista okrutna djela. Koliko ima nemoralnih knjiga, koje izazivaju grešne želje, raspiruju strasti, udaljuju od svega što je čisto i sveto!

I vi ste imali svojih vračarskih knjiga čije je opise i slike nadahnuo onaj koji je nekada bio moćan anđeo u nebeskim dvorovima.

Slomite moć sotonskih prijevара. — Ja vas pitam: Hoćete li da spalite vračarske knjige? U soton-skoj zbornici ima dosta privlačnih mjesta koja navode na razvrat, ali tu se nalazi i jedan nevidljiv svjedok, koji bilježi djela koja se čine u tami. Sotona predsjedava društvu taštih, oholih i raskalašnih ljudi, i on je njihov kolovođa. On je prisutan, iako prurušen. Njegova vraćanja nas svuda okružuju. Svijet i crkva su pod utjecajem onoga koji ih navodi da učine ono što nikad nisu ni pomišljali učiniti. Kad bi se takvima moglo reći [195] što će oni kasnije učiniti, oni bi se isto tako čudili kao što se čudio Azael kad mu je prorok objavio što će on činiti u budućnosti.

Svaki čovjek, svaka žena i svako dijete koji nisu pod utjecajem Božjeg Duha, su igračka sotoninog vraćanja, te svojim riječima i primjerom udaljuju druge od staze istine. Kad preobražavajuća Kristova milost ispuni neko srce, sveto negodovanje protiv samoga sebe obuzima grešnika koji je tako dugo zanemarivao veliko spasenje koje je Bog pripremio za njega. Onda se on potpuno predaje Bogu tijelom, dušom i duhom, i milošću koju mu Bog daje kida svaku vezu sa sotonom. Javno se odriče, kao nekad Efežani, vračarstva i presijeca posljednju nit koja ga vezuje sa sotonom. Napušta zastavu kneza tame i dolazi pod krvlju poprskanu zastavu kneza Emanuela. On će spaliti vračarske knjige.

PRAVA DUHOVNA HRANA

„Što će činiti naša djeca?” To je važno pitanje koje zahtijeva ozbiljan odgovor. Ja osjećam duboku žalost i veoma sam zabrinuta

kada u kršćanskim domovima nalazim časopise i novine koje sadrže priče i romane u nastavcima, a koji ne ostavljaju nikakav dobar utisak na njihov um. Promatrala sam one koji su udovoljavali svom ukusu za čitanjem romana. Oni su imali priliku da čuju istine Božje riječi i da se upoznaju sa dokazima naše vjere. Oni su postali zreli mladići, a da nikad nisu iskusili što je prava po- božnost.

Ovoj dragoj omladini neophodno je potrebno da uzida u zgradu svog karaktera najbolji materijal — ljubav, strah Božji i poznanje Isusa Krista. Ali malo njih imaju pravo znanje o istini kakva je u Isusu. Oni su hranili svoj um uzbuđljivim pripovijetkama. Oni su živjeli i još uvijek žive u izmišljenom svijetu i to ih onesposobljava za praktične dužnosti života.

[196]

Posljedice čitanja romana. — Promatrala sam djecu kojoj je bilo dopušteno da čitaju ta djela. Bilo da su kod kuće ili izvan nje, ona su nemirna ili su nezainteresirana i nesposobna da razgovaraju osim o najobičnijim predmetima. Plemenite sposobnosti, namijenjene za postizanje viših ciljeva iskvarene su bavljenjem oko beznačajnih, ništavnih stvari. Mladog čitaoca ovo toliko prožme da je jedva sposoban da se uzdigne ka nečem višem.

Umna hrana na koju je navikao vrši na nj štetan utjecaj i izaziva nečiste i tjelesne misli. Moje srce je puno saučešća za te duše kad vidim što sve one gube zanemarujući prilike da upoznaju Krista, našu jedinu nadu za vječni život. Koliko oni gube dragocjenog vremena koje bi mogli upotrijebiti za proučavanje Uzora prave dobrote.

Ja lično poznajem mnoge koji su izgubili sposobnost pravilnog mišljenja navikom čitanja loših knjiga. Takvi prolaze kroz život sa bolesnom maštom, koja uveličava svaku malu teškoću. Neznatne stvari, na koje zdrav i razuman čovjek ne obraća pažnju, postaju za njih pod utjecajem njihove mašte nepodnošljive teškoće i nepremostive prepreke. Oni stalno žive u tami.

Oni koji su se navikli da gutaju uzbuđljive pripovijetke osakaćuju svoju duhovnu snagu i postaju nesposobni za dublje razmišljanje i istraživanje,. Ima dosta ljudi koji su pri kraju života, i koji se još nisu izliječili od posljedica neumjerenog čitanja.

Navike iz djetinjstva su s njima rasle i učvršćivale se. Njihovi kasniji napori da se oslobode tih navika, ma kako bili odlučni, imali su samo djelomičan uspjeh. Mnogi nisu nikada više opet povratili svoju prvobitnu umnu snagu. Svi njihovi napori da postanu praktični

[197] kršćani, ostali su samo želja. Oni ne mogu postati slični Kristu ako i dalje hrane svoj um ovakvom lektirom.

Čitanje romana utječe isto tako štetno i na tijelo. Nervni sistem se uzalud umara tom strašću čitanja. U nekim slučajevima mladi, pa čak i stariji, pogođeni su uzetošću jedino zbog pretjerivanja u čitanju. Njihov je um bio stalno u uzbuđenom stanju dok nježni mehanizam mozga nije oslabio i postao nesposoban da dalje funkcionira, i to je prouzrokovalo paralizu.

Duševna opijenost. — Osjećanje morala se kvari kad čovjek navikne da čita uzbudljive pripovijetke, te njegov um postaje nezadovoljan ako se ne hrani tom lošom i štetnom hranom. Vidjela sam mlade djevojke, koje se smatraju kršćankama a koje su bile nesretne ako nisu imale pri ruci neki roman ili neku pripovijetku. Um se navikne na ovakvu uzbuđujuću literaturu, kao što se organizam pijanca navikne na alkoholna pića. Ove mlade osobe nemaju prave po- božnosti; one ne obasjavaju stazu svojih prijatelja nijednom zrakom svjetlosti, koja bi ih vodila ka izvoru znanja. One nikad nisu imale pravo religiozno iskustvo. Kad ne bi uvijek imale uza se ovakvu literaturu, onda bi još bilo nade da se mogu popraviti. Ali one osjećaju neodoljivu potrebu za tom literaturom i ne mogu se uzdržati da tu potrebu ne zadovolje.

Ožalošćena sam kad vidim mladiće i djevojke kako upropašćuju svoju korisnost u ovom životu i gube priliku da steknu iskustva, koja bi ih mogla osposobiti za vječni život u društvu nebeskih bića. Ne možemo naći za njih bolje ime nego „intelektualni pijanci”. Neumjerenost u čitanju vrši na njih isto tako štetan utjecaj kao i neumjerenost u jelu i piću.

[198] **Lijek.** — Najbolji način da spriječimo napredovanje toga zla je da iskoristimo zemljište uma. Potrebno je da sa najvećom pažnjom i najvećom bud- nošću njegujemo um i da u njega sijemo dragocjeno sjeme biblijskih istina. Gospod nam je, u svojoj beskrajnoj milosti otkrio u Svetom pismu zakone svetog življenja. . .

On je nadahnuo svete ljude da u našu korist opišu opasnosti kojima je zakrčena naša staza i način kako da te opasnosti izbjegnemo. Oni koji ispituju Sveto pismo i upravljaju se po njegovim savjetima neće ostati u ovom pogledu u neznanju. Usred opasnosti posljednjih dana svaki član Kristove crkve treba dobro da poznaje osnovne istine svoje vjere i nade, — istine koje nije teško upoznati. Ako želimo

rasti u milosti i u poznanju Gospoda našega Isusa Krista, mi ćemo imati dovoljno predmeta za razmišljanje.

Prvi korak na putu grijeha. — Prije nego što kršćanin učini neki javni grijeh, u njegovom srcu se odvija, svijetu nepoznat, dugi prethodni proces. Njegov se um ne srožava odjednom od čistote i svetosti ka pokvarenosti, izopačenosti i zločinu. Potrebno je vrijeme dok se bića stvorena po Božjem obličju ne spuste do sotonske izopačenosti. Mi se preobražavamo prema slici koju gledamo. Čovjek koji se bavi grešnim mislima postepeno će se toliko promijeniti da će sa zadovoljstvom gledati grijeh nad kojim se ranije gnušao.

BIBLIJA — NAJZANIMLJIVIJA KNJIGA

Mladi i stari zanemaruju Bibliju. Oni ne proučavaju Bibliju sistematski, niti je prihvataju kao pravilo života. Naročito su mladi u tom pogledu nemarni. Većina njih ima vremena za čitanje drugih knjiga, ali ne nalazi vremena za svakodnevno proučavanje Biblije, koja pokazuje put ka vječnom životu. Oni sa interesiranjem čitaju nekorisne priče a zanemaruju Bibliju, koja je naš vodič u bolji i plemenitiji život. Da mašta nije pokvarena čitanjem izmišljenih priča, ona bi im bila interesantnija od bilo koje druge knjige, koju su ikad čitali.

[199]

Mladi um ne može postići pun razvoj zanemarujući Riječ Božju, najčistiji izvor mudrosti. Mi smo u svijetu koji je Bog stvorio, živimo u prisutnosti Stvoritelja. Mi smo stvoreni po njegovom obličju. On bdi nad nama, ljubi nas i brine se za nas. Eto, to su veličanstveni predmeti, kojima treba da se bave naše misli i koji treba da ih uprave ka prostranom području plemenitog razmišljanja. Onaj koji svoj um i svoje srce posveti razmišljanju o takvim predmetima, neće se više zadovoljavati onim što je ništavno i uzbudljivo.

Čovjek teško može procijeniti važnost poznanja stečenog ozbiljnim proučavanjem Svetog pisma. Nadahnuta od Boga, Biblija nas čini mudrim za spasenje, „da čovjek Božji bude savršen i za svako dobro djelo pripravljen”. 2. Tim. 3, 15—17. Ona zaslužuje našu najveću pažnju. Mi ne bi trebalo da se zadovoljimo površnim poznavanjem Pisma, već treba da nastojimo da razumijemo puno značenje riječi istine, da pijemo sa izvora svetih proročanstava.

Opisivanje grijeha. — Omladina bi učinila najbolje da ne čita knjige uzbudljivog sadržaja koje se štampaju samo radi sticanja novca. Takve knjige imaju sotonsku privlačnost. Mnogi bivaju očarani opisom zločina i zvjerstava i imaju samo jednu želju: doći na glas makar po cijenu zločina. Strahote, zločini, razvrat koji se vješto opisuju u nekim strogo historijskim djelima djeluju kao kvasac na mnoga srca navodeći ih da počine ista nedjela.

Knjige koje opisuju sotonska djela nekih ljudi razglašuju zlo. Ove strašne pojedinosti tih djela ne zaslužuju da se ponove, i nitko od onih koji vjeruju u sadašnju istinu ne bi trebalo da pomogne da se zlo ovjekovječi. Kad se um hrani i podstiče takvom lažnom hranom, misli postaju nečiste i tjelesne.

[200]

Čuvanje prilaza duši

„Svrh svega što se čuva, čuvaj srce svoje, jer iz njega izlazi život”, — to savjetuje mudri čovjek. Čovjek je onakav kakve su misli koje gaji u svom srcu. Srce mora biti obnovljeno Božjom milošću, inače uzalud tražimo čistotu. Tko pokušava da bez Kristove milosti izgradi plemenit i besprijekoran karakter, zida svoju kuću na pijesku. Ona će sigurno biti porušena strašnom olujom iskušenja. Svaka duša trebalo bi da se moli kao David: „Učini mi, Bože, čisto srce, i duh pravi ponovi u meni.” I pošto smo postali učesnici u Božjoj prirodi, sežemo ka savršenstvu kako bi nas „sila Božja vjerom sačuvala za spasenje”.

Ali i mi treba nešto da učinimo da bismo se oduprli iskušenju. Oni koji ne žele postati plijen sotoni prijevarena moraju dobro čuvati sve prilaze koji vode duši. Oni moraju izbjegavati da čitaju, gledaju ili slušaju ono što može da izazove nečiste misli. Ne treba svom umu da dozvolimo da luta i da se bavi svim predmetima koje nam neprijatelj stavlja pred oči. „Zato opasavši bedra svojega uma, budite trijezni”, kaže apostol Petar, „kao poslušna djeca, ne vladajući se po prvim željama kao u vrijeme svog neznanja, nego po Svecu koji vas je pozvao, i vi budite sveti u svemu življenju.” 1. Petr. 1, 13—15. Čujmo apostola Pavla: „A dalje, braćo, što je god istinito, što je god pošteno, što je god pravedno, što je god čisto, što je god ljubazno, što je god slavno, i ako ima još koja vrlina i koja pohvala, to mislite.” Fil. 4, 8. To zahtijeva tople molitve i stalnu budnost.

Nama je potrebna stalna pomoć Svetog Duha koji će privlačiti naš um gore i naviknuti ga na razmišljanja o onome što je čisto i sveto. Nama je dalje potrebno da marljivo proučavamo Božju riječ. „Kako će mladić očistiti put svoj? — Vladajući se po tvojoj riječi.” „U srce svoje zatvorio sam riječ tvoju”, kaže psalmista, „da ti ne griješim.” [201]

Pljeva i pšenica. — Dragi mladići i djevojke, prestanite da čitate časopise koji sadrže pripovijetke. Odbacite svaki roman. Dobro ćemo učiniti ako svoju kuću očistimo od svih romana i od svih časopisa u kojima ima besmislenih slika — prikaza koje su izumjeli sotonini pomagači. Mladi ne treba da dopuste da te stvari truju njihov duh. „Što ima pljeva sa pšenicom?” Neka svatko tko se naziva kršćaninom, čita samo ono što je istinito i što ima vječnu vri- jednost.

Mi se moramo pripremiti za izvršenje najsvečanije dužnosti. Potrebno je spasiti svijet. Imajući u vidu ovo veliko djelo, tko može trošiti od Boga data sredstva za ono što ne pomaže ni nama, niti služi na slavu Bogu?

IZGRADNJA KRŠĆANSKOG KARAKTERA

Ima knjiga od životne važnosti na koje naši mladi ne obraćaju pažnju. Te knjige oni zanemaruju, jer im nisu tako interesantne kao neka druga laka lektira.

Mladima treba da preporučimo takvu lektiru koja im može pomoći u izgradnji kršćanskog karaktera. Glavne tačke naše vjere treba da su urezane u pamćenje naših mladih. Oni su samo nazreli istine Svetog pisma, ali ih ne poznaju dovoljno da bi imali želju da ih dublje proučavaju. Naša omladina treba da čita ono što može da vrši na nju spasonosan i posvećujući utjecaj. To joj je potrebno da bi znala što je prava religija. Ima mnogo dobre lektire koja ne vrši posvećujući utjecaj.

Sada je vrijeme i prilika da radimo za mlade. Ukažite im na opasnost našeg vremena i na koji način da razlikuju pravu pobožnost od lažne. Našoj omladini treba da pomognemo, da je uzdignemo i ohrabrimo, ali na pravi način; i ne, možda kako to ona želi, već na najbolji način da bi postigla posvećen um. Više nego išta drugo njoj je potrebna vjera koja posvećuje. [202]

Ne očekujem da ću još dugo živjeti. Moje je djelo završeno. Recite našim mladićima i djevojkama da ih želim ohrabriti da se, u životu tako ponašaju kako bi najviše obradovali nebeska bića, i da oko sebe šire oplemenjujući utjecaj.

Preporučujemo naročite tečajeve čitanja. — U noćnom viđenju izdvajala sam i stavljala na stranu knjige koje su nekorisne za omladinu. Mladima treba da izaberemo knjige koje će ih oduševiti za čestito življenje i voditi ih da proučavaju Božju riječ. To mi je bilo pokazano u prošlosti, i mislim da treba da vam kažem da to sprovedete u djelo. Ne smijemo dati mladima bezvrijednu literaturu. Njima su potrebne knjige koje su blagoslov za duh i dušu. Ovome ne posvećujemo dovoljno pažnje. Zato ovo što kažem treba da bude objavljeno našem narodu.

Ne mislim da ću primiti još koje svjedočanstvo za naš narod. Naša razborita braća znaju što je potrebno da se djelo unaprijedi i izgradi. Prožeti Božjom ljubavlju, oni treba sve dublje i dublje da proučavaju božanske namjere. Leži mi na srcu da naša omladina dobije korisnu lektiru za čitanje; onda će je i stariji također imati. Naš pogled treba da je upravljen na divne biblijske istine. Naše srce i um treba da su otvoreni za istine Božje riječi. Sotona se približava kad se ljudi tome najmanje nadaju. Nije dovoljno da vijest objavimo jednom; treba da je stalno ponavljamo.

[203] Možemo organizirati tako zanimljiv tečaj čitanja koji će privući i utjecati na veliki broj ljudi. Ako mi Gospod produži život, ja ću rado pomoći u pripremanju knjiga za mlade.

Za mlade treba da se uradi veliko djelo, kako bi im se pomoglo da istina prožme i formira njihov um. Moja je iskrena želja da naši mladi razumiju pravo značenje opravdanja vjerom i postignu savršenstvo karaktera koje će ih pripremiti za vječni život. Ne očekujem da ću još dugo živjeti i ostavljam ovu poruku mladima sa željom da ne odstupe od svoga cilja.

Savjetujem svoju braću da ohrabre mlade da visoko cijene Božju milost. Trudite se uvijek da iskrenom molitvom sačuvate osjećaj vrijednosti prave vjere. Unesite u svoj život blagoslove i ljepotu svetosti i božanske milosti. Osjećam zbog toga teret na duši jer vidim da se ovo zanemaruje.

Ništa mi ne jamči da će moj život još dugo trajati, ali znam da me Gospod prima. On zna koliko sam patila gledajući na kakvom

je niskom stupnju duhovni život onih koji se nazivaju kršćanima. Shvatila sam hitnu potrebu da se istina otkrije u mom životu i da je posvjedočim narodu. Učinite sve što možete da moji spisi budu dostupni ljudima i u drugim zemljama.

Recite mladima da imaju velika duhovna preimućstva. Bog očekuje da učine velike napore da svijetu objave istinu. Osjećam naročitu dužnost da vam ovo kažem.

POSLJEDICE ČITANJA ROMANA

Mnogi mladi kažu: „Ja nemam vremena za proučavanje svoje biblijske pouke.” Ali što oni rade? Neki koriste svaki trenutak da zarade koji dinar više, ali kad bi oni slobodno vrijeme posvetili proučavanju Biblije i prilagodili svoj život njenom učenju, postigli bi mnogo više nego radeći prekovremeno. Oni bi mnogo uštedjeli kad bi se odrekli nekorisnih ukrasa i imali bi veću duhovnu snagu razumijevanja tajne pobožnosti. „Početak je mudrosti strah Gospodnji.” [204]

Ali ti isti mladići koji kažu da su kršćani udovoljavaju željama tjelesnog srca i povode se za svojim sklonostima. Vrijeme probe, koje im je dao Bog da upoznaju dragocjene istine Svetog pisma, posvećuju čitanju izmišljenih priča. Jednom ovako stečena navika teško se iskorjenjuje; ipak, svaki koji čeka Božje carstvo može i mora da se toga oslobodi.

Onaj tko se hrani izmišljenim pričama upropašćuje svoj um. Mašta takvih postaje bolesna, umom ovlada bolećiva osjećajnost. Čovjek osjeća čudan nemir i neka neobična želja za nezdravom duševnom hranom narušava ravnotežu uma. Hiljade njih su danas u duševnim bolnicama, jer je njihov um poremećen čitanjem romana koji su ih navikli da grade kule u zraku i da gaje bolesnu osjećajnost.

BLAGOSLOVI MUZIKE

Melodija hvale ispunjava nebesku atmosferu, i kada nebo stupi u dodir sa zemljom, srca kliču od radosti, čuje se muzika, „zahvaljivanje i pjevanje”.

Nad tek stvorenom zemljom, koja je odsjajivala ljepotom i čistotom, dok se Gospod radovao, „pjevale su zajedno sve zvijezde jutarnje i svi sinovi Božji klikovali”. Tako i srca ljudska kada su u

vezi sa nebom pjevaju zahvalnost Bogu u slavopojima. Pjesma je povezana sa mnogim događajima ljudske historije.

Muzika — dragocjen dar. — Historija biblijskih pjesama je puna savjeta kako da se koriste darovi pjesme i muzike. Često se muzika izopačuje da bi služila grešnim ciljevima, i tako postaje jedno od naj- zavodljivijih sredstava iskušenja. Ali pravilno upotrebijena, muzika je dragocjeni Božji dar, namijenjen da podiže misli čistim i [205] uzvišenim predmetima, da nadahne i oplemeni dušu.

Kada je putovao kroz pustinju, izraelski narod je svoje putovanje razveseljavao muzikom i svetim pjesmama; tako Bog zapovijeda svojoj djeci da čine i danas na svom životnom putovanju. Ako želimo da se Božje riječi urežu u pamćenje, jedno od najboljih sredstava za to jeste da ih ponavljamo u pjesmi. Takva pjesma ima divnu moć. Ona ima silu da ublaži žestoku i grubu narav; ima moć da oživi misli i probudi suosjećanje, da podstiče, na skladan rad i da odgoni žalost i strah, koji obeshrabruju i slabe.

Pjesma je jedno od najuspješnijih sredstava kojima se duhovne istine mogu urezati u srce. Koliko nam puta u času kad smo duševno potišteni ili blizu očajanja u sjećanju oživi Božje obećanje kroz riječi davno zaboravljene pjesme iz djetinjstva; tada iskušenje gubi svoju snagu i život dobij a nov smisao i nov pravac; hrabrost i radost koje smo primili prelazi i na druge.

Nikada ne smijemo izgubiti iz vida vrijednost pjesme kao odgojnog sredstva. Neka se u domu često pjevaju lijepe i svete pjesme; to će učiniti da bude manje osuđivanja a više raspoloženja, nade i radosti. Neka se pjeva u školi, i tada će se učenici više približiti Bogu, svojim učitelj ima i jedan drugome.

Kao dio bogoslužjenja pjesma je, kao i molitva, čin obožavanja. Zaista, mnoge pjesme su prave molitve. Ako se to objasni djeci, ona će obratiti pažnju na smisao riječi koje izgovaraju, i pjesma će tada na njih više utjecati.

Kada nas naš Otkupitelj povede pragu vječnosti, obasjanom Božjom slavom, čut ćemo pjesme hvale i slavopoja koje nebeski zborovi pjevaju pred Božjim prijestolom. Kada se u našim zemaljskim domovima bude čuo odjek ovih anđeoskih pjesama, onda će se i srca osjećati bliže nebeskim pjevačima. Veza sa nebom počinje na zemlji; [206] ovdje učimo osnovnu melodiju njihovih slavopoja.

PRAVA UPOTREBA MUZIKE

Muzika treba da služi svetom cilju: da uzdigne misli ka svemu što je čisto, plemenito i uzvišeno, da probudi u duši ljubav i zahvalnost prema Bogu. Kolike li razlike između onog starog običaja i današnje upotrebe muzike! Koliko njih se služi tim darom da proslavi sebe umjesto Boga! Ljubav prema muzici vodi nerazborite da se sakupljaju sa svjetskim osobama na mjestima zabave gdje je Bog zabranio svojoj djeci da odlaze. Tako ono što bi moglo da služi na veliki blagoslov, kad bi bilo dobro upotrebljeno, postaje jedno od najuspješnijih oruđa sotone kojima on odvaja duše od dužnosti i razmišljanja o vječnim stvarima.

Muzika sačinjava dio nebeskog bogoslužjenja, i mi treba da nastojimo da se u svojim pjesmama hvale približimo što je više moguće skladu nebeskih zborova. Pravilno vježbanje glasa je važan dio odgoja i ne, smije se zanemariti.

Dragocjeni talenat. — Neki imaju osobiti dar pjevanja. Ima trenutaka kada jedna naročita vijest može biti objavljena kroz solo pjesmu ili pjesmu nekoliko udruženih glasova, ali takva pojedinačna pjevanja ne treba da budu česta. Pjesma je dragocjen talenat, i Bog želi da taj dar svi njeguju i da se njime služe njemu na slavu.

Harmonija sa nebeskim pjevačima. — Kada ljudska bića pjevaju srcem i razumom, nebeski pjevači prihvataju melodiju i združuju se u pjesmi hvale. Onaj koji nam je poklonio svoje bogate darove, koji nas osposobljavaju da budemo njegovi suradnici, očekuje da njegove sluge njeguju svoj glas i da nauče da govore i pjevaju jasno i razgovjetno. Nije potrebno da se u pjesmi viče, već treba da se pjeva jasno, da se riječi izgovaraju pravilno i razgovjetno. Neka se svatko trudi da razvije svoj glas da bi mogao da pjeva jasno i nježno slavopoje Bogu, a ne sa prodor- nošću i kreštanjem koje para uši. Sposobnost pjevanja je Božji dar i neka se upotrebi na slavu Bogu.

[207]

Na evanđeoskim bogoslužjenjima izaberite izvjestan broj osoba da učestvuju u pjevanju. Neka pjesma bude praćena muzičkim instrumentima kojima upravljaju vješte ruke. Ne treba da se protivimo upotrebi instrumentalne muzike u našem djelu. Ovaj dio službe treba da se brižljivo njeguje, jer treba da posluži Gospodu na slavu.

Ne treba da pretjerujemo zbornim i solo pjesmama. Neka cijela crkva što je moguće češće sudjeluje u pjesmi.

Bog se proslavlja pjesmom. — Bog se proslavlja kada se pjesme zahvalnosti dižu ka njemu iz čistog srca, ispunjenog ljubavlju i iskrenom pobožnošću.

ZLOUPOTREBA MUZIKE

Tamo, nad onom kućom, lebde anđeli. U njoj su okupljeni mladi. Čuje se glas pjesme i muzičkih instrumenata. To su kršćani, ali što mi to slušamo? Čuju se bezvrijedne ulične pjesme koje bi odgovarale dvorani za ples. Anđeli povlače svoju svjetlost i ostavljaju u tami one koji se nalaze u kući. Odlaze žalosni. Oni plaču. To je prizor koji mi je često pokazan o onima koji svetkuju subotu, a naročito u . . . Na muziku se troše časovi koji bi trebalo da su posvećeni molitvi. Muzika je idol kome se klanjaju mnogi od onih koji svetkuju subotu. Sotona nema ništa protiv muzike ako se njome može poslužiti da zadobije srca mladih. Njegovom cilju služi sve što može da odvрати um od Boga i oduzima vrijeme koje bi trebalo biti posvećeno Božjoj službi. On se služi najmoćnijim sredstvima da što više njih zadrži u nekoj ugodnoj zaludenosti, paralizirane njegovom silom. Muzika, ako je dobro upotrebljena, služi na blagoslov, ali ona često postaje u rukama sotone jedna od najprivlačnijih zamki. Kada se muzika zloupotrebi, ona neposvećene vodi oholosti, taštini i ludosti. Ako joj dopustimo da nam uzme vrijeme za razmišljanje i molitvu, onda ona postaje strašno prokletstvo. Mladi se okupljaju da pjevaju, i premda se nazivaju kršćanima, često sramote Boga i svoju vjeru prostim razgovorima i svojim izborom muzike. Sveta muzika im se ne sviđa. Bila mi je skrenuta pažnja na jasno učenje Božje riječi, koje se zanemaruje, Na dan suda će sve ove nadahnute riječi osuđivati one koji su ih zanemarili.

[208]

Muzika kao sila na dobro. — Muzika može da ima blagotvoran utjecaj. Ali mi je ne koristimo dovoljno kao dio bogoslužjenja. Pjeva se neuvježbano i samo u naročitim prilikama. Obično su oni koji pjevaju prepušteni sami sebi, i pjesma gubi svoj pravi utjecaj na slušaoce. Muzika treba da je lijepa, svečana i moćna. Podignite glasove u pjesmama zahvalnosti i obožavanja. Pozovite u pomoć, ako je to moguće, i muzičke instrumente, i neka se pjesma i muzika u uzvišenom skladu uzdižu Bogu kao ugodan dar.

[209]

BOŽJI PRISTAVI

Ma koliko vaš talenat bio mali, Gospod želi da ga upotrebi. Ovaj talenat, ako se mudro upotrebljava, izvršit će zadatak koji mu je namijenjen. Treba da se trudimo da vjernošću u malim dužnostima povećamo ono što imamo. Ako mi radimo računom zbrajanja, Gospod će raditi računom množenja. Ove male stvari će u njegovom djelu postati dragocjeni utjecaji.

POUKE O ŠTEDNJI

Potrebno je da mladima stalno napominjemo da smatraju prednošću što mogu pomoći Božjem djelu štednjom i samoodricanjem. Mnogi misle da treba sebi da dopuste ovo ili ono zadovoljstvo. Oni se na taj način navikavaju da potroše sve što zarade. Bog želi da u tom pogledu postupamo sa više razboritosti.

Zadovoljiti se time da samo jedemo, pijemo i da se oblačimo znači griješiti protiv samoga sebe. Bog stavlja pred nas viši cilj. Cim budemo gotovi da se odrekemo svojih sebičnih želja, da posvetimo Božjem djelu sposobnosti svoga srca i razuma, nebeska će, bića surađivati sa nama i bit ćemo izvor blagoslova za čovječanstvo.

Štednja za Božje djelo. — Mladi čovjek, koji je marljiv i ekonomičan, iako siromašan, može nešto da uštedi za Božje djelo. Ja sam imala dvanaest godina i već sam znala što znači štedjeti. Sa svojom sestrom sam naučila jedan zanat. Mi smo dnevno zarađivale jedva četrdeset i pet centi, ali jedan dio ove svote smo odvajale za Božje djelo. Štedeći malo po malo, sakupile smo trideset dolara. Kada je do nas doprla vijest o skorom Kristovom dolasku, sa pozivom za ljude i sredstva, mi smo se radovala što smo tu svotu mogle predati ocu, moleći ga da kupi traktate i da ih pošalje onima koji su još u tami. Svi koji rade u Božjem djelu, treba da se nauče da razborito upravljaju vremenom i novcem. Oni koji se odaju lijenosti pokazuju da imaju malo ljubavi prema slavnim istinama koje su

[210]

nam povjerene. Njih treba poučiti o marljivosti i treba ih uputiti da nesebično rade na slavu Gospodu.

Odricanje. — Oni koji nemaju pravog rasuđivanja kako da upotrebe vrijeme i novac treba da traže savjet od iskusnih. Novcem koji smo moja sestra i ja zaradile svojim zanatom mogle smo se oblačiti. Mi smo svoj novac dale mami i rekle joj: „Učini tako da pošto nam kupiš haljine, ostane još nešto za Božje djelo.” Ona je tako činila, i to je razvijalo naš misionarski duh.

Davanje, koje je plod samoodricanja, je veliki blagoslov samom davaocu. Tako darodavac bolje shvaća djelo Onoga koji je prolazio čineći dobro, olakšavajući bijedu i brinući se za potrebe nevoljnih. Spasitelj nije tražio da ugodi sebi. U njegovom životu nije bilo ni traga sebičnosti. Iako se nalazio u svijetu koji je On stvorio, ipak nije tražio ništa za sebe. „Lisice imaju jame i ptice nebeske gnijezda”, govorio je On, „ali Sin čovječji nema gdje glave zakloniti.”

[211] **Prava upotreba talenata.** — Ako svoje talente upotrebljavamo što bolje možemo, Božji Duh će nas stalno voditi ka sve većem uspjehu. Gospod je rekao sluzi koji je dobro upotrebio svoje talente: „Dobro, dobri i vjerni slugo, u malome bio si mi vjeran, nad mnogim ću te postaviti; uđi u radost gospodara svojega.” Čovjek koji je primio samo jedan talanat mogao se također potruditi da postigne uspjeh. Da je trgovao novcem svoga gospodara, Gospod bi umnožio njegov talanat.

Bog je svakome povjerio neko djelo „prema njegovim sposobnostima”. Bog tačno zna što mi možemo raditi i kakve nam odgovornosti može povjeriti. Za onoga koji je bio vjeran, dat je nalog: „Povjerite mu veće odgovornosti.” Ako se pokaže vjeran u tome, opet će biti dat nalog: „Povjerite mu još više!” Tako milošću Kristovom on može uzrasti do savršene visine čovjeka u Isusu Kristu.

Imate li možda samo jedan talanat? — Dajte ga u banku, i mudrim ulaganjem vi ćete ga udvostručiti. Prihvatite se svom snagom posla koji vam se pruža. Upotrebljavajte svoj talanat tako mudro da on ispuni svoju svrhu. Vi ćete biti obilno nagrađeni kad na kraju budete čuli riječi: „Dobro, slugo dobri i vjerni.” Ali te riječi će biti izgovorene samo onima koji budu ispunili svoju dužnost.

Ne treba gubiti vrijeme. — Mladići i djevojke ne treba da gube vrijeme. Nastojte ozbiljno da unesete čvrst materijal u izgradnju svog karaktera. U ime Krista ja vas molim: budite vjerni! Trudite

se da iskoristite vrijeme. Posvetite se svaki dan Božjoj službi, i ustanovit ćete da nije potrebno mnoge praznike provoditi u lijenosti, niti trošiti mnogo novca na lično uživanje. Nebo čeka na one koji nastoje da se usavrše i postanu slični Kristu. Sveti Duh će učiniti veliko djelo za onoga koji se potčini Kristu.

Svaki iskreni Božji radnik, koji je prožet duhom žrtve, gotov je da troši i da se istroši za dobro drugih. Krist je rekao: „Tko ljubi svoj život, izgubit će ga; a tko mrzi svoj život na ovom svijetu, sačuvat će ga za vječni život.” Svoju ljubav prema Bogu i bližnjima kršćanin [212] pokazuje time što se trudi da hitno pomogne onima koji su u bijedi. Ako u službi izgubi i život, opet će ga naći kad Isus dođe da skupi svoje bisere.

Nagrada za žrtvu. — Sredstva upotrebljena da pomognete drugima donijet će i vama blagoslov. Dobra koja čovjek razumno upotrebljava mogu biti od velikog blagoslova. Ona mogu pomoći da se duše dovedu Kristu. Tko se trudi da ide Kristovim tragom imat će preimućstvo da na nebu sretne one za koje je radio i za koje se žrtvovao na zemlji. Spašeni će se sa zahvalnošću sjećati onih koji su bili oruđa njihovog spasenja. Nebo će biti dragocjeno za one koji su vjerno radili na spašavanju duša.

DUH ŽRTVE

Lakomstvo, traženje višeg položaja i veće plate je ono što karakterizira svijet. Danas je teško naći duh samoodricanja i žrtve koji je nekad postojao. Ali upravo ovaj duh treba ispunjavati prave Kristove učenike. Naš božanski Učitelj nam je svojim primjerom pokazao kako treba da radimo. Onima koje je pozvao da ga slijede: „Hajdete za mnom, i ja ću vas učiniti lovcima ljudskim”, nije ponudio određenu platu. Trebalo je da oni imaju udjela u njegovom samoodricanju i u njegovoj žrtvi.

Oni koji žele ići za svojim Učiteljem i postati Božji suradnici treba da u svoj posao unesu tačnost, vještinu, takt i mudrost koju je Bog, koji se odlikuje savršenstvom, zahtijevao od graditelja zemaljske sve-tinje. I danas, kao i u ono vrijeme kad je Krist obavljao svoju zemaljsku službu, požrtvovnost prema Božjem djelu i duh žrtve treba da se smatraju prvim uvjetom ugodne službe Bogu. Bog ne želi da se i jedna nit sebičnosti utka u njegovo djelo. [213]

Kako se milost otkriva u srcu. — Poniznost, sa- moodricanje, darežljivost, vjernost u prinošenju de-setaka — evo to pokazuje da milost Božja radi u nečijem srcu.

BOŽJI DIO

Veliko djelo koje je Isus došao da otpočne povjerio je On svojim učenicima. Krist, naš vođa, upravlja velikim djelom spasenja i On nas poziva da idemo za njim. On nam je povjerio vijest za cijeli svijet, povjerio nam je istinu koju treba objaviti svim narodima, jezicima i plemenima. Sotonina sila se mora suzbiti. Krist i njegovi učenici će ga pobijediti. Sveopća borba treba da se povede protiv sila tame. Da bi se djelo uspješno sprovelo, potrebna su i novčana sredstva. Bog ne namjerava da nam ta sredstva pošalje neposredno s neba. On je svojim učenicima i sljedbenicima povjerio sredstva i od njih očekuje da ih upotrebe za vođenje ove duhovne borbe.

Bog je dao svome narodu plan koji omogućuje da se prikupi dovoljno sredstava za uzdržavanje djela. Božji plan koji se odnosi na desetak je veličanstven po svojoj jednostavnosti i jednakosti. Tu svi mogu da se sjedine u vjeri i hrabrosti, jer je to ustanova božanskog porijekla. Ona povezuje jednostavnost s korisnošću, i nije potrebno da čovjek bude naučenjak da bi je razumio i izvršio. Ona daje svima radost da mogu surađivati u širenju dragocjenog djela spasenja. Bez obzira na godine i spol svatko može postati Božji rizničar i snabdjevač riznice. Apostol je rekao: „Neka svaki od vas ostavlja kod sebe i sakuplja koliko može. .

[214] Zahvaljujući ovom planu postignuti su veliki uspjesi. Tko prihvati taj plan, postaje brižljiv i vjeran Božji rizničar. Kad bi se svi držali tog plana, onda ne bi nedostajalo sredstava, i posljednja vijest opomene bi se mogla objaviti svijetu. Ako svi prihvate taj plan, bit će riznica puna, i oni koji prilažu neće biti siromašniji. Što više dajemo za sadašnju istinu, to se više uz nju vežemo. I tako „neka sabi- raju sebi blago za budućnost na dobrom temelju, da bi stekli pravi život”. 1. Tim. 6, 19.

Pravo Božjeg vlasništva. — Posvećivanje Bogu desetka od svih prihoda, bilo od voćnjaka ili od žetve, od stada, od truda ruku ili uma; posvećivanje drugog desetka za pomoć siromašnima i za druge dobrotvorne svrhe, — sve je to podstrekavalo narod da se sjeti da

je Bog vlasnik svega, a da je čovjek samo posrednik preko kojeg Bog šalje svoje blagoslove svijetu. To je bilo predviđeno odgojno sredstvo koje je namijenjeno da iskorijeni svaku klicu sebičnosti i da pomogne u izgrađivanju plemenitog karaktera.

To pripada Bogu. — „Desetak. . . je Gospodnji.” To je isti izraz koji nalazimo u zakonu o suboti: „Sedmi dan je odmor Gospodu, Bogu tvojemu.” Bog je sebi zadržao određeni dio čovjekovog vremena i prihoda, dio koji nitko ne može bez krivice prisvojiti za ličnu svrhu.

POŠTUJ BOGA IMANJEM SVOJIM

„Koliko ti duguješ svome Gospodaru?” Hoćemo li se zadovoljiti da primamo od Boga blagoslove, a da mu za uzvrat ne damo ništa, čak ni desetak koji je On sebi zadržao kao svoj dio? Postao je običaj da čovjek sve iskoristi za svoju ličnu udobnost i ugađanje sebi, a ne da žrtvuje za Boga. Hoćemo li dalje primati Božje blagoslove ravnodušno, ne pružajući nikakve dokaze naše ljubavi?

Dragi mladići i djevojke, želite li postati Božji misionari? Želite li prihvatiti, više nego ikada ranije, dragocjene pouke koje se sastoje u tome da prinosite darove Gospodu, stavljajući u njegovu riznicu ono što vam je On velikodušno dao? Od svega što ste primili prinesite jedan dio Darodavcu sveg dobra kao dar zahvalnosti. Jedan dio treba također priložiti u blagajnu za misionarski rad, u zemlji i van nje. [215]

Blago na nebesima. — Božje djelo treba da nam leži na srcu. Svjetlost istine koja je bila izvor blagoslova za jednu obitelj, bit će također izvor blagoslova za druge obitelji, ako se roditelji i djeca trude da tu istinu objave. Ali, kao što je Gospod rekao, prokletstvo će doći na mjesto blagoslova ako se Božji darovi, koji su nam tako obilno dati, upotrebe na sebična zadovoljstva. Božji zahtjevi dolaze na prvo mjesto. Zatim treba da se brinemo za siromašne i bijedne. To je dužnost koju ne smijemo zanemariti, ma koliko nas to stajalo žrtve i samoodricanja.

„Da bude hrane u mojoj kući.” Naša je dužnost da budemo u svemu umjereni: u jelu, u piću i u odijevanju. Pri zidanju i ukrašavanju svojih kuća mislimo ozbiljno na to da damo Bogu što njemu pripada, ne samo u obliku desetka nego također, koliko je moguće, u

obliku prinosa i darova. Mnogi, kad bi htjeli, mogli bi skupiti blago na nebesima, ulažući u Božju riznicu desetke i dragovoljne prinose.

Oni koji ozbiljno žele znati što Bog očekuje od njih u pogledu njihovih dobara, trebalo bi da ispituju Sveto pismo Staroga zavjeta i da u njemu traže uputstva koja je o tom predmetu dao Krist, nevidljivi Vođa, koji je vodio izraelski narod u njegovom dugom putovanju kroz pustinju. Trebalo bi svatko od nas radije da pretrpi štetu i neprikladu negoli da prisvoji dio koji treba da uđe u nebesku riznicu. Oni koji pažljivo i s vjerom čitaju Bibliju neće imati muke da shvate što Gospod traži od njih u tom pogledu.

[216] **Bez izgovora.** — U dan kada Bog bude sudio svakome po djelima koja je činio u tijelu, svaki izgovor koji sebičnost može sada navesti kao razlog za zadržavanje desetka, prinosa i darova nestat će kao rosa na suncu. Kad tada ne bi bilo zauvijek prekasno, koliko njih bi se htjelo povratiti i popraviti svoj karakter! Ali tada će biti prekasno da izmijene, ono što je zabilježeno o vladanju onih koji su Boga krali iz sedmice u sedmicu, iz mjeseca u mjesec, iz godine u godinu. Njihova će sudbina biti zauvijek zapečaćena.

Sebičnost je smrtni grijeh. Ljubav prema svome „ja”, bezbrižna ravnodušnost prema obavezi koju dugujemo Bogu i odbijanje da radimo kao vjerni upravitelji dovest će na krivce prokletstvo, kako je to Bog objavio. Takvi se grešnici odvajaju od Boga. Svojim riječima i svojim primjerom oni navode druge da preziru najjasnije Božje zapovijesti; zato im Bog ne može dati svoj blagoslov.

Desetak. — Gospod je rekao: Deseti dio vaših prihoda pripada meni. Vi treba da vaše darove i prinose donesete u moju riznicu, za napredak mog djela, da propovjednici objave Pismo onima koji su u tami.

Zar bi itko htio da se izloži opasnosti odbijajući da da Bogu što njemu pripada, povodeći se za nevjernim slugom koji je sakrio blago svoga gospodara? Hoćemo li i mi pokušavati da opravdavamo svoju nevjernost tužeći se na Boga: „Gospodaru, znao sam da si čovjek tvrd, da žanješ gdje nisi sijao, i kupiš gdje nisi vijao, te sam se pobjojao i sakrio sam talanat u zemlju; evo, uzmi što je tvoje.” Nećemo li radije prinijeti Bogu svoje prinose zahvalnosti?

LIČNA ODGOVORNOST

Naš nebeski Otac ne traži od nas ni više ni manje nego onoliko koliko možemo činiti. On ne nameće na svoje sluge breme koje oni ne bi mogli nositi. „On zna građu našu, opominje se da smo prah.” Božjom milošću mi možemo činiti sve što On od nas traži. [217]

„Kome se mnogo dalo, od njega će se i mnogo tražiti.” Mi ćemo lično biti odgovorni ako smo za jednu jotu učinili manje nego što smo mogli učiniti prema sposobnostima koje smo primili. Gospod tačno mjeri naše mogućnosti za službu. Neiskorišćene sposobnosti računat će nam se kao dug u posljednji dan. Bog nas smatra odgovornima za ono što bismo mogli postati razumnom upotrebom talenata koje nam je dao. Bit će nam suđeno po onome što smo mogli učiniti, a nismo učinili, jer nismo upotrebili svoje sile na slavu Bogu. Ako i ne izgubimo svoje duše, mi ćemo u vječnosti shvatiti posljedice neisko- rišćavanja talenata koji su nam bili povjereni. Sve znanje i sposobnosti koje smo mogli steći a nismo, bit će gubitak za vječnost.

Ali kad se potpuno predamo Bogu i kad se trudimo da u svemu slijedimo njegova uputstva, onda On uzima na sebe odgovornost za naš napredak. On ne želi da strahujemo za uspjeh svojih iskrenih i energičnih napora. Nijednog trenutka ne pomišljajmo na neuspjeh. Mi smo pozvani da surađujemo sa Onim koji ne zna za neuspjeh.

Ne treba da govorimo o svojim slabostima i o svojoj nesposobnosti. To bi značilo izražavati nepovjerenje prema Bogu, sumnjati u njegovu riječ. Kad gundamo pod težinom svojih tereta, kad odbijamo da preuzmemo odgovornosti koje nam Bog nudi da nosimo, time doslovce kažemo da je On tvrd gospodar, koji od nas zahtijeva što nam nije dao.

Vrijednost novca. — Novac nam nije dat za sticanje časti i lične slave. Kao vjerni pristavi, treba da ga upotrebimo na čast i slavu Bogu. Neki misle da samo dio njihovih sredstava pripada Bogu. Kada jedan dio tih sredstava posvete za religiozne i dobrotvorne svrhe, neki tada misle da ostatak mogu trošiti po svojoj volji. Međutim, to je zabluda! Sve što imamo je Božje vlasništvo. Mi ćemo Bogu dati obračun o upotrebi svih dobara koja su nam povjerena. Po upotrebi svakog dinara pokazujemo da li ljubimo Boga iznad svega i svoje bližnje kao sami sebe. [218]

Novac je nešto dragocjeno, jer njime možemo učiniti mnogo dobra. U rukama Božje djece je novac hrana za gladne, piće za žedne, odjeća za gole. On je odbrana za potlačene i pomoć za bolesne. Ali no-vac ne vrijedi više od pijeska ako nije iskorišćen za životne potrebe, da se drugima pomogne i unaprijedi Kristovo djelo.

PRAZNIČNI POKLONI

Praznici se približavaju. Dobro je da tom prilikom razmišljamo o novcu koji se svake godine potroši za darove onima kojima ti darovi nisu potrebni. Ova je navika toliko ukorijenjena da ljudi misle da to znači zanemariti prijatelje ako im u tim prilikama ne kupe darove. Ali sjetimo se da naš plemeniti nebeski Dobrotvor polaže na nas veće pravo od naših najboljih zemaljskih prijatelja. Zar nećemo prilikom praznika koji se približavaju prinijeti svoje darove Bogu? I djeca mogu u tome imati udjela. Dajući siromašnima, koji su toga dostojni, haljine i druge korisne stvari, mi činimo djelo za Gospoda.

Opasnost pretjerivanja. — Imajmo na umu da je Božić ustanovljen kao uspomena na rođenje Otkupitelja svijeta. Taj se dan obično provodi u gozbama i proždrljivosti. Velike se svote troše na sebična i beskorisna uživanja. Zadovoljavaju se niski prohtjevi na štetu fizičkih, duševnih i moralnih moći; i to se pretvorilo u naviku. [219] Oholost, moda, zadovoljavanje apetita, su progutale velike svote koje nisu nikome donijele koristi, ali su podstakle rasipnost koju Bog osuđuje. Ti dani služe ljudima da proslave sebe više nego Boga. Žrtvuje se zdravlje, novac se više nego razbacuje, prekomjernost u jedenju i druge pretjeranosti prouzročile su smrt mnogih, i posljedica toga je gubitak mnogih duša.

Bog bi se proslavio kad bi se njegova djeca zadovoljila jednostavnom i zdravom hranom i kad bi u njegovu riznicu donijela darove, velike ili male, prema dobrima koja su im povjerena, da bi se djelo istine objavilo dušama koje su u tami zabluda. Mogli bismo obradovati srce neke udovice ili nekog siročeta davši im hranu ili nešto čime bismo popravili njihov položaj i utolili njihovu glad.

Darovanja Bogu. — Svi oni koji kažu da vjeruju u sadašnju istinu trebalo bi da izračunaju koliko troše svake godine, naročito prilikom praznika, na zadovoljavanje sebičnih i grešnih želja, pokvarenog apetita, utrkujući se s drugima u nekršćanskom razmetanju.

Pomislite koliko na taj način trošite nekorisno i koliko biste mogli uštedjeti i dati za Božje djelo, a da time ne naškodite ni duši ni tijelu.

Darovi, veći i manji, prema mogućnosti dariovaoca, mogli bi pomoći da se otplate dugovi molitvenih domova. Zatim ima misionara koje treba poslati ili uzdržavati. Ti misionari moraju sprovesti najstrožu štednju, moraju se odricati stvari koje vi imate svaki dan na raspolaganju i koje smatrate neophodnima. Oni sve to ne mogu uživati.

ŠTEDNJA U ODIJEVANJU

Božji narod treba da sprovede strogu štednju u trošenju svojih sredstava da bi mogao prinijeti nešto i Gospodu, i reći: „Jer je od tebe sve, i iz tvojih ruku primivši, dasmo ti.” Tako izražavamo Bogu zahvalnost za primljene blagoslove. Na ovaj način također skupljamo sebi blago kod Božjeg prijestola.

[220]

Svjetski ljudi troše mnogo novca na odijevanje, što bi moglo da služi za hranu i odijelo onima koji trpe glad i zimu. Mnogi od onih za koje je Krist umro nemaju ni najjednostavnijeg odijela ni neophodnijih stvari, dok drugi troše desetine hiljada da bi zadovoljili sve veće prohtjeve mode.

Gospod traži od svog naroda da izađe iz ovog svijeta i da se odvoji od njega. Skupa odijela ne pristaju onima koji vjeruju da živimo u posljednjim danima probe. „Želim”, kaže veliki apostol Pavao, „da žene u pristojnom odijelu, sa stidom i poštenjem ukrašavaju sebe, ne pletenicama ni zlatom, ili biserom, ili haljinama skupocjenim, nego dobrim djelima kao što se pristoji ženama koje se obećavaju pobožnosti.”

Čak među onima koji se nazivaju Božjom djecom ima takvih koji više troše nego što treba. Treba se odijevati uredno i ukusno, ali, sestre moje, kada kupujete i šijete haljine sebi i svojoj djeci, razmišljajte o radu u Božjem vinogradu koji još ima da se obavi. Dobro je kupiti dobar materijal i odijelo lijepo sašiti: to je prava štednja. Ali nije potrebno stavljati na haljine bogate ukrase, na koje se sebično baca mnogo novca potrebnog Božjem djelu.

Nisu haljine ono što nam daje vrijednost pred Bogom. To je unutarnji nakit, blagost duha, ljubazne riječi, pažnja koju pokazujete prema drugima. To je ono što Bog cijeni. Ne stavljajte na sebe

nepotrebne ukrase i posvetite ovako ušteđen novac za unapređenje Božjeg djela.

[221] **Bog ljubi samoodricanje.** — Naučite se samoodricanju i učite tome i svoju djecu. Djelu je potrebno sve što možete, uštedjeti svojim samoodricanjem. Ima mnogo nevoljnih kojima treba pomoći, neodjevenih koje treba odjenuti i gladnih koje treba nahraniti. Sadašnja istina treba da se objavi onima koji je još ne poznaju.

Mi smo Kristovi svjedoci, i ne smijemo dozvoliti da zemaljski interesi toliko zaokupe naše vrijeme i našu pažnju da zanemarimo ono što Bog traži da nam bude na prvom mjestu. U pitanju su vječni interesi. „Tražite najprije carstvo Božje i njegovu pravdu.” Krist je sve dao za izvršenje svog djela, i On nam je ostavio ove riječi: „Ako tko hoće za mnom ići, neka se odreče sebe, i uzme križ svoj i ide za mnom.” „Tako ćete biti moji učenici.” Krist se žrtvovao dragovoljno i radosno da bi izvršio volju svoga Oca. On je bio poslušan do smrti, i to do smrti na križu. Da li nam je samoodricanje preteško? Zar ćemo odbiti da učestvujemo u njegovom stradanju? Njegova smrt treba da oživi svaki nerv našeg bića i da nas pripravi da posvetimo njegovom djelu sebe i sve što imamo. Kad mislimo na ono što je On učinio za nas, naša srca treba da su ispunjena ljubavlju.

Kad oni koji priznaju istinu prihvate samoodricanje koje im nalaže Božja riječ, vijest će napredovati, Gospod će čuti naše molitve za obraćenje duša. Božji narod će odsjajivati njegovo vidjelo, i nevjerni, videći dobra djela vjernih, slaviti će nebeskog Oca.

Ljubav prema isticanju. — Ljubav prema isticanju vodi rasipnosti i u velikom broju mladih ubija težnju za plemenitijim životom. Umjesto da nastave odgoj i obrazovanje, mnogi od njih se vrlo rano prihvate nekog posla da zarade potreban novac kako bi zadovoljili zahtjeve mode. Ta strast je već upropastila mnoge mlade djevojke.

[222] **Kršćanska jednostavnost.** — Puritanska* jednostavnost trebalo bi da se vidi u stanu i u vanjskom izgledu onih koji prihvataju svečanu istinu za naše vrijeme. Svako nepotrebno trošenje sredstava za odjeću i ukrašavanje stanova je rasipanje Gospodnjeg novca. To je oduzimanje sredstava Božjem djelu da bi se zadovoljila oholost.

---

* Puritanci: protestanti sa strogim moralnim i vjerskim načelima.

UGAĐANJE SAMOME SEBI

Posjećujući naše obitelji i naše škole, zapazila sam da je sav raspoloživi prostor na stolovima, na policama i iznad kamina pun fotografija. Svuda se mogu vidjeti slike poznatih lica. Bog želi da se i u tom pogledu izvrši promjena. Kad bi Krist bio na zemlji, On bi rekao: „Skinite to odavde.” Pokazano mi je da su te fotografije idoli na koje se troši naše vrijeme i misli, koje treba da posvetimo Bogu.

Fotografije su skupe. Možemo li, znajući za djelo koje treba da se izvrši u naše vrijeme, trošiti novac Gospodnji na fotografiranje svoje i svojih prijatelja? Ne bi li trebalo da posvetimo za Božje djelo sve što možemo uštedjeti? Ove, fotografije troše sredstva koja bi trebalo da se upotrebe u službu Bogu. One udaljuju duh od istina Božje riječi.

Jedna vrsta idolopoklonstva. — Ovo pravljenje i izmjenjivanje fotografija sačinjava jednu vrstu idolopoklonstva. Sotona čini sve što može da nam zamračí pogled na nebo. Nemojmo ga u tome podupirati praveći fotografije — idole. Mi moramo dostići viši ideal od onoga koji nam ova ljudska lica mogu predstaviti. Gospod je rekao: „Nemoj imati drugih bogova uza me.” Oni koji kažu da vjeruju u Krista treba da uvide da su dužni odsjajivati njegovo obličje. Njegovo lice, dakle, treba da je stalno pred našim očima. Naše riječi treba da su prožete nebeskim nadahnućem.

Prve stvari na prvom mjestu. — Oni koji su se zavjetovali svečanim obredom krštenja, obavezali su se da će tražiti ono što je gore, gdje Krist sjedi s desne strane Ocu, i da će revno raditi na spašavanju grešnika. Gospod pita one koji nose njegovo ime: „Kako upotrebljavate sposobnosti koje su otkupljene smrću moga Sina? Činite li sve što možete da steknete bolje poznanje duhovnih istina? Jesu li vaši interesi i djela u skladu sa interesima vječnosti?”

U Božjem narodu potrebna je reforma. „Bilo da jedete, bilo da pijete ili što drugo činite, sve činite na Božju slavu.” Ljudi na koje je Gospod postavio teret za svoje djelo, trude se da objave vijest i da opomenu duše koje ginu u svom neznanju. Ne možete li vi svojim samoodricanjem da im pomognete u njihovom radu? Probudite se i svojom nesebičnom revnošću i oduševljenjem pokažite da ste zaista obraćeni.

Djelu, kome je cilj spašavanje duša, potreban je svaki dinar. Novcem koji se troši na fotografije, Božji narod bi mogao izdržavati više misionara u polju. Kad se mali potoci ujedine, čine veliku rijeku. Mi Bogu oduzimamo blago kad trošimo za sebična zadovoljstva sredstva koja bi trebalo upotrebiti za propovijedanje posljednje vijesti opomene. Ako novac trošite da udovoljite svojoj taštini, kako možete očekivati da Gospod izlije svoje blagoslove na vas? Kako Gospod gleda na one koji sebično troše svoj novac na fotografije? Ovim novcem mogli bi se kupiti traktati i poslati onima koji su u tami neznanja.

Istina koju nam je Bog povjerio mora se objaviti svijetu. Mi imamo tu prednost da vršimo to djelo. Treba da sijemo istinu pored svake vode. Gospod nas poziva na samoodricanje i žrtvu. Evanđelje traži pot-puno posvećenje. Potrebe djela traže sve što možemo dati. Naše uživanje u fotografiranju je zadovoljavanje taštine koje će jednoga dana svjedočiti protiv nas. Na ovaj se način donosi mnogo drva, sijena i slame u konstrukciju zgrade karaktera, što će sve izgorjeti vatrom posljednjeg dana.

[224]

Samoodricanje — naša dužnost. — Pošto sam posjetila mnoge obitelji i vidjela mnoge fotografije, shvatila sam da treba da upozorim naš narod na ovo zlo.

Evo što možemo činiti da bismo bili ugodni Bogu: možemo odstraniti te fotografije — idole. One ničemu ne koriste. One su prepreka između Boga i duše. One nimalo ne pomažu da se sjeme istine proširi. Krist kaže onima koji tvrde da su njegovi sljedbenici da obuku sve oružje Božje.

Naše odgojne ustanove treba da su pod utjecajem Božjeg Duha. „Ako li so obljutavi, čim će se osoliti? Ona ne služi za drugo nego da se, izbaci napolje i da je ljudi pogaze.” Nastavni kadar u našim školama treba da postigne viši stupanj posvećenja. Učenici koji uče u tim školama i pripremaju se da postanu misionari treba da se nauče samoodricanju.

Mi smo Božji upravitelji. „A od upravitelja se ništa drugo ne traži osim da bude vjeran.” Treba brižljivo da upravljamo novcem koji nam je Bog povjerio. Mi treba da povećavamo svoje sposobnosti upotrebljavajući što je moguće bolje svoje talente. Tako ćemo moći, kad Isus bude došao, da mu vratimo njegovo zajedno s dobitkom.

Često fotografiranje. — Ljubav prema svome „ja” ispunjava srca mladih. Otuda se rađa želja da se često fotografiraju. Oni se ne zadovoljavaju jednom fotografijom, nego se uvijek iznova fotografiraju u nadi da će posljednja fotografija biti ljepša od prethodne i da će ljepotom nadmašiti i sam original. Tako se rasipa novac Gospodnji; a čemu to služi?

ŠTEDNJA I DOBROČINSTVA

Mnogi preziru štednju i izjednačuju je sa škrto-šću i uskogru-došću. Ali štednja može ići usporedo s najvećom darežljivošću. Zaista, bez štednje ne može biti ni prave darežljivosti. Mi treba da štedimo da bismo mogli dati. [225]

Nitko ne može činiti pravo dobročinstvo bez camoodricanja. Samo jednostavnošću, štednjom i samoodricanjem možemo ispuniti djelo koje kao Kristovi predstavnici treba da ispunimo. Oholost i svjetske želje ne smiju imati mjesta u našem srcu. U svemu što činimo treba da nas ispunjava Kristova nesebičnost. Na zidovima naših domova, na slikama namještaju trebalo bi da piše: „Primi u kuću siromahe bez skloništa.” Na našim ormarima trebalo bi da piše kao prstom Božjim: „Odjeni gole”, i na našim stolovima, koji su puni hrane, trebalo bi da se čita: „Dijeli hljeb svoj s gladnima.”

Prilike da budemo od koristi. — Mnoge se prilike pružaju da budemo drugima od koristi. Mi se često žalimo na slaba sredstva, ali da smo revni kršćani, mi bismo mogli ta sredstva pohiljadostručiti. Naša sebičnost, navika da sebi ugađamo je smetnja našoj korisnosti.

Koliki novac se troši na stvari koje su obični idoli, koje zauzimaju naše misli, naše vrijeme i našu snagu, a koje bismo mogli bolje upotrebiti! Koliki se novac prosipa za kupovanje skupih kuća i namještaja, za sebična uživanja, za obilna i nezdrava jela, za štetna zadovoljavanja! Kolika rasipnost u obliku poklona koji nikome nisu od koristi! Takozvani kršćani troše više na nekorisne, pa čak i na štetne stvari, negoli na to da oslobode duše iz ropstva kušača.

Mnogi toliko troše za svoje odijelo da im ništa ne ostaje za potrebe drugih. Oni kupuju skupe ukrase i nakite i ne misle na one za koje kupovanje i najjednostavnije odjeće znači neizbježno samoodricanje.

[226] **Pokupite ostatke.** — Drage sestre, kad biste se upravljale u načinu odijevanja po biblijskim pravi- lima, vi biste imale u izobilju sredstava da pomognete vašim siromašnijim sestrama. Vi biste im mogle dati ne samo od vašeg novca nego i od vašeg vremena, što bi im često više koristilo. Vi biste im mogle pomoći vašim savjetima, vašim taktom i vašim znanjem. Pokažite im kako se može odijevati jednostavno ali ukusno. Mnoge žene se ne usuđuju ući u Božji dom, jer se njihove istrošene, i loše skrojene haljine suviše razlikuju od haljina drugih žena. Mnoga osjetljiva duša je gorko ponižena i osjeća nepravdu zbog te suprotnosti. Zbog toga mnogi sumnjaju u stvarnost vjere, i njihova srca otvrdnu za evanđelje.

Krist je rekao: „Pokupite ostatke da ništa ne propadne.” Dok svakodnevno glad, mač, vatra i bolesti kose hiljade žrtava, dužnost onih koji ljube svoje bližnje jeste da paze da se ništa ne izgubi i da se ne potroši beskorisno ono što bi moglo nekome da bude od blagoslova.

Trošiti uzalud svoje vrijeme i baviti se zaludnim mislima je grijeh. Svaki trenutak ugađanja svojoj sebičnosti je izgubljeno vrijeme. Kad bismo razumjeli vrijednost trenutaka i kad bismo ih razumno upotrebljavali, imali bismo dosta vremena za sve što treba da činimo za sebe i svijet. Neka se svaki kršćanin moli Bogu da ga vodi u upotrebi novca, vremena, snage i prilika. „Ako li kome od vas nedostaje mudrosti, neka ište u Boga koji daje svakome bez razlike i ne kori nikoga, i dat će mu se.”

[227] **Savjeti o štednji.** — Ovdje nije potrebno da navodimo pojedini- nosti o tome kako se može štedjeti. Oni čija su srca potpuno predana Bogu, koji su prožeti njegovom riječi, znat će kako treba da ispu- njavaju sve svoje dužnosti. Oni će biti prožeti Kristovom blagodaću i poniznošću. Razvijajući te Kristove vrline, oni će, zatvoriti vrata bezbrojnim iskušenjima.

ŽIVOT U DOMU

Obnova i podizanje čovječanstva počinje u domu. Roditelji polažu tome temelj. Društvo se sastoji od obitelji i bit će takvo kakvim će ga učiniti glave tih obitelji. Iz srca izvire život, a srce društva, crkve

naroda je obitelj. Dobrobit društva, uspjeh crkve i napredak naroda zavisi od obiteljskih utjecaja.

KRŠĆANSKI DOM

Oni koji kažu da ljube Gospoda treba, po primjeru starih patrijaraha, da podižu oltar Gospodu svuda gdje postavljaju svoje šatore. Ako je ikada bilo vrijeme kada bi trebalo da svaka kuća bude dom molitve, onda je to danas. Očevi i majke treba često da podižu k Bogu svoja srca u poniznim molitvama za sebe i svoju djecu. Neka otac, kao svećenik u domu, stavlja na Božji oltar jutarnju i večernju žrtvu, a supruga i djeca neka mu se pridruže, u molitvi i slavljenju. U takvoj obitelji Isus će rado boraviti.

Iz svakog kršćanskog doma treba da zrači sveta svjetlost. Trebalo bi da se ljubav otkriva u djelima. Trebalo bi da ona prožima sve obiteljske odnose, otkrivajući se u djelima dobrote, u ljubaznoj i nesebičnoj učtivosti. Ima domova u kojima se živi po tim načelima, domova gdje se Bog slavi i gdje vlada naj- čistija ljubav. U njima se jutrom i večerom diže k Bogu molitva kao blagi tamjan da bi se opet vratila na članove obitelji kao jutarnja rosa milosti i blagoslova.

[228]

Primjerna kršćanska obitelj je jako svjedočanstvo u prilog stvarnosti kršćanske religije, kome nevjernici ne mogu ništa prigovoriti. Svatko može vidjeti da u toj obitelji postoji utjecaj koji djeluje na djecu, i da je Bog Abrahamov sa njima.

VJERNO ISPUNJAVANJE OBITELJSKIH DUŽNOSTI

Prva je dužnost mladih u domu da obraduju srca svojih roditelja, braće i sestara pokazujući im ljubav i pravo saučešće. Oni imaju

priliku da pokažu da se odriču sebe i da zaboravljaju na sebe, i da se brinu i rade za druge. Nikad neće žena biti ponižena ovakvim radom. To je najsvetija i najuzvišenija služba koju ona može ispuniti. Koliki utjecaj može sestra vršiti na svoju braću! Ako je njeno vladanje dobro, ona može uputiti dobrim pravcem karakter svoje braće. Ona može mnogo učiniti u svojoj kući svojim molitvama, ljubaznošću i ljubavlju.

Sestro moja, ti ne možeš dati drugome ove plemenite osobine ako ih sama nemaš. Zadovoljstvo, ljubaznost, dobro raspoloženje osvojiti će svako srce i sve što drugima dajemo, vratiti će nam se. Ako Krist ne vlada u srcu, u njemu će biti nezadovoljstvo i moralna izopačenost. Sebičnost traži od drugih ono što im sama ne želi dati. .

[229] Ono što stavlja dušu na probu i traži od nje hrabrost nije samo veliki posao i velike borbe. Svaki dan donosi svoje brige, teškoće i obeshrabrenja. Običan, skroman rad često iziskuje mnogo strpljenja i hrabrosti. Treba imati samopouzdanja i odlučnosti da se uhvatimo u koštac sa teškoćama i da ih pobi- jedimo. Radite tako da Gospod bude uz vas na svakom mjestu dajući vam utjehu i ohrabrenje.

RELIGIJA U OBITELJI

Veoma je potrebno da u domu gajimo pravu pobožnost i da naše riječi budu ispravne, inače naše svjedočanstvo u crkvi neće imati nikakvu vrijednost. Vaša religija će biti uzaludna ako kod kuće ne pokažete blagost, ljubaznost i učtivost. Kada bi u kući bilo više iskrene pobožnosti, u crkvi bi bilo više sile.

Neljubazne riječi. — Nestrpeljive riječi izgovorene u obiteljskom krugu, čine ogromno zlo, jer iza-zivaju sličan odgovor. Često svojim govorom prijetimo ili se opravdavamo, i tako na sebe stavljamo težak i mučan jaram, jer će sve ove gorke riječi donijeti duši kobnu žetvu.

Oni koji se služe takvim riječima navlače na sebe sramotu. Njihovo ponašanje povlači gubitak samopoštovanja i samopouzdanja. Njih će mučiti grižnja savješti i žaljenje što nisu vladali sobom i što su govorili na takav način. Bolje bi bilo da nisu izgovorili takve riječi. Bolje je da u svom srcu imamo ulje milosti i da s blagošću i kršćanskim strpljenjem podnesemo sve uvrede.

Ako ispunite uvjete, Božja obećanja će se ispuniti na vama. Ako se oslanjate na Boga, nevolje i iskušenja vas neće baciti iz oduševljenja u razočaranje. Vi nećete širiti oko sebe sumnju i potištenost.

Sotona ne može čitati naše misli, ali može gledati naša djela, slušati naše riječi. Njegovo dugogodišnje iskustvo i poznavanje ljudske obitelji omogućuje mu da izabere najuspješnija iskušenja prema najslabijim tačkama našeg karaktera. Kako često mu mi pružamo ključ pobjede! O, kad bismo više vodili nadzor nad svojim riječima i djelima! Kolika bi bila naša sila kad bismo izgovarali samo takve riječi kojih se ne bismo stidjeli na dan suda! Koliko drukčije će izgledati naše riječi na dan suda nego što su izgledale onda kada smo ih izgovorili!

[230]

Utjecaj obiteljskog života. — Zadatak obitelji prostire se izvan kruga njenih članova. Kršćanski dom treba da je škola u kojoj se vidi vrijednost pravih životnih načela. Dobar primjer doma će biti spasonosna sila u svijetu i više će utjecati na ljude nego najrječitija propovijed. Kad napuste takav dom, mladi će ponijeti sobom pouke koje su primili; oni će unijeti svoja dobra načela u druge obitelji, i tako će dobar utjecaj djelovati u društvu.

OBITELJ KAO ŠKOLA

Mladi neće postati intelektualno slabiji ili neuspješniji ako se posvete Božjoj službi. Strah je Božji početak mudrosti. Najmanje dijete, koje ima ljubav i strah Božji, veće je pred Bogom od najposobnijeg i najučenijeg čovjeka koji zanemaruje svoje spasenje. Posvećujući svoja srca i svoj život Bogu, mladi stupaju u vezu s Izvorom svake mudrosti i savršenstva.

Svakodnevne dužnosti. — Kad bi djeca naučila gledati na jednostavne dužnosti svakodnevnog života kao na školu određenu od Boga u kojoj se pripremaju za vjernu i korisnu službu, njihov posao izgledao bi im mnogo ugodniji i časniji. Ako ispunjavamo svaku dužnost kao Gospodu, to će učiniti da nam svaki posao bude privlačan; to će uspostaviti vezu između onoga koji radi na zemlji i svetih bića koja ispunjavaju Božju volju na nebu.

Na mjestu koje nam je dodijeljeno trebalo bi da ispunjavamo svoje dužnosti isto tako vjerno kao što to čine anđeli na nebu. Ljudi koji znaju što znači biti sluga Božji pokazat će se dostojni povjerenja

[231]

svuda gdje se nalaze. Građani nebeskog carstva su ujedno najbolji građani ove zemlje. Tko razumije svoje dužnosti prema Bogu, razumjet će također svoje dužnosti prema bližnjima.

Majčina nagrada. — Kada se bude održavao sud i kad se knjige otvore, kad veliki Sudija bude izgovorio riječi: „Dobro, slugo dobri i vjerni”, i stavio krunu slave na čelo pobjednika, mnogi će uzeti svoju krunu pred zborom cijelog svemira, i pokazujući na majku, reći će: „Ovo što jesam kroz Božju milost, dugujem njoj. Njeni savjeti, njene molitve doprinijele su mome vječnom spasenju.”

Mlade ljude treba poučiti da ostanu čvrsti usred bezakonja koje poplavljuje svijet, da učine sve da zaustave val pokvarenosti, da podstiču vrlinu, čistotu i pravu hrabrost. Utisci na um i karakter u toku prvih godina života duboki su i trajni. Pogrešni odgoj ili rđavo društvo imat će na um mladih štetan utjecaj, koji svi kasniji napori neće moći izbrisati.

Mogućnosti obiteljskog odgoja. — Današnja omladina i djeca određuju kakvo će biti sutrašnje društvo. Budućnost naše djece i omladine zavisi od obitelji u kojoj rastu. Bolesti, bijeda i zločini od kojih trpi čovječanstvo su velikim dijelom posljedica nedostatka pravog obiteljskog odgoja. Kolika bi se promjena desila u svijetu kada bi život u obitelji bio čist i svet, kada bi djeca koja napuštaju obitelj bila pripremljena za odgovornosti i opasnosti života!

POŠTOVANJE I LJUBAV PREMA RODITELJIMA

[232] Oni koji stvarno žele slijediti Krista treba da mu dopuste da stanuje u njihovom srcu i da mu ustupe prvo mjesto kao svom vrhovnom Vladaru. Oni treba da pokazuju njegov duh i karakter u svom obiteljskom životu, treba da budu ljubazni i učtivi prema onima s kojima dolaze u dodir.

Mnoga djeca koja kažu da poznaju istinu uskraćuju svojim roditeljima čast i ljubav koju su im dužna, pokazujući malo ljubavi prema ocu i majci, zanemarujući da im ukažu poštovanje i ne trude se da im olakšaju njihove brige. Mnogi kršćani ne znaju što znači poštovati svoga oca i majku. Prema tome njima nisu upućene riječi: „Da ti se produže dani na zemlji, koju ti da Gospod, Bog tvoj.”

Naši mladići i djevojke smatraju da spadaju među one koji drže Božje zapovijesti. Međutim, mnogo je onih koji zanemaruju i prestu-

paju petu zapovijest; bogati blagoslov, obećan onima koji se upravljaju po toj zapovijesti i poštuju oca i majku, neće se moći ispuniti nad njima. Ako se ne pokaju i ne napuste svoj grijeh, ako milošću Kristovom ne promijene svoj život i karakter, njima nikad neće biti dozvoljen ulaz u novu zemlju da bi u njoj vječno živjeli. Tko ne poštuje i ne ljubi svoje roditelje, taj ne cijeni i ne poštuje ni Boga. Tko ne izvrši svoju dužnost poštujući svoje bogobožne roditelje, pokazuje neposlušnost prema Bogu i zato ne može da se nada da će ući u obećanu zemlju.

Poslušnošću određujemo svoju budućnost. — Danas mladi odlučuju svoju vječnu sudbinu. Osobito bih željela da vam stavim na srce zapovijest uz koju je Bog vezao obećanje: „Da ti se produže dani na zemlji, koju ti da Gospod, Bog tvoj.” Djeco, želite li da naslijedite vječni život? Ako želite, onda cijenite i poštuju svoje roditelje! . . .

Ako ste sagriješili ne ukazujući roditeljima ljubav i poslušnost koju ste im bili dužni ukazivati, trudite se od sada da iskupite prošlost. Svako drukčije ponašanje imat će za posljedicu gubitak vječnog života. Onaj koji ispituje srca poznaje vaš stav prema vašim roditeljima. On na zlatnoj vagi nebeskog sveti- lišta mjeri vaš karakter. Priznajte dakle da ste zanemarili svoje roditelje, da ste bili ravnodušni prema njima prezirući svetu Božju zapovijest. . .

[233]

Srce vaših roditelja je puno nježnosti prema vama. Zar im možete za uzvrat pokazati samo hladnu nezahvalnost? Oni vas ljube, oni žele da se spasete. Niste li često prezreli njihove savjete sprovodeći svoju volju? Niste li išli svojim putovima, premda ste znali da Bog ne odobrava vaše tvrdoglavo ponašanje? Mnogi očevi i majke otišli su slomljena srca u grob zbog nezahvalnosti i nepoštovanja koje su im djeca ukazivala.

BLAGOSLOV U OBITELJI

Gospod kaže mladima: „Sine moj, daj mi srce svoje.” Spasitelj voli da mu djeca i mladi ljudi predaju svoja srca. Veliki broj djece će se naći vjeran, jer žive u vidjelu, kao što je Krist u vidjelu. Oni ljube Isusa i raduju se što mogu izvršivati njegovu volju. Ne ljute se kad ih roditelji karaju; oni vesele srce svog oca i svoje majke svojom ljubaznošću, strpljenjem i gotovošću da učine sve što mogu,

pomažući im da nose breme svakodnevnog života. U toku djetinjstva i mladosti ostat će vjerni Spasiteljovi učenici.

Djeco, mladići i djevojke, vi možete od svoje najranije mladosti biti blagoslov u obitelji. Kolikog li bola kad vidimo djecu bogobojaznih roditelja nediscipliniranu i neposlušnu, nezahvalnu i samovoljnu, koja idu za svojim nastranostima ne obzirući se na neprijatnosti i žalost koju time nanose svojim roditeljima! Sotona se raduje kad može da vlada dječjim srcima, i ako mu se to dozvoli, on će ih nadahnuti svojim mrskim duhom.

[234] **Poslušnost prema roditeljima.** — Roditelji mogu učiniti sve što je u njihovoj moći da svojoj djeci pruže sva preimućstva i obrazovanje sa ciljem da ona svoja srca predaju Bogu; a ipak djeca mogu odbiti da hode u vidjelu, i da svojim rđavim ponašanjem sramote roditelje koji ih ljube i čeznu za njihovim spasenjem.

Sotona je taj koji pokušava da privuče djecu na put grijeha i neposlušnosti. Zatim, ako mu se dopusti, oduzima im život dok su još u grijesima, kako bi ih lišio svake nade u spasenje i tako kao mačem probo srca njihovih bogobojaznih roditelja, koji neće moći da se utješe što su njihova djeca tvrdovrato ostala u nepokajanju i u pobuni protiv Boga. . .

Djeco i omladino, ja vas molim u ime Krista da živite u vidjelu! Potčinite svoju volju Božjoj volji! Kad vas grešnici mame, ne pristajte uz njih. Ostanite na putu Gospodnjem, jer nećete imati mira u prijestupu. Svojim rđavim ponašanjem rušite ugled svojih roditelja i sramotite Kristovu religiju. Imajte na umu da je vaš život zapisan u nebeskim knjigama i da će se otkriti pred cijelim svemirom. Pomislite na sramotu i grižnju savjesti koja vas čeka ako budete imali nesreću da izgubite vječni život!

„Obratite se i poslušajte moje ukore! Evo, izlit ću Duha svoga na vas, i objavit ću vam riječi svoje . . . Tada će me prizvati. . . Tko me sluša, počivat će u miru, i neće se bojati nikakvog zla.”

Prigrлите Kristov savjet: „Živite u vidjelu dok je vidjelo s vama, da vas tama ne obuzme.”

IZGRADNJA KARAKTERA U DOMU

Sotona podstiče djecu da se drže rezervirano prema svojim roditeljima i da sebi izaberu za prijatelje mlade i neiskusne drugove, koji

im ne mogu pomoći, ali koji im mogu dati rđave savjete. Djeca bi izbjegla mnoge opasnosti kad bi bila prisnija sa svojim roditeljima. Roditelji bi trebalo da svoju djecu ohrabre da budu prema njima otvorena i iskrena, da im povjere svoje teškoće i probleme, da od njih traže savjet kad su u neizvjesnosti, kad ne znaju kojim putem da pođu. Tko može bolje od roditelja vidjeti i upozoriti na opasnosti? Tko može bolje od njih razumjeti temperament svoje djece? Majka koja je od rođenja budno pratila razvoj svoje djece poznaje njihove prirodne sklonosti. Ona je zato najpozvanija da ih savjetuje. Tko može bolje od majke, zajedno sa ocem, pokazati protiv koje mane karaktera dijete ima da se bori?

[235]

Učinite radost roditeljima. — Kršćanska djeca će cijeniti ljubav i pohvale svojih bogobožasnih roditelja više nego sve zemaljsko blago. Ona će ljubiti i poštovati svoje roditelje. Jedna od njihovih prvih briga treba da bude kako da svoje roditelje usreće. U ovo vrijeme pobuna, djeca koja nisu primila pravi odgoj i pravu disciplinu nemaju uopće osjećanje o svojim obavezama prema roditeljima. Cesto su toliko više nezahvalna i nepristojna koliko im roditelji čine više dobra.

Djeca koja su razmažena i kojoj se ugađa uvijek će očekivati da se tako prema njima postupa. Cim im se neki zahtjev odbije, ona su razočarana i obeshrabrena. Iste sklonosti će pokazivati kroz cio svoj kasniji život. Ona će se osjećati bespomoćna, oslanjati će se na pomoć drugih, očekujući da im se ugađa i popušta. Čak i kad odrastu, svako protivljenje njihovoj volji činit će im se nepravdom. Tako će s mukom prolaziti kroz život, jedva noseći svoje breme i često gundajući u nestrpljenju što sve ne ide po njihovoj želji. . .

Djeca bi trebalo da se osjećaju dužnicima prema svojim roditeljima, koji su tako dugo bdjeli nad njima i njegovali ih u njihovoj bolesti. Ona bi trebalo da razumiju koliko su se njihovi roditelji brinuli za njih. Osobito ako su imali savjesne i pobožne roditelje, koji su usrdno željeli da vide svoju djecu na dobrom putu. Kada vide neku njihovu grešku, srce ih boli. Kada bi djeca mogla vidjeti sve posljedice koje su prouzrokovala svojim vladanjem, ona bi se pokajala. Kad bi mogla vidjeti suze svoje majke, čuti molitve koje je ona upućivala Bogu za njih i njene prigušene uzdahe, njihova bi srca bila dirnuta, i ona bi se požurila da priznaju svoju nepravdu i tražila bi oproštenje.

[236]

Ojačani za borbu. — Živimo u vrijeme zaista nesretno za djecu. Jedna jaka struja vuče ih ka uništenju. Potrebno je više nego dječje iskustvo i dječja snaga da se odupru toj struji i da ne podlegnu. Izgleda da su mnogi mladići i djevojke pali u ropstvo sotone, koji ih sa svojim anđelima vodi sigurnom uništenju. Sotona je sa svojom vojskom u ratu protiv Božje vladavine. On se trudi da zbuni i pobijedi svakoga koji želi svoje srce da preda Bogu i da poslušna njegove zapovijesti. On želi da ga baci u očajanje i primora da odustane od borbe. . .

Zahvaljujući usrdnoj molitvi i živoj vjeri, nama je omogućeno da postignemo velike pobjede. Neki roditelji ne shvataju svoju odgovornost i zanemaruju religiozni odgoj svoje djece. Već ujutro prve misli kršćanina trebalo bi da polete k Bogu. Zemaljski rad i lični interesi treba da budu na drugom mjestu. Djeca bi trebalo da se naviknu cijeliti čas molitve. Prije nego što se obitelj razide na posao, svi članovi bi trebalo da se okupe, i otac, a u njegovoj odsutnosti majka, treba usrdno da traži Božju zaštitu za taj dan.

[237] **Protivljenje disciplini.** — Među onima koji svetkuju subotu ima djece koja teško podnose obuzdavanje i misle da su njihovi roditelji suviše strogi. U njihovom se srcu budi gorčina i nezadovoljstvo prema onima koji se staraju za njihovo sadašnje i vječno dobro. Ali, ako budu dočekali starije godine, blagosiljat će svoje roditelje što su tako vjerno i brižljivo bdjeli nad njima u njihovim neiskusnim godinama.

Lična odgovornost. — Djeco, Bog je našao za dobro da vas povjeri brizi vaših roditelja, da vas uče i discipliniraju, doprinoseći na taj način izgradnji vašeg karaktera za nebo. Ali, od vas zavisi hoćete li izgraditi dobar kršćanski karakter koristeći preimućstva koja vam pružaju pobožni i vjerni roditelji, koji se mole za vas. Međutim, sva strahovanja i vjerna briga roditelja nisu dovoljni da spase njihovu djecu. Djeca imaju da obave lični posao. Svako dijete mora lično da doprinese izgradnji svoga karaktera.

Vjerni roditelji, pred vama je velika odgovornost: vi ste dužni uputiti korake svoje djece čak i u njihovo vjersko iskustvo. Ako ona iskreno ljube Gospoda, ukazivat će vam zahvalnost i poštovanje što ste se brinuli za njih i što ste istrajno obuzdavali njihove zle želje i odgajali njihovu volju.

Obučeni u Kristovu pravdu. — Kada smo jednom obučeni u Kristovu pravdu, nemamo više želje da griješimo, jer Krist surađuje, sa nama. Može se desiti da učinimo kakvu pogrešku, ali mi ćemo mrziti grijeh koji je prouzrokovao stradanje Božjeg Sina.

MLADI TREBA DA NOSE ODGOVORNOSTI

Ovi mladići* imaju kod kuće dužnosti koje su zanemarili. Oni nisu naučili da prihvate dužnosti i nose odgovornosti doma, koje su im povjerene. Oni imaju vjernu i vrijednu majku, koja je nosila mnoge terete koje joj njena djeca nisu smjela dozvoliti da nosi. Na ovaj način oni su propustili da poštuju svoju majku. Nisu nosili ni terete svoga oca, što je također bila njihova dužnost i zanemarili su da ga poštuju kao što je trebalo. Radije su se povodili za svojim sklonostima negoli da vrše dužnosti. Oni su živjeli sebično, izbjegavajući terete i napore, lišavajući se tako dragocjenog iskustva, neophodno potrebnog za uspjeh u životu. Nisu shvatili koliko je važno biti vjeran u malim stvarima. Nisu osjećali obavezu prema svojim roditeljima da vjerno i temeljno ispune male dužnosti koje su ih očekivale. Oni preziru naj- osnovnije znanje koje je tako potrebno za praktičan život. [238]

Učinite svoj dom sretnim! — Ako ovi mladi ljudi igdje žele vršiti neki plemenit utjecaj, to treba da je u domu. Ako se predaju svojim sklonostima, umjesto da se upravljaju po razboritim odlukama zdravog razuma, zrelog rasuđivanja, prosvijetljene savjesti, oni ne mogu biti na blagoslov društvu ili obitelji, i izlažu opasnosti svoju budućnost u ovom i drugom boljem svijetu.

Mnogi mladi misle da njihove rane godine nisu za neki ozbiljan posao, već ih treba protračiti u nekorisnom sportu, u šalama i ludim zadovoljstvima. Odajući se tako zadovoljavanju svojih čula, neki misle samo na svoje trenutno uživanje. Njihova želja za zabavama, za društvom, za brbljanjem i smijanjem se povećava, i oni tako gube osjećaj za realan život i interesiranje za dužnosti doma. Oni uvijek traže promjenu, postaju nestrpljivi, zlovoljni i razdražljivi. Ovi mladi ljudi trebalo bi da osjećaju dužnost da dom učine radosnim i sretnim.

..

*Odnosi se na dvojicu mladića.

[239] Kratak predah u fizičkom radu koji iscrpljuje snagu, ponekad je veoma potreban, jer osvježava, i pomoći će im da se ponovo, sa još većim uspjehom, prihvate svog posla. Ali, potpuni nerad nije neophodan, jer ne daje najbolje rezultate u obnovi i osvje-
ženju tjelesne snage.

Ako su i umorni od nekog posla, nije potrebno da rasipaju dragocjeno vrijeme. Dobro je da se late drugog, manje napornog posla, koji će biti blagoslov njihovoj majci i sestrama. Uzimajući na sebe dio teških tereta koji počivaju na njihovim ramenima, olakšat će im brige i u isto vrijeme osjetit će zado-voljstvo koje proističe od načela i koje donosi pravu sreću. Na taj način, vrijeme neće biti utrošeno na luda i sebična uživanja.

CAS BOGOSLUZENJA

Stvaranje i održavanje ljubavi za proučavanje Biblije zavisi mnogo od toga kakav je čas našeg bo- gosluženja. Časovi jutarnjeg i večernjeg bogosluže- nja treba da budu najmiliji i najvažniji u cijelom danu. Neka svatko dobro razumije da u tim časovima ne smije da se pojavi nijedna loša misao koja bi poremetila mir. Roditelji i djeca se sjedinjuju da bi se sreli sa Isusom i da bi pozvali svete anđele da se nastane u njihovoj kući. Neka bogosluženje bude kratko, ali puno života, prilagođeno prilikama. S vremena na vri- jeme treba promijeniti oblik bogoslu- ženja. Neka svatko sudjeluje u čitanju Biblije i neka se često ponavlja Božji zakon. Djeca će se više rado- vati bogosluženju ako im se katkada dopusti da sama izaberu čitanje. Postavite im pitanja i omogućite im da ona vama postave pitanja. Kažite sve što može poslužiti da objasni smisao teksta. Kad ovo suviše ne produži bogosluženje, neka i djeca uzmu udjela u molitvi i pjesmi, makar se pjevala samo jedna strofa.

[240] Da bi to bogosluženje bilo ono što treba da bude, potrebno je da se, unaprijed pripremi. Roditelji bi trebalo svaki dan da uzmu vremena za proučavanje Biblije sa svojom djecom. Ovo zahtijeva napore i žrtve, ali će trud biti bogato nagrađen.

BOGOSLUŽENJE I GOSTOPRIMSTVO

Mi bismo bili sretniji i od veće koristi kad bi naš obiteljski život i naši društveni odnosi bili prožeti blagošću i Kristovom jednostavnošću. Umjesto da se razmećemo i time izazivamo divljenje i zavist kod naših gostiju, trebalo bi da se trudimo da sve oko nas usrećimo svojim veseljem, suosjećanjem i ljubavlju. Pokažimo svojim gostima da se želimo upravljati po Kristovoj volji. Ako smo i siromašni, budimo zadovoljni i zahvalni. Pravi kršćanski dom treba da širi atmosferu mira i spokojstva. Takav primjer neće biti bez rodova.

U našoj brizi da osiguramo gostima udobnost i zadovoljstvo ne zaboravimo na našu dužnost prema Bogu. Čas molitve ne smije da se zanemaruje ni iz kog razloga. Ne produžavajte razgovore i zabavljanje toliko da se svi umore, te ne mogu da se raduju času bogoslužnja. To bi značilo prinijeti Bogu hromu žrtvu. U ranim večernjim časovima prinesimo Bogu molitve s pjesmama zahvalnosti, kada se možemo moliti bez žurbe i razumno.

Oni koji dođu kao gosti u kršćanski dom treba da osjete da je čas molitve najmilije i najsretnije vrijeme u toku dana. Ovi trenuci bogoslužnja vrše posvećujući i oplemenjujući utjecaj na sve koji u njemu sudjeluju, pružajući duhu mir i ugodan odmor.

[241]

ODIJELO I UKRAŠAVANJE

O karakteru jedne ličnosti prosuđuje se i po načinu njenog odijevanja. Jednostavno i pristojno odijelo otkriva dobar ukus i obrazovan um. Skromno odijevanje i čedno ponašanje doprinijet će mnogo da mlada žena bude okružena atmosferom svete rezerviranosti, koja će joj biti štit od hiljade opasnosti.

MATERIJAL KOJI TREBA DA UĐE U IZGRADNJU KARAKTERA

Potrebno je da djeca i omladina budu poučavani da vode nadzor nad svojim riječima i djelima, jer njihovo vladanje izaziva radost ili žalost ne samo u njihovom domu nego i kod svih sa kojima dolaze u dodir. Ali prije nego što omladina može da bude pažljiva i ozbiljna i da se, uzdržava od svakog izgleda zla, mora da primi mudrost koja dolazi odozgo i snagu koju joj samo Isus može dati.

Pravi nakit. — Mnogi se zavaravaju da će im lijepa vanjština i privlačne haljine osigurati ugled u svijetu. Ali vanjska ljepota je površna i promjenljiva. Na nju ne treba da se oslanjamo. Ukras koji Krist preporučuje svojim sljedbenicima neće nikada izbljediti. On [242] kaže: „Vaša ljepota da ne bude spolja u pletenju kose, i u udaranju zlata, i oblačenju haljina; nego u tajnome čovjeku srca, u jednakosti krotkoga i tihoga duha, što je pred Bogom mnogo- cjeno.” 1. Petr. 3, 3. 4.

Kada bi mladi posvetili duševnoj kulturi — unutrašnjem nakitu — bar polovinu vremena koje troše za vanjsko ukrašavanje, kolika bi se razlika vidjela u njihovom ponašanju, riječima i djelima! Oni koji iskreno nastoje da slijede Krista pazit će kako se odijevaju. Oni će se truditi da se prilagode jasnim Spasiteljevim uputstvima. Novac koji su ranije trošili na raskošno odijevanje, upotrebit će za napredak Božjeg djela, za sticanje korisnog znanja, pripremajući se na taj način za jedan povjerljiviji položaj. Mi ćemo se truditi da

odgovorimo na preporuku Spasitelja koji nas je otkupio beskrajnom cijenom.

Draga djeco, mladići i djevojke, Isus je učinio sve što je mogao da vam osigura mjesto u stanovima koje je otišao da pripremi za one koji ga ljube i koji mu služe ovdje na zemlji. Ostavivši svoj nebeski stan, došao je na ovaj pokvareni svijet, narodu koji ga nije cijenio, koji nije volio njegovu čistotu i svetost, koji je prezirao njegovu nauku i koji ga je na kraju pogubio najstrašnijom smrću. „Jer Bogu tako omilje svijet da je i Sina svojega jedinorodnoga dao, da nijedan koji ga vjeruje ne pogine, nego da ima život vječni.”

Vanjski izgled. — Bog očekuje nešto kao uzvrat za veliku žrtvu koju je prinio za nas. Želi da vi budete kršćani ne samo po imenu nego i po odijevanju i razgovoru. Želi da budete zadovoljni skromnim odijelom, bez nakita, bez perja i drugih nepotrebnih ukrasa. Želi da vaše ponašanje bude privlačno, takvo da ga nebo može odobriti. Draga omladino, zar ćete iznevjeriti njegova očekivanja?

Vanjski izgled često otkriva ono što je u srcu. Mi treba da pazimo što stavljamo na sebe, jer svijet sudi po tome našu vjeru. Mi želimo slijediti Krista kao draga djeca koja su u svemu poslušna njegovoj volji. Želimo da budete dragi svome Otkupitelju i da usrdno tražite unutrašnji ukras. Tako ćete iz dana u dan Isusovom pomoći pobjeđivati svoje „ja”. Oholost i želja za isticanjem će tada nestati iz vašeg srca. Vi ćete gajiti blagost, ljubav i jednostavnost. Tako će mladi postati vojska vjernih Kristovih vojnika.

Mi živimo u opasno doba kad se mladi koji kažu da ljube Boga i da mu služe odriču njega u svom svakodnevnom životu. „Jer će ljudi postati samoživi, srebroljupci, hvališe, ponositi, hulnici, nepokorni roditeljima, neblagodarni, nepravedni, neljubavni, neprimirljivi, opadači, neuzdržnici, bijesni, nedobroljubivi, izdajnici, nagli, naduveni, koji više mare za slasti nego za Boga, koji imaju obličje pobožnosti, a sile su se njezine odrekli.” Dragi mladići i djevojke, Bog ne želi da vi pripadate ovoj vrsti ljudi. Njegova Riječ vas uči kako možete izbjeći ove poroke i izvojevati konačnu pobjedu. . .

„Oni ga pobijediše krvlju Jagnjetovom i riječju svjedočanstva svojega.” „Tada oni koji se boje Gospoda govoriše jedan drugome, i pogleda Gospod, i ču, i napisa se knjiga za spomen pred njim za one koji se boje Gospoda i misle o imenu njegovu.”

Svjedočenje. — Nije, dovoljno da samo izbjegavamo zlo. Valja ići dalje: treba da se naučimo činiti dobro. Vi treba da ste Kristovi predstavnici u svijetu. Vaša svakodnevna briga treba da bude kako ćete naučiti da tvorite djela Božja. Kristovi sljedbenici treba da su živa poslanica „koju poznaju i čitaju svi ljudi.”

[244] Samo željeti dobar karakter nije dovoljno da ga postignemo. Za to je, potreban i ustrajan rad. Vaše želje treba da se pretvore u revne, iskrene i ustrajne napore. Ako se svaki dan uspinjemo ljestvama rapretka, doći ćemo na kraju do vrha: „Bit ćemo pobjednici; da, više nego pobjednici, kroz Onoga koji nas je ljubio.”

Ljudi cijene našu vjeru po našem načinu odijevanja. — Dragi mladići i djevojke, vi ne preporučujete svoju vjeru i nauku ako se oblačite po modi, ako nosite čipke, zlato, srebro i drugi nakit. Ljudi zdravog rasuđivanja vidjet će u tome dokaz oholosti i slabog uma. Drage mlade sestre, vaša preporuka neka bude skromno i jednostavno odijevanje. Ništa neće toliko pomoći da vaše vidjelo sija među ljudima koliko vaš jednostavan način odijevanja i vaše ponašanje. Tako možete svima pokazati da pravilno cijenate stvari ovoga svijeta u uspoređenju sa vječnim vrijednostima.

ODIJELO I KARAKTER

Krist je svoje sljedbenike usporedio sa solju i svjetlošću. Bez spasonosnog utjecaja kršćana, svijet bi propao u svojoj pokvarenosti. Ali pogledajte one kršćane koji zanemaruju svoje odijelo i sebe; koji su nemarni u svojim poslovima kao što to pokazuje njihovo odijelo; grubi i neučtivi u svom ponašanju, prosti u svojim razgovorima, i koji istovremeno ove mane smatraju znacima prave pobožnosti i pravog kršćanstva. Mislite li da bi ih Spasitelj kad bi bio na zemlji mogao nazvati solju i vidjelom svijetu? Ne, nikad!

[245] U svom međusobnom ponašanju kršćani se služe biranim riječima; iako smatraju da je laskanje ludost i grijeh, oni su uvijek učtivi, ljubazni i velikodušni. Njihove riječi su iskrene i istinite. Oni su iskreni u svom odnosu prema braći i prema svijetu. Izbjegavaju u svom odijevanju sve što je suvišno i tašto; ipak se odijevaju čisto, neupadljivo, skromno, uredno i ukusno. Naročito treba da pazimo da se tako odijevamo da pokažemo sveto poštovanje prema suboti i bogoslužnju.

Između takvih kršćana i svijeta postoji vidljiva granica. Kršćani bi vršili deset puta veći utjecaj kad bi, pošto su primili istinu, napustili svoje nemarne i neuredne navike u odijevanju; kad bi pod utjecajem istine koja posvećuje i oplemenjuje stekli naviku održavanja čistoće, reda i pristojnog odijevanja. Naš Bog je Bog reda, koji ne trpi nemarnost, nečistoću i grijeh.

Naš stav prema modi. — Kršćani ne treba da se trude da na sebe skreću pažnju odijevajući se drukčije od ostalih ljudi. Ali ako u skladu sa svojom vjerom i svojom dužnošću — da se odijevaju skromno i zdravstveno — moraju da se udalje od mode, ne treba da promijene svoj način odijevanja da bi bili slični svijetu. Oni treba da pokažu samostalnost vrijednu pohvale i moralnu hrabrost da čine ono što je pravo, makar se svi razlikovali od njih. Ako svijet usvoji skroman, prikladan i zdrav način odijevanja, koji je u skladu sa Biblijom, onda ga i mi možemo prihvatiti a da time ne promijenimo naš odnos prema Bogu i svijetu. Kršćani bi trebalo da slijede Krista, i u pogledu odijevanja da se vladaju po Božjoj riječi. Treba da izbjegavaju svaku krajnost i treba da idu pravo svojim putem ne mareći za odobravanja ili prijekore ljudi, držeći se onoga što je dobro zbog toga što je to dobro.

PRISTOJNO ODIJEVANJE

Biblija uči da treba da se odijevamo skromno. „Želim da se žene odijevaju pristojno.” 1. Tim. 2, 9. Ovaj stih zabranjuje raskošno odijevanje, odijela drečećih boja, bogato ukrašavanje.

Svaka izvještačenost koja ima za cilj da privuče na sebe pažnju ili da izazove divljenje isključena je iz čednog nakita koji preporučuje Božja riječ.

[246]

Štednja u odijevanju. — Naše odijelo ne treba da je preskupo. Ne treba da se ukrašavamo „ni zlatom, ni srebrom, ni raskošnim haljinama”. Novac je sveti zalog od Boga. On nam nije dat da zadovoljavamo svoju oholost i svoje častoljublje. U rukama Božje djece novac je hrana za gladne, odijelo za gole, zdravlje za bolesne, zaštita za potlačene. On služi da se evanđelje objavi siromašnima. Kolika srca bi se mogla obradovati razboritom upotrebom novca koji se danas troši na tašti izgled. Proučavajte Kristov život. Proučavajte njegov karakter i sudjelujte u njegovom odricanju.

Novcem koji kršćanski svijet troši na drago kamenje i pretjerano skupa odijela mogli bi se nahraniti svi gladni i odjenuti svi bijedni. Moda i tašto razmetanje troše sredstva koja bi mogla da služe za utjehu siromašnima i onima koji stradaju. Oni lišavaju svijet radosne vijesti o Spasiteljevoj ljubavi. . .

Kvalitet i ukus. — Naše odijelo, iako jednostavno i skromno, treba da je dobrog kvaliteta, skladnih boja i da služi svojoj svrsi. Više treba da pazimo na to da duže traje negoli da ugađamo očima. Ono treba da pruža toplotu i potrebnu zaštitu. Idealna žena iz Priča Salamunovih „ne boji se snijega za svoju čeljad, jer sva čeljad njezina ima po dvoje haljine.”

Zdravlje i čistoća. — Naše odijelo treba da je čisto. Nečisto odijelo je nezdravo. Ono oskvrnjuje i dušu i tijelo. „Vi ste hram Božji. . . Ako tko pokvari hram Božji, pokvarit će njega Bog.” 1. Kor. 3, 16. 17.

Prije svega odijelo treba da štiti zdravlje. Bog želi da budemo zdravi dušom i tijelom. Mi treba da surađujemo s Bogom na našem fizičkom i duševnom zdravlju. Oboje se unapređuje zdravim načinom odijevanja.

[247] **Ljupkost i prirodna ljepota.** — Iako skromno, odijelo ipak može da bude lijepo, ugodno za oko i da odgovara svojoj svrsi. Krist nas ne odvraća od prirodne ljepote i ljupkosti, nego od oholosti. On nas poziva da promatramo poljsko cvijeće i ljiljane u njihovoj krasoti i kaže: „Ni Salamun u svojoj slavi nije se obukao kao jedan od njih.” Matej 6, 29. Tako, služeći se prirodom, Krist nam ilustrira ljepotu koju nebo cijeni, čednu ljupkost, jednostavnost, čistotu, pristojnost, što predstavlja nakit koji je ugodan Bogu.

UTJECAJ ODIJELA

Mi ne kudimo otmjenost u odijevanju. Dobar ukus ne treba prezirati ni osuđivati. Ako živimo u skladu sa svojom vjerom, onda ćemo se odlikovati jednostavnim odijevanjem i dobrim djelima, što će nas činiti osobitim narodom. Nedostatak smisla za urednost i čistotu u odijevanju ne slaže se s našom istinom, jer istina nikad ne ponižava nego oplemenjuje. Vjerni koji se pokazuju nemarni u odijevanju, grubi i neuglašeni u ponašanju, sramote istinu. Nadahnuti apostol

kaže da smo „gledanje svijetu, anđelima i ljudima”. Cijelo nebo promatra kakav utjecaj vrši kršćanin svaki dan na svijet. . .

Razboritu ženu na najbolji način predstavlja jednostavna odjeća. Mi ocjenjujemo karakter neke osobe po njenom načinu odijevanja. Skromna i pobožna žena se odijeva skromno. Dobar ukus i obrazovan um se otkriva izborom jednostavne i pristojne odjeće. Žene koje ne dopuštaju da ih zarobi moda bit će ukras društva. Žena se cijeni po njenoj moralnoj vrijednosti. Ako to razumije, ona će se odijevati jednostavno, ukusno i skromno. Kolike li ljepote i privlačnosti u jednostavnoj odjeći, koja se može usporediti sa poljskim cvijećem.

JEDNOSTAVNOST U ODIJEVANJU

„Vaša ljepota da ne bude spolja u pletenju kose, i u udaranju zlata, i oblačenju haljina; nego u taj- nome čovjeku srca, u jednakosti krotkoga i tihoga duha, što je pred Bogom mnogocjeno.” 1. Petr. 3, 3. 4. [248]

Ljudi su uvijek izbjegavali i odbijali jednostavne pouke i uputstva Božje riječi. Većina takozvanih Kristovih sljedbenika svih vremena prezirala je načela odricanja, poniznosti, čednosti i jednostavno3ti, koja treba da su obilježje razgovora, ponašanja i odijevanja. Rezultat toga je uvijek bio isti: tko se uda- Ijuje od nauke evanđelja usvaja modu, običaje i načela ovoga svijeta. Mjesto žive pobožnosti dolazi mrtvi formalizam. Božja prisutnost i sila napušta one koji vole svijet, a nalazi se među onima koji u poniznosti obožavaju Boga i koji su poslušni njegovoj riječi. To je tako bilo kroz sve vijekove. Pojavljivale su se razne zajednice jedna za drugom; ali, napustivši jednostavnost, one su u velikoj mjeri izgubile svoju raniju silu.

Zamka za Božji narod. — Kad vidimo kolika je ljubav prema modi i povodjenje za njome među onima koji kažu da vjeruju u sadašnju istinu, mi se sa žalošću pitamo: zar Božji narod neće ništa naučiti iz prošlosti? Malo ih je koji poznaju svoje vlastito srce.

Obožavatelji mode, tašti i lakoumni, tvrde da slijede Krista, ali njihov način odijevanja i njihovi razgovori pokazuju što zaokuplja njihov duh i što je predmet njihovih želja. Njihov život otkriva svjetski duh, i svijet ih ubraja među svoje.

Zar onaj koji je okusio Kristovu ljubav može još nalaziti zadovoljstvo u taštini mode? Sa žalošću gledam na one koji kažu da

[249] slijede poniznog i blagog Spasitelja, a toliko se trude da bi se u pogledu odijevanja prilagodili običaju svijeta. Ovi se, usprkos svoje tvrdnje o ličnoj pobožnosti, vrlo malo razlikuju od nevjernika. Oni ne žive pravim religioznim životom. Njihova je briga da se tako odijevaju da bi padali u oči. Sve njihovo vrijeme i sav novac su posvećeni tom jedinom cilju.

Zene naročito naginju taštini i krajnostima u odijevanju. Zato im apostol upućuje ove riječi: „Tako i žene u pristojnom odijelu, sa stidom i poštenjem da ukrašuju sebe, ne pletenicama, ni zlatom, ili bise-rom, ili haljinama skupocjenim, nego dobrim djelima kao što se pristoji ženama koje se obećavaju pobožnosti.” 1. Tim. 2, 9. 10.

Potrebna reforma. — Vidimo da crkvu poplavljuje zlo koje Riječ Božja osuđuje. Što je u ovom pogledu dužnost onih kojima je Bog povjerio vlast? Zar utjecaj crkve može biti onakav kakav bi trebalo da bude kad se mnogi od njenih članova povode za modom umjesto da slušaju jasno otkrivenu Božju volju? Kako možemo računati na prisutnost i pomoć Svetog Duha dok trpimo to stanje među nama? Zar ćemo šutjeti dok oni koji kažu da su Kristovi učenici ne mare za njegovu nauku? Oni koji su postavljeni da bde nad Božjom crkvom osjećaju zbog toga veliki strah i bol. Hoće li moje kršćanske sestre razmišljati iskreno i s molitvom o tom predmetu? Hoće li se truditi da se vladaju po Božjoj riječi? Vrijeme nekorisno utrošeno na šivenje haljina po modi moglo bi se posvetiti ispitivanju vlastitog srca i proučavanju Božje riječi. Vrijeme potrošeno na nepotrebno ukrašavanje moglo bi biti skupocjenije od zlata kad bi se upotrebilo za sticanje dobrih načela i korisnog znanja.

[250] Teško mi je kad vidim mlade žene koje kažu da slijede Krista, a koje u stvari ne poznaju njegov karakter i njegovu volju. One su navikle da se hrane rošćićima. Lažni sjaj svijeta ima u njihovim očima veću vrijednost od vječnog bogatstva. Umne sposobnosti koje bi mogle da se razvijaju razmišljanjem i proučavanjem ostaju nerazvijene; želje ostaju neobuzdane. To je zbog toga što se polaže veća važnost vanjskom ukrašavanju negoli ljepoti duhovnog života ili umnoj snazi.

Unutrašnji ukras. — Hoće li Kristovi učenici tražiti unutrašnji ukras, blagi i mirni duh koji pred Bogom tako mnogo vrijedi, ili će ovih nekoliko sati vremena milosti potrošiti na nepotrebno ukrašavanje? Gospod želi da žene neprestano teže za umnim i moralnim

napretkom kako bi bile sposobne da vode koristan i sretan život, koji će biti na blagoslov svijetu i na slavu Stvoritelju.

Željela bih da pitam današnje mladiće i djevojke koji kažu da vjeruju u sadašnju istinu, čega se oni odriču za ljubav istine? Kad mladi kupuju neki dio odjeće, ukras ili nešto drugo za ličnu potrebu, iznesu li tu stvar u molitvi pred Gospoda da bi saznali da li Sveti Duh odobrava taj trošak? Da li paze da ne osramote svoju vjeru načinom krojenja svoje odjeće? Mogu li tražiti da Gospod blagoslovi ovakvu upotrebu vremena? Jedno je priključiti se crkvi, a drugo je biti stvarno sjedinjen s Kristom. Neposvećeni kršćani koji ljube svijet su jedan od najozbiljnijih uzroka slabosti u Kristovoj crkvi.

Želja za uživanjem danas je manija više nego ikada. Svuda se troši i bezbrižno rasipa. Narod je željan zabava. Um postaje površan i lakomislen, jer se ne navikava na razmišljanje i proučavanje. Nerazumna sentimentalnost je opća pojava. Bog želi da svaki čovjek bude obrazovan, odgojen i plemenit. Međutim, često se više vremena troši na modu i tašta uživanja. Za ljubav mode duševni život mnogih žena slabi i zakržlja. Takve osobe umjesto da su blagoslov za društvo postaju uzrok prokletstva.

IDOLOPOKLONSTVO ODIJEVANJA

Idolopoklonstvo odijevanja je moralna bolest. Tu bolest ne smijemo da prenesemo sa sobom u novi život. U većini slučajeva potčinjavan je evanđeoskim zahtjevima iziskuje da se izvrši temeljita promjena u načinu odijevanja. [251]

Ne treba da smo nemarni u odijevanju. Zbog Krista, čiji smo svjedoci, mi treba da pazimo na svoju vanjštinu. Sam Bog je propisao do pojedinosti odjeću onih koji su služili u njegovoj prisutnosti u svetištu. To pokazuje da Bogu nije svejedno kako se odijevaju njegove sluge. U pogledu Aronovih haljina bila su data tačna uputstva. Te su haljine imale simboličko značenje. Tako bi i odijelo Kristovih sljedbenika trebalo da služi kao simbol. Mi treba u svemu da predstavljamo Krista. Naša vanjština u svemu treba da nosi obilježje urednosti, skromnosti i čistote. Božja riječ ne može odobriti promjene koje činimo na odijelu zbog mode, da bismo bili slični svijetu. Kršćani ne treba da se ukrašavaju nakitima i skupim ukrasima.

Treba brižljivo da pazimo što Božja riječ uči u pogledu odijevanja. Čak i u odijevanju našeg tijela treba da znamo što je po Božjoj volji. Svi oni koji ozbiljno traže Kristovu milost pazit će na dragocjene savjete koje nam je Bog dao. I naš način odijevanja otkriva evanđeosku istinu.

PRAVI NAKIT

Svuda vlada štetna rasipnost. Strast za modom povlači mnoge duše u propast. Život devet desetina obožavalaca mode je prava obmana. Svakodnevno se služe obmanjivanjem i lažju kako bi izgledali drukčiji nego što jesu.

[252] Plemenitost, ljubaznost, velikodušnost žrtvuju se da bi se zadovoljavale zle strasti. Hiljade njih prodaju vrlinu da bi imali sredstava kako bi se mogli povoditi za svjetskom modom. Tako ludo povodjenje za modom koja se stalno mijenja treba da probudi vojsku reformatora koja će propovijedati jednostavno odijevanje. Sotona uvijek izmišlja novu modu koja iziskuje nove žrtve u novcu, vremenu i zdravlju.

Povodjenje za svijetom. — Imajući pred očima svjetsku izopačenost što se tiče mode, kako kršćani smiju da se upute stazom svjetskog života? Zar ćemo podupirati izopačenu modu time što ćemo je usvajati? Mnogi prihvataju svjetsku modu jer Krist, nada slave, ne stanuje u njima. Raskošan život i upadljivo odijevanje uzimaju toliko maha da postaju jedan od znakova posljednjih dana.

Svuda se vide oholost i taština. Oni koji provode vrijeme pred ogledalom diveći se sebi malo su skloni da se ogledaju u velikom moralnom ogledalu Božjeg zakona. Idolopoklonstvo odijevanja uništava sve što je ponizno, krotko i ljubazno u karakteru. Ono troši dragocjeno vrijeme koje bi trebalo da se posveti razmišljanju, ispitivanju srca i proučavanju Božje riječi sa molitvom. Božja nadahnuta Riječ sadrži dragocjene pouke za nas.

Kult mode troši novac koji nam je povjeren za djela milosrđa i dobročinstva. Rasipnost koju moda zahtijeva je krađa pred Bogom. Naša sredstva ne treba da služe da zadovolje taštinu i želju za isticanjem. Kao vjerni Božji upravitelji, mi treba da odijevamo bijedne, hranimo gladne i da svojim sredstvima pomažemo unapređivanje Božjeg djela. . . Ako želimo da se ukrašavamo, onda se ukrašavamo

---

ukrasom krotosti, poniznosti, skromnosti i razboritosti, što pristaje svim ljudima svakog zvanja i položaja.

Nećemo li kao vjerni stražari zauzeti svoje mjesto i pokazati riječima i primjerom da ne odobravamo rasipnost i nastranost izopačenog naraštaja? Zar nećemo pokazati dobar primjer našoj omladini čineći sve u Božju slavu, bilo da jedemo, ili pijemo ili drugo što činimo?

[253]

REKREACIJA I ZABAVA

Postoji razlika između rekreacije i zabave. Rekreacija, što doslovno znači ponovno stvaranje, jača i obnavlja organizam. Pozivajući nas da napustimo svakodnevne brige i dužnosti, ona nam pruža osvježenje uma i tijela i tako nas osposobljava da se sa novom snagom posvetimo svakodnevnim dužnostima. Zabava se, nasuprot tome, traži iz želje za uživanjem i često vodi pretjerivanju. Ona troši energije potrebne za koristan rad i na taj način sprečava pravi uspjeh.

VRIJEDNOST REKREACIJE

Kršćani treba da su najradosniji i najsretniji ljudi, jer znaju da je Bog njihov Otac i vječni Prijatelj.

[254] Ali mnogi nazovi kršćani ne predstavljaju ispravno svoju religiju. Oni su natmureni, kao da ih pokriva oblak. Često govore o velikoj žrtvi koju su morali podnijeti kad su postali kršćani. Obraćaju se onima koji još nisu primili Krista, te svojim primjerom i riječima ostavljaju dojam da se moraju odreći svega što život čini ugodnim i radosnim. Oni samrtničkim pokrovom zastiru blaženu kršćansku nadu. Na osnovu toga ostavljaju dojam da su Božji zahtjevi teret čak i za one koji hoće da ih drže, i da treba da se odrekne svega što nam daje radost i zado-voljstvo.

Slobodno možemo reći da takvi kršćani nisu uzor prave vjere. Bog je ljubav. Tko u Bogu stoji, stoji u ljubavi. Tko iz iskustva poznaje ljubav i nježno saučešće nebeskog Oca, širit će svjetlost i radost bilo gdje da se nalazi. Njegova prisutnost bit će svima kao prijatan miris, jer je u vezi sa Bogom i nebom, i on će svima koji dođu u vezu sa njim otkrivati čistotu i, nebesku dobrotu. To će ga osposobiti da bude svjetlost svijetu, so zemlji. On je zaista miris života za život, a ne miris smrti na smrt.

Kršćanska rekreacija. — Ne samo da je preimuć- stvo nego i dužnost kršćana da osvježe svoj duh, ojačaju svoje tijelo bezazlenom rekreacijom sa ciljem da upotrebe svoje fizičke i umne snage na slavu

Bogu. Naša se rekreacija ne smije sastojati od ludog i besmislenog veselja. Rekreacija treba da je takva da koristi i uzdiže one sa kojima se družimo i da osposobljava nas i njih za uspješnije ispunjavanje kršćanskih dužnosti.

Ne možemo se opravdati pred Bogom ako učestvujemo u zabavama koje nas onesposobljavaju za vjerno ispunjavanje svakodnevnih životnih dužnosti i slabe želju za Bogom i nebeskim stvarima. Kršćanska religija znači radost; ona u isto vrijeme vrši oplemenjujući utjecaj. Ona se uzdiže iznad ludih i praznih šala. U svakoj vrsti naše rekreacije možemo crpsti novu hrabrost i novu silu na božanskom Izvoru, kako bi naš život dosegaio viši stupanj prave pobožnosti, čistote i svetosti.

Treba voljeti ono što je lijepo. — Veliki Bog voli ono što je, lijepo. On nam je u tome dao očevide dokaze u djelima svojih ruku. On je za naše prve roditelje zasadio divan vrt u Edenu. Iz zemlje je izraslo razno veličanstveno drveće, da služi u korisne svrhe i bude ukras. Prekrasno cvijeće svakojakih boja ispunjavalo je atmosferu mirisom. Veseli pjevači raz-nobojnog perja cvrkutali su vesele pjesmice u čast i hvalu Stvoritelju. Bog je želio da čovjek bude sretan njegujući ono što je za njih stvorio. Plodovima sa drveta u vrtu trebalo je da čovjek zadovolji svoje potrebe. [255]

Bog koji je našim praroditeljima načinio prekrasan edenski dom, dao je veličanstveno drveće, lijepo cvijeće i sve što je divno u prirodi za našu sreću. Ovi znaci njegove ljubavi dati su nam da bismo imali pravu predstavu njegovog karaktera.

On je u srce svoje djece usadio ljubav prema onome što je lijepo. Ali u mnogih je ta ljubav izopačena. Dobra i ljepote kojima nas je Bog okružio postali su predmet obožavanja, a slavni Darodavac je zaboravljen. To je nerazumna nezahvalnost. U djelima koja je stvorio trebalo bi da vidimo ljubav koju Bog ima prema nama. Za tolike dokaze njegove ljubavi, naša srca treba da mu uzvrate onim što je najbolje i najsvetije u njima.

Veliki Umjetnik. — Bog nas je okružio veličanstvenim prizorima prirode da bi privukao i probudio naše interesiranje. On želi da povežemo veličanstvenost prirode s njegovim karakterom. Ako brižljivo proučavamo knjigu prirode, mi ćemo u njoj pronaći bogat izvor koji nam otkriva ljubav i beskrajnu silu Božju.

Mnogi se dive vještini umjetnika koji na platnu slika lijepe slike. Mnogi posvete umjetnosti sve svoje sposobnosti, ali kako su oni daleko od prirode! Umjetnost ne može nikada dočarati savršenstvo koje se vidi u prirodi. Toliki nazovi kršćani bivaju ushićeni slikom nekog umjetnika koja predstavlja zalazak sunca. Oni obožavaju vještinu umjetnika, a ravnodušni su prema stvarnom veličanstvenom zalasku sunca, kome bi mogli da se dive svako veče kad je nebo vedro.

[256]

Gdje umjetnik nalazi svoj model? — U prirodi. Veliki božanski Umjetnik naslikao je na pokretnom i promjenljivom nebeskom platnu veličanstveni zalazak sunca. On je obojio nebesa zlatom, srebrom i purpustom, kao da nam je time širom otvorio vrata neba da bi nam predstavio njegovu blistavu ljepotu i da bi našoj mašti dočarao nebesku slavu. Mnogi se ravnodušno okreću od te nebeske slike. Ne vide beskonačnu ljubav i silu Božju u nenadmašnim nebeskim ljepotama, ali su gotovo očarani i zanešeni kad gledaju slike i obožavaju te nesavršene imitacije djela velikog Umjetnika.

Nesposobni da se odupremo iskušenju. — Ne mislite da se možete družiti s onima koji vole zabave, igre i traže uživanja, a da u isto vrijeme budete sposobni da se oduprete iskušenjima.

LJUBAV PREMA SVJETSKIM UŽIVANJIMA

Zabrinjavajuća je činjenica što ljubav prema svijetu uzima sve više maha u srcu mladih. Mnogi se vladaju kao da su dragocjeni časovi milosti samo jedan dugi praznik, da su oni na ovom svijetu samo da se zabavljaju i da traže jedno uživanje za drugim. Oni nalaze zadovoljstvo u svijetu i u svjetskim stvarima, a stranci su Bogu i milosti njegovog Duha. Mnogi ne paze na svoje riječi. Zaboravljaju da će se svojim riječima opravdati ili osuditi. Mnogi mladi sramote Boga svojom lakomislenošću, praznim i taštima razgovorima i ludim šalama.

Sotona se naročito trudi da ih navede da traže sreću u svjetskim zabavama i da ih dovede dotle da se opravdavaju time da su te zabave bezazlene, nevine i potrebne zdravlju. Uvjerava ih da je staza svetosti teška, dok je staza svjetskih uživanja posuta cvijećem.

[257]

On prikazuje omladini svijet i njegova uživanja u primamljivim i varljivim bojama. Ali, svjetskim uživanjima će skoro doći kraj, i

tada će svatko morati da žanje ono što je sijao. Zar su nam naše lične sklonosti, sposobnosti i talenti odviše vrijedni da bismo ih posvetili Bogu, tvorcu našeg bića, koji bdi nad nama svakog trenutka? Zar su naše sposobnosti odviše skupocjene da bismo ih posvetili Bogu?

Put mudrosti. — Često mladi tvrde da im je potrebno nešto što razveseljava i odmara um. Kršćanska nada je upravo to što je njima potrebno. Religija je za vjernog čovjeka utjeha; ona sigurno vodi Izvoru prave sreće, Omladina treba da proučava Božju riječ, da se posveti razmišljanju i molitvi. To je najbolji način kako može da upotrebi rijetke slobodne trenutke svoga vremena. Put mudrosti „je ugodan i sve su staze njezine mirne”. Priče 3, 17.

Pavao, pišući Titu, savjetuje mladiće da budu razboriti: „Isto tako mladiće opominji da budu čestiti! U svemu sam sebe podaj i za primjer dobrih djela: u nauci cijelost, poštenje, riječ zdravu, besprijekornu, da se posrami onaj koji se protivi, ne imajući ništa zlo govoriti o nama.” Titu 2, 6—8.

Molim omladinu da radi dobra svoje duše poslušava savjete apostola. Sve ove dragocjene pouke, opomene i ukori bit će miris života za život, ili miris smrti za smrt.

Mladi su po prirodi skloni da misle da ne moraju primiti na sebe odgovornosti, mučiti se brigama i nositi terete. Ali je svatko obavezan da dosegne biblijski ideal. Svjetlost koja izvire iz preimućstava i povoljnih prilika, kao i savjeti, opomene i ukori koji su nam upućeni kroz objavljenu Riječ, usavršit će karakter ili osuditi onoga koji bude nemaran.

Ovu svjetlost treba da cijene mladi i stari. Tko će sada stati na Božju stranu, odlučan da prije svega njemu služi? Tko je gotov da uzme na sebe odgovornosti ?

[258]

„Opominji se Tvorca svoga u mladosti svojoj.” Isus želi da mu omladina služi u cvijetu svoje mladosti. Želi da joj da besmrtnost. Usprkos pokvarenosti koja poplavljuje i od najranijih dana kvari toliki broj mladih, ipak se svima pruža mogućnost da postanu ljudi i žene plemenitog karaktera. Čovjek može biti slobodan u Kristu, dijete svjetlosti, a ne tame.

Bog poziva svakog mladića i djevojku da se odreknu svake rđave navike, da budu marljivi u poslu, ognjeni u duhu i da služe Gospodu. Oni ne smiju da budu nemarni, već treba da se trude da pobijede rđave navike i da poprave svoje vladanje. Iskrenost njihovih molitava

vidjet će se u nastojanju da drže Božje zapovijesti. Na svakom koraku oni treba da se odriču rđavih navika i zlog društva, vjerujući da će im Gospod silom Svetog Duha dati snagu da pobijede.

Vjernost u malim stvarima. — Lični, stalni, usklađeni napori bit će nagrađeni uspjehom. Oni koji žele da učine veliko dobro u svijetu moraju da to čine onako kako je to Bog rekao, a to je da izvršavaju male dužnosti. Onaj koji želi postići vrhunac uspjeha nekim sjajnim i veličanstvenim djelom, neće u stvari nikad ništa učiniti.

Stalno napredovanje, u nekom dobrom radu, ponavljanje iste službe ljubavi imat će u Božjim očima veću vrijednost nego izvršenje jednog jedinog velikog zadatka, i donijet će omladini dobar glas.

[259] Mladi mogu da čine dobro kad rade na spašavanju duša. Bog ih smatra odgovornim za upotrebu talenata koje im je povjerio. Neka oni koji kažu da su sinovi i kćeri Božje teže za višim stupnjem duhovnog života. Neka se posluže svakom sposobnošću koju im je Bog podario.

Nezadovoljene želje. — Stalna želja za uživanjem otkriva duboke težnje duše. Ali oni koji piju sa svjetskog izvora uživanja, ustanovit će da se žeđ duše ne može ugasiti na tom izvoru. Takvi će se prevariti, jer izjednačuju tašta zadovoljstva sa srećom; kad to uživanje prođe, oni tonu dublje u razočaranje i očajanje. Kakvog li bezumlja i ludosti: „ostaviti izvor žive vode” i crpsti „iz isprovaljivanih studenaca” svjetskog uživanja!

Prilike za svjedočenje. — Ako stvarno pripadaš Kristu, neće ti nedostajati prilike da svjedočiš za njega. Ako budeš pozvan da posjetiš mjesta za zabave, tada ti se pruža prilika da svjedočiš za svoga Gospoda. Ako si vjeran Kristu, ti se nećeš ispričavati zbog toga što ne možeš posjetiti takvo mjesto, nego ćeš otvoreno ali učtivo izjaviti da si Božje dijete i da ti tvoja načela ne dopuštaju da budeš, pa ni jedanput, na nekom mjestu gdje ne bi mogao pozvati Krista da pođe s tobom.

SAVJETI

Božja je volja da razvijamo kako tjelesne tako i umne sposobnosti; ali tjelesne vježbe treba da su u skladu s poukama koje je Krist dao svojim učenicima. Kršćani treba da sprovode u život njegove

pouke — kako učitelj i tako i učenici — u svemu što se tiče odgoja i lične izgradnje, da ih nebeska bića ne bi ubrojila u ljubitelje uživanja. Nažalost, za mnoge se danas može reći „da više vole slasti nego Boga”. 2. Tim. 3, 4.

Na ovaj način sotona i njegovi anđeli postavljaju zamke dušama. Oni pokušavaju da uvuku učitelje i učenike u vježbe i zabave koje, potpuno zaokupljaju čovjeka i djeluju tako da u njemu izazovu niske strasti, da probude prohtjeve i želje koje sprečavaju utjecaj Svetoga Duha na srca. [260]

Svim učitelj ima u školi su potrebne tjelesne vježbe, promjena aktivnosti. Bog je pokazao da ove vježbe treba da budu u obliku korisnog i praktičnog rada. Ali, mnogi su napustili božanski plan i slijede ljudske ideje, koje su na štetu duhovnog života. Više nego išta drugo zabave sprečavaju rad Svetoga Duha i to žalosti Gospoda.

„Budite trijezni i pazite, jer suparnik vaš, đavo, kao lav ričući hodi i traži koga da proždere.” 1. Petr. 5, 8. Đavo stoji na igralištu i promatra vaše igre gotov da zgrabi svaku dušu koja nije na oprezu, sijući kukolj u srca i uzimajući kontrolu nad vašim duhom. On prisustvuje svim vježbama u školskim dvoranama. Učenici čiji je duh odviše uzbuđen igrama nisu raspoloženi za primanje pouka, savjeta i ukora koji su im toliko potrebni.

Bog mudrosti je ukazao na važnost tjelesnih vježbi. Svakog dana treba nekoliko sati posvetiti nekom odgojnom i korisnom radu, koji priprema učenike za praktične dužnosti života, toliko važne za sve mlade.

Svi koji se nalaze u našim školama i ustanovama treba kao Danijel da održavaju usku vezu s Izvorom mudrosti kako bi se osposobili da postignu najviši stupanj u svim područjima. Danijel je imao ljubav i strah Božji. Svjestan svoje odgovornosti prema Bogu, on je razvijao sve svoje sposobnosti da bi, koliko je god moguće, odgovorio na nježnu ljubav svog velikog Učitelja. Četiri mlada Jevrejina nisu dopustila da sebične pobude i ljubav za uživanjem zaokupe njihovo dragocjeno vrijeme. Oni su radili radosnim srcem i s oduševljenjem. Ovo može postići svaki mladi kršćanin. [261]

OPASNE ZABAVE ZA MLADE

Želja za uzbudljivim razonodama i prijatnim zabavama je iskušnje i zamka za Božji narod, naročito za mlade. Sotona bez prestanka sprema nove privlačnosti da bi zadobio ljude i da bi ih spriječio da se ozbiljno pripremaju za događaje koji nam predstoje. Služi se svjetskim ljudima da bi lakomislene uvukao u svjetska uživanja. Ima predstava, predavanja i raznih drugih zabava koje bude ljubav prema svijetu. Ovakvom vezom sa svijetom vjera sve više slabi.

Sotona je istrajni radnik, vješt i smrtni neprijatelj. On se služi svakom nerazboritom riječi, svakim laskanjem, svim onim što umanjuje gnušanje prema grijehu; on njeguje rđavo sjeme da bi uhvatilo korijenja u srcu mladih i donijelo bogatu žetvu. On je varalica u pravom smislu riječi, vješt čarobnjak. On je vješto pripremio mreže, koje izgledaju bezopasne, u koje hvata mlade i neiskusne. Čovječji duh po prirodi teži za uživanjem i ličnim zadovoljavanjem. Sotonina taktika sastoji se u tome da toliko zaokupi um svjetskim uživanjima da mu ne preostane vremena da se pita: a što je s mojom dušom?

Nesretno doba. — Mi živimo u nesretno doba za mlade. Prevladajući utjecaj društva djeluje u prilog dopuštanja mladima da zadovoljavaju sklonosti svoje stare prirode. Ako su djeca neposlušna, roditelji misle da će ona kad odrastu i nauče da misle napustiti sama od sebe rđave navike i postati korisni ljudi i žene. Kakve li zablude! Oni godinama dopuštaju da neprijatelj zasijava vrt srca, dopuštaju da rastu i jačaju rđave navike, i ne vide skrivenu opasnost i koban kraj puta koji im se čini da vodi k sreći. U mnogo slučajeva [262] svi kasniji napori za ovakvu omladinu neće ništa pomoći.

Stupanj pobožnosti među kršćanima uglavnom je vrlo nizak. Mladima je teško da se odupru svjetskom utjecaju koji prodire kroz mnoge članove crkve. Većina kršćana po imenu, koji kažu da žive za Krista, žive u stvari za svijet. Oni ne vole nebeske stvari, jer ne vide njihovu ljepotu. Mnogi se smatraju kršćanima samo zato jer se kršćanstvo poštuje. Oni ne uviđaju da nitko ne može biti pravi kršćanin ako ne nosi križ. Njihova religija nema sile da ih odvrati od svjetskih uživanja.

Neki dopuštaju sebi da posjećuju dvorane za ples i da uzimaju učešća u svim zadovoljstvima koja one pružaju. Drugi, iako se ne usuđuju da idu tako daleko, idu na kućne zabave, društvene

izlete u prirodu, posjećuju kazališta, razne predstave i druga mjesta zajedničkog uživanja sa svijetom. Najoštrije oko će teško otkriti u takvima jednu jedinu crtu pravog kršćanstva. Čovjek ne vidi nikakvu razliku između njih i nevjernika.

U današnje vrijeme roditeljima nije lako da obuzdavaju svoju djecu i da ih poučavaju u duhu biblijskih pravila. Djeca često postaju nestrpljiva ako se obuzdavaju i žele da idu svojim putem, da idu iz kuće i dolaze kad im je volja. Između desete i osamnaeste godine mladi su skloni da misle da nije opasno ako sudjeluju na svjetskim sastancima s drugom omladinom. Ali iskusni kršćanski roditelji vide opasnost. Oni poznaju temperament svakog svog djeteta i znaju kakav utjecaj mogu vršiti ove stvari na njihov duh. Ako stvarno žele spasenje svojoj djeci, trebalo bi da ih spriječe da sudjeluju na tim uzbudljivim zabavama.

Kad djeca odluče da napuste svjetska uživanja da bi postala Kristovi učenici, koliko je lakše srcu brižljivih i vjernih roditelja! Međutim, posao roditelja nije time završen. Ovi mladi ljudi koji su se upravo odlučili da stupe u borbu protiv grijeha, protiv rđavih sklonosti prirodnog srca, imaju naročitu potrebu za savjetima i budnom pažnjom svojih roditelja.

Vrijeme probe za mlade. — Mladi svetkovatelji subote koji su popustili utjecaju svijeta bit će izloženi iskušenju i probama. Pred njima su opasnosti posljednjih dana; mladima predstoje nevolje koje mnogi od njih nisu očekivali. Na njih će doći nevolja i strah, i iskrenost njihove vjere bit će stavljena na probu. Oni kažu da čekaju Kristov dolazak; međutim, neki od njih daju loš primjer nevjernima. Nisu voljni odreći se svijeta, već se sjedinjuju sa svijetom u njihovim izletima u prirodu i drugim skupovima za razonodu, zavaravajući sebe da učestvuju u bezazlenim zabavama. Upravo te zabave ih udaljuju od Boga i čine ih djecom svijeta.

Neke od njih stalno privlači svijet. Njihove misli i njihova osjećanja mnogo se bolje slažu s duhom svijeta negoli s duhom odricanja kojim su ispunjeni pravi Kristovi učenici. Prirodno je da više vole društvo onih s kojima se bolje slažu. Ali takvi imaju znatan utjecaj u Božjem narodu. Oni se družu s vjernima i uživaju ugled, ali su sablazan nevjernima, kao i slabima i neposvećenima u crkvi. U ovo vrijeme čišćenja ovi kršćani po imenu treba da se potpuno obrate i

posvete pokoravajući se istini. Ako to ne učine, ostat će u svijetu da s njime prime platu.

Bog ne priznaje za svoje one koji vole svijet. Samo su oni pravi Kristovi učenici koji su puni samoodricanja i žive skromno, ponizno i sveto. Takvi ne nalaze nikakvo zadovoljstvo u praznim i lakomislenim razgovorima onih koji vole svijet.

Odvojeni od svijeta. — Prave Kristove učenike čekaju žrtve. Oni treba da izbjegavaju mjesta svjetskih zabava, jer tamo ne nalaze Isusa, tamo ih ništa ne privlači ka nebu, niti im pomaže da rastu u mi-
[264] losti. Poslušnost Božjoj riječi učinit će da ostave sve što je svjetsko i da žive odvojeno od svijeta.

„Po rodovima njihovim poznat ćete ih”, rekao je Isus. Svi pravi Kristovi sljedbenici nose rod njemu u slavu. Oni pokazuju svojim životom da je jedno dobro djelo izvršeno u njima kroz Svetog Duha; oni donose rod pravde. Njihov život je plemenit i čist. Djela pravde su plodovi prave pobožnosti. Oni koji ne nose takve plodove pokazuju da nemaju nikakva iskustva u Božjim stvarima. Oni nisu na Čokotu. Isus je rekao: „Budite u meni, i ja ću u vama! Kao što loza ne može roda roditi sama od sebe ako ne bude na čokotu, tako i vi ako u meni ne budete. Ja sam čokot a vi loze: i koji bude u meni i ja u njemu, on će roditi mnogi rod; jer bez mene ne možete činiti ništa.” Ivan 15, 4. 5.

Svi obožavaoci pravog Boga treba da se odreknu svojih idola. Isus je rekao jednom zakoniku: „Ljubi Gospoda Boga svojega svim srcem svojim, i svom dušom svojom, i svom misli svojom. Ovo je prva i najveća zapovijest.” Matej 22, 37. 38. Prve četiri zapovijesti traže da sva naša ljubav pripada Bogu. Mi treba da ljubimo Boga cijelim srcem. Ne možemo napredovati u kršćanskom iskustvu dok ne odstranimo sve što nas odvaja od Boga.

Veliki Poglavar crkve koji je izabrao svoj narod iz svijeta očekuje od njega da se odvoji od svijeta. On želi duhom svojih zapovijesti privući k sebi svoje učenike, odvojivši ih od svega što je svjetsko. Ljubiti Boga i držati njegove zapovijesti nepomirljivo je s prijateljstvom i uživanjima svijeta. Nema nikakve veze između Krista i Belijara.

Obećanja mladima. — Mlade koji slijede Krista čeka borba. Oni treba svaki dan da nose svoj križ odvajajući se od svijeta da bi išli za Kristom. Ali mnogobrojna i dragocjena obećanja upućena su

onima koji od mladosti traže Spasitelja. Mudrost govori sinovima ljudskim: „Ja ljubim one koji mene ljube, i koji me dobro traže nalaze me.” Priče 8, 17. [265]

„Zato, ljubazni, zapregnuvši bedra svojega uma budite trijezni i zacijelo se nadajte blagodati koja će vam se prinijeti kad dođe Isus Krist. Kao poslušna djeca, ne vladajući se po prvim željama u svojem neznanju, nego po Svecu koji vas je, pozvao, i vi budite sveti u svemu življenju.” 1. Petr. 1, 13—15. „Jer se pokaza blagodat Božja koja spašava sve ljude, učeći nas da se odrečemo bezbožnosti i želja ovoga svijeta, i da pošteno i pravedno i pobožno poživimo na ovome svijetu, čekajući blažena nada i javljanja slave velikoga Boga i spasa našega Isusa Krista, koji je dao sebe za nas da nas izbavi od svakoga bezakonja, i da očisti sebi narod izbrani koji čezne za dobrim djelima.” Titu 2, 11-14.

U MLADE TREBA USAĐIVATI DOBRA NAČELA

Mladi treba da se upravljaju po čvrstim načelima da bi mogli pravilno razvijati sposobnosti koje im je Bog dao. Ali mladi se povode za nagonom tako mnogo i tako slijepo, ne obzirući se na načela, da se stalno izlažu opasnosti. Pošto djeca neće uvijek biti pod vodstvom i zaštitom svojih roditelja, potrebno je da se vježbaju u samopouzdanju i da vode kontrolu nad sobom. Njih treba naučiti da misle i rade u skladu sa načelima savjesti.

Odmor i zabava. — Svatko tko uči treba da ima i vrijeme za odmor. Mozak ne smije biti stalno napregnut, jer je nervni mehanizam nježan i brzo se troši. Vježbe su potrebne kako tijelu tako i umu, ali treba da bude umjerenosti u rasonodivanju kao i u svim drugim stvarima. Treba da obratimo mnogo pažnje na karakter i oblik rasonode. Svaki omladinac treba da se pita: kako će ova rasonoda utjecati na moje fizičko, duševno i moralno zdravlje, da moj um ne zaslijepi da zaboravim Boga, da ne izgubim iz vida njegovu slavu? [266]

Kartanje treba zabraniti. Ono razvija i izaziva opasne sklonosti. . . Ono ne vrši nikakav blagotvoran utjecaj na tijelo ili dušu. Ono nema ničega što bi moglo ojačati naš um i obogatiti nas korisnim znanjem. Razgovori koji se pri tom vode često su površni i ponižavajući . . .

Vještina u rukovanju kartama budi često želju za ličnim dobitkom. U početku se stavlja mali ulog, zatim veći, dok igra ne postane

strast koja vodi sigurnoj propasti. Koliko njih je ova štetna igra dovela do svakojakih grešnih djela, do siromaštva, zatvora, ubistva i do vješala. Ipak, mnogi roditelji ne vide strašan ponor koji prijeti da proguta naše mlade.

Kazalište je jedno od najopasnijih mjesta zabave. Umjesto da bude škola morala i vrline, kako se često proglašava, ono je rasadnik nemoralna. Ove zabave podstiču grešne navike i zle sklonosti. Nemoralne pjesme, sramni gestovi, izrazi i bestidno ponašanje kvare maštu i uništavaju moral. Mladić i djevojka koji posjećuju takve predstave će se iskvariti. Nema u našoj zemlji utjecaja koji bi mogao više zatrovati maštu, uništiti religiozno osjećanje, smanjiti težnju za tihim osjećanjem zadovoljstva i stvarnim vrijednostima u životu negoli kazališno zabavljanje.

Ljubav prema predstavama se povećava posjećivanjem kazališta kao što se strast za alkoholnim pićem povećava upotrebom alkohola. Jedini siguran put je ne ići u kazalište, cirkus i svako drugo slično mjesto zabave.

Ima korisnih oblika rekreacije kako za um tako i za tijelo. Prosvijećen i razborit čovjek naći će mnogo načina za razonoživanje koji su ne samo bezazleni nego i poučni. Rekreacija na svježem zraku, proma-tranje Božjih djela u prirodi imat će izvanredno blagotvoran utjecaj.

[267]

Pružite mladima bezazlena uživanja. — Ne može se zahtijevati da omladina bude tako mirna i ozbiljna kao ljudi zrelih godina, niti se od djeteta može tražiti da bude pametno kao odrastao čovjek. Grešne zabave treba osuditi, ali roditelji i učitelj i treba da umjesto njih pruže djeci bezazlena uživanja, koja ih neće okaljati niti iskvariti. Nemojte omladinu podvrgavati krutim pravilima i ograničenjima, što bi im moglo dati povoda da misle da su potlačeni i što bi u njima izazvalo želju da stresu jaram i da srnu na staze ludosti i uništenja. Čvrstom, ljubaznom i mudrom rukom držite uzde vlasti, upravljajte i bdijte nad mislima i namjerama mladih s tolikom ljubaznošću, mudrošću i ljubavlju, da oni vide da im vi uvijek želite dobro.

Misionarski rad — dobra rekreacija. — Vrijeme koje se često troši na zabavama, koje ne osvježavaju ni tijelo ni dušu, treba da se upotrebi za posjećivanje siromašnih, bolesnih i onih koji stradaju, ili za pružanje pomoći onima koji su u oskudici.

NESVETI UTJECAJI NA DJELU

Savjetujem mlade u našim školama da budu razboriti. Bogu se ne dopada lakomislenost mladih. Njihovi sportovi i igre otvaraju vrata poplavi iskušenja. Oni posjeduju intelektualne sposobnosti koje su nebeski dar i ne treba da dopuštaju da njihove misli budu grešne i niske. Karakter izgrađen u skladu s pravilima božanske Riječi otkriva čvrsta načela, plemenite i čiste težnje. Kad Sveti Duh surađuje sa moćima ljudskog duha, pobude će biti svete i plemenite

...

Niska, grešna uživanja, sastanci gdje se samo jede i pije, pjeva i svira nadahnuti su duhom odozdo. Ovo je prinošenje žrtve sotoni . .

.

Oni koji su kolovođe u tim niskim zabavama nanose Božjoj stvari tešku ljagu. Oni svojoj duši zadaju ranu, i nosit će ožiljke kroz cio život. Čak ako onaj koji je činio zlo prizna svoje pogreške, pokaje se i dobije božanski oprostaj, ipak je ona tako potrebna sposobnost razlikovanja svetog od nesvetog u velikoj mjeri oslabljena.

[268]

RADOST U VJERI

Budući stan pravednih i njihova vječna nagrada — evo to su uzvišeni predmeti kojima treba da se bave misli mladih. Pozabavite se divnim planom spasenja, velikom žrtvom koju je prinio Car slave da bi, zahvaljujući zaslugama njegove krvi i vašoj poslušnosti, imali pravo da sjednete na Kristov prijesto. To bi trebalo da pobudi u vama najplemenitije misli. Uživati Božju naklonost, kolike li prednosti! . .

Mladi prijatelji, pokazano mi je da će vas takva upotreba slobodnog vremena učiniti sretnima. Uzrok vašeg nemira je slijedeći: vi zanemarujete da pijete sa jedinog izvora sreće. Vi se stalno trudite da izvan Krista nađete radost koja se može naći samo u Kristu. U njemu se nećete razočarati. Koliki zanemaruju preimućstva molitve! Čitanje Božje riječi priprema nas za molitvu. Jedan od najvećih razloga što tako malo težite, da se približite Bogu kroz molitvu je čitanje uzbudljivih romana koji su zatrovali vašu maštu i probudili u vama grešne strasti; to vas je onesposobilo za razgovor sa Bogom. Nemate više interesiranja za Božju riječ, zaboravljate na molitvu.

No upravo u molitvi nalazi kršćanin svoju snagu. U samoći kršćanin nije nikad sam, on osjeća prisutnost Onoga koji je rekao: „Evo, ja sam s vama u sve dane.”

[269] Vjera — eto to nedostaje našim mladima i to im je potrebno. Ništa ne može zamijeniti vjeru. Samo ispovijedanje vjere nije dovoljno. Imena mogu biti upisana u crkvenu knjigu na zemlji, a da ne budu upisana u knjigu života. Vidjela sam da ni jedan od dvadeset među mladima ne zna iz iskustva što je prava vjera. Oni služe sebi iako se smatraju Kristovim slugama. Ali ako ne slome lance ove obmane, oni će uskoro primiti dio s prestupnicima. Oni su našli mnogo lakši put negoli što je put samoodricanja i žrtve za istinu. Ne smatraju za potrebno da revno, sa suzama i s velikom vikom traže od Boga milost i potrebnu silu da bi se oduprli sotonskim iskušenjima. Misle da mogu bez toga. Krist, car slave, često je odlazio sam u goru i na usamljena mjesta da bi iznio molitve svome Ocu, ali grešan čovjek, u kome nema snage, misli da može živjeti bez molitve.

Isusov primjer. — Isus je osuđivao ugađanje samome sebi u svim oblicima. On je ipak bio veoma društven. Prihvatao je gostoprimstvo svih staleža, zalazio je u stanove bogatih i siromašnih, učenih i neukih, nastojeći da njihove misli skrene od svega što je nisko i da ih uputi na ono što je duhovno i vječno. Nije podsticao rasipnost i u njegovom držanju nije bilo ni traga svjetske lakomislenosti. Nalazio je radost u prizorima nevine sreće i svojom prisutnošću je pokazao da odobrava društvene sastanke.

KRŠĆANSKA REKREACIJA

[270] I onda kad želimo osvježiti svoj um i ojačati svoje tijelo, Bog i tada zahtijeva da svoje sposobnosti upotrebimo za najbolje ciljeve. Naše rekreacije mogu i treba da su takve da nam pomognu da se pripre-mimo za bolje ispunjavanje svojih dužnosti i da naš utjecaj na okolinu bude bolji. Poslije ovakvih rekreacija možemo da se vratimo kući osvježena tijela i duha, gotovi da se damo na posao s više hrabrosti i nade.

Mi smo zato ovdje da činimo dobro i da budemo blagoslov društvu i čovječanstvu, ali ako se spustimo na nivo svjetskih taština i gluposti, kako ćemo našem naraštaju biti od koristi? Kako ćemo biti blagoslov okolini ?

Suprotni principi. — Između oblika rekreacije Kristovih sljedbenika i svjetskog zabavljanja i uživanja postojat će očigledna suprotnost. Umjesto da se mole, da govore o Kristu i svetim stvarima, s usana svjetskih ljudi čuju se raskalašni smijeh i beznačajni razgovori. Oni imaju samo jedan cilj: da se zabavljaju. Njihove zabave počinju u ludosti i završavaju se taštinom. Naši sastanci, naprotiv, treba tako da su vođeni i mi treba na njima tako da se ponašamo da pri povratku kući imamo mirnu savjest da nismo sagriješili ni Bogu ni bližnjima. Treba da smo sigurni da nismo nikoga uvrijedili ili ranili i da nismo ni na' koga loše utjecali.

Nepreporođena srca teže uživanju i ličnom zadovoljavanju. Sotonina taktika sastoji se baš u tome da ovo poveća. On želi da ljudi budu toliko gladni svjetskih zabava da im ne ostane vremena da se pitaju: što je s mojom dušom? Ljubav za uživanjima je zarazna. Oni koji se predaju uživanju trče sa jednog mjesta zabave na drugo, tražeći uvijek neku zabavu. Poslušnost božanskom zakonu guši ovu sklonost i postavlja branu protiv bezbožnosti.

Mladi ne smiju da zaborave da će jednog dana polagati račun za sva preimućstva koja su uživali kao i za to kako su upotrebili svoje vrijeme i svoje sposobnosti. Oni će možda pitati: zar da nemamo nikakve zabave i rekreacije? Zar treba samo da ra-, dimo, da radimo i neprekidno da radimo?

Svaka rekreacija ili razonoda kojoj se možete predati tražeći sa vjerom blagoslov od Boga, neće biti opasna. Ali svako zabavljanje koje vas čini ne- sposobnima za tajnu molitvu, za obiteljsko bogosluženje ili za učestvovanje na molitvenom bogosluženju u crkvi predstavlja opasnost.

[271]

DRUŠTVENI SASTANCI

Društveni sastanci su korisni i vrlo poučni kad oni koji u njima učestvuju imaju srce ispunjeno Božjom ljubavlju, kad se sastaju da izmijene misli u pogledu Božje riječi, da planiraju o napretku Božjeg djela i kako da čine dobro bližnjima. Kad je Sveti Duh željeni gost, kad se ništa ne čini što bi ga moglo razočarati, tada se Bog slavi, i oni koji su se skupili bivaju osvježeni i ojačani.

Ali ima društvenih sastanaka i sasvim druge vrste, na kojima se često vidi samo bučno veselje, taština i glupe šale. Onima koji

prisustvuju takvim sastancima iz želje za zabavom prijeti opasnost da zaborave na Boga; događa se da se tamo čine djela zbog kojih se žaloste anđeli koji to promatraju. Mjesto zabave postaje im, za to kratko vrije e, raj. Sve obuzima smijeh i ludo veselje. Oči blistaju, obrazi se rumene, ali savjest spava.

Nedostatak du' hovnog života otkriven. — Takvo oduševljenje i takvo nadahnuće nije božanskog porijekla. Ono je potpuno zemaljsko. Nebeski gledaju sa žalošću na one kojima je Isus učinio tolika dobra, a oni na to zaboravljaju. Kad bolest i smrt zakucaju na vrata onih koji su tražili samo lično uživanje, oni tada prekasno uviđaju da su njihove svjetiljke bez ulja i da su potpuno nesprenmi da završe svoj zemaljski život.

[272] Na društvenim sastancima se iz razgovora vidi što je kome u srcu. Ludim šalama i duhovitim dosjetkama, kojima je jedini cilj da izazovu smijeh, ne predstavlja se Krist na pravi način. Oni koji prave te šale ne bi željeli da na dan suda polažu račun

o njima. Time oni ostavljaju na prisutne loš utisak i sramote Krista. O, kad bi mladi naučili da paze na svoje riječi, jer će se svojim riječima opravdati ili osuditi! Sjetite se da vas Isus svuda prati; On sluša vaše riječi i bilježi vaša djela. Vi biste se postidjeli kad biste čuli njegov glas i kad biste znali da On sluša vaše razgovore.

Kršćanin koji je nekada bio revan pa počne posjećivati svjetske zabave, nalazi se na opasnom tlu. Takav napušta čistu i svetu atmosferu neba i tone sve dublje u gustu maglu. Sastanci kojima je cilj zabava i uživanje često su sramota za Kristovu religiju.

Onaj koji održava vezu sa Bogom ne može učestvovati na takvim sastancima. Riječi koje se tamo čuju ne pristoje kršćanima. To nije kananski jezik. Takve riječi nisu u skladu sa nebeskim melodijama koje treba da ispunjavaju srca Božje djece.

Podmukli utjecaj. — Oni koji imaju površno kršćansko iskustvo rado se okupljaju na zabavama, i njihov utjecaj privlači i druge. Katkada mladići i djevojke koji se trude da budu pravi kršćani, pristanu- da se priključe ovim društvima za zabavu. Ne želeći da izgledaju nastrani, a sami su po prirodi skloni da se povode za drugima, oni se stavljaju pod utjecaj onih čiji um nikada nije bio dirnut božanskom mi- lošću. Da su sa molitvom proučavali Božju riječ, kako bi saznali što Krist uči o rodovima kršćanskog života, znali

bi da su te zabave u stvari gozbe, kojima je cilj da spriječe duše da učestvuju na večeri svadbe Jagnjetove.

Katkada se dešava da posjećujući mjesta zabave, mladi koji su bili pažljivo poučavani putu Gospodnjem podlegnu iskušenju svjetskog utjecaja i sprijatelje se s onima koji su primili potpuno svjetski odgoj. Oni se prodaju u doživotno ropstvo ako se sjedinjuju s onima koje ne krasi duh sličan Kristovom. Oni koji stvarno ljube Boga i služe mu iskreno neće se spustiti na stupanj svijeta sjedinjujući se s onima koji nemaju Krista u srcu. Oni će stajati čvrsto i hrabro uz Krista, čak i po cijenu ličnog odricanja i žrtve.

Sredstvo protiv lakomislenosti. — Kristov život bio je život truda i žrtve za nas. Ne možemo li se mi odreći sebe zbog njega? Nisu li njegova smrt za naše pomirenje i pravda koju želi da nam da predmeti dostojni našeg razmišljanja? Kada bi se mladi htjeli koristiti blagom koje Biblija sadrži, kad bi htjeli razmišljati o oproštenju grijeha, o miru i o vječnoj pravdi kao nagradi samoodricanja, ne bi imali želju za sumnjivim zabavama.

Krist se raduje kad mladi razmišljaju o velikim i uzvišenim istinama spasenja. On se tada nastanjuje u njihovom srcu kao stalni gost, donoseći sa sobom radost i mir. Kristova ljubav postaje tada u duši „izvor vode koja teče u vječni život” . . . Tko ima tu ljubav, voljet će da razgovara o onome što Bog priprema onima koji ga ljube.

Vječni Bog povukao je određenu i jasnu granicu između pravednika i grešnika, između obraćenoga i neobraćenoga. Ove dvije grupe ne mogu da se neosjetno utapaju jedna u drugu, kao što to čine dugine boje; one se razlikuju kao podne od ponoći. Božji narod ne može imati tijesno prijateljstvo sa onima koji poznaju istinu, ali je ne tvore. Govoreći o nekim djelima svojih sinova, koja su u njemu izazvala užas, patrijarh Jakov je uzviknuo: „U tajne njihove da ne ulazi duša moja i sa zborom njihovim da se ne sastaje slava moja.” 1. Mojs. 49, 6. Vjerovao je da bi osramotio svoju čast kada bi se sjedinio sa grešnicima. Upozorio je na opasnost pozivajući nas da izbjegnemo loše društvo da ne bismo bili zatrovani zlom. Sveti Duh nas slično opominje preko apostola Pavla: „I ne pristajte na bezrodna djela tame, nego još karajte.” Ef. 5, 11.

Društveni sastanci po Božjoj volji. — Utjecaj je talenat koji treba brižljivo čuvati i upotrebiti za spasenje duša. Mladići i djevojke

[273]

[274]

ne treba da misle da se Kristu dopada njihov sport, njihovi večernji sastanci i njihove muzičke zabave.

Više puta mi je pokazano da svi naši sastanci treba da budu prožeti religioznim utjecajem. Kad bi se mladi sastajali da čitaju i proučavaju Sveto pismo pitajući se: „Što treba da činim da bih imao život vječni?” i kada bi se zajedno odlučili da stanu na stranu istine, Spasitelj bi tada izlio svoj blagoslov u njihova srca.

O, kad bi svi članovi naše crkve, svi službenici naših ustanova razumjeli da je sadašnji život škola u kojoj se pripremamo za ispit Božji na nebu u pogledu čistote misli i nesebične aktivnosti. Sve naše riječi, sva naša djela i sve naše misli zabilježene su u nebeskim knjigama.

Jedino silom i utjecajem istine možemo biti posvećeni i uzdignuti do ideala koji nam preporučuje božanska Riječ. Puteve Božje možemo razumjeti samo onda ako se brižljivo upravljamo po njegovoj Riječi. Proučavajte njegovu Riječ.

KAKO DA PROVEDEMO PRAZNIKE

[275] Rekreacija je potrebna onima koji rade fizički posao, a još više onima koji rade umno. Nije neophodno za naše spasenje niti služi na slavu Bogu ako neprekidno i naporno radimo umno, pa makar to bio duhovni posao. Ima zabava kao što su ples, kartanje, šah, igra „dame” itd., koje ne možemo odobriti, jer ih nebo osuđuje. Ove zabave otvaraju vrata velikom zlu. One ničemu ne koriste, nego razdražuju i bude u mnogima strast za igre koje vode kockanju i rasipništvu. Kršćani treba sve ove igre da osude i da ih zamijene nečim što je potpuno neškodljivo.

Vidjela sam da ne treba da provodimo svoje praznike po ugledu na svijet, ali ne smijemo ni da ih sasvim zanemarimo, jer bi to izazvalo nezadovoljstvo u našoj djeci. U tim danima kad našoj djeci prijete najveća opasnost da dođu pod svjetski utjecaj, da ih pokvare svjetske zabave i uživanja, roditelji treba da pronađu nešto što bi moglo da zamijeni štetne zabave. Pokažite svojoj djeci da vam leži na srcu njihovo dobro i njihova sreća.

Neka se više obitelji koje žive u istom gradu ili u istom selu združe; neka prekinu svoj posao koji je zahtijevao fizičke ili umne napore i neka izađu u prirodu, na obalu nekog lijepog jezera ili

u neki lijep gaj, gdje nam priroda pruža divne prizore. Treba da ponesu sa sobom jednostavnu i zdravu hranu, dobro voće i ukusno pripremljena jela od žitarica, i neka postave svoj sto pod sjenkom nekog drveta ili pod nebeskim svodom. Putovanje, fizički napor i ljepote prirode otvorit će im apetit tako da bi im na ručku i kralj mogao pozavidjeti. U takvim prilikama roditelji i djeca treba da su slobodni od briga, poslova i problema. Roditelji treba da postanu djeca pored svoje djece i da im učine sve što je moguće da budu radosna. Neka cio dan bude posvećen rekreaciji!

Kretanje na svježem zraku naročito će dobro doći onima koji rade svoj posao sjedeći, u zatvorenom prostoru. Svi koji ikako mogu treba da se koriste ovim preimućtvom. Time neće ništa izgubiti, već će mnogo dobiti. Svome poslu će se vratiti s novim životom i novim elanom, s većim oduševljenjem za rad i bit će otporniji prema bolesti.

Kršćanski izvori zadovoljstva. — Bog se postarao da imamo zadovoljstva koja proističu iz težnje za čistim mislima i nesebičnim djelima, zadovoljstva koja se otkrivaju ljubaznim riječima i dobrim djelima. Oni koji vrše takvu službu čine da Kristova svjetlost obasjava one čiji je život pomračen patnjama. [276]

LITERARNA DRUŠTVA

Često mi je postavljano pitanje: da li su literarna društva korisna za mlade,? Da bi se na to pitanje dao pravi odgovor, treba imati na umu ne samo cilj ovih društava nego i utjecaj koji su ona vršila ranije, što je pokazalo iskustvo. Razvijanje umnih sposobnosti je dužnost koju imamo prema sebi, prema društvu i prema Bogu. Ali nikada ne smijemo razvijati svoje umne sposobnosti na štetu svog morala i duhovnog života. Savršenstvo se postiže jedino skladnim razvijanjem umnih i moralnih sposobnosti. Da li se taj uspjeh postiže literarnim društvima kakva uglavnom danas postoje?

Literarna društva vrše gotovo uvijek utjecaj suprotan onome koji očekujemo obzirom na njihovo ime. Ona se vode tako da nanose štetu mladima, jer sotona dolazi i stavlja svoj pečat na ono što se tamo čini. Sve što čini ljude plemenitima i žene nježnima odsjaj je Kristovog karaktera. Što u tim društvima ima manje Kristovog utjecaja, to manje ima onoga što može čovjeka uzdići, očistiti i ople-

meniti. Kad tim društvima upravljaju neobraćeni ljudi po svojim željama, onda je Duh Kristov iz njih isključen. Um se odvraća od ozbiljnog razmišljanja, od Boga, od stvarnog svijeta ka nečem izmišljenom i površnom. Književna društva — o, kad bi samo stvarnost odgovarala imenu! Što ima pljeva sa pšenicom?

[277] Možda su ta literarna društva osnovana s dobrom namjerom; ali ako se ove organizacije ne nadziru mudročću koja je od Boga, one će postati oruđe zla. U njih se primaju ljudi bez vjere, čiji život i srce nisu posvećeni, i takvi često zauzimaju najvažnije položaje. Ulaže se trud da se štetan utjecaj suz-bije pravilima, ali sotona, lukavi vojskovođa, radi na tome da društvu nametne svoje planove, i to mu često uspijeva. Veliki protivnik lako pridobija one kojima je ranije upravljao i njima se služi da ostvari svoje namjere. Pomalo se uvode razne zabave da privuku i zainteresiraju svjetske ljude za te sastanke; i priredbe tog tobožnjeg literarnog društva izopače se često u jevtine i razvratne kazališne predstave, To sve godi tjelesnom srcu koje živi u neprijateljstvu s Bogom, ali nimalo ne doprinosi jačanju uma niti utvrđuje moral.

Druženje onih koji se boje Boga sa nevjernima u ovakvim društvima ne može učiniti da grešnici postanu sveti. Ako se Božji narod dragovoljno sjedini sa svjetskima i neposvećenima ukazujući im čast, uskoro će se sam udaljiti od Boga i pasti pod njihov utjecaj. Za izvjesno vrijeme možda neće biti ništa čemu bi se moglo ozbiljno prigovoriti, ali oni koji nisu potčinjeni Božjem Duhu sve manje će biti spremni da se slože sa onim što traži istina i pravda. Da su ranije voljeli duhovne stvari, sada bi pripadali Isusu Kristu. Ove dvije grupe se pokoravaju različitim gospodarima i njihove namjere, želje, ukusi i nade potpuno su suprotni. Kristovi sljedbenici vole da razmišljaju o onome što je razumno, čisto i plemenito. S druge strane, oni koji ne vole duhovne stvari interesiraju se za te sastanke samo onda ako površne i izvještačene stvari sačinjavaju glavni dio programa. Malo po malo duhovni elemenat biva potisnut neduhovnim, i napor da se dva suprotna principa usklade doživljava neuspjeh.

[278] Učinjeni su pokušaji da se osnuju literarna društva koja će biti blagoslov svima, čiji će članovi osjećati moralnu odgovornost da ih učine onakvim kakva ona treba da budu i da spriječe da ta društva nanesu štetu religiji. Na čelu ovakvih društava treba da stoje ljudi razboriti, obdareni zdravim razumom, koji su u živoj vezi s nebom,

koji mogu uočiti skretanja ka zlu i koji, ne nasjedajući sotoninim prijevarama, idu smjelo naprijed stazom poštenja, uzdižući visoko Kristovu zastavu. Takav utjecaj izazvat će poštovanje i učinit će od ovih društava blagoslov, a ne prokletstvo.

Kad bi se ljudi i žene zrelih godina htjeli sjediniti s mladima da organiziraju i vode takva literarna društva, ona bi bila i korisna i zanimljiva. Ali, kad se ti skupovi izopače i kad se misli samo na zabavu, onda na njima nema više. ništa duhovnog i plemenitog. Oni samo ponižavaju duh i srce.

Čitanje Biblije, ozbiljno ispitivanje biblijskih predmeta, čitanje poučnih referata, proučavanje proročanstava i dragocjenih Kristovih pouka — evo, to bi moglo da razvije umne sposobnosti i poveća duhovnost. Dobro poznavanje Pisma izoštrava um i jača dušu protiv sotoninskih napada.

Malo je njih svjesno da je njihova dužnost da kontroliraju svoje misli i maštu. Nedisciplinirani um je teško zadržati na korisnim predmetima. Ni vjera se ne može razvijati ako misli nisu upućene pravim putem. Ako se naš um ne bavi onim što je sveto i vječno, onda će se zaustavljati na onome što je nisko i površno. Umne i moralne sposobnosti moraju se podvrći disciplini; one se mogu ojačati i usavršiti samo vježbom.

Srce i um moraju biti posvećeni službi Bogu. Bog ima pravo na sve što je u nama. Kristov učenik ne smije da popušta nikakvom grešnom zadovoljavanju, ne smije da čini nešto što bi moglo da izgleda bezazleno i vrijedno pohvale, ako mu posvećena savjest govori da bi to umanjilo njegovu revnost ili njegovu duhovnost. Svaki kršćanin treba da nastoji da suzbije val zla i da našu omladinu otrgne od utjecaja koji bi mogao da je vodi u propast. Bog neka nam pomogne da plivamo protiv struje!

[279]

PLES

Pravi kršćanin neće željeti da ide na neko mjesto zabave ili da se oda nekoj razonodi za koju ne može tražiti Božji blagoslov. Njega nećete vidjeti ni u kazalištu, ni u dvorani za bilijar ili kuglanje. On neće učestvovati na plesu ni na drugim primamljivim zabavama koje bi Krista istjerale iz njegovog srca.

Onima koji ustaju u odbranu ovih zabava kažemo: nemoguće je u ime Isusa iz Nazareta da pohađamo ta mjesta. Ne može se tražiti da Bog blagoslovi vrijeme provedeno u kazalištu ili na plesu. Nijedan kršćanin ne bi želio da ga zatekne smrt na takvom mjestu. Nitko ne bi želio da se tu nađe kad Krist bude došao.

Kad bude došao posljednji čas, i kad budemo stajali pred izvještajem o našem životu, hoćemo li se kajati što smo tako malo posjećivali zabave, što smo imali tako malo časova ludog veselja? Nećemo li se prije kajati što smo toliko dragocjeno vrijeme potrošili na lična zadovoljstva, zanemarujući mnoge prilike koje su nam mogle osigurati vječno blago da smo ih pravilno iskoristili.

[280] Neki kršćani po imenu imaju običaj da opravdavaju većinu štetnih uživanja kojima naginje tjelesno srce. Kad se čovjek sprijatelji s grijehom, postaje slijep, ne uviđa više veličinu zla. Mnogi od onih koji se nazivaju Božjom djecom pokušavaju da prikriju grijeh koji njegova Riječ osuđuje time što povezuju neki dobrotvorni cilj crkve sa svojim taštim zabavama. Tako se oni služe nebeskim plaštem da bi u njemu služili sotonu. Mnoge duše su na taj način zavedene i izgubljene za vrlinu i poštenje.

Na putu razuzdanosti. — Ples i kartanje su rasonoda u mnogim kršćanskim domovima. Neki tvrde da su to tihe obiteljske zabave, u kojima možemo uživati bez štete, jer smo pod nadzorom roditelja. Ali na taj način se gaji želja za uzbudljivim uživanjima, i to što se smatralo neopasnim kod kuće, smatrat će se neopasnim i izvan nje. Iz tih zabava ne možemo izvući nikakvu korist. One, ne daju snagu tijelu niti odmaraju um. One ne usađuju u dušu nikakvu vrlinu ili plemeniti osjećaj. Naprotiv, one uništavaju svu naklonost prema onome što je ozbiljno i prema bogosluženjima. Postoji, priznajem, velika razlika između ovih obiteljskih zabava i javnih plesova. Ali jedno i drugo su putevi ka razuzdanosti.

Ples kakav je danas u običaju je škola pokvarenosti, strašno prokletstvo za društvo. Kad bi se skupili u našim velikim gradovima svi oni koje je ples upropastio samo u jednoj godini, kolike historije žalosnih brodoloma života bismo upoznali! Mnogi koji danas brane ples zaprepastili bi se od tih rezultata. Kako mogu roditelji koji se smatraju kršćanima voditi djecu u iskušenje prisustvujući s njima takvim prizorima veselja? Kako mogu mladići i djevojke prodati svoje duše za ovo ludo uživanje?

Opasnost zabava. — Ljubav prema zabavama je jedno od najopasnijih iskušenja; to je jedna od najfinijih zamki koju sotona stavlja pred djecu i omladinu naših gradova. Praznika ima sve više. Igre i konjske trke privlače hiljade njih, i vrtlog uzbuđenja i zabava udaljuje ih od ozbiljnih dužnosti. Novac koji bi se mogao uštedjeti za korisniju svrhu, često oskudna zarada siromaha, rasipa se na zabave. [281]

Držimo se načela. — Neki se toliko boje zlonamjerne kritike, i zlobnog ogovaranja da nemaju hrabrosti da žive po načelima. Boje se izjednačiti sa onima koji žele u svemu slijediti Krista. Žele da se prilagode običajima svijeta i da osiguraju sebi odobravanje ljudi. Krist je dao sebe za nas „da nas izbavi od svakog bezakonja i da očisti sebi narod izabrani, koji čezne za dobrim djelima”. Titu 2, 14. [282]

[283]

DKUŠTVENI ODNOSI

Kršćanin dolazi u dodir sa svijetom putem društvenih odnosa. Svaki pojedinac koji je primio bo- žansko vidjelo treba da odsjajuje to vidjelo na mračnu stazu onih koji ne poznaju bolji put. Naš društveni utjecaj, posvećen Kristovim Duhom, mora da se razvija dovođenjem duša Spasitelju.

DRUŠTVENI DA BISMO SPAŠAVALI

Svi oni koji propovijedaju Riječ, svi oni koji su primili evanđelje milosti treba da slijede Kristov primjer: svoje interese treba da sjedine sa interesima ljudi. Ne treba da se odričemo društvenog života. Ne treba da se odvajamo od drugih. Da bismo doprli do svih ljudi, moramo da im priđemo ondje gdje se nalaze. U najviše slučajeva ljudi neće doći k nama. Istina ne utječe na srce samo sa propovjedaonice. Drugo polje rada, iako skromnije, mnogo obećava; a to polje je stan siromaha i palača bogataša, gostoljubiv dom i sastanci kojima je cilj čista radost.

[284] Kao Kristovi učenici, ne smijemo da se družimo sa svijetom iz ljubavi prema uživanjima i da učestvujemo u njegovim ludostima. Takvo druženje donijelo bi samo štetu. Nikad ne treba da odobrimo gri-jeh bilo riječima ili djelima, svojom šutnjom ili svojom prisutnošću. Neka nas Isus svuda prati; pokažimo svima koliko nam je On drag. Ali oni koji pokušavaju da sačuvaju svoju religiju zatvarajući je među kamene zidove gube dragocjenu priliku da čine dobro. Kršćani dolaze u dodir sa svijetom putem društvenih odnosa. Onaj koji je primio božansko otkrivenje treba da obasjava stazu onih koji ne poznaju Vidjelo života.

Potrebno je da svi postanemo Kristovi svjedoci. Društveni utjecaj, posvećen Kristovom milošću, treba da iskoristimo kako bismo duše, vodili Spasitelju. Pokažimo svijetu da ne mislimo samo na svoje lične interese, nego želimo da svi imaju udjela u našim blagoslovima i preimućstvima. Pokažimo da nas naša religija nije učinila

grubim i nesuosjećajnim ljudima. Svi koji kažu da su našli Krista treba kao i On da služe čovječanstvu.

Čuvajmo se da ne ostavimo na svijet pogrešan dojam da su kršćani mračni i nesretni ljudi. Ako gledamo na Isusa, vidjet ćemo milostivog Otkupitelja koji nas obasjava svjetlošću sa svog lica. Gdje god vlada njegov Duh, ondje je mir. Ondje je također i radost, jer postoji tiho i sveto povjerenje u Boga.

Krist je zadovoljan kad njegovi učenici pokažu da su dioničari božanske prirode, iako su ljudi. To nisu kipovi, nego živi ljudi i žene. Njihova srca, osvježena rosom božanske milosti, otvaraju se i dozvoljavaju da ih obasjava Sunce pravde. Oni odsjajaju svjetlost koja ih obasjava djelima nadahnutim Kri-stovom ljubavlju.

Društvo utječe na naš život. — Božja riječ govori mnogo o utjecaju koji društvo vrši čak na odrasle ljude. Koliko je veći taj utjecaj na um koji se tek formira i na karakter djece i mladih! Društvo koje izabiramo, načela koja prisvajamo, navike koje stičemo odlučuju o našoj korisnosti ovdje na zemlji i o našem vječnom životu.

[285]

KRŠĆANSKA DRUŠTVENOST I UCTIVOST

Božji narod ne gaji dovoljno kršćansku društvenost. Ova se grana odgoja ne smije zanemariti ili izgubiti iz vida u našim školama.

Učenici treba da nauče da nisu usamljeni atomi, nego da je svaki od njih jedna nit koja zajedno s drugim nitima sačinjava tkivo. Naročito u domu treba djeci dati ovu pouku. Tu se učenicima svaki dan pružaju prilike koje će im mnogo pomoći, ako ih budu znali iskoristiti, da razviju osobine društvenosti u svom karakteru. Na njima je da tako iskoriste vrijeme i prilike da izgrade karakter koji će ih učiniti sretnima i korisnima. Povuci se u sebe, odbiti da činimo drugima dobro prijateljskim druženjem, znači lišiti se mnogih blagoslova, jer uzajamnim dodiranjem um se oplemenjuje i profinjuje. Društvenim vezama - stvaraju se poznanstva i prijateljstva koja sjedinjuju srca u atmosferi ljubavi, što je Bogu ugodno.

Naročito oni koji su okusili Kristovu ljubav treba da razvijaju društvene osobine, jer će tako moći duše zadobiti za Krista. Ne treba da skrivaju Krista u svom srcu kao željeno blago, skupocjeno i sveto, kome se samo oni raduju; ne treba da ograničavaju objavljivanje

Kristove ljubavi samo na one koji su im simpatični. Učenici treba da se nauče da pokazuju po Kristovom primjeru živo interesiranje i naklonost prema onima koji su u najvećoj nevolji, iako ovi ne pripadaju uskom krugu njihovih odabranih prijatelja. Uvijek i svuda Isus se s ljubavlju interesirao za ljudsku obitelj i širio je oko sebe svjetlost radosne pobožnosti. Neka učenici nauče da idu njegovim tragom. Neka nauče da pokazuju kršćansko interesiranje, nježno suosjećanje i ljubav prema svojim mladim drugovima, i neka se trude da ih privuku k Isusu. Krist bi trebalo da je u njihovim srcima izvor žive vode koja teče za vječnost, osvježavajući sve koji dolaze s njima u dodir.

[286]

Ovaj rad za druge u času njihove potrebe, obavljan dragovoljno i sa ljubavlju, mio je Bogu. Tako dok još pohađaju školu, učenici mogu biti živi misionari za Boga ako su vjerni načelima svoje vjere. Sve ovo iziskuje vrijeme, ali to je vrijeme dobro upotrebjeno, jer učenik na taj način uči kako da otkrije kršćanstvo svijetu.

Krist nije izbjegavao prijateljske veze sa drugima. Kad ga je neki farizej ili carinik pozvao na ručak, on se odazvao. Svaka riječ koju je izgovorio tom prilikom bila je slušaocima miris na život; vrijeme ručka bilo je za njega prilika da im iznese dragocjene pouke koje su odgovarale njihovim potrebama. Krist je na taj način učio svoje učenike kako da se vladaju u društvu onih koji ne vjeruju, a kako u društvu onih koji vjeruju.

GLAVNA NAČELA

Naše srce pripada Isusu. On nas je otkupio po skupu cijenu. On posreduje za nas kod Oca kao naš Zastupnik, moleći ne kao molilac koji traži dar, već kao pobjednik koji traži što je njegovo. On može potpuno spasiti, jer vječno živi da posreduje za nas. Nema dragocjenijeg i ljepšeg dara koji možemo predati Bogu od mladog srca. Sve što vi jeste, sve vaše sposobnosti su sveti zalog koji vam je Bog povjerio da mu ga vratite kao dragovoljni i sveti dar. Vi ne možete dati Bogu nešto što vam On već nije dao. Zato kad dajemo svoje srce Bogu, dajemo mu dar koji je On otkupio i koji mu već pripada.

Mnogi misle da imaju pravo na vrijeme, ljubav i snagu mladih. Sotona ište mlade kao svoje vlasništvo, i velik je broj onih koji mu

daju sve svoje sposobnosti i darove. Svijet traži naše srce, ali ono pripada Kristu koji ga je otkupio. Ako ga predamo svijetu, ispunit će se brigama, žalošću i razočaranjem; postat će nečisto i pokvareno. [287] Dati svijetu ljubav i službu svoga srca, to bi bila najgora krađa, jer naše srce pripada Bogu. Ne isplati se predati svoje srce taštom uživanju.

Neprijatelj pravde pripremio je svakovrsna uživanja za mlade u svim životnim okolnostima, ne samo u velikim gradovima već svuda gdje god ima ljudskih bića. Sotona pokušava da mlade uvrsti u svoje redove kao vojnike. Veliki neprijatelj dobro zna sa kime ima posla. On se razmeće svojim paklenim znanjem utječući na sticanje navika i pronalaženje uživanja za mlade kako bi time odvratio njihovu ljubav od Isusa. . .

Izgubljeni sin. — Priča o izgubljenom sinu data je da služi mladima za pouku. On je potrošio svoj dio nasljedstva na grešna i raskalašna uživanja. Najzad se našao bez prijatelja u tuđoj zemlji; odjeven u dronjke i gladan, želio je da se nahrani otpacima hrane koju su svinje jele. Ostala mu je samo jedna nada: da se vrati, pokajnički i ponizno, kući svoga oca, gdje će ga on pozdraviti dobrodošlicom, gdje će mu biti oprosteno i gdje će ponovo naći mjesto u očevom srcu. Mnogi mladi postupaju kao izgubljeni sin: žive bezbrižno i raskalašno, okreću leđa Izvoru žive vode, Izvoru pravog zadovoljstva, i kopaju sebi bunare koji ne mogu držati vode.

Božji milostivi poziv. — Bog upućuje mladima ovaj poziv: „Sine moj, daj mi srce svoje; ja ću ga sačuvati čisto, zadovoljit ću njegove težnje i dat ću mu pravu sreću.” Bog želi da mlade usreći, zato i traži da mu oni povjere svoje srce, kako bi sve sposobnosti koje im je dao bile sačuvane u punoj snazi i punom zdravlju. Oni su čuvari božanskog dara života. Bog čini da naše srce kuca i oživljava svaku našu sposobnost. Čiste radosti neće uniziti nijedan od Božjih darova. Mi griješimo protiv svoga tijela i protiv Boga ako tražimo uživanja koja odvajaju našu ljubav od Boga. Mladi treba da znaju da su u ovom svijetu stavljeni na probu da bi pokazali da li imaju karakter koji ih osposobljava da žive s anđelima. [288]

Kad vas drugovi mame na stazu poroka i ludosti; kad vas sve oko vas navodi na iskušenje da zaboravite Boga i da upropastite sposobnosti koje vam je povjerio, da unizite sve što je plemenito

u vama, — oduprite se tome. Sjetite se da ste Gospodnja svojina, kupljeni za skupu cijenu, stradanjem i smrću Božjega Sina.

Gospod Isus traži da se posvetite njegovom djelu. On vas ljubi. Ako sumnjate u njegovu ljubav, pogledajte na Golgotu. Svjetlost sa Kristovog križa otkriva vam veličinu ljubavi koju nijedan jezik ne može opisati. „Ako imate ljubav k meni, zapovijesti moje držite.” Proučavajmo marljivo Božje zapovijesti i zatim pokažimo da smo poslušna djeca.

Okruženi božanskim milosrđem. — Božansko milosrđe okružuje vas svakoga časa. Korisno bi bilo da ispitujete kako i odakle vam dolaze blagoslovi svakog dana. Ovi dragocjeni božanski blagoslovi treba da probude u vama zahvalnost. Vi ne možete dovoljno da procijenite božansko staranje oko vas, niti da izbrojite Božja dobročinstva koja su tako mnogobrojna kao kapi osvježavajuće kiše. Oblaci milosrđa su nad vama i spremni su da se izliju na vas. Ako budete cijenili dar spasenja, osjetit ćete svaki dan osvježanje, kao i zaštitu i ljubav Isusovu; bit ćete vođeni stazom mira.

[289]

Promatrajte slavna Božja djela u prirodi i podi- žite srce svoje sa zahvalnošću k Darodavcu. U knjizi prirode um nalazi korisne pouke. Ne budite nezahvalni i nerazboriti. Otvorite oči svog razuma; pro-matrajte veličanstveni sklad koji su božanski zakoni uspostavili u prirodi; budite prožeti strahopoštovanjem prema vašem Tvorcu, Vladaru neba i zemlje. Gledajte ga očima vjere kako se nježno sagiba k vama i s ljubavlju vam govori: „Sine moj, kćeri moja, daj mi srce svoje.” Predajte se potpuno Isusu; tada ćete moći da kažete zahvalnim srcem: „Ja znam da živi moj Otkupitelj.” Vaša vjera u Isusa učvrstit će svaku vašu namjeru, dat će postojanost vašem karakteru.

Sva vaša sreća, mir, radost i uspjeh u životu zavise od iskrene vjere i povjerenja u Gospoda. Ova će se vjera otkriti u potpunoj poslušnosti Božjim zapovijestima. Ništa vas ne može bolje sačuvati od svega što je rđavo ili podstaći na sve što je dobro nego vaše poznanje Boga i vaše pouzdanje u njega.

Vjerujte u Isusa kao u onoga koji vam prašta grijeha i koji želi da vas vidi sretne u stanovima koje je otišao da vam pripravi. On želi da živite u njegovoj prisutnosti, da imate vječni život i krunu slave.

UTJECAJ DRUGOVA

Neizbježno je da mladi imaju drugove, i da dođu pod njihov utjecaj. Postoje tajne veze koje povezuju duše međusobno i čine da jedno srce odgovara drugome. Jedno od drugoga prihvaća misli, osjećanja i duh. Ove veze mogu biti na blagoslov ili na prokletstvo. Mladi mogu jedni drugima pomagati, međusobno se jačati, usavršavati u vladanju i znanju; ali ako postanu nemarni i nevjerni, onda će njihov utjecaj biti štetan.

Izbor prijatelja je nešto o čemu učenici treba ozbiljno da razmišljaju. Među mladima koji pohađaju naše škole ima uvijek dvije vrste učenika: onih koji se trude da ugone Bogu i da slušaju učitelje, i onih koji su ispunjeni duhom nediscipline. Mladi koji se druže sa svijetom da bi činili zlo stavljaju svoj utjecaj u službu neprijatelja duša; oni odvrćaju od pravog puta one koji se ne drže čvrsto načela. [290]

S pravom se kaže: „Kaži mi s kim se družiš, pa ću ti kazati tko si.” Mladi nisu svjesni koliko izbor prijatelja utječe pozitivno ili negativno na njihov karakter i ugled. Čovjek traži društvo onih koji imaju isti ukus i iste navike. Onaj koji više voli društvo nezalica i pokvarenjaka nego mudrih i dobrih pokazuje time da je njegov karakter izopačen. Možda se u početku njegov ukus i navike razlikuju od njihovog ukusa i navika, ali u toku druženja sa njima njegove misli i osjećaji doživjet će promjenu: žrtvovat će svoja dobra načela, i neosjetno i neizbježno spustit će se na stupanj svojih drugova. Kao što potok nosi sa sobom dio zemljišta kroz koje protječe, tako i principi i navike mladih postaju obojeni karakterom društva u kojem se kreću . . .

Mjerilo snage. — Snagu karaktera sačinjavaju dvije stvari: moć volje i moć samosavlađivanja. Mnogi mladi pogrešno misle da jake i neobuzdane strasti sačinjavaju snagu karaktera. Ali, čovjek kojim vladaju strasti je slabić. Prava veličina i plemenitost čovjeka ocjenjuje se po tome koliko je on kadar obuzdati svoja osjećanja, a ne po osjećanjima koja njime gospodare. Jak čovjek je onaj koji se može uzdržati i oprostiti neprijatelju, iako ga boli njegovo zlo postupanje. Strahopoštovanjem

Bog nam je dao umnu i moralnu snagu; ipak, svaki je u velikoj mjeri graditelj svog karaktera. Svaki dan sve više izgrađujemo zgradu svog karaktera. Božja riječ nas opominje da pazimo kako

radimo, da zidamo na vječnoj Stijeni. Doći će, dan kad će se pokazati naše djelo. Sada je vrijeme kad svi treba da razvijaju od Boga primljene sposobnosti i izgrađuju karakter koji će biti od koristi ovdje i u vječnosti.

[291] Karakter se jača i učvršćuje vjerom u Krista kao ličnog Spasitelja. Oni koji imaju iskrenu vjeru u Krista pokazat će se razboriti, znajući da Božje oko bdi nad njima, da vrhovni Sudac mjeri njihovu moralnu vrijednost, da nebeska bića čekaju da vide kakav će karakter oni izgraditi.

Mladi zato čine tako velike pogreške jer ne uče iz iskustva starijih. Učenicima će se osvetiti ako potcjenjuju i ako se izrugavaju opomenama i poukama roditelja i učitelja. Trebalo bi da cijene svaku pouku i u isto vrijeme da su svjesni svoje potrebe za dubljim poukama nego što im može pružiti ikoje ljudsko biće. Kad Krist vjerom stanuje u srcu, njegov Duh čisti i posvećuje dušu. Ako je istina u srcu, ona će promijeniti život...

Vi učenici koji ste daleko od doma, lišeni neposrednog utjecaja vaših roditelja, znajte da vas prati oko nebeskog Oca. On ljubi mlade. On poznaje njihove potrebe i razumije njihova iskušenja. On vidi u njima velike mogućnosti i gotov je da im pomogne da dosegnu najviši ideal, samo ako uvide svoje potrebe i traže njegovu pomoć.

Učenici, molitve vaših roditelja se dan i noć dižu Bogu za vas; njihova nježna briga vas uvijek prati. Poslušajte njihove molbe i opomene. Odlučite da se svim silama oduprete zlu koje vas okružuje. Vi ne možete znati koliko podmuklo neprijatelj radi da bi pokvario vaš um i vaše navike i da bi u vama razvio nezdrava načela.

Možda ne uviđate opasnost kojoj se izlažete kad činite prvi korak na putu lakoumnosti i grešnog uživanja, i mislite da ćete moći promijeniti svoj stav kada to budete htjeli i da ćete činiti dobro sa istom lakoćom kao da niste nikada podlegli zlu. To je zabluda. Izbor loših drugova je malo po malo povukao mnoge daleko od puta vrlina u ponor neposlušnosti i razvrata, u koji nisu nikada pomislili da će pasti.

[292] Učenik koji popušta iskušenju smanjuje svoj utjecaj u korist dobra, i onaj koji svojim lošim vladanjem postaje oruđe neprijatelja morat će da položi Bogu račun što je stavio kamen spoticanja na put drugih. Zašto da se učenici vezuju uz velikog otpadnika? Zašto da postanu njegova oruđa koja vode druge u iskušenje? Zašto radije ne

razmišljaju kako da pomognu i ohrabre svoje drugove kao i svoje učitelje? Njihovo je preimućstvo da nose teret sa svojim učitelj ima pomažući im da riješe probleme koje sotona čini očajno teškim i mučnim. Oni mogu da stvore prijatnu i vedru atmosferu. Svaki učenik može da bude svjestan da je stupio na Kristovu stranu ako poštuje red, marljivost i disciplinu, i ako odbija da i najmanjim djelićem svojih sposobnosti i svog utjecaja pomaže neprijatelju svega dobrog i lijepog.

Učenik koji duboko poštuje istinu i koji ima pravi pojam o svojoj dužnosti može da vrši spasonosan utjecaj na svoje drugove. Mladi koji nose Kristov jaram neće se pokazati neposlušnima. Oni neće sebično tražiti lična zadovoljstva. Pošto su jedno s Kristom u duhu, oni će biti i jedno s njime u radu. Stariji učenici u našim školama treba da su svjesni da mogu pomoći mlađim učenicima u stvaranju dobrih navika. Oni treba da paze da svojim utjecajem ne predaju svoje, drugove u ruke neprijatelju.

Isus će biti pomoćnik svima koji se uzdaju u njega. Biti u vezi s Kristom znači imati pravu sreću. To znači ići stazom kojom je Spasitelj išao, razapeti tijelo s njegovim strastima i željama. Kad smo svoju nadu sagradili na Kristu, oluje života neće moći da je pomaknu sa njenog čvrstog temelja.

Vjerni i dostojni povjerenici. — Mladići i djevojke, na vama je da odlučite da li ćete biti dostojni povjerenja i hoćete li biti vjerni, spremni da odlučno idete stazom dobra u svim prilikama. Želite li da steknete dobre navike? — Tražite društvo onih koji su moralni i koji teže za dobrim. Dragocjeno vrijeme milosti dato vam je zato da se oslobodite mana svog karaktera; i to treba da učinite, ne samo zato da biste dobili vječni život već i zato da biste bili od koristi i u ovom životu. Dobar karakter je blago vrednije od zlata i srebra. To je blago koje ne može pasti pod stečaj, i ono nam osigurava bogate prilode kad budu propala sva zemaljska blaga. Svatko treba sa velikom revnošću da gaji poštenje, odlučnost i ustrajnost. Ove osobine daju onome koji ih ima neodoljivu snagu koja ga čini jakim za dobro, jakim da se odupre zlu i da podnese teškoće.

Ljubav prema istini, osjećaj odgovornosti i želja da proslavimo Boga su najjači podsticaji za intelektualno usavršavanje. Ovi podsticaji ne dozvoljavaju učeniku da bude besposlen. Oni ga nadahnjuju žarkom revnošću. On uči kao pod Božjim nadzorom, znajući da

cijelo nebo surađuje na njegovom odgoju. Takav učenik će postati plemenit, velikodušan, ljubazan, učtiv, sličan Kristu i u svemu uspješan. Um i srce će raditi u skladu s Božjom voljom.

UTJECAJ

Kristov život je bio utjecaj koji se stalno širio kao val na bezgraničnom oceanu; to je bio život koji je bio vezan s Bogom i sa cijelim čovječanstvom. Kroz Krista Bog je dao čovjeku dar utjecaja, koji od njega zahtijeva da ne živi samo za sebe. Mi smo lično u vezi s našim bližnjima, mi sačinjavamo dio velike ljudske obitelji i imamo uzajamne odgovornosti. Nitko ne može živjeti nezavisno od svojih bližnjih, jer blagostanje jednoga utječe na dobro drugog. Božja je namjera da svaki sebe smatra potrebnim za dobro drugih i da se trudi da radi za njihovu sreću.

[294] Svaka je duša okružena njoj svojstvenom atmosferom. Ta atmosfera može da bude ispunjena silom vjere koja oživljuje, hrabrošću, nadom i mirisom ljubavi; ili može biti otežana injem sumornosti, ne-zadovoljstva i sebičnosti, ili pak zatrovana nekim omiljenim grijehom. Svi s kojima dolazimo u dodir dolaze svjesno ili nesvjesno pod utjecaj atmosfere koja nas okružuje.

Naša odgovornost. — To je odgovornost koje se ne možemo osloboditi. Naše riječi, naša djela, naše odijelo, naše vladanje, pa čak i izraz našeg lica vrše svoj utjecaj. Utisak koji ostavljamo proizvodi dobre ili loše posljedice čiji se domašaj ne može procijeniti. Svaki utisak je sjeme koje će donijeti dobru ili lošu žetvu. To je karika u dugačkom lancu ljudske historije koji se pruža u nedogled. Ako naš primjer pomaže drugima da žive po načelima pravde, time im dajemo silu da čine dobro. Oni će vršiti isti utjecaj na druge, a ovi opet dalje na druge. Tako hiljade njih mogu uživati blagoslov našeg utjecaja, kojeg mi nismo ni svjesni.

Bacite kamen u jezero: on će stvoriti val kojem slijedi drugi, pa treći itd. Krugovi će se sve više širiti dok ne dopru do obale. Tako je i s našim utjecajem. Bez našeg znanja i naše kontrole, naš utjecaj nastavlja da djeluje ili na dobro ili na zlo.

Karakter je sila. Tiho svjedočanstvo jednog stvarno pobožnog i nesebičnog života sadrži gotovo neodoljivu silu. Tko u svom životu otkriva Kristov karakter, taj surađuje s njim na spašavanju

duša. Samo ako u svom životu otkrivamo Kristov karakter, možemo surađivati s njime.

Što je širi krug našeg utjecaja, to više možemo činiti dobra. Kad oni koji kažu da služe Bogu budu slijedili Kristov primjer; kad budu sprovodili u svom životu načela njegovog zakona; kad budu svim svojim djelima pokazivali da ljube Boga iznad svega a svoje bližnje kao sami sebe, onda će crkva imati silu koja će pokrenuti svijet. [295]

IZBOR DRUGOVA

Treba da izaberemo takvo društvo koje će imati najpovoljniji utjecaj na naš duhovni napredak, i da iskoristimo svaku pomoć koja nam se pruža. Sotona će se, truditi da što više umnoži smetnje kako bi učinio što težim naše napredovanje prema nebu. Možemo doći i u težak položaj, jer čovjek ne može uvijek birati svoju okolinu; ali, u svakom slučaju, ne smijemo se dragovoljno izložiti utjecaju koji je nepovoljan za izgradnju kršćanskog karaktera. Ako nas dužnost primora da dođemo u nepovoljnu sredinu, treba da udvostručimo budnost i molitvu da bi nas Kristova milost sačuvala od pokvarenosti.

Lot je izabrao Sodomu kao svoje mjesto stanovanja, jer je više važnosti pridavao materijalnim preimućstvima negoli moralnom utjecaju koji će okružavati njegovu obitelj. Što je stekao u pogledu zemaljskog dobra? Sve što je imao bilo je uništeno; neka od njegove djece poginula su prilikom uništenja pokvarenoga grada; njegova je žena bila pretvorena u stub soli dok se udaljavala od grada, a sam Lot spasio se „kao kroz vatru”. No ni na tome se nisu zaustavile rđave posljedice njegovog sebičnog izbora. Karakter njegovih kćeri bio je toliko zaražen moralnom pokvarenošću sredine da više nisu znale razlikovati dobro od zla, grijeh od pravde.

ZLATNO PRAVILO

Stavite se u položaj onih s kojima saobraćate. Pokušajte razumjeti njihova osjećanja, teškoće, razočaranja, njihove radosti i žalosti. Nastojte da ih dobro razumijete i učinite za njih ono što biste vi htjeli da oni učine za vas da ste na njihovom mjestu. Ovo je načelo prave vjernosti. To je, u drugom obliku, zakon koji kaže: „Ljubi bližnjega svojega kao samoga sebe.” To je suština nauke proroka. [296]

To je nebesko pravilo koje treba da razvijamo u svima koji žele da budu građani nebeskog carstva.

Zlatno pravilo je načelo prave učtivosti, a savršen primjer te učtivosti je Isus otkrio u svome karakteru i svome životu. Kolika blagost i dobrota je zračila iz njegove ličnosti! Kakav je prijatan miris širila njegova prisutnost! Njegova djeca treba da otkrivaju isti duh. Božanska atmosfera okruživat će one u kojima Krist živi. Njihove bijele haljine čistote odisat će mirisom vrtova Gospodnjih. Božanska svjetlost koja odsjajuje sa njihovih lica obasjavat će korake onih koji se spotiču i koji su umorni.

Onaj koji shvaća u čemu se sastoji savršenstvo karaktera neće propustiti da pokaže saučešće i Kristovu nježnost. Utjecaj milosti treba da omekša srce, da oplemeni i očisti osjećaje, dajući nam nebesku pri- jatnost i dobrotu.

PRAVA PLEMENITOST

Gospod Isus želi da priznamo prava svakog čovjeka, i to njegova društvena prava i njegova prava kao kršćanina. Sa svima treba da postupamo pažljivo i učtivo kao sa sinovima i kćerima Božjim.

Kršćanstvo čini čovjeka učtivim. Isus je bio učtiv i prema progoniteljima. Njegovi pravi učenici pokazat će isti duh. Pogledajte Pavla pred glavarima i Agripom: njegov govor pred Agripom je ne samo primjer uvjerljive rječitosti nego i primjer istinite učtivosti. Evandjelje ne uči vanjskoj ugladenosti svi-jeta, nego učtivosti koja proističe iz srca punog dobrote.

[297] Najbrižljivije njegovanje vanjske ugladenosti neće učiniti da iščezne razdražljivost, duh nemilosrdnog osuđivanja i ružnog izražavanja. Prava plemenitost ne može da se vidi dok svoju ličnost sma- tramo središtem svega. Ljubav mora da prebiva u srcu. Pravi kršćanin će crpsti pobude za rad iz duboke ljubavi prema svome Učitelju. Iz ove ljubavi prema Kristu izvire i nesebična želja za dobro njegove braće. Ljubav daje onome koji je ima dostojanstvenost, otmjenost i prijatnost u ponašanju. Ona ozaruje lice i ublažava glas; ona profinjuje i oplemenjuje cijelo biće.

Potreba prave učtivosti. — Od najveće, je potrebe da ljudi i žene koji imaju poznanje Božje volje nauče kako će postati uspješni radnici u njegovom djelu. To treba da su učtivi i razumni ljudi, koji

nemaju lažni vanjski sjaj, vještački smiješak koji susrećemo kod svjetskih ljudi, nego plemenitost i pravu učtivost koja ima nebeski miris i koju će imati svaki kršćanin koji je dioničar Božje prirode. Nedostatak pravog dostojanstva i kršćanske plemenitosti u redovima onih koji svetkuju subotu svjedoči protiv nas i oduzima svu ljepotu istini koju ispovijedamo. Treba da usavršimo i svoj um i svoje ponašanje. Oni koji ispovijedaju istinu ne proslavljaju ni istinu ni Krista ako zanemaruju da iskoriste sva preimućstva i sve prilike kako bi dostigli punu visinu rasta u Isusu Kristu.

Izbor drugova. — Mladi koji žive u vezi s Kristom izabrat će kao drugove one koji mogu da im pomognu da čine dobro. Izbjegavat će društvo koje ne može da im pomogne da razvijaju u sebi dobra načela i plemenite težnje. Svuda susrećemo mlade zakržljalog duha i niskog morala. Kad dođemo u dodir s njima, mi koji smo se bez ustezanja odlučili za Krista treba da se čvrsto držimo dobra koje smo upoznali svojim razumom i svojom savješću.

IZBJEGAVAJTE RĐAVO DRUŠTVO

Mladi treba ozbiljno da razmišljaju o cilju svoga života i da paze da njihove navike budu čiste i nepokvarene. Treba da budu čvrsti u načelima ako žele da šire dobar utjecaj oko sebe. Vodeni cvijet pušta korijen duboko ispod nečistoće i mulja; njegova porozna stabljika upija sve što je potrebno za njegovo razvijanje i podiže svoju čistu cvjetnu krunicu ka svjetlu, gdje počiva na površini čistog jezera. On odbacuje sve što bi moglo da uprlja ili pokvari njegovu neokaljanu ljepotu.

[298]

Ovdje možemo crpsti pouku: iako okruženi utjecajima koji teže da izopače moral i unište dušu, ipak možemo da se, sačuvamo od pokvarenosti tako što ćemo se staviti u položaj gdje rđavo društvo neće pokvariti naša srca. Mladi treba da traže društvo onih koji se čvrstim korakom penju putem koji vodi gore. Treba da izbjegavaju društvo onih koji dopuštaju da na njih djeluju rđavi utjecaji, koji su lijeni, koji nemaju iskrenu težnju da postignu uzvišen ideal karaktera i na koje se čovjek ne može osloniti kao na one koji će biti vjerni načelima. Mladi treba da su u društvu onih koji gaje u svom srcu strah Božji i ljubav prema Bogu, jer su ti plemeniti i čvrsti karakteri slični vodenom cvijetu koji otvara svoju čistu krunicu na površini

jezera. Odbijajući štetne utjecaje, prihvaćaju oni samo ono što im može pomoći da razviju čist i plemenit karakter. Oni nastoje da budu slični božanskom Uzoru.

Naše riječi — podsticaj na dobro. — Kršćani premalo razgovaraju među sobom o svojim dragocje-nim iskustvima. Zloupotreba dara govora je uzrok što je Božje djelo zaostalo i što Bog nije dostojno proslavljen. Ako čovjek u svom srcu gaji zavist, zle sumnje i sebičnost, onda se unutrašnja pokvarenost otkriva i preko riječi. Mnogi od onih koji se nazivaju kršćanima gaje rđave misli i vode loše razgovore. Takve rijetko čujemo da spominju dobrotu, milosrđe i ljubav Božju koja se otkrila u daru njegovog jedinog Sina za svijet. [299] To je On učinio za nas i ne bi li trebalo da pokažemo svoju ljubav i zahvalnost prema njemu? Ne bi li trebalo da se u našem kršćanskom životu međusobno jačamo riječima ohrabrenja? Ako stvarno ljubimo Krista, mi ćemo ga proslaviti svojim riječima. Nevjerni se često osvjedoče u istinu kad čuju čiste riječi, riječi pune hvale i zahvalnosti prema Bogu.

Naš utjecaj. — Primjer i ponašanje kršćanina, kao i njegove riječi, treba da su takvi da u grešnim probude želju da dođu k Izvoru života.

PLEMENITI RAZGOVORI

Najučeniji nisu uvijek najuspješnija oruđa koja Bog može upotrebiti. Mnogi od njih su stavljeni na stranu i zamijenjeni drugima koji su imali manje preimućstva da steknu znanje iz knjiga, ali koji su naučili praktične stvari potrebne za svakodnevni život. Mnogo puta oni koji se smatraju učenima prestaju da uče, smatraju da dovoljno znaju i da im, ništa ne treba, odbijaju svaku pouku, čak i od Isusa, najvećeg Učitelja kojeg je svijet ikada poznao.

Oni koji su povećali i razvili svoje umne sposobnosti marljivim istraživanjem Pisma kako bi upoznali Božju volju, moći će da budu korisni, jer je Božja riječ našla pristup u njihov život i karakter. Ova Riječ treba da izvrši svoje naročito djelo, djelo rastavljanja „duše i duha, i zglavaka i mozga, i da sudi mislima i namjerama srca”. Jevr. 4, 12. Hraneći se Božjom riječju, kršćanin postaje jak, umno i duhovno, sposoban da se bori za istinu i pravdu.

Nemojte da se zadovoljite nižim stupnjem. — Zašto ima mladih pa čak i onih u zrelih godinama, koji se tako lako daju navesti u iskušenje i grijeh? — To je zato što ne proučavaju i ne razmišljaju o Božjoj riječi kao što bi trebalo. Kad bi oni cijenili Riječ Božju kako to ona zaslužuje, imali bi unutrašnje osjećanje pravde, duhovnu silu koja bi im dala snage da se odupru sotoninim iskušenjima. Mnogima nedostaje čvrsta i nepokolebljiva snaga volje u životu i karakteru zato što ne proučavaju Božje savjete i ne razmišljaju o njima. Ne ulažu potrebne napore kako bi se duh udaljio od svega što je nečisto i neistinito i usredotočio na ono što je čisto i sveto. Ne biraju onaj bolji dio, koji je Marija izabrala kad je sjela kod Isusovih nogu da primi svete pouke božanskog Učitelja, da ih zatvori u srce i sprovede u život. Razmišljanje o onom što je sveto uzdiže i oplemenjuje um i pomaže da čovjek postane kršćanin. [300]

Bog ne može primiti onoga koji umanjuje svoje duhovne moći tjelesnim željama, nedostojnim mislima, riječima i djelima. Nebo je čisto i sveto mjesto gdje nitko ne može ući ako nije duhovan, plemenit, čist i svet. Nas čeka jedno djelo koje treba da obavimo za sebe, koje ćemo moći izvršiti samo onda ako primimo silu od Spasitelja. Trebalo bi da proučavamo Bibliju više nego ikoju drugu knjigu. Trebalo bi da je ljubimo i slušamo kao Božji glas. Treba da razumijemo njene zahtjeve i zabrane, ono što treba da činimo i što ne smijemo da činimo, i da shvatimo njeno pravo značenje.

Gajimo nebeske misli. — Kada tražimo savjete u Božjoj riječi i kad proučavamo Pismo da u njemu nađemo svjetlost, nebeski anđeli se približavaju da utječu na naš um i rasvijetle naš razum da bismo mogli reći: „Riječi tvoje kad se jave, prosvjetljuju i urazumijuju proste.” Psalam 119, 130. Ne treba da se čudimo što mladi koji se smatraju kršćanima tako malo misle o nebeskim stvarima kad vidimo koliko malo pažnje posvećuju Božjoj riječi. Oni ne slušaju Božje savjete, ne pokoravaju se njegovim uredbama, ne traže milost i mudrost odozgo da ne padnu opet u ranije grijeha i da iz svog karaktera odstrane i najmanji trag pokvarenosti. Evo što je bila Davidova molitva: „Urazumi me o putu zapovijesti svojih, i razmišljat ću o čudesima tvojim.” Psalam 119, 27. [301]

Kada bi mladi, a i stariji, vodili kontrolu nad svojim umom, oni bi kad se sastanu razgovarali o onome što je čisto i plemenito. Ako je duh čist, ako su misli oplemenjene božanskom istinom, onda će

i naše riječi biti čiste i plemenite, „kao zlatne jabuke u srebrnim sudovima”. Ali dok se kršćani zadovoljavaju sadašnjim shvaćanjem, svojim sadašnjim vladanjem i svojim niskim duhovnim stanjem, njihovi će razgovori biti niski i nekorisni. Oni će biti „od zemlje, zemaljski”, neće biti prožeti duhom istine i neba, neće postići ni onaj stupanj visine na kojem se nalaze obrazovani ljudi ovoga svijeta.

Odlučni napori za posvećenjem. — Kad Krist i nebo postanu predmeti našeg razmišljanja, to će se primijetiti i u razgovoru. Govor će biti začinjjen milošću; onaj koji govori pokazat će da je primio svoj odgoj u Kristovoj školi. Psalmista je rekao: „Put istine izabrah, zakone tvoje tražim.” Psalam 119, 30. On je u svoje srce slagao blago Božje riječi. Ona je ušla u njegov razum, ne zato da bi bila prezrena, već da bi je sprovodio u život.

Dan za danom, sat za satom, u nama treba da se odvija snažno napredovanje u samoodricanju i posvećenju. Tada će naša vanjska djela pokazati da Isus stanuje vjerom u našim srcima. Posvećenje nas ne sprečava u sticanju znanja; naprotiv, ono pomaže da se um razvija i podstiče ga da traži istinu kao sakriveno blago. Poznavanje Božje volje unapređuje posvećenje. Nebo postoji, i s kolikim žarom bi trebalo da se trudimo da dođemo u nj!

[302] Obraćam se učenicima naših škola i pozivam ih da vjeruju u Isusa kao u svog Spasitelja. Vjerujte da je On spreman da vam pomogne svojom milošću ako mu se iskreno približite. Borite se u dobroj borbi vjere! Borite se za krunu života. Borite se, jer vas sotona želi zarobiti; ako se ne otrgnete iz njegovih kandži, bit ćete savladani i upropašćeni. Neprijatelj je ispred i iza vas, s desna i s lijeva; vi treba da ga zgazite. Borite se da dobijete krunu pobjede. Borite se, jer ako je ne zadobijete, izgubit ćete sve na ovom svijetu i na drugome. Borite se, ali neka to bude silom uskrslog Spasitelja.

NE BUDITE RAZUZDANI

Ako se samo kratko vrijeme predate razuzdanosti, draga omladino, žnjet ćete rod koji će zagorčati cio vaš život. Jedan čas nepromišljenosti, samo jedno popuštanje iskušenju, dovoljno je da se cio život uputi rđavim pravcem. Samo ste jednom mladi; iskoristite svoju mladost. Ne možete da se vratite i popravite učinjene pogreške.

Tko odbija vezu s Bogom i sam stupi na put iskušenja, sigurno će pasti.

Bog stavlja na probu svakog mladog čovjeka. Mnogi su pokušavali da opravdaju svoju lijenost i nedostatak poštovanja za ono što je sveto lošim primjerom iskusnijih osoba. Ali to nikoga ne treba da skrene s pravog puta. Na dan suda nećete se moći opravdati nijednim takvim izgovorom. Vi ćete biti osuđeni. To će biti pravedan sud, jer ste poznali pravi put, ali niste htjeli ići njime.

Iskušenje. — Sotona, veliki zavodnik, prurušen u anđela svjetlosti dolazi k mladima sa svojim naročitim kušanjima i uspijeva da ih malo po malo skrene s puta dužnosti. On je opisan kao optužitelj, varalica, laža, krvnik i ubica. „Tko griješi, od đavola je.” Svaki pristup povlači za sobom osudu krivca i izaziva Božje negodovanje. Bog čita i pomisli srca. Ako čovjek gaji nečiste misli, to povlači osudu, čak i onda ako te misli nisu pretvorene u riječi i djela. On je tako izgubio čistotu, i kušać je pobijedio. Svakog čovjeka kušaju njegove slasti i želje. On skreće sa puta vrline i dobra kad popusti svojim grešnim sklonostima. Kad bi mladi imali moralnu čvrstinu, lako bi se oduprli i najjačem iskušenju. Sotonino je djelo da kuša, ali je vaša stvar da li ćete podleći ili ćete se oduprijeti. Sve sotonine sile ne mogu nikoga prisiliti na grijeh. Za grijeh nema izgovora.

[303]

Dok neki mladi prosipaju svoje snage u taštini i ludosti, drugi discipliniraju svoj um, nagomilavaju znanje, naoružavaju se za životno djelo, čvrsto odlučni da uspiju. Ali čovjek ne može uspjeti u životu, ma koliko se trudio, ako ne ljubi Boga iznad svega. Oni koji se obrate Bogu cijelim srcem i odbace zavodjenje onih koji bi htjeli da oslabe njihove težnje za onim što je dobro, naći će u Bogu snagu i sigurnost.

Tašta uživanja ne donose sreću. — Oni koji vole da provode vrijeme u društvu najzad postaju robovi te navike. Njihov život sastoji se od posjećivanja zabava, smijanja i zbijan ja šala. Ne mogu podnositi čitanje Biblije i razmišljati o nebeskim stvarima. Nesretni su ako ne doživljuju nova uzbuđenja. Nemaju u sebi moći da budu sretni, već očekuju svoju sreću od drugih, koji su isto tako lakomisleni i bezbrižni kao i oni. Ludo prosipaju snage koje bi mogli da upotrebe za plemenite ciljeve.

Mladi koji nalaze radost i sreću u čitanju Riječi Božje i u molitvi neprekidno se osvježavaju na Izvoru života. Oni će postići ideal

moralnog savršenstva i širinu misli koju drugi ne mogu dokučiti. Veza s Bogom podstiče dobre misli, plemenite težnje, pomaže da bolje shvatimo istinu i daje uzvišene pobude za rad. Sve one koji su na ovaj način u vezi s njime, Bog priznaje svojim sinovima i kćerima. Oni se sve više penju, stižu sve jasniju viziju o Bogu i vječnosti, i Gospod ih čini svojim oruđima da preko njih objavi svijetu svjetlost i mudrost . . .

[304]

Ostati u Kristu znači biti radostan, veseo i sretan u Bogu. Prava ljubaznost će se otkriti u glasu; poštovanje prema onom što je duhovno i vječno pokazat će se u djelima; sa usana će odjekivati radosne nebeske pjesme. To je tajna pobožnosti koja se teško može objasniti, ali koja se osjeća. Tvrdovrato i buntovničko srce može da zatvori svoja vrata blagom utjecaju božanske milosti i svim radostima u Svetom Duhu; ali putevi mudrosti su putevi sreće, i sve su njene staze mirne. Ukoliko naša veza s Kristom bude prisnija, utoliko će naše riječi i djela više otkrivati silu njegove milosti koja mijenja i preobražava srca.

NERELIGIOZNI POSJETIOCI

Kršćanima ne dolikuje da biraju sebi društvo onih koji ne održavaju vezu s Bogom i ne žive po njegovoj volji. Koliki kršćani ipak zalaze na zabranjeni put! Mnogi pozivaju k sebi lakoumne, tašte i nevjerne rođake; često primjer i utjecaj ovih nevjernih gostiju ostavlja trajan utisak na um djece u domu. Taj utjecaj ima isto tako štetne posljedice kao što su bile one koje su proizašle iz druženja Jevreja sa bezbožnim Kananejima. . .

Neki misle da treba da čine neke ustupke svojim nevjernim rođacima i prijateljima da bi im ugodili. Sigurno, ovdje nije lako povući granicu; jedno popuštanje priprema put drugome, i uskoro oni koji su nekad vjerno služili Bogu prilagodit će svoj život i karakter običajima svijeta. Veza s Bogom je prekinuta. Od kršćanstva ostaje im samo još ime. Kad dođu časovi nevolje, onda se vidi da njihova nada nema temelja. Oni su se zajedno s djecom prodali neprijatelju. Osramotili su Boga, i kad dođe pravedan sud Božji, morat će žnjeti što su sijali. Krist će im reći, kao što je nekad kazao Izraelu: „Ali ne poslušaste glasa mojega. Što ste to učinili?” Sudije 2, 2.

[305]

UDVARAM JE I BRAK

Obiteljska veza je najintimnija, najnježnija i najsvetija od svih veza na zemlji. Ona je uspostavljena da bude na blagoslov čovječanstvu. Zaista, brak je uvijek blagoslov kada je sklopljen mudro, u strahu Božjem, sa osjećajem odgovornosti koje povlači sobom.

PRAVA LJUBAV

Ljubav je dragocjeni dar, koji primamo od Isusa. Čista i iskrena ljubav nije trenutni osjećaj; to je načelo. Oni koje vodi prava ljubav nisu ni slijepi ni nerazumni. Naučeni od Svetoga Duha, oni ljube Boga iznad svega, a svoje bližnje kao sami sebe.

Oni koji namjeravaju sklopiti brak neka temeljito ispituju svaki osjećaj i budno paze na svaku crtu karaktera onoga sa kime se žele sjediniti za cio život. Svaki korak ka braku neka bude obilježen skromnošću, jednostavnošću, ozbiljnošću i velikom željom da ugodimo Bogu i da ga proslavimo. Brak utječe i na sadašnji i na vječni život. Iskreni kršćanin neće praviti planove koje Bog ne može odobriti.

Tražite savjet. — Ako vam je Bog dao vjerne roditelje, pitajte ih za savjet. Iznesite im svoje nade i planove, dopustite da vas oni pouče svojim životnim iskustvom. Na taj način ćete izbjeći mnoge žalosti. Ali, prije svega, tražite savjet od Krista i proučavajte sa molitvom njegovu Riječ.

[306]

Djevojka, vođena ovim načelima, neka izabere za životnog druga samo onog mladića čiji je karakter čist i plemenit; koji je marljiv, poduzimljiv i pošten; koji ljubi Boga i boji ga se. Mladić neka izabere za ženu djevojku koja je sposobna da nosi svoj dio tereta u životu; onu čiji ga utjecaj uzdiže i opleme-njuje, i koja ga usrećuje svojom ljubavlju. „Razborita žena je dar od Gospoda. . .” „Oslanja se na nju srce muža njezina. . . Usta svoja otvara mudro i na jeziku joj je nauka blaga. Pazi na vladanje čeljadi svoje, i hljeba u lijenosti ne jede. Sinovi njezini podižu se i blagosiljaju je; muž njezin također

hvali je govoreći: mnoge su žene bile vrsne, ali ti ih nad- Višuješ sve.” Priče 31, 26—29. Tko je našao takvu ženu, „našao je sreću”.

Izbor drugova. — Mladi kršćani treba mnogo da paze na izbor svojih prijatelja i drugova. Pazite da se ono što smatrate čistim zlatom ne pokaže kao prosti metal. Druženje sa neobraćenima je prepreka na putu onih koji žele da služe Bogu. Mnogi su upropašćeni nesretnim vezama, bilo poslovnim ili bračnim, s onima koji ne vrše oplemenjujući utjecaj. Bož-ji narod ne treba nikada da stupi na zabranjeno tlo. Bog je zabranio brak između vjernih i nevjernih. Ipak vrlo često neobraćena srca povode se za svojim željama, i sklapaju se brakovi koje Bog ne može odobriti.

NEDOPUŠTENO UDVARANJE**Iz ličnog svjedočanstva jednom bratu.*

[307] Nedostatak čvrstine i samoodricanja u tvom karakteru je ozbiljna prepreka u sticanju pravog vjerskog iskustva. Potrebno je da gajiš odlučnost i čestitost. To su osobine koje su nam neophodno potrebne za uspjeh u kršćanskom životu. Ako si u srcu čestit, onda nećeš skrenuti s pravog puta. Ništa te neće odvratiti od puta dužnosti. Ti ćeš biti Bogu vjeran. Ni osjećaj naklonosti i ljubavi, ni težnja za prijateljstvom neće te odvratiti od puta istine i dužnosti. Nikada nećeš žrtvovati dužnost naklonostima.

Dragi brate, veliku ćeš pogrešku učiniti ako dopustiš da te privuče jedna mlada neiskusna djevojka, koja ne poznaje obične, praktične svakodnevne dužnosti života, i da se s njome sjediniš za cio život; ali ovaj njen nedostatak je mali ako se usporedi s njenim neznanjem u pogledu njenih dužnosti prema Bogu. Bog joj nije uskratio svoju svjetlost. Ona je imala priliku, bila je poučavana u vjerskim istinama, ali nije htjela priznati svoje stanje bijede i grijeha, koje je rezultat života bez Krista.

Utjecaj na vjersko iskustvo. — Ako ti u svojoj zaslijepljenosti redovno zanemaruješ molitvene sastanke, gdje se Bog susreće sa svojim narodom, da bi bio u društvu one koja ne ljubi Boga i ne mari za vjerski život, kako možeš očekivati da će Bog blagosloviti takvu vezu?

Ne žuri se. Rane ženidbe ne smiju se podsticati. Ako mladić ili djevojka nemaju obzira prema Božjim zahtjevima, ako zanemaruju

obaveze prema religiji, opravdano je da se bojimo da neće ni u braku imati obzira prema pravu supruga ili supruge. Opasno je za tebe što si često u društvu tvoje odabranice, žrtvujući svoja vjerska preimućstva i zanemarujući časove molitve. To je gubitak kojega nisi dovoljno svjestan.

Običaj je da mladi sjede do kasno u noć, ali to nije Bogu po volji, makar oboje bili kršćani. Ovi kasni sati nanose štetu zdravlju, onesposobljavaju um za sutrašnje dužnosti, a osim toga to kasno vrijeme daje povoda da se misli da je po srijedi grijeh. Brate moj, mislim da ćeš ti imati dovoljno poštovanja prema samome sebi da izbjegavaš takvo udvaranje. Ako iznad svega tražiš Božju slavu, postupat ćeš što opreznije možeš. Nećeš dozvoliti da te zaslijepi bolesna osjećajnost, tako da ne bi mogao biti svjestan visokih zahtjeva koje Bog traži od tebe kao kršćanina.

[308]

Rani brakovi. — Rane brakove ne treba podsticati. Tako važna veza kao što je brak, koja ima tako značajne posljedice, ne treba da se sklapa užurbano, bez dovoljno pripreme, i dok još nisu dobro razvijene umne i tjelesne moći.

ZARUKE S NEVJERNIMA

Draga sestro, čula sam da namjeravaš da stupiš u brak s čovjekom koji ne dijeli tvoje vjersko uvjerenje, i bojim se da nisi dovoljno promislila o tom važnom pitanju. Prije nego što učiniš korak koji će imati sudbonosan utjecaj na cio tvoj budući život, pozivam te da o tome ozbiljno razmišljaš i da se za to moliš. Hoće li ta nova veza biti izvor sreće? Hoće li ti pomoći da živiš kršćanskim životom? Hoće li je Bog odobriti? Hoćeš li dati dobar primjer na koji će se drugi moći ugledati?

Probni kamen prave ljubavi. — Svaka djevojka prije nego što pristane na brak treba da se pita da li je onaj s kime se ona želi združiti u životu nje dostojan. Kakva je bila njegova prošlost? Da li je njegov život čist? Da li je njegova ljubav izraz plemenitog i iskrenog karaktera ili je to samo neka sentimentalnost? Ima li on osobine koje je mogu usrećiti? Pruža li joj njegova ljubav mir i pravu radost? Cijeni li on nju kao ličnost ili će se ona morati odreći svog mišljenja i svoje savjesti? Kao Kristova učenica, ona ne pripada sebi, ona je skupo kupljena. Hoće li ona moći poštovati Kristova prava

[309] kao najviša? Hoće li moći sačuvati svoje tijelo i dušu, misli i pobude či stim i svetim? Ova pitanja su od životne važnosti za sreću svake mlade djevojke koja želi stupiti u brak.

Religija je potrebna u domu. Samo ona može spriječiti teške uvrede koje tako često truju bračni život. Duboka, iskrena i nesebična ljubav može biti samo ondje gdje Krist vlada. Tada će se srce sjediniti sa srcem, i dva života će se sliti u istinsku harmoniju. Anđeli će biti gosti u njihovom domu, i an-đeoska sveta straža posvetit će njihovu bračnu sobu. Svaka niska tjelesnost bit će odstranjena. Misli će biti upućene Bogu. Njihove iskrene molitve dizat će se Bogu.

Posljedice neposlušnosti. — Srce osjeća potrebu za ljudskom ljubavlju, ali ta ljubav nije dovoljno jaka, čista i toliko dragocjena da bi mogla zamijeniti Kristovu ljubav. Samo u svom Spasitelju može žena naći mudrost, snagu i milost da bi mogla nositi brige, odgovornosti i teškoće života. Neka u njemu traži svoju snagu i svog Vodiča. Neka se svaka žena preda Kristu prije nego što se sjedini sa jednim mladim čovjekom, i neka ne sklapa vezu koja bi bila u suprotnosti sa ovim savjetom. Da bismo ostvarili pravu sreću, treba da dobijemo Božji blagoslov na sve što imamo i što činimo. Neposlušnost prema Bogu je uzrok bijede u mnogim srcima i mnogim domovima. Sestro moja, ako ne želiš da tvoj dom bude pomračen za uvijek, ne sjedinjuj se s nekim tko je Božji neprijatelj.

Ja te molim kao ona koja je spremna da se sretne sa ovim riječima na dan suda: razmisli o koraku koji misliš da učiniš! Pitaj se: „Neće li nevjerni muž odvrćati moje misli od Isusa? On voli uživanja više od Boga. Neće li me vući da se radujem onome čemu se on raduje?” Neravna je i strma staza koja vodi u vječni život. Ne uzimaj na sebe nepotreban teret koji bi mogao usporiti tvoje napredovanje. . .

[310] Upozoravam te na opasnost prije nego što bude prekasno. Ti slušaš nježne i prijatne riječi, i misliš da će sve biti dobro; ali ti ne možeš proniknuti pobude koje nadahnjuju te lijepe govore. Ne možeš izmjeriti ponor pokvarenosti koji je sakriven u jednom srcu. Ne možeš vidjeti iza kulisa zamke koje sotona sprema tvojoj duši. On bi te želio uvući u život koji bi mu dao lak pristup k tebi i omogućio mu da te pogodi svojim strijelama iskušenja. Ne daj mu tu priliku. Dok Bog djeluje na um svojih slugu, sotona radi kroz sinove pobune. Nema jedinstva između Krista i Belijara. Združiti se s nevjernim znači stupiti na sotonino tlo. Ti žalostiš Svetog Duha i

lišavaš se njegove zaštite. Zar možeš da navučesh na sebe tako strašne smetnje u borbi za vječni život?

Raskinite zaruke. — Ti ćeš možda reći: „Ali ja sam dala svoju riječ; zar da je sada povučem?” Ja ti odgovaram: Ako si dala obećanje protiv Svetog pisma, povuci ga svakako bez oklijevanja, i pokaj se ponizno pred Bogom što si tako brzo dala svoju riječ. Daleko je bolje povući svoje obećanje, u strahu Božjem negoli održati ga i time osramotiti svog Spasitelja.

Imaj na umu da treba da zadobiješ nebo i da izbjegneš stazu koja vodi u propast. Bog zna što kaže. Pošto je zabranio našim praroditeljima da diraju plod s drveta poznanja, njihova neposlušnost je na-vukla na cijeli svijet poplavu zla. Ako radimo protiv Boga, on će raditi protiv nas. Samo je jedan put siguran: treba poslušati sve njegove zahtjeve, stajalo nas to što mu drago, jer su svi oni nadahnuti ljubavlju i beskrajnom mudrošću.

Zrelo rasuđivanje. — Dobro društva, kao i najviša korist učerika, zahtijeva da oni ne pokušavaju da biraju svog životnog druga dok se njihov karakter još nije razvio, dok njihovo rasuđivanje nije sazrelo i dok su daleko od svojih roditelja, lišeni njihovog staranja i vodstva.

Veoma važan posao obavljaju oni koji nastoje da zaštite mlade od iskušenja i da ih pripreme za kori- stan život. Drago nam je što se u našim odgojnim ustanovama uviđa važnost pravilnog obuzdavanja i discipline. Neka uspjeh kruniše trud naših učitelja u tom pravcu.

[311]

TREBA SAVJETOVATI I VODITI

U ovim danima opasnosti i pokvarenosti mladi su izloženi mnogim nevoljama i iskušenjima. Mnogi plove u opasnu luku. Njima je potreban kormilar, ali oni oklijevaju da traže pomoć smatrajući da su sami sposobni da upravljaju svojom barkom, a ne vide da će za koji trenutak udariti u sakrivenu stijenu, koja može prouzrokovati da njihova vjera i sreća dožive brodolom. Udvaranje i misao na brak ispunjavaju im glavu, i njihova je jedina želja da ostvare svoje planove. U ovoj najkritičnijoj periodi njihovog života njima je potreban pouzdan savjetnik i nepogrešiv vođa. Naći će ga u Božjoj riječi. Ako je ne proučavaju marljivo, učinit će velike greške, koje će pokvariti njihovu sreću i sreću drugih, kako za ovaj život, tako i za buduću.

Mnogi su nagli i tvrdoglavi. Ne slušaju mudre savjete Božje riječi. Nisu izvojevali pobjedu protiv samih sebe; njihova ponosna i prkosna volja učinila je da su napustili stazu dužnosti i poslušnosti. Mladi prijatelji, ispitajte svoju prošlost, ispitajte pažljivo svoje vladanje u svjetlosti Božje riječi. Da li ste obratili svu pažnju na obaveze prema vašim roditeljima kako vam to Biblija nalaže? Da li ste pokazali dobrotu i ljubav prema majci koja se brinula o vama od vašeg rođenja? Jeste li vodili računa o njenim željama, ili ste ražalostili njeno srce idući za svojim vlastitim željama i planovima? Da li je istina koju ispovijedate posvetila vaše srce, omekšala i obuzdala vašu volju? Ako nije, onda je pred vama ozbiljan posao da popravite svoje pogreške.

[312]

Savršeni vođa. — Biblija nam daje ideal savršenog karaktera. Ova sveta knjiga, nadahnuta od Boga, koju su napisali sveti ljudi, savršen je vođa u svim prilikama života. Ona jasno otkriva dužnosti starih i mladih. Tko nju prihvati za vođu, njena nauka će ga voditi ka nebu. Ona će oplemeniti um, usavršiti karakter, ispuniti srce mirom i radošću. Međutim, mnogi mladići više vole da budu sami sebi savjetnici i vođe i da rješavaju sami svoje probleme. Takvi treba pažljivo da proučavaju nauku Biblije. U njoj bi otkrili svoje dužnosti prema roditeljima i svojoj braći u vjeri. Peta zapovijest glasi: „Poštuj oca svojega i mater svoju, da ti se produlje dani na zemlji, koju ti da Gospod Bog tvoj.” Dalje čitamo: „Djeco, slušajte svoje roditelje u svačemu, jer je ovo ugodno Gospodu.” Kol. 3, 20.

Jedan od znakova koji pokazuje da živimo u posljednje dane je činjenica da su djeca nepokorna svojim roditeljima, nezahvalna i nesveta. Riječ Božja naglašava dužnost poštovanja roditelja. Ona usađuje u srca mladih svetu dužnost da ljube i cijene one koji su ih vodili od djetinjstva do zrelosti i čiji mir i sreća zavise sada u velikoj mjeri od njih. Biblija ne govori o tome neodređeno, ipak se njena nauka često ne sluša.

Mladi treba da nauče mnoge pouke. Prije svega treba da nauče da poznaju sami sebe. Trebalo bi da imaju pravi pojam o svojim obavezama i dužnostima prema roditeljima. Trebalo bi stalno da uče u Kri-stovoj školi, da budu blagi i ponizna srca. Pored ljubavi i poštovanja svojih roditelja trebalo bi da poštuju mišljenja iskusnih ljudi s kojima dolaze u dodir u crkvi.

Čestito vladanje. — Mladić koji se druži s djevojkom i stiče njeno prijateljstvo bez znanja njenih roditelja ne vlada se plemenito i kršćanski ni prema djevojci, ni prema njenim roditeljima. Tajnim dopisivanjima i sastancima može utjecati na nju, ali postupajući tako ne pokazuje plemenitost i čestitost, što treba da bude obilježje Božjeg djeteta. On i ona, da bi došli do svog cilja, igraju neiskrenu ulogu, koja nije u skladu s biblijskom naukom. Na ovaj način iznevjeravaju one koji ih ljube, i okružuju nježnim staranjem. Brakovi sklopljeni u takvim prilikama nisu u skladu s Božjom riječju. Onaj koji odvraća djevojku od njenih dužnosti prema roditeljima, koji unosi zabunu u njen duh i čini da prestupa petu zapovijest neće kao suprug biti vjeran svojim bračnim obavezama.

[313]

Na pitanje: „Kako će mladić očistiti svoj put?” imamo odgovor: „Vladajući se po tvojim riječima.” Mladić koji uzima Bibliju za vođu neće se udaljiti od staze dužnosti i sigurnosti. Ta blagoslovena knjiga pokazat će mu kako može sačuvati čestitost karaktera, kako može biti istinit i izbjeći svaku laž. „Ne ukradi!” Te su riječi napisane Božjim prstom na kamene ploče; no mnogo ih ima koji potajno krađu ljubav i izvijavaju ovaj grijeh.

Mnogi vode ljubav bez znanja roditelja i održavaju tajne veze, a posljedice toga su ove: ljubav neiskusne djevojke, koja ne zna kuda je sve ovo može odvesti, povlači se djelomično od njenih roditelja i prenosi na mladića, koji svojim ponašanjem pokazuje da nije dostojan njene ljubavi. Biblija osuđuje svaku vrstu nepoštenja; ona zahtijeva poštenje u svim okolnostima. Onaj koji učini Bibliju vođom svoje mladosti, svjetlošću svoje staze, vladat će se u svemu po njenoj nauci. Takav neće prestupiti nijednu jotu ili najmanju titlu zakona da bi postigao neki cilj, makar zbog toga morao podnijeti velike žrtve. On vjeruje u Bibliju i zna da ga Božji blagoslov neće moći pratiti ako se udalji od staze poštenja. Iako za izvjesno vrijeme može izgledati sretan, ipak će na kraju požnjeti plodove svojih djela.

Božje prokletstvo počiva na mnogim vezama koje nisu sklopljene u pravo vrijeme i u kojima bračni drugovi ne odgovaraju jedno drugom. Ove bi se veze mogle lakše opravdati kad se Biblija u tom pravcu ne bi jasno izražavala. Ali zahtjevi Biblije nisu neodređeni. Oni traže savršenu čistotu misli, riječi i djela. Zahvalni smo Bogu što njegova Riječ osvjetljava naše korake da bi svatko mogao poznati stazu dužnosti. Trebalo bi da mladi traže savjete Božje riječi

[314]

i slušaju njene uredbe; uvijek teško griješimo kad odstupamo od njenih načela.

Potrebno je zdravo rasuđivanje. — Pitanje braka, više nego ikoje drugo pitanje, treba da promatramo s mirom i bez uzbuđenja. Ako je ikada potrebno tražiti savjet Biblije, onda je to najpotrebnije kada se želimo s nekim sjediniti za cio život. Obično se misli da nas u tome treba da vode osjećaji, ali često bolesna sentimentalnost uzima uzde i vodi u sigurnu pro- past. U ovom pitanju mladi pokazuju manje razboritosti nego u ikojem drugom pitanju. Nemoguće je da im se išta dokaže. Moglo bi se reći da pitanje braka ima nad njima neku čarobnu moć. Odbijaju da se pokore Bogu. Vođeni svojim osjećajima, oni rade tajno, kao da se boje da se netko ne usprotivi njihovom planu.

Potajna udvaranja i isto tako sklopljeni brakovi su uzrok mnogih nesreća koje jedino Bog poznaje. Na tom grebenu su mnogi doživjeli brodolom. Čak i oni koji se nazivaju kršćanima, koji su čestiti i u drugim stvarima razboriti, u ovome čine užasne pogreške. Oni donose odluke koje ništa ne može izmi-jeniti. Zasljepljeni svojim osjećajima i nagonima, oni nemaju nikakvu želju da ispituju Bibliju i da stupe u usku vezu s Bogom.

[315] Sotona tačno zna s kime ima posla, i on upotrebljava sve svoje pakleno lukavstvo da na bilo koji način duše upropasti. On prati svaki korak, daje svoje savjete koji se često više slušaju nego savjeti Božje riječi. Opasna mreža, vješto ispletena, čeka mlade i neiskusne. Ona često ima varljiv izgled, ali njene žrtve očekuju mnoge boli. Kao posljedicu toga vidimo mnoge koji su zauvijek upropašteni.

Treba tražiti savjet roditelja. — Kada će naši mladi postati mudri? Dokle će tako postupati? Zar će mladi slušati samo svoje želje i sklonosti, a neće voditi računa o sudu i mišljenju svojih roditelja? Neki nimalo ne vole voditi računa o željama i zahtjevima svojih roditelja i ne uzimaju u obzir njihovo rasuđivanje koje je saz-relo iskustvom. Sebičnost je zatvorila vrata njihovog srca djetinjoj ljubavi. Mladi treba da obrate pažnju na ovo pitanje. Peta zapovijest je jedina zapovijest koja je vezana s obećanjem; ali često se ona gazi i potpuno zanemaruje. Mnogi mladići i djevojke griješe prezirući ljubav majke i brigu oca.

Glavna pogreška mladih i neiskusnih jeste što ne vole da netko drugi dira u njihove osjećaje, ili da se netko miješa u njihovu ljubav.

Ovaj problem, više nego ijedan drugi, treba svestrano proučavati. Neophodno je da se koristimo iskustvom drugih i da ispitujemo brižljivo i mirno ovaj problem, sa obje njegove strane. Većina ljudi olako shvaćaju ovaj predmet. Mladi prijatelji, tražite savjet od Boga i od svojih roditelja koji se boje Boga. Molite se Bogu za ovu stvar. Ispitajte brižljivo sve osjećaje, sve crte karaktera onoga s kime se želite sjediniti za život. Vi stojite pred najvažnijim korakom u životu: ne žurite se! Volite, ali ne volite slijepo!

Ispitajte brižljivo da biste saznali da li će vaš bračni život biti sretan, ili će biti nesretan i neskladan. Pitajte se: Hoće li me ova veza voditi ka nebu? Hoće li povećati moju ljubav prema Bogu? Hoće li mi ova veza pomoći da budem korisniji u ovom životu? Ako poslije ovog razmišljanja ne vidite nikakve prepreke, pođite naprijed u strahu Božjem.

Ali ako ste se čak obavezali zarukama a niste dovoljno upoznali karakter onoga ili one s kojom se želite sjediniti, ne mislite da vas vaše zaruke apsolutno primoravaju da stupite u brak, da se sjedinite za život s nekim koga ne možete ljubiti ni cijeniti. Ozbiljno razmislite prije nego što se odlučite na zaruke, ali daleko je bolje raskinuti zaruke prije vjenčanja, negoli se rastati kasnije kako to mnogi čine.

[316]

Kamen probe: stav prema majci. — Prava ljubav je biljka koju treba da negujemo. Mlada djevojka koja želi mirnu i sretnu vezu, koja želi da izbjegne nesreće i žalosti treba da se pita prije nego što pokloni svoje srce: ima li moj prijatelj majku? Priznaje li on svoje obaveze prema njoj? Nastoji li da joj ugoditi i da je usreći? Ako ne poštuje svoju majku, hoće li imati ljubav, dobrotu i pažnju prema ženi? Kad prođu prvi dani braka, hoće li me još ljubiti? Hoće li strpljivo podnositi moje greške ili će se pokazati sklon kritiziranju, zapovijedanju i diktaturi? Prava ljubav prelazi preko mnogih pogrešaka; ljubav ih i ne opaža.

Ne treba da se povodite za osjećajima. — Mladi previše podliježu svojim utiscima. Ne bi trebalo da dozvole da ih lako zavede privlačna vanjšina osobe koja im se sviđa. Udvaranja koja su danas u običaju nose obilježje, obmane i licemjerstva, u kojima neprijatelj duša ima više posla nego Gospod. Ako je igdje potreban razum, to je on ovdje najviše potreban; ali je činjenica da se on ovdje malo primjenjuje.

Kad bi djeca bila više povezana sa svojim roditeljima, kad bi imala više povjerenja u njih, i kad bi im otkrivala svoje radosti i žalosti, izbjegla bi mnoge nevolje u budućnosti. Kad ne znaju što da urade, neka iznesu problem pred svoje roditelje i neka traže savjet od njih. Tko može bolje od pobožnih roditelja upozoriti na onasnost? Tko može bolje od njih razumjeti njihov lični temperament?

[317] Kršćanski mladići i djevojke cijenit će više ljubav i odobravanje pobožnih roditelja od sveg zemaljskog blaga. Roditelji mogu da razumiju svoju djecu, da se mole za njih i sa njima da ih Bog vodi i štiti. Njihova je dužnost naročito da ih upute Prijatelju i Savjetniku koji nas nikad neće iznevjeriti i koji suosjeća s nama u našim slabostima, koji je bio u svemu kušan kao i mi, ali je bio pobjednik nad grijehom, i zato zna kako da pomogne onima koji se iskušavaju.

Božanska ljubav. — U vašem bračnom životu vaša ljubav treba da doprinese vašoj uzajamnoj sreći. Svatko treba da usreći drugoga. To je Božja volja u pogledu vas. Vi treba da se slijete u jedno, ali pri tome nijedna strana ne treba da izgubi svoju individualnost. Bog je vlasnik vaše ličnosti.

Duša koja živi za Boga posvećuje mu svoje naj-nježnije osjećaje. Poklanjate li vi najnježniju ljubav Onome koji je umro za vas? Ako je tako, onda je vaša međusobna ljubav u skladu sa zakonom neba.

PRERANO STUPANJE U BRAK

Mladići i djevojke često stupaju u brak iako njihova ljubav i rasuđivanje još nisu sazreli, niti znaju što su to plemenita i uzvišena čuvstva. Oni stupaju u bračni život vođeni svojom slijepom strašću.

[318] **Opasnost preranog stupanja u brak.** — Prerano sklopljeni brakovi često imaju za posljedicu nesretan život ili sramotne rastave. Prerani brakovi, sklopljeni bez pristanka roditelja, rijetko su sretni. Mladalački osjećaji treba da se obuzdavaju dok dovoljna zrelost i iskustvo ne omoguće da se oni pokažu na častan način i bez opasnosti. Oni koji se ne uzdržavaju u opasnosti su da kasnije budu nesretni. Tko nije navršio dvadeset godina, ne može rasuditi da li neka osoba koja je isto tako mlada može da bude njegov životni drug. Kada takvi jednom sazru, onda tek uvide da su jedno za drugo vezani za cio život, ali su nesposobni da jedno drugom donesu sreću. I tada, umjesto da učine najbolje što se može u tom slučaju: da se pomire

sa svojim stanjem, počinju se međusobno optuživati, ponor se proširuje dok jedno prema drugom ne, postanu ravnodušni i više ne mare jedno za drugo. Riječ obitelj za njih nema više nikakvu svetost. Atmosfera je zatrovana grubim riječima i gorkim prebacivanjima.

DVIJE VRSTE BRAKOVA

Prerani brakovi su jedan od glavnih uzroka zla koje danas vlada u svijetu. Preranim brakovima ne doprinosi se ni fizičkom ni duhovnom zdravlju. O tome se ne razmišlja dovoljno ozbiljno. Mnogi mladi ljudi rade po nagonu. Ovaj važan korak u životu, koji može imati tako ozbiljne posljedice, dobre ili rđave, i koji može biti na blagoslov ili prokletstvo za cio život, čini se užurbano, na podsticaj osjećaja. Mnogi odbijaju da poslušaju u tom pogledu dobar kršćanski savjet.

Svijet je danas pun bijede i grijeha zbog toga što su mnogi brakovi rđavo sklopljeni. U mnogo slučajeva dovoljno je samo nekoliko mjeseci da muž i žena uvide da se njihove prirode nikada neće složiti. Posljedica toga je da u obitelji vlada nesloga umjesto ljubavi i nebeskog sklada.

Svađom oko beznačajnih stvari razvija se u takvim domovima duh gorčine. Nerazumijevanje i svađe donose u dom neopisivu nesreću i grubo rastavljaju one koji bi trebalo da su vezani vezom ljubavi. Tako nerazumnim brakovima hiljade njih su žrtvovali svoje tijelo i dušu, i završili propašću.

Pod tuđim jarmom. — Opasno je sjediniti se s nevjernikom. Sotona zna vrlo dobro da čas vjenčanja znači za mnoge mladiće i djevojke svršetak njihovog religioznog iskustva i korisnosti. Možda će se oni još neko vrijeme truditi da žive kršćanskim životom, ali njihovi naponi sudarat će se s upornim utjecajem druge strane. Nekad su voljeli da govore o svojoj radosti i blaženoj nadi; uskoro to prestaje biti predmet njihovih razgovora, jer uviđaju da osoba s kojom su se sjedinili ne pokazuje za to nikakvo zanimanje. Na taj način sotona podmuklo plete oko njih mrežu nevjerstva, i vjera u dragocjenu istinu iščezava iz srca.

Sotona se trudi da zarobi mlade grijehom. Ako u tome uspije, onda je njihov gospodar. Svaki trud da se mladi upute dobrim pravcem, izaziva jak otpor od strane neprijatelja duša. On mrzi sve što

pomaže da mladi dobiju jasniji pojam o Bogu i Kristu. Naročito se trudi protiv onih koji se nalaze na dobrom putu da prime nebesku svjetlost, jer zna da i najmanja težnja duše za Bogom povećava njenu sposobnost da se odupre njegovim iskušenjima. Sotona se kao anđeo vidjela približava mladima da bi ih pridobio naročitim obmanama, i često uspijeva da ih korak po korak odvrati sa staze dužnosti.

Prikladne veze. — Mladi koji se međusobno družu mogu učiniti da im njihovo druženje bude na blagoslov ili na prokletstvo. Mogu da se međusobno hrabre, jačaju, pomažu, usavršavaju svoje vladanje, povećavaju svoje znanje; ali mogu također da se predaju nemarnosti, nevjerstvu i da štetno utječu jedni na druge.

Prenagljeni brakovi. — Sotona stalno radi na tome da gurne neiskusne mlade u bračnu vezu. Ne možemo da se ponosimo brakovima koji se danas sklapaju. Kad bi mladi razumjeli svetost i dužnosti u braku, nebo bi im dalo svoje odobrenje, a posljedica toga bila bi sreća oba bračna druga, i Bog bi bio proslavljen. . .

[320] Prava religija oplemenjuje um, prefinjuje ukus, posvećuje rasuđivanje i čini nas sudionicima čistote i utjecaja neba; ona približuje k nama anđele, a sve više udaljuje od nas duh i utjecaj svijeta.

Brakovi sklopljeni pod utjecajem sotone. — Sotona je veoma zaokupljen time da podstiče one koji ne odgovaraju jedno za drugo da sjedine svoje interese. To čini sa radošću, jer zna da će na taj način navući na ljudsku obitelj više bijede i nevolje nego na ikoji drugi način.

ŽENIDBA I UDAJA

Bog je postavio ljude u svijetu i odredio im da jedu, piju, rade i da se žene i udaju. Ali sve ovo treba da se čini u strahu Božjem. Naš život na ovoj zemlji treba da bude život pripreme za vječni život. Veliko zlo u sklapanju brakova u dane Nojeve bilo je ovo: sinovi Božji ženili su se sa kćerima čovječjim.

Oni koji su tvrdili da poznaju Boga i da ga poštuju sjedinjavali su se sa onima čija su srca bila pokvarena. Bez ustezanja su uzimali za žene one koje su htjeli. Mnogi koji su bez dubljeg religioznog iskustva čine danas isto to što se činilo i u dane Nojeve: žene se i udaju bez ozbiljnog razmišljanja, bez molitve. Mnogi preuzimaju

na sebe svečane obaveze braka tako olako kao da je u pitanju kakav običan trgovački posao. Prava ljubav nije temelj njihove veze.

Slijepa zanesenost. — Pomisao na brak izgleda da ima čarobnu moć na um mnogih mladih. Dvoje njih se, sretnu, zaljube se jedno u drugo, i ne misle više ni na što drugo. Um je zaslijepljen, rasuđivanju nema više mjesta. Oni ne primaju nikakav savjet, nikakav nadzor. Žele da čine što im se sviđa, ne brinući se kakve će biti posljedice.

Slijepa zaljubljenost je slična epidemiji, zaraznoj bolesti koju ništa ne može zaustaviti. Možda ih okolina upozorava da će brak sklopljen pod takvim okolnostima navući nesreću za cio život na oba su- pružnika. Ali savjeti i opomene se ne prihvataju. Takva [321] veza može da oslabi ili uništi korisnost nekoga koga bi Bog mogao blagosloviti u svojoj službi; ali sva dokazivanja i uvjeravanja su bezuspješna.

Sve što mogu da kažu oni koji imaju životnog iskustva ovdje ne pomaže ništa. Nemoguće je promijeniti odluke koje su plod njihovih želja. Oni gube volju za molitvene sastanke i za sve što se tiče religije. Toliko su zaljubljeni jedno u drugo da zanemaruju životne dužnosti kao da su one nešto beznačajno. Iz noći u noć ovi mladi sjede i pričaju dok ponoćna svjetla gore. Govore li o ozbiljnim stvarima? O, ne! Nego o taštini, koje nemaju nikakvu vrijednost.

Gaženje zakona zdravlja i čednosti. — Zli anđeli okružuju one koji veliki dio noći posvećuju udvaranju. Kad bi se njihove oči mogle otvoriti, vidjeli bi da Božji anđeo bilježi njihove riječi i djela. Takvi gaze zakone zdravlja i čednosti. Bolje bi bilo da sačuvaju za bračni život neke od tih časova provedenih u udvaranju. Ali, u najviše slučajeva, vjenčanje čini kraj pažnjama iz vremena udvaranja.

Dugi noćni sati uludo utrošeni u ovo doba pokvarenosti, često prouzrokuju propast obje strane u udvaranju. Sotona trijumfira, a Bog je osramoćen kad mladići i djevojke žrtvuju svoju čast. Nesretna i slijepa zaljubljenost povlači za sobom gubitak časti, i svadba takvih osoba ne može se proslaviti s Božjim odobravanjem. Oni stupaju u brak pod utjecajem strasti. Kad nestane čar novina, onda počinju uviđati što su učinili. Za šest mjeseci nakon sklapanja bračnog ugovora njihova uzajamna čuvstva su već doživjela promjenu. Kao supružnici, svaki je bolje upoznao svog druga. Svaki sada otkriva nedostatke druge strane koje nije vidio kad je bio zaslijepljen strašću. Obećanja data pred oltarom ne vežu srce sa srcem. Prenagljeni

[322] brakovi, čak i u sredini Božjeg naroda, često vode rastavi braka, što stvara nered u crkvama.

Preziranje savjeta. — Ovaj način sklapanja ženidbe i udaje u skladu je s planovima sotone, čije se namjere gotovo uvijek ostvaruju. Osjećam se, nemoćna kad takvi dođu da traže savjete o tom pitanju. Uzalud im iznosim Božju riječ. Oni često sumnjaju u svaki iznijeti prijedlog i smatraju da je mudrije ići svojim putem, i tako čine.

Neki žele da se ožene i udaju po svaku cijenu. Ne mogu da se odupru svojim željama i sklonostima. Ne proučavaju to pitanje pažljivo i s molitvom, ne traže Božje savjete i utjecaj Svetoga Duha. Nemaju pred očima strah Božji. Smatraju da mogu sve sami razumjeti bez Božje mudrosti i savjeta ljudi.

Ovakvi prekasno uviđaju da su učinili pogrešku na štetu svoje sreće u zemaljskom životu i svog vječnog spasenja. Sebe smatraju pametnijim od svih drugih. Da su prihvatili savjete koji su im bili dati, mogli su izbjeći duge godine nespokojstva i stradanja. Ali savjeti ništa ne pomažu ako čovjek odluči da ide za svojim nastranostima. Nikakav razum, nikakvo rasuđivanje ne može da postavi prepreku sili strasti takvih ljudi.

Znaci prave ljubavi. — Ljubav je biljka nebeskog porijekla. Ona nije nešto nerazumno i slijepo. Ona je čista i sveta. Ona nema ništa zajedničko sa strašću neprepođenog srca. Dok čista ljubav podvrgava sve planove Bogu i traži savršenu suglasnost s Božjim Duhom, dotle je strast uporna, nepromišljena, nerazumna, ne trpi protivljenje i obožava predmet svog izbora. Milost Božja otkriva se u cijelom vladanju onoga koji je prožet pravom ljubavlju. Svi koraci koji vode braku obilježeni su čednošću, jednostavnošću, iskrenošću, moralnošću i vjerom. Svi koji su pod takvim utjecajem

[323] neće zanemarivati molitvene sastanke i bogoslužjenja zbog želje za zajedničkim provodom.

Tražite Božje vodstvo. — Ako ste imali običaj da se molite dva puta na dan prije nego što ste počeli misliti na brak, onda bi trebalo da se molite četiri puta na dan kad počnete misliti na njega. Brak utječe ne samo na zemaljski nego i na budući život. Iskren kršćanin neće sprovoditi svoje planove u ovom pogledu ako nije siguran da ih Bog odobrava. On neće birati sam, nego će prepustiti da Bog bira za njega. Ne treba da tražimo svoje lično zadovoljstvo

kao što Krist nije tražio svoje. Ne mislim reći da treba da uzmemo nekoga koga ne volimo. To bi bio grijeh. Ali ne smijemo dopustiti mašti i lako uzbudljivoj prirodi da nas odvede u propast. Bog traži cijelo naše srce; On traži da njemu posvetimo naše najplemenitije osjećaje. Većina brakova našeg vremena, a naročito način na koji se oni sklapaju, predstavlja jedan od znakova posljednjih dana. Mladići i djevojke su toliko uporni, toliko tvrdoglavi da to pitanje rješavaju potpuno bez Boga. Religija se ostavlja po strani, kao da ona nema ništa da kaže o tome važnom i svečanom pitanju. Oni koji kažu da vjeruju u istinu, a ta istina nije posvetila i oplemenila njihove misli i njihov karakter, u nepovoljnijem su položaju pred Bogom od grešnika koji nisu znali za Božje zahtjeve.

ODGOVORNOSTI BRAKA

Mnogi ulaze u brak nemajući nikakvih sredstava ni nasljedstva. Nisu imali tjelesnu snagu ni umnu moć da steknu potrebna sredstva. Upravo takvi se najviše žure sa ženidbom, i na taj način nesvjesno uzimaju na sebe odgovornosti kojih nisu svjesni i koje su veće od njihovih mogućnosti. Oni nemaju plemenita i uzvišena čuvstva i ne mogu razumjeti dužnosti supružnika i oca; ne znaju što znači izdržavati obitelj. Oni pokazuju isto takvu neozbiljnost u povećavanju članova svoje obitelji kakvu pokazuju i u svojim poslovima. . .

[324]

Brak je ustanova koja po Božjoj namjeri treba da bude na blagoslov čovjeku, ali je ona u većini slučajeva zloupotrebom postala strašno prokletstvo. Većina mladića i djevojaka ulazi u brak, misleći da je za rješenje svih problema dovoljno samo da se vole. Ali trebalo bi da oni razumiju da brak povlači sa sobom i druge odgovornosti. Trebalo bi da se pitaju da li će njihovo potomstvo biti zdravo fizički, duševno i moralno. Malo je njih koji se daju voditi plemenitim pobudama, koji misle na odgovornost prema društvu, na blagotvoran ili rđav utjecaj koji će vršiti njihova obitelj.

DOBRO RASUĐIVANJE I VLADANJE SOBOM U BRAKU

Oni koji se smatraju kršćanima ne treba da stupe u brak dok to pitanje prethodno ne prouče brižljivo i s molitvom: da vide hoće li se Bog proslaviti njihovom bračnom zajednicom. Zatim treba

ozbiljno da razmišljaju o posljedicama svih preimućstava koje donosi sobom bračna veza, i u svim odlukama treba da ih vode sveta načela.

Posljedice treba predvidjeti. — Prije nego što povećaju svoju obitelj, treba da razmisle da li će se Bog proslaviti ili osramotiti njihovim donošenjem djece na svijet. Od početka svog bračnog života i u toku svih idućih godina, supružnici treba da se trude da proslave Boga. Trebalo bi mirno da razmisle mogu li da osiguraju egzistenciju svojoj djeci. Nemaju prava da donesu na svijet djecu koja bi bila na teret drugima. Imaju li supružnici posao kojim mogu izdržavati svoju obitelj, tako da ne padne na teret drugima? Ako [325] nemaju, onda je zločin donijeti na svijet djecu koja bi oskudijevala u njezi, hrani i odijelu.

Vladavina strasti. — Malo se o tome misli u ovo doba žurbe i pokvarenosti. Strasti vladaju i ne trpe nikakvo obuzdavanje, makar to ima za posljedicu slabost, bijedu i smrt. Neukrotive strasti ljudi, koji prije zaslužuju da ih nazovemo životinjama nego muževima, nameću ženama težak život odricanja, muka i patnji. Majke žive bijednim životom, nose gotovo uvijek dijete u naručju i dovijaju se kako najbolje mogu da mu daju zalogaj hljeba u usta i da ga odjenu u neke prnje. Svijet je pun takve bijede.

Malo je prave, iskrene, požrtvovne ljubavi. Ona je nešto najređe. Strast se naziva ljubavlju. Mnoga je žena povrijeđena u svojim nježnim i čistim čuvstvima, jer je bračni odnos dozvolio onome koga ona naziva svojim mužem da bude grub prema njoj. Njegova ljubav je tako niska da izaziva u njoj odvratnost.

Treba vladati sobom. — Mnoge obitelji žive u najnesretnijim prilikama, jer muž i otac dozvoljava da njegove niske sklonosti prevladavaju nad njegovim umnim i moralnim sposobnostima. Posljedica toga je osjećaj iznemoglosti i potištenosti, kojima je bez sumnje uzrok njihov nesređen život. Mi imamo svečanu obavezu prema Bogu da sačuvamo duh čist i tijelo zdravo kako bismo mogli činiti dobro čovječanstvu i dati Bogu savršenu službu.

PRIMJER IZAKA

Onaj koji se boji Boga ne može bez opasnosti da se sjedini s nekim tko se Boga ne boji. „Hoće li dvojica ići zajedno ako se ne

sastanu?” Sreća i napredak zavise od jedinstva supružnika. Između vjernoga i nevjernoga je velika razlika u ukusu, sklonostima i namjerama. Oni služe dva gospodara između kojih nema sloge. Ma kako bila čista i ispravna načela vjernoga, utjecaj nevjernoga težiti će da ga udalji od Boga. [326]

Onaj koji je ušao u brak dok je bio neobraćen, a poslije se obratio, još je više dužan da bude vjeran svome drugu, ma koliko se razlikovali u pitanju vjere. Ali Božje zahtjeve treba staviti iznad svih zemaljskih veza, pa čak i onda kad bi posljedice toga bile nevolja i progonstvo. Ova vjernost praćena ljubavlju i blagošću, može tako utjecati da se nevjerni obrati. Ali stupanje u brak vjernoga s nevjernim u Bibliji je zabranjeno. Božja zapovijest glasi: „Ne vučite u tuđem jarmu nevjernika.” 2. Kor. 6, 14.

Izak je dobio od Gospoda ogromnu čast time što je bio postavljen nasljednikom obećanja, kroz koja je trebalo da svijet bude blagosloven; ipak, kad je navršio četrdeset godina, pristao je da njegov otac odredi jednog iskusnog slugu koji se bojao Boga da mu izabere ženu. I Sveto pismo prikazuje ovaj brak kao divan primjer obiteljske sreće: „I odvede je Izak u šator Sare, matere svoje; i uze Rebeku za ženu, i omilje mu. I Izak se utješi za materom svojom.”

Kakve li razlike između Izakovog vladanja i vladanja mladih našeg vremena čak i među kršćanima! Često mladi misle da se njihova ljubav tiče samo njih, da je to stvar o kojoj ni malo ne odlučuju ni Bog ni njihovi roditelji. Dok su još mladi, oni vjeruju da je za njihov izbor odlučujuća samo njihova volja, i da im pomoć roditelja nije potrebna. Nekoliko godina zajedničkog života obično je dovoljno da uvide svoju pogrešku, ali je tada prekasno da spriječe njene kobne posljedice. Isti nedostatak mudrosti i samosavlađivanja koji ih je naveo da sklope prerano brak, čini zlo sve težim dok najzad brak ne postane nepodnošljiv jaram. Mnogi su na taj način upropastili svoju sreću u ovom životu i nadu u buduću život.

Ako je ikoji predmet potrebno tako pažljivo proučavati i za njega tražiti savjet starijih i iskusnijih od sebe, onda je to potrebno u pitanju braka. Ako je ikada Biblija potrebna kao savjetnik; ako je ikada potrebno u molitvi tražiti uputstvo od Boga, onda je to potrebno prije nego što učinimo korak koji će vezati dvije osobe za cio život. [327]

Roditelji ne bi nikad smjeli izgubiti iz vida odgovornosti koje imaju: da bde nad budućom srećom svoje djece. Poštovanje očevog autoriteta od strane Izaka bila je, posljedica odgoja koji ga je naučio da bude poslušan. Abraham je zahtijevao od svoje djece poštovanje očeve vlasti, ali je svojim svakodnevnim životom pokazivao da ta vlast ne potječe od sebičnog i samovoljnog srca, nego da počiva na ljubavi i ima za cilj samo njihovo dobro i njihovu sreću.

Očevi i majke treba da znaju da je njihova dužnost da utječu na osjećanja svoje djece tako da ona zavole samo one koji su dostojni da budu njihovi životni drugovi. Trebalo bi da znaju da je njihova dužnost da poukama i primjerima, praćenim Božjom milošću, tako izgrađuju karakter svoje djece od njihovih najranijih dana da bude čist i plemenit i da ih privlači samo ono što je dobro i istinito. Slični se privlače. Slični se uzajamno cijene. Neka ljubav prema istini, čistoti i dobroti bude rano usađena u srca mladih, i onda će oni tražiti društvo onih koji imaju iste vrline.

Prava ljubav je sveto i uzvišeno načelo; ona je daleko viša od one druge ljubavi koju izaziva običan nagon i koja odjednom nestaje prilikom prvog većeg iskušenja. Vjernim vršenjem dužnosti u domu mladi se pripremaju da kasnije sami upravljaju svojim domovima. Neka u njemu pokažu samoodricanje, učtivost, dobrotu i kršćansko saučešće. Tako će srce biti ispunjeno toplinom ljubavi, i onaj koji izađe iz takvoga doma i osnuje svoj dom znat će kako da usreći onu koju je izabrao za svog životnog druga. Brak, umjesto da bude svršetak, bit će početak ljubavi.